

Colofon

Ontwerp/opmaak: JohnGaasbeek.nl

Fotografie: Marcel Otterspeer, Timo Reisiger, Gemeente Moerdijk, Adobe Stock

Uitgave: mei 2022

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook en evenmin in een geautomatiseerd gegevensbestand worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Gemeente Moerdijk.

Inhoud

Inleiding	5
Programma's	
Samen aan de slag voor het klimaat in Moerdijk	7
Prettig en veilig wonen en leven in Moerdijk	19
Economie als versneller voor een vitaal Moerdijk	36
Ondersteuning voor mensen die het nodig hebben	54
Partnerschap in een veranderende samenleving	66
Financiële paragraaf	80
Corona paragraaf	83
Paragrafen	
Paragraaf Bedrijfsvoering	89
Paragraaf Financiering 2021	95
Paragraaf Lokale heffingen	101
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	111
Paragraaf Grondbeleid	122
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	132
Paragraaf Verbonden partijen	139
Paragraaf Subsidies	160
Beleidsindicatoren	163

Inleiding

Beste raadsleden,

Terugkijken op de voorgaande bestuursperiode

Met de jaarrekening en het jaarverslag kijken we terug op de doelstellingen die we, als gemeente in 2021 hebben gerealiseerd. Bijzonder aan het laatste jaarverslag van de bestuursperiode is dat het wordt vastgesteld door het nieuwe college. Het college concludeert dat het vorige college veel van haar doelstellingen uit het bestuursakkoord 2018-2022 heeft gerealiseerd en op belangrijke onderwerpen beleidslijnen voor de komende jaren heeft uitgezet. Een hele goede basis waarop dit college graag voortborduurt. In deze inleiding noemen we een aantal in het oog springende ontwikkelingen uit 2021 graag expliciet:

In 2021 zijn drie belangrijke beleidskaders voor de **Energietransitie** vastgesteld. De Regionale Energiestrategie (RES) is vastgesteld in alle 16 regiogemeentes. Onze bijdrage daarin is fors. In 2030 wordt op Moerdijs grondgebied 20% van alle regionale duurzaam opgewekte elektriciteit geleverd. Lokaal zijn het Energieprogramma Moerdijk én de Transitievisie Warmte vastgesteld. Hiermee is de Moerdijkse opgave in de energietransitie stevig beleidsmatig verankerd en is heldere focus aangebracht in de opgaven die er zijn in de verschillende sectoren.

Woningbouw is topprioriteit voor het college. In 2021 is gestart met de bouw van 180 woningen in Bosselaar Zuid (Zevenbergen), 12 woningen aan Plein 1940 (Zevenbergschen Hoek) en een deel van de woningen in Waterwijk (Fijnaart). Ook zijn in het derde kwartaal de woningen in project Suikerentrepot (Standdaarbuiten) in de verkoop gegaan en zijn voorbereidingen getroffen voor het project Zevenbergsche Hoeve (Zevenbergen), Wethouder Trompersstraat (Langeweg), Groeneweg 3 (Noordhoek) en Bolwerk (Klundert). Verder is in 2021 is de versnelling op de woningbouwopgave ingezet door onder meer het oppakken van de gebiedsontwikkelingen Zevenbergen Oost en Willemstad Oost.

In juni 2021 heeft DSV als eerste partij getekend voor de ontwikkeling van meer dan 200.000 m² hoogwaardige opslag en distributie op een perceel van 34 hectare op het **Logistiek Park Moerdijk**. Insteek is dat het bedrijf in 2023 operationeel kan zijn op deze locatie. Het bouwrijp maken van het gebied is in volle gang.

In 2021 zijn flinke stappen gemaakt op weg naar **vitale centra**. Eind van het jaar is de centrumvisie voor Fijnaart vastgesteld. In Willemstad is een start gemaakt met een uitvoeringsprogramma. Dat wordt in samenwerking met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden in 2022 uitgewerkt.

In Zevenbergen zijn de deelgebieden **Markt en Haven** zo goed als afgerond. Hetzelfde geldt voor het deelgebied Molenstraat met de realisatie van een parkeergarage, appartementen en commerciële ruimte. In Klundert zijn we gestart met het opknappen van de vlonders aan de **Bottekreek**.

Medio 2021 stelde de gemeenteraad het **wegenbeheersplan** vast dat voorziet in grootscheeps onderhoud aan de gemeentelijke wegen. Vrijwel direct daarna is gestart met groot onderhoud aan de eerste wegen. Ook aan de Hazeldonkse Zandweg in Zevenbergen is flink gewerkt. De entree is verkeersveiliger en aantrekkelijker gemaakt. De weg is opnieuw geasfalteerd en er zijn diverse visuele verkeersremmers aangebracht.

Ernstige aandoeningen komen niet vaker voor in de omgeving van industrieterrein Moerdijk. Deze conclusie volgt uit **een van de meest volledige onderzoeken naar de gezondheidseffecten van industrie in Nederland** tot nu toe. Het onderzoek is in opdracht van de gemeente Moerdijk uitgevoerd door onderzoeksinstituut Nivel samen met de GGD, de huisartsen in Moerdijk en de Omgevingsdienst Midden- en West Brabant.

In september deed Moerdijk **onderzoek** naar wat inwoners vinden van het **lokale bestuur**. Hoe doen we als gemeente ons werk en betrekken we inwoners? Alle huishoudens kregen de uitnodiging om een online vragenlijst in te vullen. Bijna 1.000 inwoners vulden de vragenlijst in. De maanden daarna ging een afvaardiging van het gemeentebestuur op 12 plekken in gesprek met inwoners over de uitkomsten. Op basis daarvan is een verbeteragenda gemaakt waarmee het gemeentebestuur in de volgende raadsperiode samen met inwoners aan de slag wil gaan.

Ten slotte heeft de raad ten aanzien van de **Scan Mens en Maatschappij** een 9-tal uitgangspunten geformuleerd waarmee het college voorstellen kan voorbereiden om het sociaal domein kwalitatief en financieel duurzaam te behouden.

Solide financiële basis

Het college stelt vast dat het vorige college een solide financiële basis heeft achtergelaten waarop we de komende jaren kunnen voortbouwen.

Financieel laat de jaarrekening een positief resultaat zien. Ten tijde van het opstellen van de tweede bestuursrapportage werd reeds een voordelig resultaat verwacht van € 4,6 miljoen. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting bedraagt het uiteindelijke jaarrekeningresultaat € 8,6 miljoen. Het resultaat laat zich vooral verklaren door diverse grote voor- en nadelen die overwegend van incidentele aard zijn of waarvoor geldt dat de gemeente hier een beperkte invloed op heeft (bijv. hogere uitkering vanuit het Rijk). Daarnaast zijn er veel relatief kleine meevallers ontstaan binnen diverse budgetten. Tot slot wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om een deel van het jaarrekeningresultaat in te zetten voor de verdere afronding van diverse werkzaamheden in 2022.

Niet overhouden maar inzetten

Met name het grote aantal relatief kleine meevallers heeft ertoe geleid dat het college opdracht heeft gegeven om te onderzoeken welke structurele financiële ruimte in de begroting 2023 gevonden kan worden. In de praktijk betekent dit dat we bij het opstellen van de begroting 2023 scherp en realistischer gaan begroten zodat het geld al in het begrotingsjaar 2023 in te kunnen zetten in plaats van het achteraf over te houden.

We doen dit omdat we zeker aan het begin van een nieuwe bestuursperiode de nieuwe gemeenteraad de financiële ruimte willen bieden om nieuwe beleidskeuzes te maken en accenten te leggen.

Het College

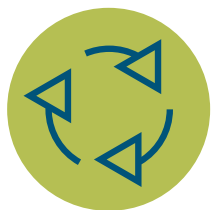
Aart-Jan Moerkerke

Jack van Dorst

Danny Dingemans

Bennie Blom

Pauline Joosten - Wesseling

Samen aan de slag voor het klimaat in Moerdijk

Er ligt een grote opgave om tot een duurzaam Moerdijk te komen. Het tegengaan van klimaatverandering, aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering en een transitie naar een circulaire economie zijn randvoorwaarden voor het behoud van onze leefbaarheid.

Energietransitie en klimaatadaptatie hebben ook impact op hoe we onze openbare ruimte inrichten en beheren. De klimaatadaptatie en energietransitie gaan ons landschap veranderen. Het vraagt om een ontwikkelend perspectief op onze ruimtelijke ordening, waarbij we opgaven slim combineren en de kwaliteit van het landschap bewaren.

THEMA ENERGIETRANSITIE

Strategisch doel

We leveren een evenredige bijdrage aan mondiale en Rijksdoelstellingen (inclusief het Klimaatakkoord), zoals minimaal 49% reductie van uitstoot van broeikasgassen in 2030 (t.o.v. 1990)

Operationeel doel

- We stellen de Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 regionaal vast
- We werken het Energieprogramma Moerdijk verder uit volgens de vijf thema's uit het klimaatakkoord
- We vertalen het Energieprogramma Moerdijk in een uitvoeringsagenda en starten met de uitvoering
- We stellen de eerste Transitievisie Warmte vast
- Met onze samenwerkingspartners continueren we onze inzet op het gebied van sociale participatie en maatschappelijke betrokkenheid in de energietransitie

Mijlpalen

Belangrijke beleidskaders vastgesteld

In 2021 zijn drie belangrijke beleidskaders vastgesteld. De Regionale Energiestrategie (RES) is vastgesteld in alle 16 regiogemeentes. Onze bijdrage daarin is fors. In 2030 wordt op Moerdijs grondgebied 20% van alle regionale duurzaam opgewekte elektriciteit geleverd. Het industrieterrein Moerdijk is bovendien in beeld om duurzame warmte te gaan leveren aan een te realiseren regionaal warmtenet. Lokaal zijn het Energieprogramma Moerdijk én de Transitievisie Warmte vastgesteld.

Hiermee is de Moerdijkse opgave in de energietransitie stevig beleidsmatig verankerd en is heldere focus aangebracht in de opgaven die er zijn in de verschillende sectoren.

Mooie mijlpalen in de uitvoering

In de uitvoering zijn de subsidies voor de Burenregeling Windpark Oud-Dintel en de Regeling Reductie Energieverbruik (RRE) succesvol afgerond, waarmee vele huishoudens nieuwe stappen hebben gezet in hun eigen energietransitie en het reduceren van hun CO₂-uitstoot. Ten aanzien van de oplevering van Lokale Energie Agenda's zijn in 2021 constructieve stappen gezet, die begin 2022 hebben geleid tot een lokale energie agenda voor de kernen Langeweg, Moerdijk en Zevenbergschen Hoek. In de praktijk hebben we geconstateerd dat dit vooral een opgave en proces is van de gemeenschap zelf, waarvoor wij Stichting Energietransitie (STEM) in gelegenheid stellen om dit te faciliteren. Hierdoor is onze sturingsmogelijkheid beperkt, en zullen we dit niet langer laten terugkomen als concrete kwantitatieve prestatie.

Ontwikkelingen

Er zijn in 2021 belangrijke stappen gezet in de processen rondom de sociale randvoorwaarden in de windparken Klundert en A16, en er zijn afspraken gemaakt over lokale participatie in de ontwikkeling van een zonnepark onder de windmolens aan de Sabinadijk. Dit zal naar verwachting resulteren in concrete resultaten in 2022.

In 2021 werd in vrijwel de hele regio transportschaarste

op het elektriciteitsnet afgekondigd. Vanaf dat moment was het niet langer mogelijk om nog nieuwe netaansluitingen te verkrijgen voor grootschalige duurzame opwek van elektriciteit. Alleen projecten die al een aansluiting hadden gecontracteerd bij de netbeheerder kunnen nog doorgang vinden.

De industriesector heeft in 2021 met de oplevering van de Cluster Energiestrategie (CES) Rotterdam-Moerdijk belangrijk inzicht gegeven in haar energietransitie voor de komende 10 jaar. Hieruit blijkt dat de Moerdijkse industrie vooral inzet op vergaande elektrificatie.

Effecten

Zoals ook in het Energieprogramma is geconstateerd, ontbreekt het aan goede en actuele monitoringsmiddelen. De meest actuele beschikbare data in de nationale databanken zijn voor veel onderwerpen van het jaar 2020, en geven dus geen inzicht in de resultaten van 2021. Wel kunnen we concluderen dat het energieverbruik in de gebouwde omgeving door de jaren heen daalt. Ook zien we dat het gemiddelde energielabel van woningen door de jaren heen verbetert: in 2021 had 49% van de geregistreerde woningen een energielabel B of hoger. Ter vergelijking: in 2019 was dat 38%.

Bij het opstellen van deze jaarrekening waren de SDE+(+) beschikkingen van 2021 helaas evenmin bekend. Ten opzichte van de jaarrekening 2020, toen alleen de gegevens van de voorjaarsronde 2020 bekend waren, zien we een toename van ruim 10 MW extra beschikte SDE-subsidie voor grootschalige zon op dak projecten in Moerdijk in de najaarsronde 2020 van deze subsidie.

Onderdeel van het RRE-project was een collectieve inkoopactie van woninggebonden verduurzamingsmaatregelen. Deze inkoopactie heeft in 2021 geleid tot 108 individuele maatregelen, waarmee in totaal voor €373.186 is geïnvesteerd in de verduurzaming van koopwoningen. Daarmee wordt een berekende jaarlijkse CO₂-reductie van 127 ton bereikt. Bovendien horen wij dat verschillende inwoners naar aanleiding van de inkoopactie offertes hebben opgevraagd bij meerdere partijen. Een deel daarvan heeft uiteindelijk wel maatregelen genomen, maar niet via de inkoopactie. De resultaten daarvan kunnen we helaas niet monitoren.

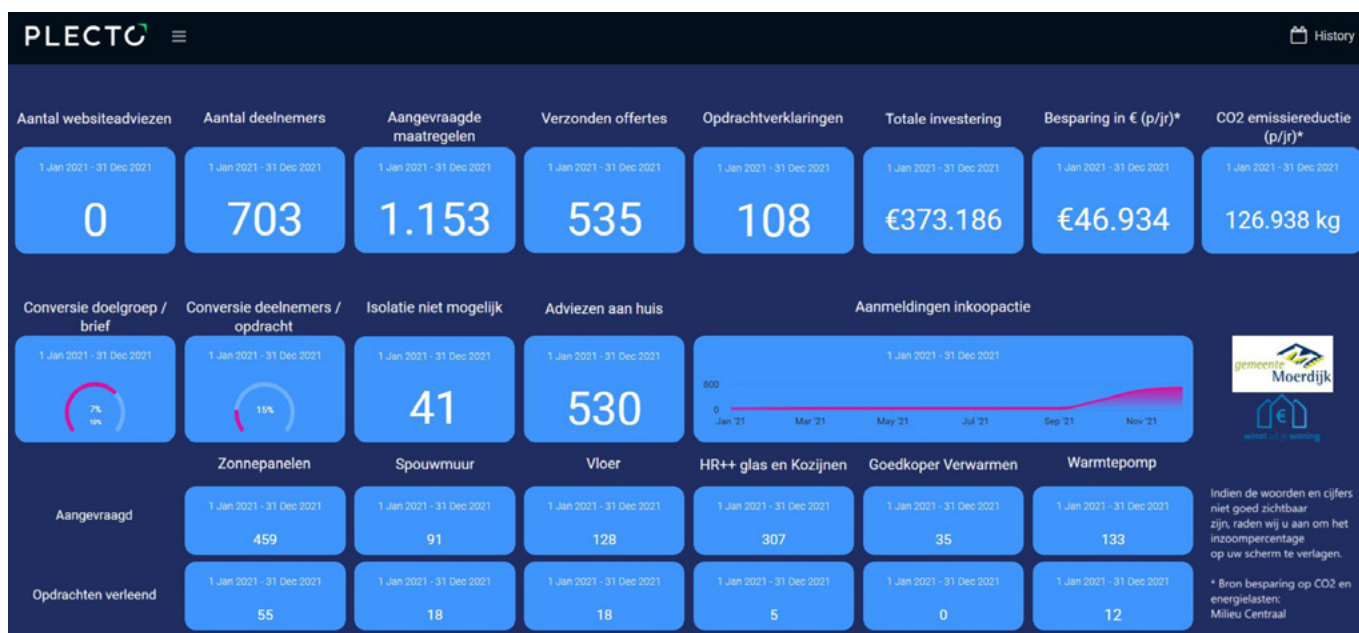
In het kader van het energietoezicht bij bedrijven dat wordt uitgevoerd door de OMWB, heeft zij berekend dat de controles op basis van de energiebesparingsplicht in 2021 hebben geleid tot een jaarlijkse CO₂-reductie van 459 ton bij Moerdijkse bedrijven.

Risico's

De transportschaarste voor teruglevering zal nog zeker enkele jaren aanhouden en bedreigt de tijdige realisatie van onze RES-doelen. In RES-verband is dit opgepakt en heeft dit geleid tot een werkgroep regionaal programmeren en prioriteren, waarmee gemeenten, provincie en netbeheerders gezamenlijk proberen grip te krijgen op de schaarste en de optimalisatie van de netcapaciteit. Inmiddels geldt onze aanpak als voorbeeld voor andere regio's waar transportschaarste aan de orde is. In dit verband signaleren en adresseren we inmiddels

ook het risico van transportschaarste voor afname van elektriciteit. Wanneer niet tijdig geïnvesteerd wordt in uitbreiding van netcapaciteit komt ook de afname van elektriciteit in het geding. Dat heeft gevolgen voor nieuwe en verzwaring van bestaande aansluitingen. In het kader van de transitieplannen van de industrie, met een grote extra elektriciteitsbehoefte, is dit een risico dat we serieus moeten nemen. Het reserveren van voldoende ruimte voor nieuwe energie-infrastructuur, zoals een nieuw 380 en 150 kV hoogspanningsstation, zal onder andere in de Omgevingsvisie worden geadresseerd.

THEMA KLIMAATADAPTATIE

Strategisch doel

We handelen klimaatbestendig bij het (her) inrichten van onze openbare ruimte

Operationeel doel

- We zorgen voor verbetering van onze (regionale) waterkeringen
- We hebben een vastgesteld vGRP 2021 – 2024
- We hebben de samenhang in onze waterketen in beeld
- We hebben een visie op de relatie tussen klimaatadaptatie en de (her)inrichting van de openbare ruimte, inclusief een uitvoeringsprogramma
- We hebben een visie op de rol van onze partners in de klimaatadaptatie, inclusief die van de particuliere grondbezitter

De Klimaatstrategie geeft op hoofdlijnen een uitwerking aan de hoofdpoging 'Moerdijk klimaatproof'. De Klimaatstrategie schetst de breedte van de opgave, onze inzet en rol, de uitgangspunten en met wie we hierin zullen samenwerken. De uitwerking van de visie in een uitvoeringsplan volgt drie strategische lijnen van de digitaal gevoerde Moerdijkse Klimaatdialoog:

- Gezond leef-, werk- en leerklimaat: We beschermen tegen de negatieve effecten van klimaatverandering en bevorderen en nemen initiatief bij de doorontwikkeling naar een gezond leef-, werk- en leerklimaat.
- Klimaat en het productielandschap 2.0: We faciliteren en promoten een transitie naar een nieuwe toekomstgerichte en klimaatbestendig manier van produceren zonder negatieve invloed op de omgeving.
- Samen met de natuur: We herstellen het evenwicht met de natuurwaarden en creëren ruimte voor natuur en biodiversiteit op elke schaal.

Mijlpalen

Klimaatstrategie vastgesteld

In juli is de Klimaatstrategie inclusief een eerste uitvoeringsplan (2021 en 2022) vastgesteld. De Klimaatstrategie is ondanks vertraging als gevolg van de coronapandemie geheel in eigen beheer opgesteld met een uitgebreid participatietraject bestaande uit onder andere interviews met belangrijke stakeholders, een breed opgezette digitale klimaatdialoog vanuit de Waardemakers en Waterpoort en een aparte interactieve raadsinformatiebijeenkomst.

Na vaststelling is de Klimaatstrategie bij de totstandkoming betrokken partijen bestuurlijk gepresenteerd. In alle bestuurlijke overleggen is positief teruggekeken naar het proces en het resultaat. Voor 2022 wordt gewerkt aan specifieke bestuurlijke afspraken en akkoorden. Ook zijn er gastlessen gegeven bij het Markland College over de Klimaatstrategie.

Stimulering klimaatadaptieve maatregelen

In navolging van de vastgestelde Klimaatstrategie is voor onze gemeente de stimuleringsregeling verbreed met klimaatadaptieve maatregelen en is een specifieke subsidieregeling opgesteld en vastgesteld die het mogelijk maakt een financiële bijdrage aan te vragen voor groene daken, het vergroenen van tuinen, waterpasserende verharding en het afkoppelen. Met deze subsidieregeling willen we onze inwoners helpen om tuinen in te richten op het veranderend klimaat.

Uitvoering van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2021-2024

Zowel voor de mechanische riolering als de vrijverval riolering is een nieuw onderhoudscontract aanbesteed. Voor de vrijverval riolering werken we sinds dit jaar vanuit een innovatieve contactvorm aan de beheercyclus van de vrijverval riolering en nemen de kosten voor het onderhoud ook al dit jaar toe.

De rode draad van dit contract is - conform het vGRP - opgezet aan de hand van proces- en omgevingsmanagement en hierin zijn zowel de reinigingen en inspecties, alsmede reparaties en renovatiewerkzaamheden opgenomen. Naast de gebruikelijke doelstellingen om risico's te minimaliseren en het gebruik van het rioolstelsel te garanderen willen we hiermee tevens ook meer opereren vanuit de overheidsrollen: de participerende en de presterende gemeente. Hierdoor menen we dat enerzijds, doordat we tijdig ingrijpen, de kwaliteit van het (vrijverval)rioleringsstelsel als geheel verbeterd wordt en er anderzijds meer begrip ontstaat voor de nieuwe gemeentelijke watertaken en -opgaven zoals bijvoorbeeld waterveiligheid en klimaatadaptatie. Voor de begroting 2022 en verder is de kostenstijging als gevolg van deze werkwijze verwerkt.

Verantwoording riolering en waterhuishouding 2021 Havenbedrijf Moerdijk

Gemeente Moerdijk is wettelijk verantwoordelijk voor de invulling van de zorgplicht afval-, hemel- en grondwater. Het havenbedrijf Moerdijk is volgens de huidige governanceregeling de uitvoerende partij voor het benodigde beheer en onderhoud ter uitvoering van deze zorgplicht binnen het beheergebied van Havenbedrijf Moerdijk. Het havenbedrijf verstrekt op jaarbasis informatie aan de gemeente ter vaststelling van de rioolheffing en controle op een adequate invulling van de uit te voeren watertaken. De Managementrapportage 2021, Zorgplicht stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater is net als vorig jaar als bijlage opgenomen.

Ambitievisie Groen Blauwe mantel

Vanuit de ambitie van de Havenstrategie is in 2018 het Watermanagementplan (WPM) Haven- en industrieterrein Moerdijk opgesteld. Dit is gedaan vanuit een samenwerkingsverband tussen het havenbedrijf, overheden (Waterschap Brabantse Delta, gemeente Moerdijk, provincie Noord-Brabant en Rijkswaterstaat), organisaties (Brabant Water en Brabantse Milieu Federatie (BMF)) en de bedrijven die zich gevestigd hebben op het haven- en industrieterrein. In samenspraak met de betrokken waterpartners heeft er afgelopen jaar een onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden en kansen van een groenblauwe klimaatbuffer ter hoogte van het haven- en industrieterrein Moerdijk. Dit heeft geresulteerd in de Ambitievisie groenblauwe mantel haven Moerdijk. De ambitievisie bevat verschillende uit te werken deelgebieden. De kenmerkendste zijn:

1. Natuurgebied de Appelzak: het zuidelijke deel wordt als onderdeel van de compensatie ten behoeve van de realisatie van het Logistiek Park Moerdijk (LPM) uitgewerkt en uitgevoerd.
2. Inpassing Interne baan: onderdeel van de uitwerking en landschapsplan LPM.
3. Landschapspark Plaza: herstructurering van de gronden voornamelijk door het havenbedrijf, in uitvoering.
4. Groenblauwe zone A17, klimaatbos: natte natuur en bufferzone tussen het haventerrein en de A17.
5. Herinrichten, realisatie ecologische verbindingzone (EVZ) Aalskreek en Groenstrook Klundert.

Ontwikkelingen

Verkenning klimaatbos A17

Deze groenblauwe zone langs de A17 wordt als klimaat- en waterbuffer een robuuste schakel in het ecosysteem van de NL Delta. De betrokken partners zien de (meekoppel)kansen en potenties van dit plan en hebben op deze unieke zichtlocatie al een grote grondpositie. Komend jaar zal verkend worden of en hoe het Klimaatbos A17 gerealiseerd kan worden. Belangrijk daarbij is de gebiedsdialog met de omgeving: grondeigenaren, ZLTO en overige belanghebbenden.

Systeemanalyse Stedelijk Water (SSW)

Input voor nieuwe beheerplannen en een visie op integraal beheer vanuit een klimaatanalyse van het watersysteem. Hiervoor is in 2021 gestart met het opstellen van een SSW. Een SSW beschrijft het gehele stedelijke én het 'relevante' landelijke watersysteem. Daarmee is het de opvolger van het traditionele

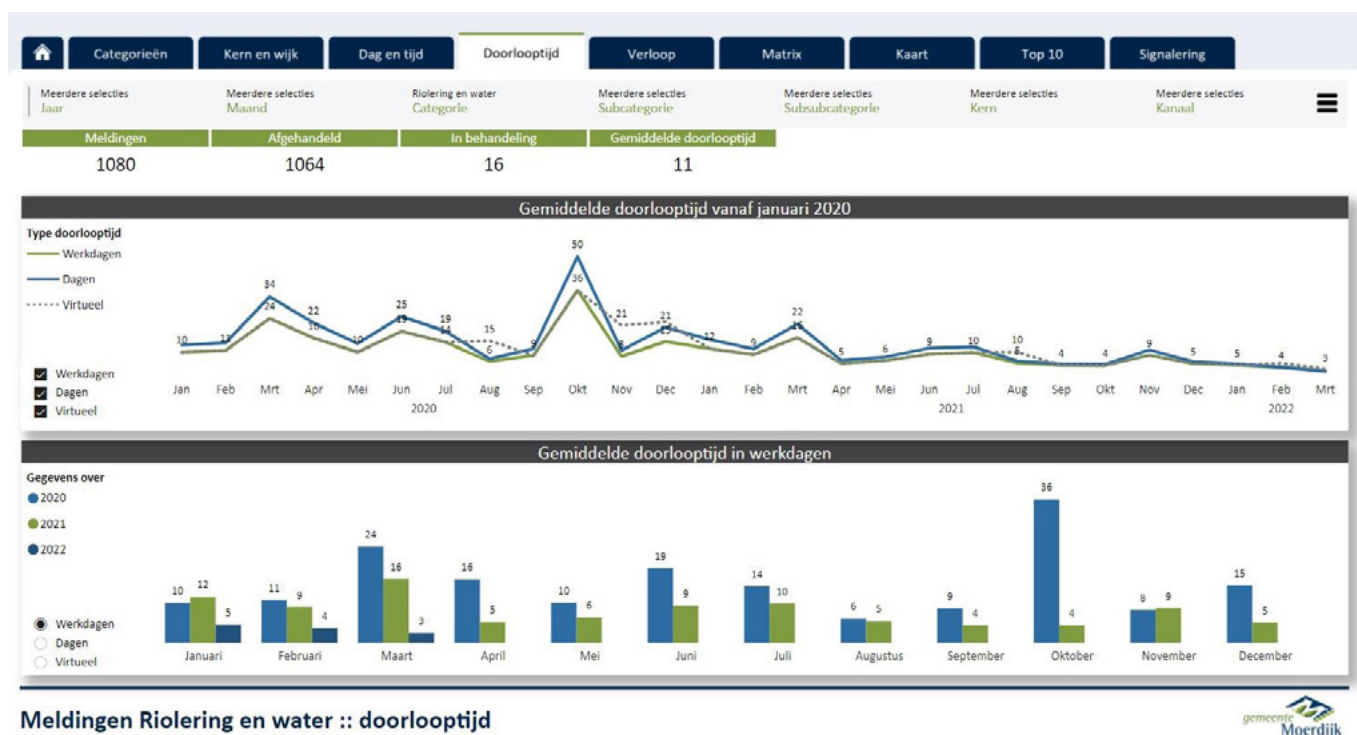
Basisrioleringsplan (BRP), maar gaat het SSW ook breder en kijkt ook naar het grondwater inclusief drainage en het oppervlaktewater.

Hiermee raakt het SSW, veel meer dan een traditioneel BRP, de gehele openbare ruimte. Dit komt vooral doordat er ook extreme situaties qua neerslag worden doorgerekend (zogenaamde klimaatstresstesten). De riolering kan deze neerslag niet aan en er zal water door de straten gaan stromen. Maatregelen betreffen vaak wijzigingen in de openbare ruimte.

Effecten

(Klachten van) wateroverlast inclusief duiding

Hiervoor is met behulp van Power BI software een analyse gemaakt van de meldingen. Welke meldingen komen binnen, en wat is de doorlooptijd voor de afhandeling. De gemiddelde doorlooptijd is van 12 dagen in januari teruggelopen naar gemiddeld 5 in december. De afname die al is ingezet ten opzichte van 2020 loopt nog door in 2022.

THEMA LEEFOMGEVING

Strategisch doel

Van Afval Naar Grondstof is onze bijdrage aan een circulaire economie

Operationeel doel

- We verminderen de hoeveelheid restafval tot maximaal 100kg per inwoner door het stimuleren van afvalbewustzijn en een effectieve wijze van inzamelen

Strategisch doel

Er is een betere balans tussen de kwaliteit van de leefomgeving in relatie tot (economische) activiteiten

Operationeel doel

- We stellen de Omgevingsvisie op met inwoners, bedrijven en overige partners
- We implementeren de Omgevingswet (2021/2022)
- We voorkomen verdere verslechtering van de luchtkwaliteit in Moerdijk (peiljaar 2017)
- We professionaliseren de geluidszonebewaking met betrekking tot bedrijventerreinen
- We bewaken de balans tussen kwaliteit leefomgeving en evenementen
- We versterken de biodiversiteit in buitengebied en bebouwd gebied
- We verminderen de geluidsoverlast van wegverkeer en spoor
- We verminderen de geuroverlast van bedrijven op industrieterrein Moerdijk

Mijlpalen

Opstellen Omgevingsvisie van start

Na vaststelling van het startdocument omgevingsvisie in de raad van juni 2021 is de aanbestedingsprocedure opgestart om een adviesbureau te werven om het omgevingsvisieproces te begeleiden en de omgevingsvisie mee op te stellen. Na gunning van de opdracht is bureau RUIMTEVOLK in november 2021 gestart met de verkennende fase. Zowel intern als extern is informatie opgehaald, onder meer via enquêtes en straatgesprekken. In 2022 wordt via meerdere interne en externe interactieve sessies de koers bepaald, waarmee wordt toegewerkt naar de omgevingsvisie. Planning is om de omgevingsvisie in het eerste kwartaal van 2023 ter vaststelling aan de raad voor te leggen.

Afval in 2021 nagenoeg kostendekkend

Financieel zijn er in 2021 slechts zeer kleine afwijkingen geweest, waarmee het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid nagenoeg gehaald is.

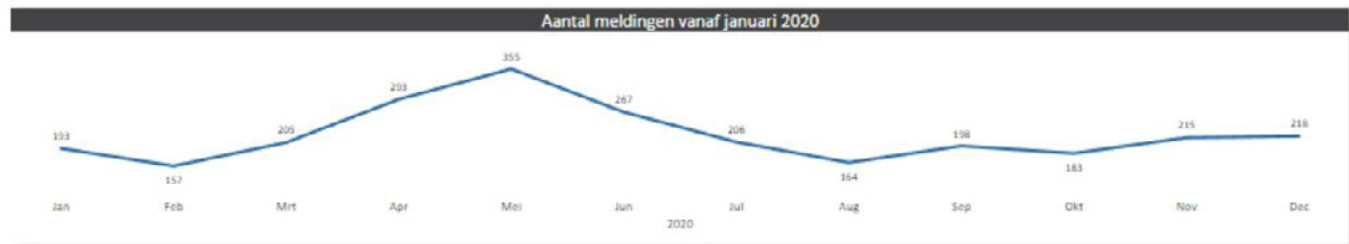
Start publiekscampagne afval

In 2021 is de publiekscampagne 'Zo doen we dat' van start gegaan. De subcampagne 'Zwerfafval rapen' is na de zomer gestart. Uit elke kern is een ambassadeur gevraagd deel te nemen aan het project voor meer herkenning. De campagne is goed ontvangen en steeds meer inwoners in de gemeente zetten zich in voor zwerfafvalrapen. In 2021 zijn 2.539 meldingen binnengekomen over zwerfafval tegenover 2.670 meldingen in 2020. Dat betekent bijna 5% minder meldingen. In de laatste vier maanden van het jaar 2021 zien we een daling van 10% minder zwerfafvalmeldingen.

Plaatje via PowerBI, aantal zwerfafvalmeldingen per maand in 2021.

Plaatje via PowerBI, aantal zwerfafvalmeldingen per maand in 2020.

Eind 2021 is ook de start gemaakt met de subcampagne GFT scheiden die begin 2022 is uitgerold. De publiekscampagne heeft ook een eigen website: www.zodoenwedat.nl.

toezicht en handhaving). Dit verslag is gereed en wordt separaat in mei 2022 aan de raad aangeboden. Hierin gaan wij uitgebreid in op de resultaten die 2021 zijn gerealiseerd en staan we stil bij trends en ontwikkelingen die wij signaleren.

Jaarverslag 2021 uitvoering VTH-taken

Jaarlijks stellen we een jaarverslag op over de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken (vergunningverlening,

Beheer geluidzones

Het zonebeheer van de industrieterreinen haven- en industrieterrein Moerdijk en Dint尔蒙d hebben wij ondergebracht bij de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB). We beschikken daarmee over een geactualiseerde geluidsboekhouding.

VOS-onderzoek bij tankstations

We hebben aan de Omgevingsdienst in 2020 en 2021 opdracht gegeven om bij alle tankstations een OGI-onderzoek (optical gas imaging) uit te voeren om inzicht te verschaffen in de emissies vluchtige organische stoffen (VOS) naar de buitenlucht (functioneren gesloten damp-retour systeem). OGI is een manier om (optisch) gericht te zoeken naar diffuse VOS-emissies. De voor het oog onzichtbare VOS diffuse emissies, kunnen we zichtbaar maken als een ontsnappende 'wolk' naar de buitenlucht. Het is een snelle en makkelijkere manier om gericht te zoeken naar mogelijke emissies. Dit allemaal met het doel om de veiligheid voor de (woon) omgeving en de kwaliteit van het milieu te beschermen. Dit voor Midden- en West-Brabant unieke onderzoek leverde helaas negatieve resultaten op. Voor de Omgevingsdienst reden om de resultaten landelijk aan te kaarten met als doel een werkgroep diffuse emissies vanuit de overheid samen te stellen, die zich met name richt op OGI.

Ontwikkelingen

Implementatie Omgevingswet opnieuw uitgesteld

De inwerkingtreding van zowel de Omgevingswet als de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zijn wederom uitgesteld. In eerste instantie tot 1 juli 2022. Inmiddels (februari 2022) is de nieuwe datum van inwerkingtreding bepaald op 1 januari 2023.

Het herhaaldelijke uitstel van de inwerkingtreding van de wet heeft zijn weerslag gehad op zowel de implementatie van de deelsporen als de reguliere werkzaamheden. Steeds heeft een afweging plaats moeten vinden welke initiatieven nog opgepakt konden worden onder de oude wetgeving. Over de voortgang en resultaten is de raad, naast de reguliere budgetcyclus, ook regelmatig via nieuwsbrieven geïnformeerd. Dat leidt er ook toe dat de kosten voor het opstellen van het handboek omgevingsplannen doorschuiven naar 2022. De daarvoor benodigde plansoftware is wel aangeschaft (financieel effect uit programma 2).

Bij de totstandkoming van uitgangspunten en voorbereiding op besluitvorming is gewerkt met een klankbordgroep vanuit de raad. Deze wordt ambtelijk ondersteund door het programmateam en de griffie. Deze constructieve werkwijze heeft geleid tot vier raadsbesluiten over de invulling van belangrijke randvoorwaarden in de geest van de nieuwe wet. Het gaat om adviesrecht bij Omgevingsplanactiviteit, verplichte participatie bij Omgevingsplanactiviteit, de kaders voor commissie ruimtelijke kwaliteit en delegatiebesluit Omgevingsplan.

Onderzoek naar afvalsamenwerking in de regio

In 2021 is een bestuurlijke opdracht geformuleerd om regionale samenwerking op het gebied van afval te onderzoeken. Gemeenten staan voor dezelfde uitdagingen om bij te dragen aan de VANG-doelstellingen en de circulaire economie. Vanwege de toegenomen complexiteit, samenstelling van de aantallen gescheiden ingezamelde materiaalstromen en snelle technologische en marktveranderingen in het hergebruik daarvan, is samenwerking nodig. Het plan van aanpak is begin 2022 vastgesteld.

Grip op OMWB

De eerste resultaten van het uitgevoerde kostenefficiëntie-onderzoek zijn verwerkt in de begroting 2022. Voor het effectueren van de taakstelling in 2023 en 2024 is door het dagelijks bestuur het programma

“Van goed naar beter” opgesteld. De programma-activiteiten worden in detail uitgewerkt in een faseplan voor de periode 2022 t/m 2024. Uiteindelijk leiden de maatregelen tot een structurele kostenreductie van € 1,5 miljoen. In de begroting 2022 van de OMWB is berekend dat zonder deze maatregelen de deelnemersbijdragen in 2025 4% (1,3 miljoen) hoger uitvallen.

Uitvoering werkprogramma OMWB 2021

Het beschikbare budget voor uitvoeren werkprogramma OMWB 2021 is met een bedrag van € 139.000 onderbested. Hiervoor zijn twee oorzaken aan te wijzen. Het werkprogramma had een omvang van 1,53 miljoen. Hiervan is 93% uitgevoerd waardoor een bedrag van € 107.00 niet is besteed. In het VTH-jaarverslag 2021 wordt dit nader toegelicht. Een bedrag van € 25.000 voor ‘onvoorziene’ zaken is achter de hand en dus niet in de opdracht opgenomen. We hebben geen beroep hoeven doen op dit ‘reserve’ budget.

Effecten

Aantal milieumeldingen

Ik hoor	199 (2020: 220, 2019: 294)
Ik ruik	166 (2020: 252, 2019: 113)
Ik voel	45
Ik zie	46
Totaal	456

We signaleren in 2021 een daling van het totaal aantal ingekomen meldingen ten opzichte van 2020. We zitten hiermee op het niveau van 2016.

2019:	521
2020:	643
2021:	456

Bij een langdurig lopende zaak zijn door 1 melder 81 meldingen gedaan. Een bedrijf aan de Looierij in Zevenbergen is goed voor 19 meldingen. In het VTH-jaarverslag 2021 is het jaaroverzicht 2021 milieumeldingen gemeente Moerdijk opgenomen.

Behalen VANG-doelstelling lijkt nog ver weg

De VANG-doelstelling (100 kilogram restafval per inwoner) is in 2021 niet gehaald. Het aantal restafval kilo's per inwoner stijgt weer nadat we vanaf 2017 de daling hadden ingezet. Vanaf 2017 zijn de ondergrondse containers ingevoerd die voor een positief effect hebben gezorgd, maar toch blijkt deze inzamelmethodiek alleen niet voldoende te zijn om de doelstelling te halen. In 2021 lag het gemiddelde aantal

kilo's restafval (fijn- en grof huishoudelijk afval) op 189 kilogram per inwoner. Om de restafvalkilo's verder naar beneden te brengen en onze doelstelling van 100 kilo te gaan realiseren, moeten we nadrukkelijker kijken naar het introduceren van prikkels om het scheidingsgedrag van onze inwoners te gaan verbeteren.

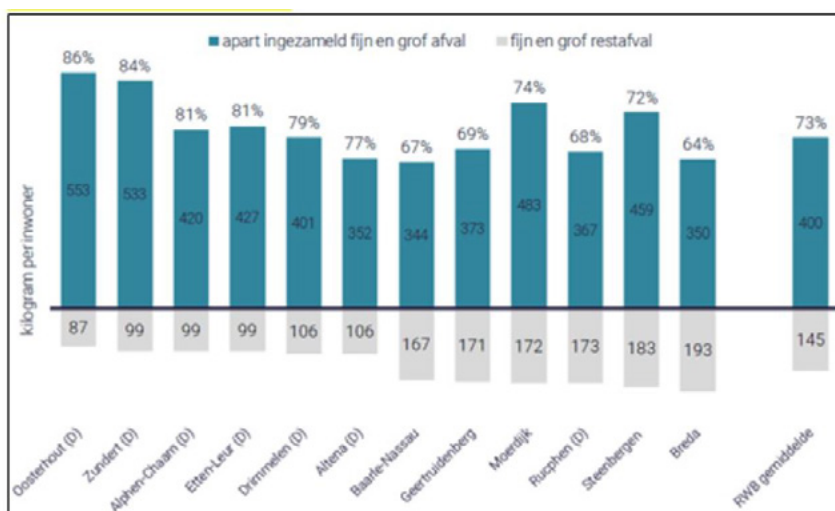
Meldingen afval

Het totale aantal meldingen op het gebied van afval is in 2021 gedaald naar 4.300 ten opzichte van 4.828 meldingen in 2020. De grootste veranderingen zitten in meer meldingen op container niet geleegd (+180) en een heel stuk minder meldingen over de ondergrondse containers (-400).

Het aantal aanbiedingen van grofvuil aan huis ophalen is in 2021 met 20% gestegen ten opzichte van 2020 (Van 4.546 keer naar 5.542 keer).

Kijkend naar de resultaten in de regio zien we een opvallend verschil. We hebben moeten concluderen dat gemeenten die op een of andere manier regulering hebben op het aanleveren van restafval, en daar is diftar een veel gebruikt voorbeeld van, meestal veel betere resultaten halen dan gemeenten die dat niet hebben.

Figuur 3. Resultaten fijn en grof restafval 2020. (D) = diftar. Boven het totaal aantal kilogrammen ingezameld afval (in blauw) zijn de scheidingspercentages weergegeven. Onder de lijn in grijs het aantal kilo restafval per inwoner. Bron: Benchmarkonderzoek 2021 De Afvalspiegel

Risico's

Wet natuurbescherming – Stikstofproblematiek

De programmatische aanpak stikstof (PAS) is in 2019 gesneuveld. Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) in werking getreden. Deze wet bepaalt grofweg dat er alleen nog een beoordeling op de stikstofdepositie door de bedrijfsvoering noodzakelijk is. Er gelden geen aanvullende eisen bij bouwprojecten van woningen. Gelet op het eerdere harde oordeel over de PAS, is het afwachten wat jurisprudentie over de Wsn gaat opleveren. De Raad van State heeft nog geen zaken onder deze wet (Wsn) behandeld.

Handhavingstraject shredderafval Dintelmond

Eind 2020 hebben we een grote partij (ca 5.500 ton) shredderafval ontdekt, gelegen aan de Arbeidsweg op het industrieterrein Dintelmond in Heijningen. Die is daarvoor niet bestemd en de grondeigenaar beschikt niet over de juiste vergunning(en) voor de opslag van dergelijk afval. Het shredderafval is vermoedelijk afkomstig van 2 bedrijven die elders in de provincie zijn gevestigd. Onmiddellijk na het ontdekken van de illegale opslag startten we tegen deze ernstige overtreding van de milieuwetgeving twee handhavingstrajecten op. Een traject betreft het opleggen van een dwangsombeschikking voor het direct afdekken van het

shredderafval en het tweede traject betreft het opleggen van een dwangsombeschikking voor het verwijderen van deze partij. Voor het niet tijdig afdekken van het shredderafval is een dwangsom verbeurd (€ 2.500) en vervolgens een invorderingsbesluit genomen.

De eigenaar heeft tegen het invorderingsbesluit en dwangsombesluit voor het afvoeren van het afval een bezwaarschrift ingediend. Beide bezwaarschriften zijn op 4 januari 2022 door ons ongegrond verklaard. Inmiddels heeft de eigenaar van het perceel beroep ingediend bij de Raad van State tegen de ongegrondverklaring van het bezwaarschrift dat gericht is op het afvoeren van de afvalpartij. Dit beroep loopt nog. Naast de bestuursrechtelijke handhavingstrajecten is door de politie ook een strafrechtelijk onderzoek gestart. Dit onderzoek loopt nog en we verwachten dat dit in april/mei 2022 zal worden afgerond. We hopen dat dit onderzoek duidelijkheid verschaft over de vraag wie op dit moment eigenaar is van het afval en daarmee (eind)verantwoordelijk is voor een milieu hygiënische afvoer en verwerking van de partij. Het shredderafval is goed afgedekt waardoor we de gevolgen voor het milieu nog steeds als minimaal inschatten. De kosten voor verwijdering en verwerking van het afval worden voorlopig ingeschat op 1 miljoen euro.

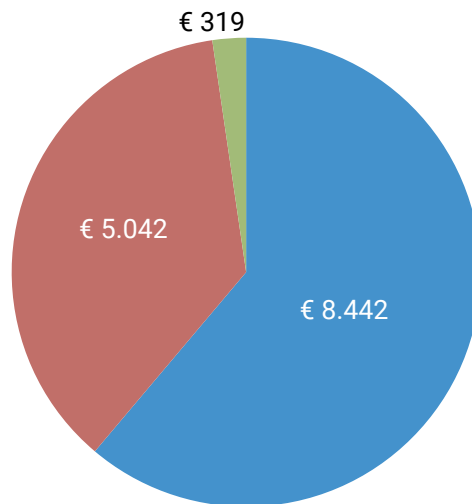
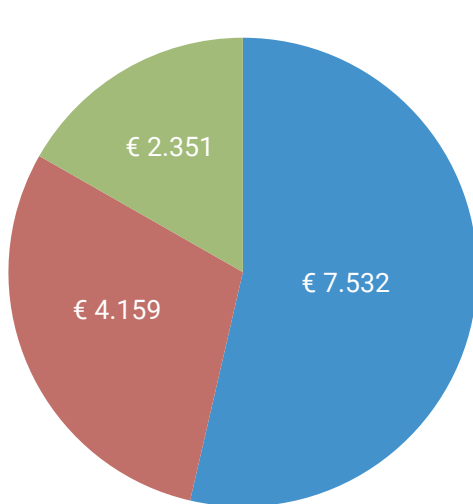

LASTEN EN BATEN 2021

bedragen x € 1.000

LASTEN: € 14.041

BATEN € 13.803

- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer

OVERZICHT TAAKVELDEN

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021		
	Lasten	Baten	Saldo
7.2 Riolering	7.532	-8.442	-910
7.3 Afval	4.159	-5.042	-883
7.4 Milieubeheer	2.351	-319	2.032
Resultaat voor bestemming	14.041	-13.803	239
0.10 Mutaties reserves	378	-530	-152
Resultaat na bestemming	14.419	-14.332	87

OVERZICHT PROGRAMMA 1

Samen aan de slag voor het klimaat in Moerdijk	Begroting 2021 voor wijziging	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal Lasten	11.172	14.328	14.041	-287
Totaal Baten	-10.702	-13.548	-13.803	-254
Resultaat voor bestemming	469	779	239	-541
Storting in reserves	0	378	378	0
Onttrekking aan reserves	0	-525	-530	-5
Resultaat na bestemming	469	632	87	-546

Prettig en veilig wonen en leven in Moerdijk

Wonen in een fijne omgeving die prettig en veilig voelt, is een belangrijke pijler van het dagelijks welzijn. Met elf woonkernen is daar binnen de gemeente dan ook dagelijks aandacht voor. Met de juiste woningen, beschikbare voorzieningen, een goede bereikbaarheid, een gevoel van veiligheid en gezondheid en een aangename sociale omgeving.

THEMA WONEN

Strategisch doel

We proberen huidige bewoners te behouden en nieuwe inwoners trekken

Operationeel doel

- Inzetten met Moerdijk Marketing op het aspect wonen, voor zowel huidige als nieuwe bewoners
- Met ruimte voor innovatieve woonconcepten en bijzondere woonmilieus onderscheidt Moerdijk zich als woongemeente voor een specifieke doelgroep
- Investeren in verbetermaatregelen en wooncomfort van de bestaande en nieuwe huurwoningen en koopwoningen qua levensloopbestendigheid, duurzaamheid en veiligheid

Strategisch doel

Het aantal en soort woningen in onze gemeente past bij de samenstelling van onze bevolking

Operationeel doel

- Daadwerkelijk realiseren van het beoogde aantal en soort woningen
- Realiseren reguliere huisvesting en woonzorgconcepten kwetsbare groepen
- Zorgen voor voldoende huisvesting voor de doelgroep starters

Mijlpalen

Onderzoeken naar woningbehoefte en -schaarste afgerond

In april 2021 is het Woningbehoefteonderzoek 2020 door Gemeente Moerdijk en Woonkwartier (WBO) opgeleverd. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst in april zijn de resultaten aan de raad toegelicht. Ook is ingegaan op de (on)mogelijkheden die de Huisvestingswet biedt. In aanvulling op het WBO is een schaarsteonderzoek uitgevoerd. Alle onderzoeksresultaten vormen input voor het actualiseren van het woonbeleid.

Woonvisie aan de raad aangeboden

Het woonbeleid wordt opgesplitst in een woonvisie, een woonprogramma en een woonplan. De woonvisie is eind 2021 aan de raad aangeboden. Tegelijkertijd is de raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over verschillende thema's op het gebied van wonen (waaronder het woningbouwprogramma en de huisvestingsverordening). Vanaf 2022 volgt verdere uitwerking van de woonvisie in het woonprogramma en woonplan.

Prestatieafspraken gemaakt met Woonkwartier – HV Fijn Wonen – Gemeente Halderberge – Gemeente Moerdijk

Woonkwartier is voor ons een belangrijke partner op de woningmarkt. Daarom stellen wij één keer in de vier jaar samen met Huurdersvereniging Fijn Wonen en Gemeente Halderberge kaderafspraken op en worden jaarlijks tussen de vier partijen afspraken gemaakt. Op 17 juli 2021 zijn de Kaderafspraken 2021-2024 ondertekend, eind 2021 is de besluitvorming over

de jaarschijf afspraken 2022 voorbereid. Het betreft samenwerking en organisatie, beschikbaarheid en de gewenste ontwikkeling van de sociale woningvoorraad, betaalbaarheid, sociaal-maatschappelijke opgaven en zorg, kwaliteit en duurzaamheid van de woningvoorraad en de woonomgeving, inzet in kernen, wijken en buurten.

Verordening Starterslening vastgesteld

Op 4 februari 2021 heeft de gemeenteraad de Verordening starterslening gemeente Moerdijk vastgesteld. De belangrijkste wijziging was dat de maximale koop(-/aanneem)som gelijk getrokken is met de NHG kostengrens. Mede als gevolg hiervan, maar ook vanwege het feit dat woningen flink duurder zijn geworden en starters daardoor een hogere starterslening nodig hebben om de woning te kunnen financieren, raakte het budget voor startersleningen uitgeput. De gemeenteraad heeft daarom in december

besloten een aanvullend krediet van € 1.000.000,- beschikbaar te stellen voor startersleningen.

Zelfbewoningsplicht

Eind 2020 is een motie ingediend om bij nieuwbouwprojecten een zelfbewoningsplicht van drie jaar op te leggen. Dit wordt inmiddels in projecten toegepast. Woonkwartier heeft aangegeven bij verkoop van sociale huurwoningen ook een zelfbewoningsplicht op te leggen.

Verordeningen voor Stimuleringsregelingen samengevoegd

Twee verordeningen voor stimuleringsregelingen zijn samengevoegd en geactualiseerd. Het betreft de regelingen voor de kwaliteitsimpuls van de bestaande particuliere woningvoorraad en voor de bestaande sportaccommodaties. De belangrijkste wijzigingen op

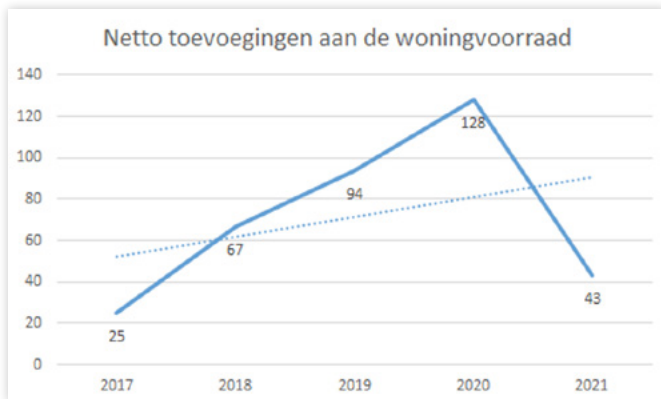

een rij:

- er wordt niet langer naar het bouwjaar van de woning gekeken;
- de regeling staat nu ook open voor andere verenigingen dan sportverenigingen met een eigen accommodatie;
- met de regeling kunnen nu ook maatregelen in het kader van de klimaatadaptatie worden getroffen;
- het college heeft de bevoegdheid gekregen om een maatregelenlijst vast te stellen.

Jaarlijks meer woningen gebouwd, netto toename gedaald

We organiseren én programmeren om de woningbouwambitie de komende 10 jaar waar te maken. Wel is het aantal woningen dat op jaarbasis netto (inclusief sloop en onttrekking) aan het totaal wordt toegevoegd aan fluctuaties onderhevig. Onder andere in Langeweg, Noordhoek, Standdaarbuiten, Zevenbergschen Hoek, Willemstad, Fijnaart en Zevenbergen zijn woningen opgeleverd. Het aantal woningen dat we jaarlijks bouwen laat een stijgende trendlijn zien over de afgelopen jaren.

In 2021 is gestart met:

- de bouw van 12 woningen aan Plein 1940 in Zevenbergschen Hoek,
- 180 woningen in Bosselaar Zuid in Zevenbergen en
- een deel van de woningen in Waterwijk in Fijnaart.

Daarnaast:

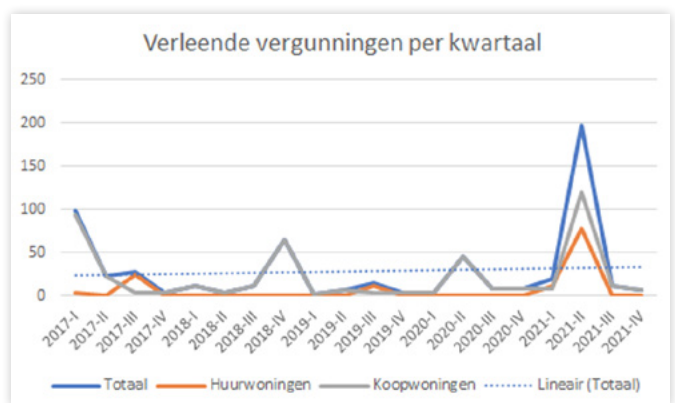
- zijn in het derde kwartaal de woningen in project Suikerentrepot in Standdaarbuiten in de verkoop gegaan;
- is voor het project Zevenbergsche Hoeve te Zevenbergen het startdocument vastgesteld;
- is een start gemaakt met de ontwerpfase van de

Wethouder Trompersstraat te Langeweg;

- is het bestemmingsplan vastgesteld voor Groeneweg 3 te Noordhoek en Bolwerk te Klundert.

Op 23 september 2021 is de gemeenteraad tijdens een raadsinformatiebijeenkomst en een tour door de gemeente bijgepraat over diverse (woningbouw) projecten.

Op grond van de gegevens van het CBS zijn in 2021 235 vergunningen verleend voor nieuwbouw van woningen. Daardoor zal naar verwachting het aantal op te leveren woningen in de jaren 2022 en 2023 aanzienlijk hoger liggen dan in 2021. Het lijkt er overigens op dat de 44 woningen in het Suikerentrepot te Standdaarbuiten (verleend op 29 november 2021) nog niet door het CBS zijn verwerkt.

Woonkwartier heeft voor een kleine 200 woningen in verschillende kernen een vergunning gekregen voor de renovatie van de bestaande woningvoorraad. Het gaat om investeringen voor het verduurzamen of verbeteren van de energieprestatie van de woningen. Begin 2022 zijn nog ruim 40 woningen opgeleverd in het centrumgebied en Bosselaar Zuid te Zevenbergen.

Versnelling woningbouw ingezet

In 2021 is de versnelling op de woningbouwopgave ingezet, door ondermeer het oppakken van de gebiedsontwikkelingen Zevenbergen Oost en Willemstad Oost en het vestigen van voorkeursrechten op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvlg). Het verhogen van de jaarlijkse woningbouwproductie vergt een nadrukkelijke programmatische aanpak, met een stevige inzet van capaciteit, middelen en instrumentarium grondbeleid. In 2022 wordt deze aanpak verder vormgegeven.

Regionaal huisvestingsnetwerk voor de uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Reeds langere tijd werken woningcorporaties, gemeenten en zorgaanbieders in de regio Breda samen om de huisvesting en ondersteuning van mensen met een psychische kwetsbaarheid goed te regelen. Het gaat om het vinden van een woning na uitstroom van Beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Op 22 november 2021 is door de bestuurders gezamenlijk de intentie voor een regionaal huisvestingsnetwerk bekrachtigd.

Elke gemeente werkt aan deze opgave vanuit de eigen rol en met een gedeelde verantwoordelijkheid als opvangregio Breda. Bij de verdeling van cliënten in de regio zijn de herstelkansen en woonwensen in principe leidend. Het huisvestingsnetwerk kent vier ambities die vanaf 2022 en verder uitgewerkt worden in concrete projecten:

1. Goed wonen – mensen kunnen zelfstandig wonen op een plek die past
2. Thuis voelen in de wijk – verbinding komt van twee kanten
3. Voldoende ondersteuning – nabijheid in de wijk – snel meebewegen met de dynamiek van de vraag
4. Basis op orde – regie en basiszekerheid vergroten (Zie ook Beschermd wonen in Programma 4)

Ontwikkelingen

Pilot langer zelfstandig thuis wonen uitgesteld

Omdat als gevolg van corona geen huisbezoeken konden plaatsvinden, is deze pilot uitgesteld.

Inkomsten bouwleges fors hoger

In 2021 zijn opnieuw veel meer aanvragen om vergunningen ingediend dan verwacht op basis van het langjarig gemiddelde. Het gaat om zowel plannen (principe-verzoeken +21% en vooroverleg +43%) als om het aantal uiteindelijke aanvragen (+40%). Het totale opgelegde legesbedrag is € 416.000 hoger dan de oorspronkelijke begroting. We hebben echter geen invloed op het moment dat de aanvraag wordt ingediend. Dit jaar nemen twee industriële complexen en vier grote woningbouwprojecten een aanzienlijk deel van dit bedrag voor hun rekening (respectievelijk € 750.000,- en € 695.000,-).

Effecten

- Aantal inwoners 01-01-2021: 37.185
Aantal inwoners 31-12-2021: 37.304
==> Toename van 119 inwoners
- Ontwikkeling woningvoorraad: netto toevoeging 43
- Aantal verstrekte startersleningen: 41
- Aantal verstrekte stimuleringsleningen: 28

Risico's

- Demografische ontwikkelingen vragen om een scherp kwalitatief woningbouwprogramma
- Opgave om goedkoop en betaalbaar te bouwen versus kwaliteitseisen en financiële haalbaarheid
- Bezwaren vanuit omwonenden en initiatiefnemers

THEMA BEREIKBAARHEID EN VERKEERSVEILIGHEID

Strategisch doel

Woningen en (noodzakelijke) voorzieningen zijn goed en veilig bereikbaar

Operationeel doel

- Nadelige (verkeers)effecten in de woonkernen zoveel mogelijk reduceren
- Verbetering OV, ook voor kwetsbare doelgroepen (o.a. statushouders, uitkeringsgerechtigden en mensen met een beperking)
- Realisatie fietsverbinding tussen Moerdijk en Zevenbergen
- Inzetten op vervoersmogelijkheden tussen kernen, zoals met Bravoflex

Strategisch doel

Werklocaties zijn goed en veilig bereikbaar voor zowel personen als goederen

Operationeel doel

- Korte termijn maatregelen voor alternatieve mobiliteitsvormen naar Haven- en Industrierrein Moerdijk realiseren
- We blijven inzetten op lange termijn oplossingen voor personenvervoer naar Haven- en in Industrierrein samen met de bedrijven
- We zetten in op een nieuwe of grotere truckparking binnen de gemeente Moerdijk, samen met partners (RWS, RWB en Provincie)
- Knelpunten rijkswegen (A16 met knooppunten Klaverpolder en Zonzeel en A17 bij Entree Haven- en Industrierrein) reduceren

Strategisch doel

De buurt is (verkeers)veilig

Operationeel doel

- Extra aandacht voor fietsers. Inzet op een duidelijk en uniform ingericht fietsroutenetwerk naar voorzieningen
- We weren sluipverkeer uit de kernen en realiseren nieuwe verbindingen
- We willen veilige looproutes en gedragsbeïnvloeding
- We gaan de toenemende drukte en overlast op de wegen in het buitengebied tegen
- We stimuleren verkeersveilig gedrag
- We willen voor onze ontheffinghouders in de blauwe zone het administratieve proces rondom de ontheffing zo eenvoudig mogelijk maken

Mijlpalen

Regionaal inzet van het Brabants Mobiliteits Netwerk (BMN)

BMN brengt sinds 2021 samen met de gemeente voor ondernemers in beeld welke mogelijkheden er zijn voor woon-werk verkeer.

Deel schoolzones ingevoerd

Bij de basisscholen in Moerdijk, Heijningen, Noordhoek en Langeweg zijn schoolzones ingericht. Dit wordt gedaan aan de hand van het Dick Bruna thema. De komende jaren willen we dit verder uitbreiden.

Mogelijkheden voor tegengaan sluipverkeer in beeld gebracht

Met bewoners van de verkeerswerkgroepen en dorpsstafels zijn de monitorcijfers gedeeld. De oplossingen voor het terugdringen zijn in beide kernen anders. In Moerdijk wordt een combinatie gemaakt met de bewegwijzering die aangepast moet worden voor de LPM-ontwikkelingen. Daarnaast leeft de wens om te handhaven via camera's op vrachtwagens die het vrachtautoverbod negeren. Voor Zevenbergschen Hoek wordt vooral gekeken naar bewegwijzering en het onaantrekkelijk maken van de routes door de kern. Ook handhaving zal hier een belangrijkere rol moeten gaan spelen ten behoeve van het toezien op al geldende verkeersregels. Een camerasysteem is hier minder optimaal toe te passen.

Meerjarenplan Wegbeheer vastgesteld en uitvoering gestart

In juni is de notitie "Wegbeheer Moerdijk 2021-2025" vastgesteld. Direct aansluitend is gestart met de uitvoering van groot onderhoud aan de eerste wegen. Onderdeel van dit groot onderhoud was het verbeteren van de veiligheid voor fietsers, zoals bijvoorbeeld aan de Oudemolensedijk in Fijnaart.

Oudemolensedijk Fijnaart

Voorontwerp bestemmingsplan Randweg Klundert opgesteld

In 2021 is het voorontwerp bestemmingsplan opgesteld en heeft ter inzage gelegen. Het bestemmingsplan is gemaakt op basis van het eerder vastgestelde tracé A3 en ontwerp van de randweg.

Facelift Hazeldonkse Zandweg

De entree van de Hazeldonkse Zandweg in Zevenbergen is verkeersveiliger en aantrekkelijker gemaakt. De weg is opnieuw geasfalteerd en er zijn diverse visuele verkeersremmers aangebracht.

Entree Hazeldonkse zandweg

Ontwikkelingen

Verkeersveiligere N285

Diverse overleggen met de provincie hebben plaatsgevonden om veiligheidsmaatregelen zoals een rotonde bij Langeweg te realiseren. De geplande inspanning van de gemeente is daarmee geleverd, de provincie heeft echter besloten het groot onderhoud uit te stellen tot medio 2025.

Alternatief vervoer

Het stimuleren van alternatief vervoer gaat door, met in achtneming van de coronabeperkende maatregelen. We gaan verder met de doorontwikkeling van station Lage Zwaluwe als onderdeel van het internationale knooppunt Breda waarmee we de bereikbaarheid van het haven en industrieterrein Moerdijk willen verbeteren.

Oplevering noordelijke randweg Zevenbergen naar 2025/2026

De aanbestedingsprocedure voor de realisatie van de Noordelijke randweg Zevenbergen is in augustus 2021 gestart. De oplevering van de nieuwe randweg is beoogd in 2025/2026. Dit is later dan gepland. Als gevolg hiervan zal de zogenaamde afwaardering van de N285 als ter hoogte van Zevenbergen later plaatsvinden. Er wordt te zijner tijd bepaald wat er met de N285 gaat gebeuren.

Visie op laden elektrische auto's in voorbereiding

In 2021 zijn er meer laadpalen gerealiseerd dan in de jaren hiervoor. Om deze versnelde uitrol van laadinfrastructuur te kunnen blijven volgen is nieuw beleid nodig. In 2021 zijn we dan ook gestart met het opstellen van een Laadvisie, die in 2022 wordt afgerond.

Ontwikkelingen truckparking

Regionaal wordt gewerkt aan een oplossing voor het parkeren van vrachtwagens. In de gemeente Moerdijk ligt nu de focus op de locatie bij Kanter (Facility Point Moerdijk). De initiatiefnemer heeft hiervoor een visie opgesteld. Het is nu aan de initiatiefnemer om de haalbaarheid van deze plannen in beeld te brengen. Daarnaast wordt onderzocht om binnen de kaders van het Inpassingsplan Logistiek park Moerdijk truckparking te faciliteren.

Effecten

Onderstaande effecten zijn genoemd in de Begroting voor 2021

- Aantal gebruikers Bravoflex (afgezet tegen de kosten). Door de coronapandemie nog steeds niet op het niveau van 2019. Het reguliere OV zit op 80% van de gebruikers en Bravoflex blijft verder achter.
- Beeld over het sluipverkeer in Moerdijk en Zevenbergschen Hoek. Nog niet gemeten, bewoners zijn betrokken bij maatregelenpakket.
- Waardering alternatieve vervoersvormen wat betreft Haven- en Industrieterrein. Nog niet gemeten.
- Waardering inwoners voor de reconstructie van de Hazeldonkse Zandweg. Opgeleverd, maar nog niet gemeten.

THEMA VEILIGE BUURT

Strategisch doel

We hebben veilige kernen met een sterke sociale structuur

Operationeel doel

- Inwoners kennen elkaar en zorgen voor elkaar (zie ook programma 4)
- BOA's en wijkagenten zijn zichtbaar en wijktoezichtsprojecten worden uitgebreid
- Buurtpreventieteams worden nog effectiever en efficiënter ingezet. Deze werken nog beter samen met wijkagenten, BOA's en wijkconsulenten
- Tegengaan huiselijk geweld, voorkomen burenoverlast, opvang personen met verward gedrag

Strategisch doel

De buurt is goed ingericht, schoon en heel

Operationeel doel

- Verloederde plekken worden aangepakt en ingericht
- Kwaliteit onderhoudsniveau is blijvend zoals afgesproken
- Voldoende sport- en speelruimte
- Duurzame en goed functionerende openbare verlichting van de openbare weg. Meer aandacht voor verlichting van "onveilige plaatsen".
- Ruimte voor waterberging in de openbare ruimte
- Samen met onze inwoners zorgen voor meer bewustwording over het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en over het belang van duurzaam beheer voor de dagelijkse staat van onderhoud

Mijlpalen

Aanpak jeugdoverlast

In 2021 is een nieuwe lokale aanpak van jeugdoverlast, via het zogenaamde 7-stappenplan, opgezet. Dit samen met een groot aantal partners. Dit heeft geleid tot een afname van jeugdoverlast in de kernen Zevenbergen en Klundert.

Buurtpreventie leeft in de gemeente Moerdijk

Buurtpreventie blijft een belangrijke bijdrage leveren aan de veiligheid op buurniveau. In 2021 is het contact met de teams geïntensiveerd en er is samen met de teams veel gedaan aan communicatie. Dit heeft geresulteerd in een stijging van het aantal buurtpreventisten tot een kleine 500, verdeeld over 20 teams. In 2021 is ook in Langeweg een team gestart.

Buurtbemiddeling

In 2021 hebben de vrijwilligers van Buurtbemiddeling, net als voorgaande jaren in veel overlastzaken (63) bemiddeld. In 84% van alle conflicten heeft dit tot een positief resultaat geleid.

Aanleg glasvezelnetwerk gestart

E-fiber is gestart met de aanleg van een

glasvezelnetwerk in de gemeente Moerdijk. De uitvoering zal nog doorlopen tot in 2023. Naast E-fiber kunnen er nog andere aanbieders een glasvezelnetwerk aanleggen in onze gemeente. De telecomunicatiewetgeving maakt dit mogelijk.

Aanpak Essentaksterfte

In december is het plan van aanpak Essentaksterfte vastgesteld door de gemeenteraad. Gekozen is voor een actieve aanpak waarbij het verdwijnen van de essen wordt omgezet naar kansen om tot een duurzaam en biodivers bomenbestand te komen. De komende jaren gaan we hier actief mee aan de slag.

Publiekscampagne openbare ruimte opgestart

Deze campagne is gestart om participatie te bevorderen en bewoners te laten zien wat we met zijn allen kunnen doen om onze leefomgeving mooi, heel en veilig te houden.

Vervanging en onderhoud van bruggen

Er zijn in 10 totaal bruggen vervangen en is er aan 13 bruggen groot onderhoud uitgevoerd zodat de levensduur verlengd werd.

Wegenbeheerplan 2021 –2025 vastgesteld

Het betreft het plan van aanpak en budget om het achterstallig onderhoud functioneel en risicogestuurd terug te dringen binnen 10 jaar. Direct aansluitend op de vaststelling van het wegenbeheerplan in juni 2021 is een vliegende start gemaakt met de uitvoering. Er zijn groot onderhoud werkzaamheden uitgevoerd in onderstaande straten:

- Boerendijk, Stoofdijk
- Oudemolensedijk

- Groeneweg (Noordhoek)
- Molendijk
- Langeweg Zuid
- Steenweg (Moerdijk)
- Klaverpolderseweg Moerdijk
- Twintighoven Zevenbergen
- Fietspad Zevenbergseweg
- Nieuwedijk Klundert
- Westrand Zevenbergen
- Steenpad Helwijk

Ontwikkelingen**Onderhoud openbare ruimte opnieuw aanbesteed**

Dit is via het GroenPlus bestek opnieuw aanbesteed om het gevraagde kwaliteitsniveau te realiseren. Reden voor het opnieuw aanbesteden en niet te kiezen voor verlenging was de stijging van het aantal meldingen en de moeizame samenwerking.

Areaal steeds beter in beeld

Met de oplevering van het beheerpakket in 2021 voor de gehele openbare ruimte komen de arealen die de gemeente onderhoudt steeds beter in beeld. Daarnaast zal het areaal steeds uitbreiden door de

extra woningen die worden gebouwd. Dit zal worden gekoppeld aan met name de noodzakelijke opgave van uitbreiding woningbouwlocaties. Het groeiende beheerareal zal de komende jaren steeds een daaraan gekoppelde verhoging betekenen van de beheer- en onderhoudsgelden.

Bestrijding coronapandemie

Net als in 2020, stond ook in 2021 de aanpak van de coronapandemie centraal binnen de gemeente Moerdijk. Na een rustige zomer kwamen we tegen het einde van het jaar weer in een lockdown terecht, met verstrekken gevolgen voor onze ondernemers en bewoners. De

maatregelen hadden gedurende het gehele jaar een grote weerslag op de capaciteit van team VTH (o.a. extra inzet BOA-capaciteit), de gemeentelijke veiligheidsstaf en vele andere onderdelen van de gemeentelijke organisatie. We zijn door de vereende inzet en de veerkracht van onze samenleving, door deze moeilijke periode heen gekomen. Een belangrijk deel van de effecten van deze 2 jaar durende crisis zullen vanaf 2022 pas zichtbaar worden. December 2021 kregen we opnieuw te maken met een algeheel vuurwerkverbod waarop gehandhaafd moest worden en wederom extra toezichtscapaciteit heeft gevraagd.

Op het gebied van veiligheid moeten we concluderen dat we ondanks dat we veel van onze ambities hebben moeten bijstellen er ook nog tal van mijlpalen wel zijn bereikt.

Met de gemeentelijke coronamonitor, een eigen product, hebben we de steeds wisselende maatregelenpakketten scherp in beeld gehouden en hier steeds onze gemeentelijke besluitvorming op afgestemd

Sociale veiligheidsproblemen steeds beter in beeld

Door o.a. het besluit tot het inzetten van een wijkGGZ'er en het instellen van een zorgcoördinatiepunt mensenhandel (binnen district de Markiezaten), krijgen we een steeds beter beeld van wat er nodig is om verwarde personen de juiste zorg te bieden en problemen eerder te signaleren. Signalen van uitbuiting en mensenhandel kunnen beter worden opgepakt en er wordt gewerkt aan preventie.

Meer aandacht voor cybercriminaliteit

Zowel binnen de gemeentelijke organisatie (Arda trainingsmodule) als binnen ons bedrijfsleven (online talkshow cybercriminaliteit) hebben we gewerkt aan het vergroten van de awareness.

Effecten

- Het aantal woninginbraken is verder afgenomen van 84 in 2019, 67 in 2020, naar 48 in 2021.
- Het aantal personen dat zich veilig voelt in de eigen buurt is in 2021 met 2% toegenomen tot 86%.
- De waardering van de gemeentelijke zorg voor de openbare ruimte is volgens de inwonerpeiling net als vorige peiling een 6,3.

Meldingen openbare ruimte

Aantal

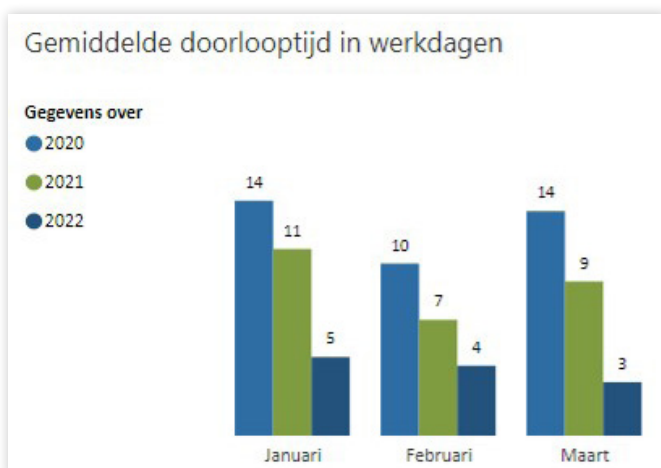
- 2021: 17.281 meldingen
- 2020: 15.791 meldingen

Verklaring verschil

In 2020 werd het overgrote deel van de meldingen over openbare verlichting via het systeem van de aannemer behandeld. In 2021 werden deze meldingen wel in ons dashboard meegenomen. Dat zijn rond de duizend meldingen en daarmee is het grootste verschil verklaard. Verder waren er in juni en juli rond de 50% meer meldingen dan het jaar daarvoor en tot september bleef het aantal meldingen significant hoger. Verbetering was, ondanks het hele groeizame en natte zomerseizoen, nodig en mogelijk. Daarom is besloten het contract voor verzorgend onderhoud niet te verlengen en de opdracht opnieuw op de markt te zetten. Vanaf 1 januari 2022 zijn we een samenwerking aangegaan met een nieuwe partner.

Doorlooptijd

In 2021 liep de gemiddelde doorlooptijd iets op en daar is op geacteerd. We zien nu in de eerste drie maanden van 2022 al een flinke verbetering optreden (zie onderstaande figuur).

Risico's

In 2020 is het meerjaren onderhoudsplan wegen vastgesteld. Daarmee is een actueel beeld verkregen van ons wegenareaal en hebben we kunnen ingrijpen om gevaarlijke situaties en kapitaalvernietiging te voorkomen. Samen met het in 2020 vastgestelde beheerplan kunstwerken is nu een groot deel van de risico's afgedekt. Nog niet voor alle kapitaalgoederen is een actueel inzicht. In 2022 worden objecten en (cultuurhistorische) kunstwerken geïnventariseerd en geïnspecteerd en verwerkt tot een meerjaren onderhoudsplan dat eind 2022/ begin 2023 aan de raad wordt aangeboden. De kans dat we acuut moeten ingrijpen als we een onacceptabele situatie tegenkomen is voorstelbaar. In de meerjarenbegroting is al rekening gehouden met mogelijk onverwachte kosten die hieruit voortvloeien. Daardoor is het financiële risico beperkt.

Ondanks de krappe arbeidsmarkt voor (civiel)technisch personeel is het de gemeente Moerdijk gelukt om steeds redelijk tot goed bemenst te zijn. Ook voor vacatures die zijn voortgekomen uit nieuwe ambities worden opgevuld, maar minder snel dan we zouden willen. We investeren flink op goede arbeidsmarktcommunicatie. In DE6 verband zijn we actief om het vak zo aantrekkelijk mogelijk te maken en mensen te verbinden aan de DE6 gemeenten, zodat iedereen een leven lang kan leren en werken in deze zes West-Brabantse gemeenten.

Het risico op prijsstijgingen in de markt heeft zich wel voorgedaan in 2021. Het meest in het oog springende voorbeeld is het significant duurdere nieuwe contract voor het verzorgende onderhoud van de openbare ruimte voor 2022 en verder, hoewel dat contract pas in 2022 een financieel effect heeft. In 2022 verwachten we overigens nog aanzienlijkere prijsstijgingen. Dit als gevolg van de oorlog in Oekraïne, die bovenop de toch al schaarse grondstoffenmarkt een fors effect heeft.

THEMA ACCOMMODATIES EN VOORZIENINGEN

Strategisch doel

Sociaal maatschappelijke voorzieningen dragen bij aan een stevige sociale structuur en hulp en ondersteuning dichtbij (link met programma 4)

Operationeel doel

- We faciliteren accommodaties en voorzieningen op basis van behoefte, draagvlak, kwaliteit en maatwerk
- We bieden accommodaties en voorzieningen aan op kansrijke en aantrekkelijke plekken waar duurzame en veilige instandhouding en exploitatie mogelijk is
- Er is in de accommodaties een samenhangend, zoveel mogelijk geclusterd aanbod van onderwijs, sport, cultuur en ontmoeting
- We stimuleren eigen verantwoordelijkheid van gebruikers voor instandhouding en exploitatie van sociaal maatschappelijke voorzieningen
- We bieden goede faciliteiten voor een waardig afscheid van en een laatste rustplaats/asbestemming voor een overledene

Mijlpalen

Onderzoek MFC's/gemeenschapshuizen gestart

De raad heeft in april middelen ter beschikking gesteld voor een onderzoek naar de meest efficiënte en duurzame wijze om MFC's/gemeenschapshuizen te exploiteren en op basis hiervan besluitvorming door de raad voor te bereiden. Per 1 september jl. is gestart met de inventarisatiefase, deze wordt eind van het eerste kwartaal 2022 afgerond. Hiervoor is cijfermateriaal verzameld, zijn bezettingcijfers in beeld gebracht en zijn exploitanten/beheerders en vaste gebruikers geïnterviewd.

Contract exploitatie De Parel verlengd met vijf jaar

Er heeft met de exploitant van MFC De Parel overleg plaatsgevonden om te komen tot een kortere contractverlenging van 2,5 jaar met daarbij een aanpassing van afspraken, in plaats van een contractverlenging van 5 jaar, zoals in het huidige contract is opgenomen. Dit heeft niet geleid tot overeenstemming. Het huidige contract blijft dan ook gehandhaafd tot en met 2026. In de begroting is hier rekening mee gehouden en dit leidt dus niet tot een aanpassing van het budget.

Onderzoek naar toekomst Niervaert

Er is door het college besloten om geen grootschalig onderzoek naar alle vier de gemeentelijke zwembaden te doen. De raad heeft middelen ter beschikking gesteld om het voorkeursscenario voor complex De Niervaert, vervangende nieuwbouw op de huidige locatie, nader uit te werken. Aan een extern bureau is opdracht verstrekt om een behoefte- en haalbaarheidsonderzoek uit te voeren met daarbij een investerings- en exploitatieraming. Besluitvorming op basis van dit haalbaarheidsonderzoek zal in Q3 van 2022 plaatsvinden.

Nieuwe afspraken over exploitatie Standaert

Voor de exploitatie van De Standaert zijn in juni 2021 nieuwe afspraken gemaakt over de huurprijs en de exploitatiebijdrage voor de jaren 2021 en 2022. Voor de periode vanaf 2023 worden nieuwe afspraken gemaakt o.a. aan de hand van resultaten van het onderzoek naar MFC's/gemeenschapshuizen.

Compensatieregeling voor corona

Ook in 2021 waren sociaal-maatschappelijke voorzieningen (deels) gesloten. Met de huurcompensatieregeling voor vrijwilligersorganisaties hebben we de huurinkomsten voor de exploitanten van deze accommodaties zoveel mogelijk op peil gehouden. Dit is gefinancierd met compensatiemiddelen vanuit het Rijk. Uit de jaarrekeningen over 2021 moet blijken of zo de verminderde inkomsten voldoende zijn opgevangen.

Scholenontwikkeling Willemstad /MFA Willemstad en verplaatsing Kogelvangers

Het project is opgesplitst in twee deelprojecten om de processen efficiënter te kunnen inrichten

1. Verplaatsing Kogelvangers: er is een voorlopig ontwerp van de nieuwe veldindeling inclusief positionering nieuw clubgebouw gemaakt en een concept kostenraming opgesteld. Meermaals is hierover tussen verenigingsbestuur en gemeente afstemming geweest.
2. Scholenontwikkeling/MFA: het proces met alle betrokken partijen is hervat om te komen tot een ruimtelijk en functioneel programma van eisen voor de nieuwbouw, de samenwerkingsafspraken en een financieel haalbaar plan.

Voor deelproject 1 zal in 2022 een kredietaanvraag aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Na goedkeuring kunnen de voorbereidingen voor verplaatsing van de

velden starten. Voor het nieuwe clubgebouw moet een architect worden ingeschakeld en een planologische procedure worden doorlopen om de bouw mogelijk te kunnen maken.

Voor deelproject 2 MFA wordt het haalbaarheids-onderzoek in 2022 afgerond waarmee er inzicht is in de planologische, maatschappelijke en financiële haalbaarheid. Bij een haalbaar plan, wordt naast een kredietaanvraag voor de vervolfasen tevens een locatieontwikkelingsovereenkomst aan de gemeenteraad voorgelegd.

MFA Zevenbergschen Hoek

De ruimtestaten en het vlekkenplan voor de verschillende onderdelen zijn uitgewerkt, waarbij ook duidelijk is hoe de gemeenschappelijke ruimten eruit zien. Deze maken onderdeel uit van het gezamenlijk opgestelde ruimtelijk en functioneel programma van eisen. Het college heeft eind 2021 een keuze gemaakt voor de invulling van de grote zaal met het podium. Daarnaast hebben Stichting de Waarden en gemeente gezamenlijk, als toekomstige eigenaren van het MFA, het technisch programma van eisen opgesteld.

Beide programma's van eisen vormen de input voor de investeringsraming. Deze zullen samen in 2022 ter besluitvorming worden aangeboden aan de raad. Na instemming kan het proces voor de uitwerking van het definitief ontwerp worden opgestart.

Brandweerkazerne Willemstad

Voor het onderzoek naar een nieuwe locatie voor de brandweerkazerne hebben diverse gesprekken plaatsgevonden over grondverwerving voor de realisatie van nieuwbouw. Aankoop van gronden blijkt in de huidige marktsituatie lastig te zijn en heeft nog niet geleid tot overeenstemming over de verwerving van een locatie. Het onderzoek voor de kazerne wordt in 2022 voortgezet. In overleg met de brandweer moet een besluit over de toekomstige huisvesting genomen worden.

Toekomstbestendige Gymaccommodaties Zevenbergen

Op 30 september 2021 heeft de raad besloten om plannen uit te werken voor de realisatie van een nieuwe sporthal met drie zaaldelen bij zwembad de Bosselaar (fase 1). En ook plannen uit te werken voor de vervanging van de gymzalen in de Lindonk en Droge Mark op één of meerdere nader te bepalen locaties (fase 2)

De beoogde planning is dat de realisatie van de nieuwe sporthal en gymzalen, afhankelijk van planologische procedure in 2024/2025 gereed zal zijn

Ontwikkeling d'Ouwe school Noordhoek / MFA Noordhoek

Er zijn ontwerpvarianten voor het hele gebouw gemaakt. Als deze nader zijn uitgewerkt, volgt een samenwerkingsovereenkomst tussen Woonkwartier en gemeente. De realisatie van de werkzaamheden wordt voorzien eind 2022.

Scholenontwikkeling Klundert

In 2021 is het startdocument afgerond en in procedure gebracht voor besluitvorming. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad op 10 februari 2022 het startdocument vastgesteld.

De komende periode werken we aan het locatieonderzoek en vervolgens de haalbaarheidsstudie. Het uiteindelijke doel is realisatie van een nieuw schoolgebouw in 2028.

Scholenontwikkeling Fijnaart

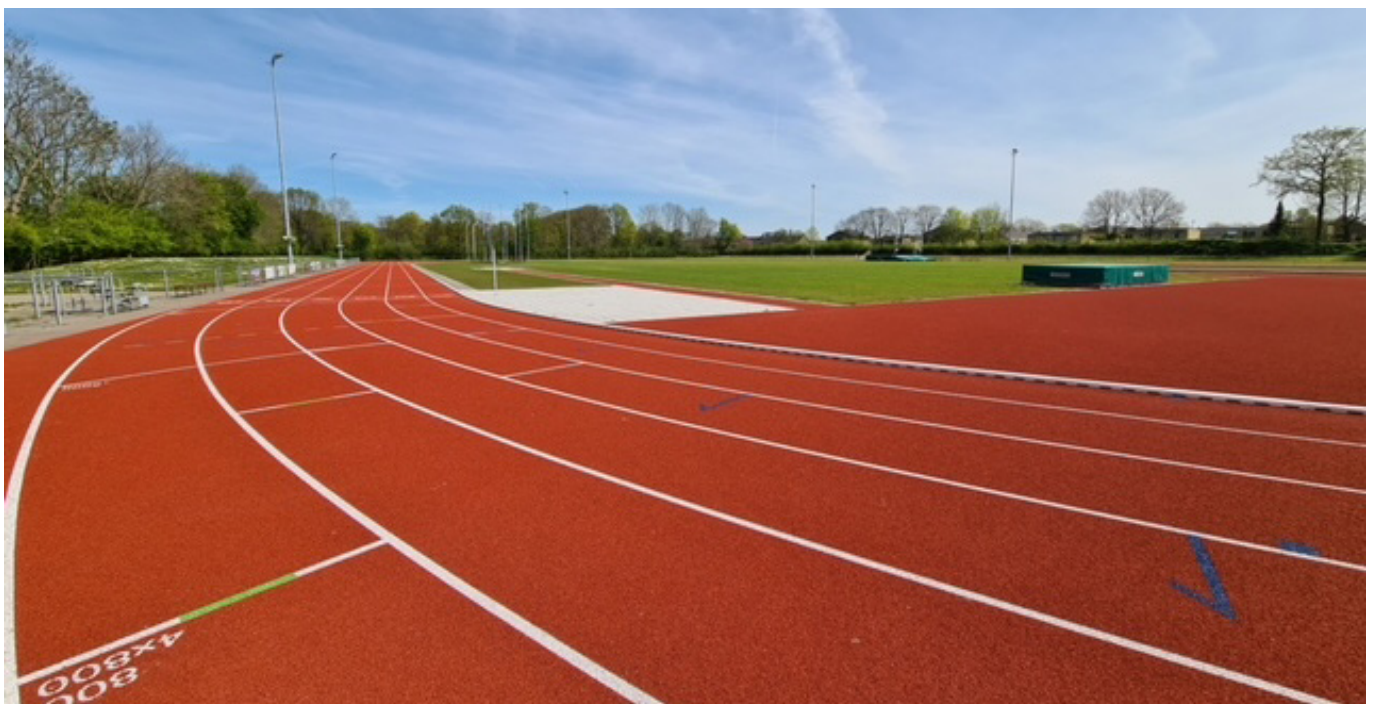
In 2021 is een start gemaakt met een locatiestudie naar de ruimtelijke inpasbaarheid van de scholenontwikkeling in Fijnaart, in samenwerking met de schoolbesturen. In 2022 zal het startdocument van het project worden opgesteld. Naast de input uit de locatiestudie en de centrumvisie Fijnaart wordt ook de Visie Integrale Kindcentra betrokken in het startdocument.

Rijksbijdrage voor exploitatietekort zwembaden

Voor de exploitatie van de zwembaden is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om bij het Rijk middelen aan te vragen ter compensatie van exploitatietekorten. Een ontvangen totaalbedrag van ruim € 100.000 is overgemaakt aan de exploitanten van De Niervaert, De Bosselaar en De Oester. Bij St. Ons Bad in Willemstad was geen sprake van een tekort.

Renovatie atletiekbaan

In 2021 is de atletiekbaan van AV De Groene Ster gerenoveerd. Niet alleen de rondbaan is gerenoveerd, maar er zijn ook aanpassingen gedaan aan het kogelstootsegment, een nieuwe kogelslingerkooi en poolstokinstallatie. Daarnaast is de baanverlichting verduurzaamd met LED armaturen. De lichtsterkte kan met een app worden aangepast, waardoor nog meer energiebesparing mogelijk is. Na goedkeuring van de keuringsinstantie voldoen alle wedstrijdonderdelen weer aan de reglementen van NOC-NSF en KNAU.

Ontwikkelingen

Overschot op onderhoud buitensport

Bij buitensport is € 126.000 over op onderhoud vanwege de invloed van corona.

Ontwikkelingen Vastgoed

Bij vastgoed is een aantal ontwikkelingen die een financiële afwijking/verschuiving veroorzaken:

Onderzoek Brandveiligheid fase 2

In juli 2021 is krediet beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de brandveiligheid aanpassingen fase 2. De uitvoering van deze werkzaamheden is eind 2022 gereed. In 2021 is de aanbesteding gestart maar er zijn nog geen daadwerkelijke aanpassingen gedaan aan de gebouwen. Het beschikbare budget van € 118.000 voor 2021 wordt daarom overgeheveld naar 2022.

Afronding asbest inspectie en sanering

De 35 gemeentelijke gebouwen zijn eind 2020 en begin 2021 geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbest. Met het resterende budget van € 56.570 is in 2021 gestart met de sanering van het aanwezige asbest. In het eerste kwartaal van 2022 is deze sanering afgerond.

Modernisering binnensport locaties

Het college heeft de 'basis inventarislijst primair onderwijs gymaccommodaties' vastgesteld. Deze is tot stand gekomen in overleg met de schoolbesturen. Aan de hand hiervan wordt de inrichting van onze binnensportaccommodaties gemoderniseerd. Voor bestaande accommodaties is in de meerjarenbegroting al rekening gehouden met deze aanpassingen. Bij nieuwbouwsituaties worden de benodigde middelen voor de inrichting meegenomen in de kredietaanvraag van het betreffende project.

Instandhoudingsonderhoud rijksmonumentale objecten, o.a. Stenen Poppen

Eind 2020 is door de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor 'instandhoudingsonderhoud' van diverse monumentale objecten, waaronder de Stenen Poppen, Fort de Hel en diverse sluizen in Klundert en Willemstad. In 2021 is gestart met de werkzaamheden, deze worden in het tweede kwartaal van 2022 afgerond

Verduurzaming gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed

Om de klimaatdoelstellingen uit het klimaatakkoord van Parijs te halen wordt de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed opgesteld. In maart 2022 is deze routekaart vastgesteld door de gemeenteraad

Effecten

Tevredenheid van inwoners over sociaal maatschappelijke voorzieningen

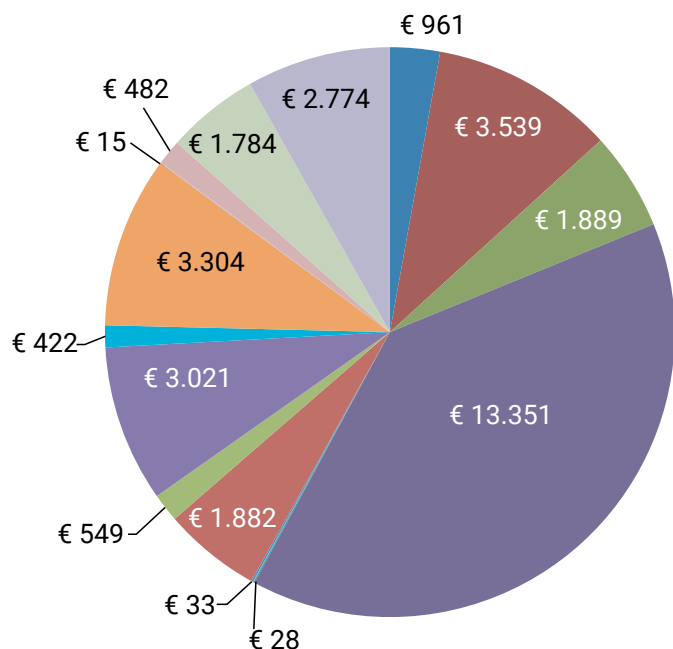
Uit de Inwonerspeiling 2021 blijkt dat de meeste respondenten (zeer) tevreden zijn over het aanbod van sportvoorzieningen (74%), (Gezondheids-) zorgvoorzieningen (72%) en speelvoorzieningen (61%)

LASTEN EN BATEN 2021

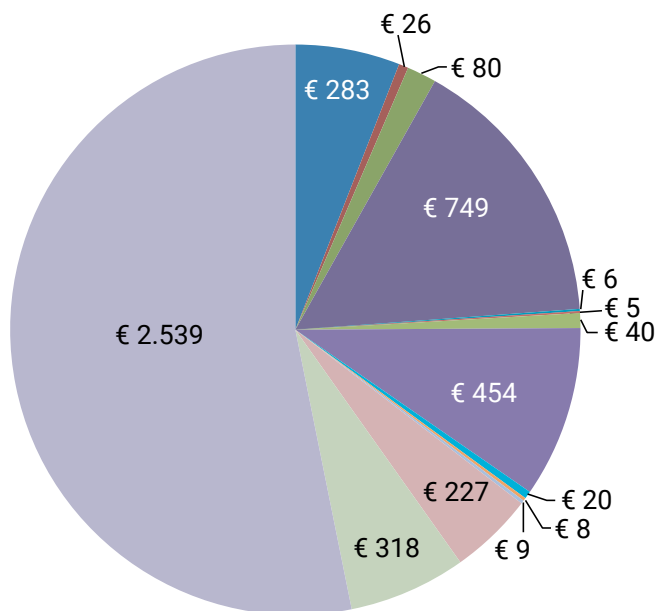
bedragen x € 1.000

LASTEN: € 34.050

- 0.3 Beheer overige gebouw. en grond.
- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid
- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.5 Openbaar vervoer
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 4.2 Onderwijshuisvesting

BATEN € 4.775

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, prod., particip.
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recrea
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria
- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.3 Wonen en bouwen

OVERZICHT TAAKVELDEN

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021		Saldo
	Lasten	Baten	
0.3 Beheer overige gebouw. en grond.	961	-283	678
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.539	-26	3.513
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.889	-80	1.810
2.1 Verkeer en vervoer	13.351	-749	12.602
2.2 Parkeren	28	-6	22
2.5 Openbaar vervoer	15	0	15
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	33	0	33
4.2 Onderwijshuisvesting	1.882	-5	1.877
5.1 Sportbeleid en activering	549	-40	509
5.2 Sportaccommodaties	3.021	-464	2.557
5.3 Cultuurpresentatie, prod., particip.	422	-20	402
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recrea	3.304	-8	3.295
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	15	-9	6
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	482	-227	255
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.784	-318	1.467
8.3 Wonen en bouwen	2.774	-2.539	235
Saldo baten en lasten	34.050	-4.775	29.275
0.10 Mutaties reserves	2.013	-10.183	-8.169
Resultaat na bestemming	36.063	-14.957	21.106

OVERZICHT PROGRAMMA 2

Prettig en veilig wonen en leven in Moerdijk	Begroting 2021 voor wijziging	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	23.681	34.246	34.050	-196
Totaal baten	-2.420	-5.263	-4.775	488
Saldo van baten en lasten	21.260	28.983	29.275	292
Storting in reserves	1.787	2.086	1.926	-160
Onttrekking aan reserves	-1.885	-10.218	-10.096	122
Resultaat na bestemming	21.162	20.851	21.106	255

Economie als versneller voor een vitaal Moerdijk

Onze gemeente heeft een sterke economische functie van regionale en nationale betekenis. Hierdoor ontstaat zowel werkgelegenheid voor onze eigen inwoners als voor de regio. De economische doorontwikkeling biedt kansen voor een inclusieve arbeidsmarkt en het aantrekken van nieuwe inwoners om de leefbaarheid te versterken en onze voorzieningen op peil te houden.

De economische positie van de gemeente wordt verder uitgebouwd door economische kansen te benutten, met oog voor de effecten op de leefbaarheid van onze kernen. We kunnen de economische kracht van het haven- en industrieterrein waar mogelijk koppelen aan andere lokale en regionale opgaven. Er liggen kansen om de spin-off vanuit de industrie richting lokale bedrijvigheid te vergroten.

De aanwezigheid van de zeehaven van Moerdijk en ons uitgestrekte buitengebied met agrarische bebouwing en recreatieterreinen hebben helaas een aantrekkingskracht op de georganiseerde criminaliteit. Die kan ondermijnende effecten hebben op onze samenleving.

THEMA HAVEN- EN INDUSTRIETERREIN

Strategisch doel:

Het Haven en Industrierrein ontwikkelt zich in balans met haar omgeving (People, Planet, Profit)

Operationeel doel

- We dragen actief bij aan het opstellen en realiseren van de Uitvoeringsagenda Havenstrategie 2018 e.v.
- We zoeken een krachtige samenwerkingspartner voor het Havenbedrijf Moerdijk NV.

Mijlpalen

Eerste partij tekent voor vestiging op LPM

In juni 2021 heeft DSV als eerste partij getekend voor de ontwikkeling van meer dan 200.000 m2 hoogwaardige opslag en distributie op een perceel van 34 hectare. Insteek is dat het bedrijf in 2023 operationeel kan zijn op deze locatie. Het bouwrijp maken van het gebied is in volle gang.

Strategisch doel

We benutten de economische kracht van het Haven- en Industrierrein ten behoeve van een vitaal en duurzaam Moerdijk

Operationeel doel

- We ondersteunen de realisatie van het Logistiek Park Moerdijk
- We realiseren het flankerend maatregelenpakket MoerdijkMeerMogelijk en voeren de Moerdijkregeling uit
- We zetten in op het vergroten van spin off vanuit het Haven- en Industrierrein richting lokale ondernemers
- We verkennen kansen in het dossier NL Delta

Corporate strategy havenbedrijf aangescherpt

In december 2021 hebben de aandeelhouders van het Havenbedrijf ingestemd met de aangescherpte corporate strategy. Deze bedrijfsstrategie vloeit voort uit

de havennota 2020-2030 en de Havenstrategie Moerdijk 2030. Waar de havenstrategie de ambitie vormt van het Havenbedrijf, de provincie en de gemeente gezamenlijk, vormt de corporate strategy de eigen bedrijfsstrategie van het havenbedrijf. De strategie heeft betrekking op de periode 2021-2025. Opgaven en doelen worden jaarlijks geprioriteerd en geoperationaliseerd in de begroting.

RIA regio Breda gereed, verstedelijkingsstrategieën in ontwikkeling

Het rijk heeft de stedelijke regio's uitgedaagd om tot een verstedelijkingsstrategie en regionale investeringsagenda's te komen. Moerdijk ligt op het snijvlak van de stedelijke regio Breda-Tilburg en West Brabant West. Mede vanwege de economische impact van het Haven- en Industrierrein is Moerdijk partner in beide verstedelijkingstrajecten. Voorjaar 2021 heeft het college de Regionale Investeringsagenda (RIA) regio Breda vastgesteld. Het Haven- en Industrierrein is hierin als economische toplocatie en energiehub goed gepositioneerd. Om een goede koppeling te

maken tussen grootschalige werkgelegenheid en het stedelijk gebied waar veel werknemers wonen, is in de RIA o.a. ingezet op verbeteren van de bereikbaarheid van het Haven- en Industriegebied met snelfietspaden en collectief vervoer. Daarnaast is de locatie Zevenbergen Oost gepositioneerd als grootschalige woningbouwlocatie, waar de LPM-opgave (extra woningbouw) kan worden ingevuld. De RIA regio Breda wordt in 2022 opgewerkt tot een verstedelijkingsstrategie en een RIA op stedelijke regio Breda-Tilburg-schaalniveau. Het traject om in West Brabant West tot een verstedelijkingsstrategie te komen is later gestart en komt in 2022 tot eerste resultaten.

Ontwikkelingen

Naar een nieuwe Uitvoeringsagenda Havenstrategie

In de periode 2018 – 2021 hebben Havenbedrijf, provincie en gemeente gezamenlijk gewerkt aan de Uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2030. Focus in deze agenda lag op innovatiebevordering en versterking van het ecosysteem. De afgelopen jaren

zijn mooie resultaten bereikt, maar de stuurgroep havenstrategie heeft ook geconstateerd dat het in de nieuwe uitvoeringsagenda wenselijk is om de opgaven “dichter bij huis” te houden en beter aan te laten sluiten op de eigen sturingsinvloed. Partijen zijn momenteel in gesprek over de uitvoeringsagenda 2022 – 2025. Medio 2022 verwachten we de nieuwe uitvoeringsagenda Havenstrategie vast te stellen. Er wordt verkend of VNO-NCW en Rewin als partner kunnen aansluiten.

Investerings kansrijk voor cofinanciering vanuit het JTF

In 2022 zal het Europese Just Transition Fund (JTF) open worden gesteld. Dit fonds komt beschikbaar voor regio's met (chemische) industrieclusters die sterk afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen. Middelen zijn bedoeld om invulling te geven aan de transitieopgave. Het Rijk heeft in Zuid-Nederland drie gebieden aangewezen die in aanmerking komen voor het JTF, waaronder West-Brabant. Voor dit gebied is € 58,5 miljoen gereserveerd als co-financiering voor investeringen in innovatie, infrastructuur en arbeidsmarkt. In 2021 is een inventarisatie gemaakt van mogelijke projecten. Vanuit de Moerdijkse industrie (o.a. Shell) zit er veel betrokkenheid op de thema's innovatie en infrastructuur. Gemeente Moerdijk heeft zich opgeworpen om op het thema arbeidsmarkt projecten en partners te mobiliseren om tot succesvolle aanvragen te komen. Het project “hybride leeromgeving Moerdijk” (uitvoeringsagenda havenstrategie) is er hier een van.

Gemeentelijk havenkompas

In navolging van de vastgestelde bedrijfsstrategie door het havenbedrijf, willen we ook als gemeente scherpstellen op de eigen opgaven en ambities binnen de breedte van de Havenstrategie. Hierbij willen we de uitkomsten betrekken uit een interne verkenning naar de spin-off en meerwaarde van het Haven- en Industrierrein voor de gemeente die in 2021 is uitgevoerd.

NLDelta

In de zomer van 2021 is gebleken dat het aanvragen van de status nationaal park nieuwe stijl nog een stap te ver was. Meerdere partijen zijn (nog) niet voldoende aangehaakt en ook het toetsingskader vanuit het ministerie is nog niet voldoende ingericht om de aanvragen nieuwe stijl te kunnen toetsen. Hierdoor is het aanvragen van de status on hold gezet. In 2021 en eerste helft 2022 wordt ingezet op het vergroten van het draagvlak voor het aanvragen van de status. In de zomer van 2022 wordt bekeken waar we op dat moment staan en of de status nationaal park nieuwe stijl aangevraagd kan worden.

Effecten

De vaststelling van de strategische monitor Havenstrategie is uitgesteld naar medio 2022. Voor een overzicht van de jaarcijfers van het havenbedrijf verwijzen we naar de website www.portofmoerdijk.nl.

THEMA VITALE CENTRA

Strategisch doel:

Zevenbergen, Fijnaart, Klundert en Willemstad hebben een bereikbaar, compact winkelhart dat uitnodigt als ontmoetingsplaats, met een aantrekkelijk aanbod van detailhandel, horeca, culturele en recreatieve functies en evenementen

Operationeel doel

- We realiseren de centrumontwikkeling Zevenbergen, inclusief de heropening van de Roode Vaart
- We verbinden de omgeving rondom de oude suikerfabriek (project Zevenbergen Noord) met het centrum
- We realiseren de centrumontwikkeling Klundert (met aandacht voor de potentie van de Bottekreek)
- We ontwikkelen een plan om tot een vitaal centrum in Fijnaart te komen (inclusief mogelijke verplaatsing van een supermarkt)
- We onderzoeken wat er aanvullend op de lopende en beoogde projecten nodig is voor vitale centra in Zevenbergen, Klundert, Fijnaart en Willemstad. In Willemstad ligt daarbij de nadruk op de balans tussen toerisme en wonen

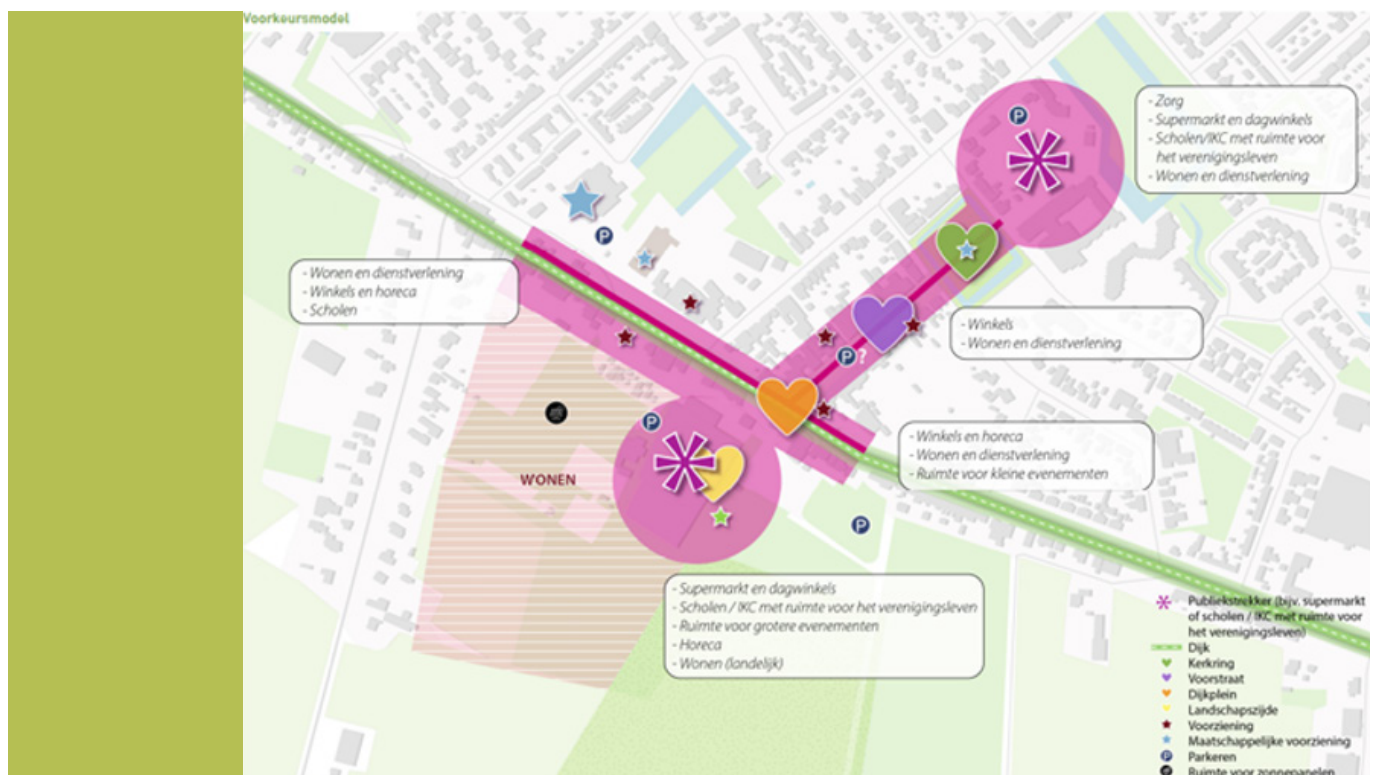
Mijlpalen

Fijnaart – vaststelling centrumvisie

Op 16 december 2021 is de centrumvisie voor Fijnaart (unaniem) vastgesteld. Het afgelopen jaar hebben inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden kunnen meedenken over het toekomstperspectief van het vitale centrum voor Fijnaart. Met de visie wordt ingezet op de clustering van voorzieningen en evenementen en er is behoefte aan een bruisend dorpsplein. Onderdeel van de centrumvisie is een concrete uitvoeringsparagraaf waarin de belangrijkste acties zijn benoemd om te komen tot een vitaal centrumgebied.

Zevenbergen – afronding deelgebieden Haven en Markt

De deelgebieden Markt en Haven zijn zo goed als afgerond. Het water stroomt door de Haven en de volledige openbare ruimte is reeds eind 2020 in gebruik genomen. Het werk is formeel nog niet opgeleverd door de bouwcombinatie. Diverse herstelwerkzaamheden moeten nog worden opgepakt en de administratieve afhandeling van het contact met de bouwcombinatie dient nog te worden afgerond.

Zevenbergen – deelgebied Molenstraat

De werkzaamheden voor het deelgebied Molenstraat met de realisatie van een parkeergarage, appartementen en commerciële ruimte zijn zo goed als afgerond in 2021. Begin 2022 volgde de officiële opening (van o.a. de supermarkt). Met de realisatie van het deelgebied Molenstraat wordt de compacte winkelstructuur in het centrum van Zevenbergen verder versterkt met een belangrijke publiekstrekker, waardoor de vitaliteit van het centrum als geheel verbeterd.

Klundert – start uitvoering centrumontwikkeling fase 1

In 2021 is gestart met het opknappen van de vlonders aan de Bottekreek. De onderconstructie is vervangen en weer up-to-date. Daarnaast zijn er nieuwe vlonderplanken gelegd en daarmee zijn de vlonders weer als nieuw. Ook is het metselwerk van de muurtjes rondom de vlonders weer netjes gemaakt. In 2022 worden de laatste werkzaamheden uitgevoerd, waarmee fase 1 kan worden afgerond.

Actualisatie beleidsregels

In 2021 is een aantal beleidsregels geactualiseerd om enerzijds de verhouding tussen activiteiten en de omgeving vast te leggen en anderzijds ondernemers

meer ruimte te bieden om te kunnen ondernemen. Het gaat onder meer om de Verordening Winkeltijden en de Nadere regels terrassen. Met de aanpassing van de beleidsregels krijgen ondernemers de mogelijkheid om een terras te realiseren aan nieuwe haven in Zevenbergen, maar ook hebben alle ondernemers de mogelijkheid om ruimere openingstijden te hanteren op zon- en feestdagen.

Opnieuw tijdelijk grotere terrassen

Ook in 2021 zijn de horecaondernemers in de gelegenheid gesteld om extra terrasruimte aan te vragen in verband met de beperkende coronamaatregelen. Hier is door 34 ondernemers gebruik van gemaakt. Er zijn wel enkele meldingen van overlast gedaan, maar ook dit jaar hebben de verruimde terrassen vrijwel geen negatieve klanken opgeleverd vanuit de omgeving.

Geen leges evenementen

De evenementenbranche, horeca en verenigingen verzorgen traditioneel een groot deel van de evenementen in Moerdijk. Het hele jaar was onzeker of evenementen door kunnen gaan als gevolg van de steeds wisselende coronamaatregelen.

Om te voorkomen dat leges een drempel vormden voor het aanvragen van vergunningen heeft het college besloten om in 2021 geen leges voor evenementenvergunningen en ontheffingen artikel 35 Alcoholwet in rekening te brengen.

Ontwikkelingen

Zevenbergen – Stoofstraat

In 2021 is een biedingsprocedure doorlopen voor de verkoop van de locatie Stoofstraat. De hoogste bidder is bepaald. Voorafgaand aan levering van de grond aan de ontwikkelaar vindt een bodemsanering plaats. De voorbereidingen voor de sanering hebben meer tijd in beslag genomen dan eerder voorzien. Om die reden zal levering van de grond pas plaatsvinden in het 4e kwartaal van 2022. Start bouw wordt voorzien eind 2022/begin 2023.

Willemstad - Start uitvoeringsprogramma vitaal centrum

Om de vitaliteit van het centrum in Willemstad te verbeteren is in 2021 een start gemaakt met een Uitvoeringsprogramma. Het Uitvoeringsprogramma wordt in samenwerking met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden uitgewerkt en wordt in 2022 vastgesteld.

Klundert – ontwikkeling plannen centrumontwikkeling fase 2

In september 2021 is een krediet gevoteerd voor de ontwikkeling van plannen voor fase 2 van de centrumontwikkeling, als vervolg op de renovatie van de vlonders aan de Bottekreek. Fase 2 van de centrumontwikkeling omvat het opknappen van de openbare ruimte aan de Voorstraat, Molenstraat en Zevenbergsche Poort.

Uitvoering ondernemersfondsen Fijnaart, Klundert en Zevenbergen

In 2021 is verder uitvoering gegeven aan de Ondernemersfondsen Fijnaart, Klundert en Zevenbergen. Ook is het eerste jaar, 2020, geëvalueerd samen met de ondernemersverenigingen. De conclusie van de evaluatie 2020 is dat alle ondernemersfondsen, ondanks de coronapandemie, hebben geïnvesteerd in activiteiten om het ondernemersfonds op een goede wijze te laten functioneren, zodat wordt bijgedragen aan de beleidsdoelstellingen. De verwachting is dat er in de navolgende jaren meer activiteiten en evenementen georganiseerd kunnen worden.

Effecten

Leegstand naar centrumgebied

Ondanks alle trends en ontwikkelingen en de coronapandemie is de leegstand vrijwel stabiel gebleven in de vitale centra van de gemeente Moerdijk. In Zevenbergen is zelfs een afname waarneembaar. Dit heeft te maken met enkele transformaties van winkelruimte naar wonen.

Tabel Ontwikkeling leegstand 2020-2021 (aantal panden; bron: Locatus)

omvang leegstand	2020	2021	verandering in aantal	verandering %
Centrum Fijnaart	1	1	0	0%
Centrum Klundert	2	3	+1	50%
Centrum Willemstad	4	4	0	0%
Centrum Zevenbergen	15	13	-2	-13%
Totaal vitale centra	22	21	-1	-5%

Ontwikkeling commercieel aanbod per centrumgebied (vkp)

Als wordt gekeken naar de ontwikkeling van het winkelaanbod in de vitale centra dan is het aanbod licht afgenomen met 4 winkels. De afname ligt in lijn met de landelijke trends en ontwikkelingen waaruit blijkt dat er minder behoefte is aan fysieke winkels.

Tabel Ontwikkeling winkelaanbod naar centrumgebied (aantal panden; bron: Locatus)

omvang winkelaanbod	2020	2021	verandering in aantal	verandering %
Centrum Fijnaart	12	12	0	0%
Centrum Klundert	29	28	-1	-3%
Centrum Willemstad	9	9	0	0%
Centrum Zevenbergen	64	61	-3	-5%
Totaal vitale centra	114	110	-4	-4%

Voor de horeca geldt dat het aanbod licht is toegenomen in de vitale centra van de gemeente Moerdijk.

Tabel Ontwikkeling horeca aanbod naar centrumgebied (aantal panden; bron: Locatus)

omvang horeca aanbod	2020	2021	verandering in aantal	verandering %
Centrum Fijnaart	7	7	0	0%
Centrum Klundert	10	10	0	0%
Centrum Willemstad	11	12	+1	9%
Centrum Zevenbergen	26	28	+2	8%
totaal vitale centra	54	57	+3	6%

THEMA TOERISME

Strategisch doel

We trekken meer toeristen aan, die langer blijven, meer plekken bezoeken en meer besteden

Operationeel doel

- We creëren een goed verbindingennetwerk over water (binnen- en buitenwater) dat belangrijke punten met elkaar verbindt
- We optimaliseren het fiets- en wandelnetwerk door het toevoegen of aanpassen van verbindingen en het toevoegen van elementen die het gebruik en de beleving van het netwerk aantrekkelijker maken (bv. bankjes, informatieborden, watertappunten etc.)
- We zorgen voor onderhoud en optimalisatie van de verdedigingswerken in Willemstad en Klundert
- We zorgen voor behoud van onze monumenten
- De Stelling van Willemstad heeft een bepalende positie binnen de Zuiderwaterlinie
- We zorgen voor een goede informatievoorziening over de gemeente Moerdijk en de Stelling van Willemstad voor bezoekers en inwoners

Strategisch doel

Met MoerdijkMarketing positioneren en profileren we Moerdijk als aantrekkelijke gemeente voor wonen, werken en recreatie om inwoners aan te trekken

Operationeel doel:

- We informeren en enthousiasmeren bezoekers over Moerdijk als aantrekkelijke woon- en werkgemeente

Mijlpalen

Opening Mauritshuis in juli 2021

Op 22 juli is het vernieuwde Mauritshuis geopend door gedeputeerde Stijn Smeulders en wethouder Danny Dingemans. Het Mauritshuis is na de verbouwing en het opnieuw inrichten het nieuwe bezoekerscentrum met (toeristische) informatie over het Mauritshuis, Willemstad, de Stelling van Willemstad en de Zuiderwaterlinie.

Aanbesteding veerverbindingen

De aanbesteding Expeditie Haringvliet is in het najaar van 2021 de markt opgegaan en heeft geresulteerd tot een gunning in januari 2022. De aanbesteding van de pontverbindingen Moerdijk- Strijensas en Numansdorp-Willemstad is begin 2022 de markt opgegaan. Verwacht wordt dat deze in april 2022 wordt afgerond.

Stelling van Willemstad verbinden over land en water

In de zomer van 2021 heeft een shuttledienst Willemstad (Mauritshuis), Fort de Hel en Fort Sabina met elkaar verbonden. Na evaluatie is besloten deze dienst in 2022 opnieuw aan te bieden.

Onderhoud verdedigingswerken

De Stenen Poppen en andere delen van de vestingwerken/onderdelen van de Stelling van Willemstad hebben een onderhoudsbeurt gehad of krijgen die begin 2022.

Ontwikkelingen

Programmatisch toezicht monumenten

De quickscan naar de staat van monumenten is al afgerond in 2020. Op basis daarvan wordt een programmatische aanpak van toezicht op de instandhouding van de gemeentelijke en rijksmonumenten in Moerdijk uitgewerkt. Dat wordt onderdeel van het in 2022 vast te stellen nieuw VTH-beleid. Dit betreft de invulling van de wettelijke taken als bevoegd gezag.

De invulling van deze wettelijke verplichting voor de monumenten in gemeentelijk eigendom wordt vormgegeven in een meerjarig onderhoudsprogramma.

Inrichten openbaar gebied rondom Stenen Poppen

In het laatste kwartaal 2021 is tot een ontwerp gekomen waar alle partijen zich in kunnen vinden. Dit is vastgelegd in het bouwplanoverleg met RCE en provincie in december. In 2022 wordt dit plan uitgevoerd.

Onderhoud en instandhouding monumenten

In zomer 2021 is er krediet beschikbaar gesteld voor het onderhoud aan verschillende monumenten in de gemeente. Na het beschikbaar stellen is het onderhoud gestart. Omdat dit doorloopt in 2022 wordt het beschikbaar gestelde budget overgeheveld naar 2022.

Actualiseren archeologiekaart

Er is een aanvang gemaakt met de actualisatie van de archeologiekaart om goed in te kunnen spelen op de omgevingswet. Hierbij wordt een versoepeling van de archeologische onderzoeksplicht verwacht.

Fort de Hel

In het najaar van 2021 is besloten de overeenkomst met de huidige exploitant niet te verlengen. Er wordt een lange termijn traject opgestart waarbij een ontwikkelplan Fort de Hel wordt opgesteld. Op basis daarvan wordt een nieuw aanbestedingstraject doorlopen. In de tussentijd wordt een kortlopende overeenkomst opgesteld waarbij de huidige exploitant de eerste gesprekspartner is.

Fort Sabina

Op Fort Sabina lopen verschillende projecten. Het project gevelrenovatie is uitgewerkt, de verduurzamingsmogelijkheden zijn in beeld gebracht en het poortgebouw is verbouwd. In 2022 wordt een voorstel voor de renovatie in de raad gebracht, de plannen voor de verduurzaming verder uitgewerkt met een installateur en het poortgebouw beleefbaar gemaakt.

Toeristisch Fonds Moerdijk

Op verzoek van en in overleg met het bestuur Toeristisch Fonds Moerdijk (TFM) is besloten het fonds per 1 januari 2022 te stoppen. Het beschikbare budget voor toeristische initiatieven van ondernemers is, onder dezelfde voorwaarden als bij TFM, ondergebracht bij gemeente Moerdijk.

Website VVV Moerdijk

In 2021 is het besluit genomen om de huidige VVV-website te actualiseren en aan te passen naar een website die aansluit bij regionale ontwikkelingen. Dit houdt in dat een andere partij de website bouwt met een database aan de achterkant die makkelijk te koppelen is aan databases van toeristische marketingorganisaties in de regio. We lopen hierbij vooruit op de wens om in de toekomst intensiever samen te werken met regiopartners met als doel de informatievoorziening voor bezoekers en inwoners te optimaliseren. De website is naar verwachting medio 2022 gereed (drietalig: Nederlands, Engels en Duits).

Effecten

Website

WEBSITE	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	2021
Page views	4081	4605	5996	6868	8993	9762	14046	15280	10146	6664	4290	3453	94184
visits	2736	2844	3522	4136	5383	5719	8218	8970	6029	4023	2970	2236	56786
Unique visitors	2443	2553	3078	3651	4770	5026	7102	7641	5125	3435	2669	1931	49424
Returning visitors	293	291	382	462	537	592	996	986	697	433	266	237	6172

Social Media

SOCIAL MEDIA	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	2021
Facebook acties	518	704	367	194	175	349	208	869	90	26	51	105	3656
Facebook bereik	5318	6814	7591	2920	1976	5483	3696	8751	1685	844	886	2032	47996
Facebook volgers	477	437	474	478	486	489	465	473	479	482	482	484	
Instagram acties	825	3047	170	196	210	149	191	149	50	19	25	37	5068
Instagram volgers	261	269	2579	1972	2558	1937	2110	2082	554	367	373	373	

Aantal passagiers

Verbinding	# passagiers 2019	# passagiers 2020	# passagiers 2021
Expeditie Haringvliet (totaal op alle routes)	1850-3250	..*	1350
De Anna (W'stad-Numansdorp)	2555	1613	2179
De Lucretia (Moerdijk-Strijensas)	1724	1435	1725
Waterpoortpont	2448	..**	290

* In 2020 was Willemstad geen halte in de Expeditie Haringvliet.

** De Waterpoortpont heeft vanwege corona niet gevaren in 2020, in 2021 is een alternatieve dienstregeling gevaren.

Bezoekers Mauritshuis

Maand	# bezoekers	Maand	# bezoekers
Januari	Gesloten *	Juli	1584
Februari	Gesloten*	Augustus	3226
Maart	Gesloten*	September	2377
April	Gesloten*	Oktober	784
Mei	Gesloten*	November	450
Juni	Gesloten*	December	164**

* Vanwege corona en verbouwing is het Mauritshuis pas vanaf 10 juli weer opengegaan.

** Het Mauritshuis is vanaf 19 december weer dichtgegaan vanwege de corona maatregelen.

Archeologische onderzoeken

Er zijn in 2021 in totaal 69 onderzoeken opgevraagd en getoetst.

Risico's

Een bezoeker kent geen gemeentegrenzen. Een bezoeker komt naar een stad of streek voor de omgeving en de activiteiten die binnen een bepaalde straal worden aangeboden. Vaak niet enkel in één gemeente. Om goed aan de vraag te voldoen worden toeristische ontwikkelingen dan ook in (verschillende) samenwerkingsverbanden vormgegeven en uitgevoerd (en uiteraard altijd vertaald naar de lokale situatie). Dit brengt wel risico's met zich mee. Ontwikkelingen

worden vaak door meerdere partijen bedacht, uitgevoerd en betaald. Hierdoor versterken we elkaar, maar lopen we ook de kans dat we elkaar vertragen. Door consensus over wat we willen doen, bestuurlijke besluitvorming of het in orde krijgen van de financiering. Over het algemeen geldt voor toerisme wel dat het geheel meer is dan de som der delen en de kansen die deze samenwerkingsverbanden ons opleveren een meerwaarde zijn voor ons toeristische product.

THEMA ARBEIDSMARKT

Strategisch doel

We hebben een inclusieve arbeidsmarkt met een arbeidsplaats voor iedereen die kan werken

Operationeel doel

- We scholen mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt om richting de sectoren waar in de toekomst veel werk te vinden is, zoals zorg, techniek en logistiek
- We combineren participatie en integratie door het ontwikkelen van leer-werktrajecten voor statushouders
- We zijn als gemeente een voorbeeld van goed werkgeverschap, onder meer door het bieden van arbeidsplaatsen voor mensen met een beperking
- Wij bieden onze meest kwetsbare inwoners via beschut werk en leerwerktrajecten de mogelijkheid om te werken en zo onderdeel te zijn van de maatschappij

Strategisch doel

Er is voldoende en goed gekwalificeerd personeel voor nieuwe en bestaande bedrijven

Operationeel doel

- We verbeteren de aansluiting van onderwijs(aanbod) op de personeelsvraag van bedrijven
- We benutten de synergiemogelijkheden met onze arbeidsmarkt door actief in te zetten op realisatie van het Port of Skills, thema binnen de Uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2030
- We ontwikkelen een integrale aanpak ten aanzien van de vraagstukken rondom arbeidsmigratie

Mijlpalen

Mobiliteitscentrum West-Brabant gestart

Met behulp van coronagelden is het mobiliteitscentrum West-Brabant gestart. Een plek voor alle werk gerelateerde vragen van burgers voor de arbeidsmarktregio. Vanuit centrumgemeente Breda wordt dit voor onze regio getrokken. Moerdijk kent een bijzondere positie in de arbeidsmarktregio vanwege onze grote bedrijvigheid. De regionale samenwerking zal voor Moerdijkse bedrijven zorgen voor een grotere naamsbekendheid bij werkzoekenden

Arbeidsmarkt centrale rol in komende jaren

De arbeidsmarkt staat al geruime tijd onder hoogspanning. In 2021 is de golf van werkloosheid n.a.v. corona uitgebleven. Er zijn veel vacatures in de sectoren waar Moerdijk sterk in is, zoals de logistiek. De verwachting is dat dit de komende jaren zo zal blijven. Daarom kijken we naar projecten als een hybride leeromgeving in de logistiek. In 2021 zijn we gestart met een onderzoek naar het draagvlak voor een hybride leeromgeving. De businesscase die daaruit voortkomt zal begin 2022 worden opgeleverd.

West-Brabant werkt met talent gestart

De nieuwe uitvoeringsagenda West-Brabant werkt met talent is gestart om projecten rond arbeidsmarkt vanuit de Regio West-Brabant (RWB) te ondersteunen. Vanuit de uitvoeringsagenda worden projecten gefinancierd die bijdragen aan de ontwikkeling en het behoud van talent voor West-Brabant. Ook Moerdijkse bedrijven en organisaties kunnen hier aanvragen voor indienen.

Human Capital agenda

In 2021 is er een nieuwe Human Capital Agenda (HCA) geschreven vanuit de arbeidsmarktregio. Deze agenda is leidend voor het arbeidsmarktbeleid van de komende jaren. De agenda is geschreven door de RWB, samen met gemeenten en wordt nu door de samenwerkingspartners zoals het bedrijfsleven en het onderwijs bekeken. De verwachting is dat er komend jaar op basis van de HCA-samenwerkingsovereenkomsten kunnen worden gesloten om samen te werken aan arbeidsmarktopgaven in onze regio. Gemeente Moerdijk heeft actief bijgedragen aan de totstandkoming van de agenda.

WVS en ketensamenwerking

De WVS heeft afgelopen jaar samen met het Werkplein en de ISD Brabantse Wal geïnvesteerd in de ketensamenwerking. Zij hebben 3 proeftuinen georganiseerd. De resultaten van deze proeftuinen komen in de loop van 2022. De verwachting is dat de proeftuinen gaan bijdragen aan meer maatwerk en een betere ontwikkeling van de C doelgroep.

Arbeidsmigranten

Op 9 juli 2021 is het regionaal afsprakenkader arbeidsmigranten West-Brabant door alle

regiogemeenten ondertekend. Hiermee is regionale afstemming opgestart. Dit afsprakenkader sluit aan op de integrale aanpak arbeidsmigratie Moerdijk (2020).

Ter uitwerking van de beleidskeuzes uit de integrale aanpak is het ruimtelijk afwegingskader passendheid omgeving huisvesting arbeidsmigranten vastgesteld op 15 juli 2021 en de verordening huisvesting arbeidsmigranten op 16 december 2021. Met deze verordening is de huisvesting van arbeidsmigranten vergunningsplichtig geworden. Op 9 december 2021 is een speciale raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd over de volkshuisvestelijke en de sociaal-maatschappelijke stappen die worden gezet.

Ontwikkelingen

Plek arbeidsmarkt

Gemeente Breda krijgt als centrumgemeente voor West-Brabant een nieuwe rol. Er wordt een plek opgebouwd in 2022 om alle arbeidsmarkt gerelateerde vragen van burgers te beantwoorden

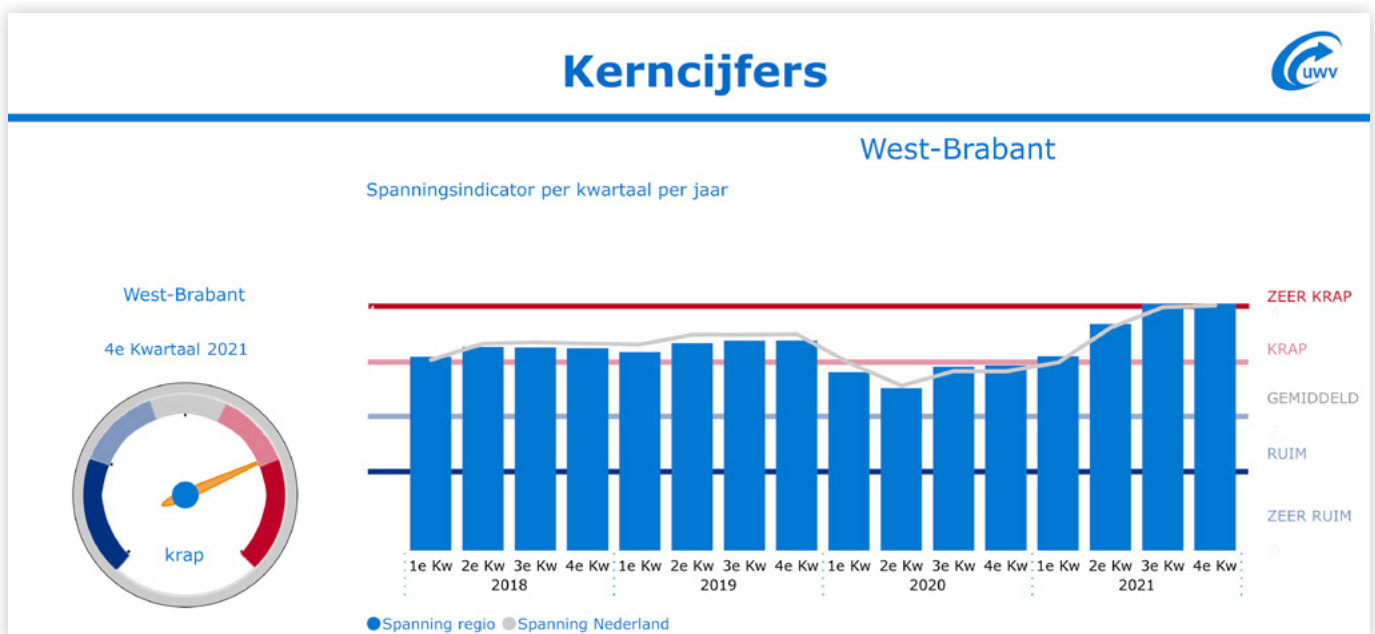
JTF gepositioneerd

Gemeente Moerdijk staat goed gepositioneerd voor Europese subsidies rond verduurzaming. Dit raakt voor een groot deel arbeidsmarkt. De afgelopen maanden hebben in het teken gestaan van het positioneren van het Moerdijs belang in deze agenda.

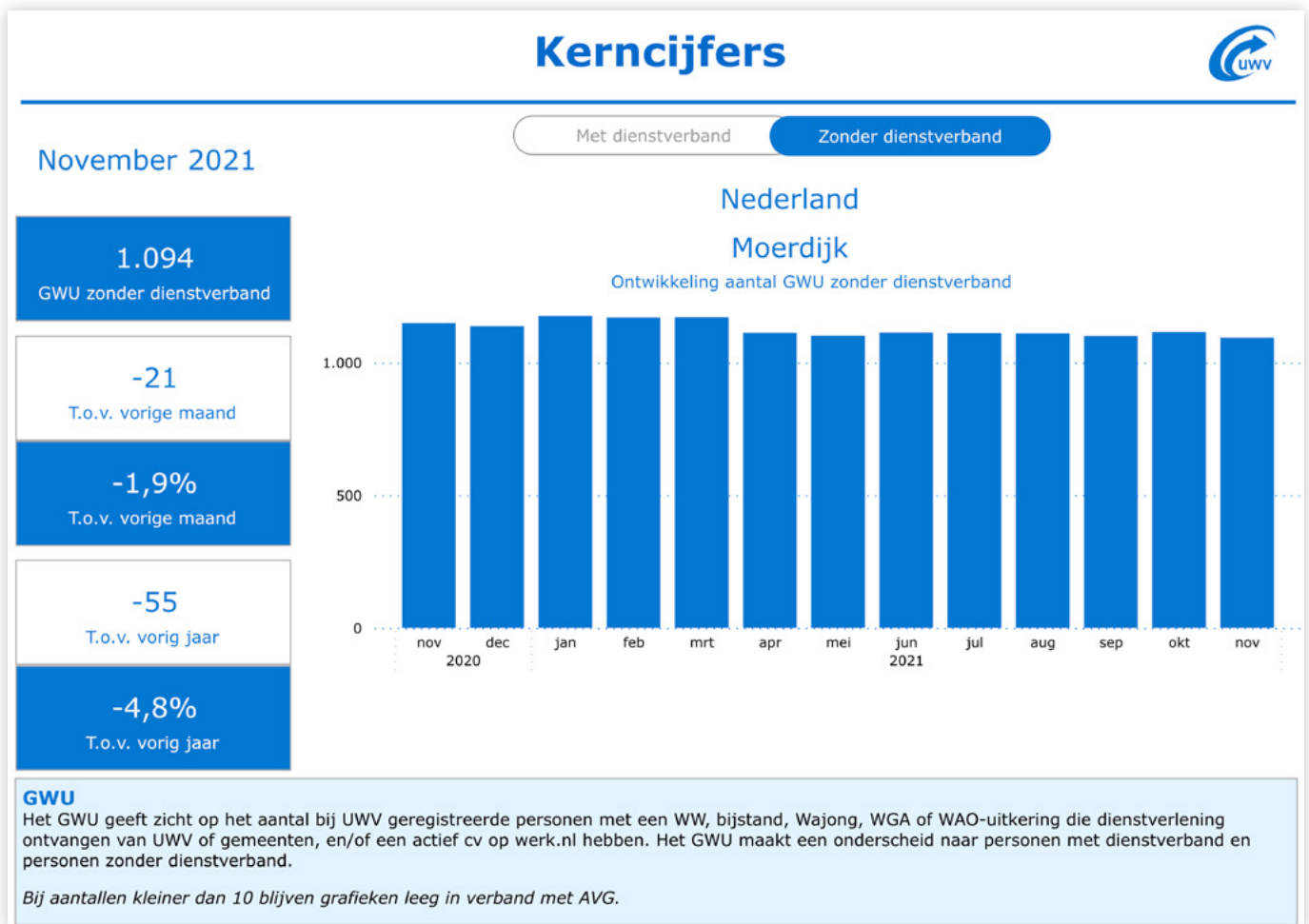
Arbeidsmarkt projecten

Komende tijd gaan we aan de slag met arbeidsmarkt projecten waarbij de koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarkt centraal staat. Als gemeente Moerdijk nemen we hier een faciliterende rol in. Er staat diverse projecten in de steigers, te weten een hybride leeromgeving, een robotiseringsproject bij Schavemakers, een project met statushouders bij DSV, de hackaton met studenten van Avans en een matchingsevent van studenten, afgestudeerden en Moerdijkse bedrijven in de duurzaamheidsector van Avans.

Effecten

Figuur 1. Spanningsindicator arbeidsmarkt West-Brabant

Figuur 2. Geregistreerde personen zonder dienstverband (arbeidsmarktreserve Moerdijk)

Uitkeringsdossiers uitgesplitst naar regeling

	Totaal	PW	IOAZ	IOAW	BBZ
Januari	494	445	2	45	2
Februari	497	447	2	45	3
Maart	505	454	2	45	4
April	506	455	2	45	4
Mei	507	457	2	44	4
Juni	502	452	2	44	4
Juli	495	446	2	42	5
Augustus	496	447	2	42	5
September	491	444	2	41	4
Oktober	501	452	2	42	5
November	498	449	2	42	5
December	492	445	2	42	3

Risico's

De komende tijd gaan we als gemeenten investeren in de relatie tussen het bedrijfsleven, het onderwijs en diverse stakeholders. Wij hebben daar een faciliterende rol. De projecten slagen alleen als de stakeholders ook commitment geven. Het is een opdracht van ons allen. Wij staan voor een gedeeld probleem en zullen samen moeten zorgen voor de oplossing. Er is een risico dat er uiteindelijk door andere problematiek of prioritering minder commitment is vanuit stakeholders. Dat is een risico voor het slagen van de projecten.

Figuur 3. Aantal uitkeringsdossiers in 2021 per maand

THEMA VESTIGINGSKLIMAAT

Strategisch doel

We positioneren en profileren Moerdijk als aantrekkelijke gemeente voor wonen, werken en recreatie om jonge gezinnen aan te trekken

Operationeel doel:

- We ontwikkelen de MoerdijkMarketing strategie gericht op de pijlers wonen, werken, recreatie en trots. We informeren en enthousiasmeren huidige en toekomstige werknemers over Moerdijk als aantrekkelijke woongemeente

Strategisch doel

We beschikken over schone, veilige en bereikbare bedrijventerreinen met voldoende ontwikkelruimte

Operationeel doel

- De inrichting, beheer en onderhoud van de openbare ruimte sluit aan op de behoefte van ondernemers en de functie van het bedrijventerrein
- Door (her)ontwikkeling is er voldoende en kwalitatief toereikend aanbod aan bedrijventerreinen beschikbaar

Strategisch doel

We faciliteren ondernemers in aansluiting op hun behoefte, met specifieke aandacht voor ontwikkeling, verduurzaming en innovatie

Operationeel doel

- We ontzorgen ondernemers door vraaggerichte dienstverlening (online en offline)
- We verbinden ondernemers met elkaar. Online (door digitale platforms/ communicatiekanalen) en offline door events en bijeenkomsten
- We richten een ondernemerskoepel op t.b.v. participatie bij gemeentelijk economisch beleid (2021).
- We werken samen met regionale partners (Rewin, Ondernemersklankbord en de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij) om onze lokale ondernemers zo goed mogelijk te ondersteunen en kennis te bieden

In 2021 was de coronapandemie sterk van invloed op de ondernemers in de gemeente Moerdijk. Specifiek voor de horecabedrijven heeft de gemeente Moerdijk actie ondernomen door het opnieuw toestaan van

verruimde tijdelijke terrassen. Daarnaast zijn in 2021 geen leges voor aanvragen evenementenvergunning opgelegd. Naast deze lokale acties heeft ook de gemeente Moerdijk invulling gegeven aan de door het Rijk beschikbaar gestelde tegemoetkoming coronatoegangsbewijzen voor horeca en verenigingen.

Mijlpalen

Vaststelling nieuwe regionale afspraken bedrijventerreinen

In 2021 is de Regionale bedrijventerreinenstrategie vastgesteld. Deze strategie bestaat uit 3 onderdelen: met een toekomstbeeld, een programmerings- en investeringsagenda en een bedrijventerreinenagenda. Het toekomstbeeld geeft strategisch richting voor de ontwikkeling van onze bedrijventerreinen, wat verder is uitgewerkt in de Kwalitatief gestuurde programmerings- en investeringsagenda. In deze programmeringsafspraken is een aanpak opgenomen voor een adaptieve bedrijventerreinenagenda, met de werkwijze voor het dynamisch programmeren en faciliteren van bedrijven die zich willen vestigen op een bedrijventerrein. In de Uitvoeringsagenda bedrijventerreinen is de prioritering opgenomen van projecten voor de komende periode.

Succes digitaal ondernemersontbijt – 'Vanuit vertrouwen op je doel af'

In 2021 hebben we ondanks de coronacrisis een mooi resultaat behaald met de organisatie van een digitaal ondernemersontbijt. Met Bas Nijhuis als gastspreker heeft het event gezorgd voor een mooi resultaat met veel inspiratie, verbinding tussen de gemeente en de ondernemers.

Ontwikkelingen

Ontwikkeling bedrijventerrein Zevenbergen Noord

In 2021 is besloten dat de gemeente een actieve rol in de ontwikkeling van een nieuw (boven) lokaal bedrijventerrein, als onderdeel van de gebiedsontwikkeling Zevenbergen Noord. De actieve rol blijkt onder meer uit het gevestigd voorkeursrecht gemeenten (Wvg) op de gronden van het noordelijke bedrijventerreindeel. De Wvg heeft een werking van 3 jaar. Binnen die termijn dient er een omgevingsplan vastgesteld te worden om het bedrijventerrein daadwerkelijk mogelijk te maken.

Opstellen bedrijventerreinenprogramma

Onderdeel van de nieuwe regionale afspraken bedrijventerreinen is dat gemeenten beleid gaan formuleren voor de bedrijventerreinen. Het beleid voor de gemeente Moerdijk wordt vooruitlopend op de Omgevingsvisie vastgelegd in een programma. Naar verwachting is het bedrijventerreinenprogramma in 2022 gereed.

Ontwikkeling stationsgebied Lage Zwaluwe

Eind 2021 is een 'expertmeeting' gehouden met de belangrijkste stakeholders voor de ontwikkeling van het gebied bij station Lage Zwaluwe. Tijdens deze bijeenkomst is een eerste verkenning gedaan naar de verschillende belangen van partijen, maar ook naar de haalbaarheid van de programmatische invulling. In 2022 zal verder invulling worden gegeven aan de planuitwerking en zal de ontwikkeling regionaal worden afgestemd.

Weekmarkten

Het traject om te komen tot verzelfstandiging van de weekmarkten is gestaakt. Dat leidt ertoe dat de organisatie van de markt weer bij de gemeente komt te liggen. Dat betekent dat randvoorwaardelijke zaken vanaf 2022 opnieuw moeten worden geborgd. Het gaat hierbij onder andere over de benodigde toezichtscapaciteit en het actualiseren van de Marktverordening en bijbehorende reglement.

Ontwikkeling online communicatiestrategie

In 2021 is de gemeente Moerdijk gestart met een campagne op LinkedIn en Facebook Ondernemen in Moerdijk. Het doel van deze algemene campagne is om meer en de juiste volgers te generen voor de pagina's op deze twee social media platformen. Afgelopen jaar heeft de gemeente Moerdijk mogen proeven van het succes van de digitale campagnes. Het bereik van juiste doelgroep is afgelopen jaar, mede dankzij een verbeterde visuele opzet, het gebruik van video's en een gerichte aanspraak van de doelgroep vergroot. Niet alleen het bereik is sterk toegenomen maar ook de betrokkenheid ofwel het engagement ratio is toegenomen mede als gevolg van de inzet in 2021.

Door de intensiteit te verhogen, content af te stemmen op de doelgroep en te werken met herkenbare thema's zal het bereik en de mate van betrokkenheid in 2022 naar verwachting blijven toenemen.

Effecten

De gegevens over de ontwikkeling van het aantal banen en het aantal bedrijfsvestigingen over 2021 waren ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag helaas nog niet beschikbaar.

THEMA VEILIGHEID

Strategisch doel

We gaan veiligheidsrisico's en georganiseerde criminaliteit tegen

Operationeel doel

- We beschikken over een actueel beeld van te beheersen risico's in de gemeente
- We zorgen ervoor dat de risico's in onze gemeente beheersbaar zijn
- We beschikken over een actueel beeld van (georganiseerde) criminaliteit en haar ondermijnende effecten binnen de gemeente
- We zijn regisseur, facilitator en innovator binnen het regionale veiligheidsnetwerk
- We optimaliseren de inzet van het Bibob instrumentarium
- We vergroten de operationele slagkracht voor het bestrijden van ondermijning
- We werken actiegericht samen met alle Nederlandse zeehavens op het gebied van havenveiligheid, inclusief bestrijding (milieu) criminaliteit en smokkel (drugs, mensen etc.)
- We bevorderen de zelfredzaamheid en samenredzaamheid onder burgers en bedrijven

Mijlpalen

Investeren in bluswater

Voor het Logistiek Park Moerdijk (LPM) is een plan ontwikkeld waarmee op een collectieve wijze via enorme opslagtanks water geleverd wordt aan zowel de publieke bluswatervoorziening in het gebied als aan de private sprinklerinstallaties in de toekomstige bedrijven. Het geheel wordt aangestuurd door een centraal pompgebouw. Daarnaast wordt het gebied zo ingericht dat er voldoende open water aanwezig is, dat kan worden ingezet bij eventuele incidenten. Dit alles is door havenbedrijf Moerdijk en Brabant Water vastgelegd in een masterplan.

Voor Dintelmond ligt er een uitgewerkt verbeterplan dat in 2022 zal worden uitgevoerd. De gemeente heeft verder een belangrijke rol gespeeld in de regionale implementatie van het landelijke bluswaterbeleid. Tevens is een tool ontwikkeld om bluswaterafnamepunten periodiek te controleren.

Succesvolle lobby ondermijningsgelden zeehavens Moerdijk

Medio 2021 maakte toenmalig minister Grapperhaus van Justitie & Veiligheid bekend dat de logistieke knooppunten, waaronder de zeehavens, weerbaarder moeten worden tegen criminelen die met malafide praktijken misbruik maken van de goede economisch infrastructuur. Voor de zeehavens werden zogenaamde mainportgelden in het vooruitzicht gesteld. Eind 2021 is samen met de andere partners binnen het programma Veilige Zeehavens, door gemeente Moerdijk op een succesvolle manier aanspraak gemaakt op een cofinanciering van 800.000 euro vanuit het Rijk voor uitvoeringsjaar 2022 en structureel geld vanaf 2023.

Het geld zal samen met de investeringen die vanuit de Stichting beveiliging industrieterrein Moerdijk zijn vrijgemaakt, worden ingezet om de beveiligingsschil van het havengebied naar een nog hoger niveau te tillen. De middelen worden ingezet voor nieuwe hekwerken, slimme camerasystemen, dronetoezicht, een real-time veiligheidsdashboard, biometrische toegangscontroles, etc. Tevens hebben is ons voorstel tot het ontwikkelen van een risicotaxatiemodel voor de export van synthetische drugs landelijk overgenomen. Tot slot is in 2021 een zogenaamd "information sharing centre (ISC)" opgestart, waarbinnen informatie over bijvoorbeeld smokkeltechnieken wordt gedeeld tussen bedrijven en overheidspartijen.

Toezicht in de zeehavens

Samen met het havenbedrijf investeren we in meer toezicht in de openbare ruimte binnen de zeehavens. Onder andere door de gezamenlijke bekostiging van de havenBoa en te investeren in gebiedsgerichte toezichtssamenwerking. In 2021 is vooral inzet geleverd op de naleving van de havenverordening (o.a. aanpak stalling onbeheerde trailers en illegaal overnachten) en het terugdringen van het aantal inklimmers dat sinds de zomer illegaal via onze zeehavens naar het Verenigd Koninkrijk probeerde te komen. Naast de inzet vanuit gemeente, havenbedrijf, politie en koninklijke marechaussee, hebben onze bedrijven een cruciale rol gespeeld om deze problematiek tegen het eind van 2021 nagenoeg helemaal te hebben teruggedrongen (zie ook dit nieuwsitem van Omroep Brabant)

Ontwikkelingen

Onderzoek aanpak ondermijning in Moerdijk

De aanpak van ondermijnende criminaliteit binnen de gemeente Moerdijk, met specifieke plannen voor o.a. de zeehaven, vraagt steeds meer van de gemeentelijke organisatie. De komende jaren willen we hier slimmer op organiseren. Waar de knelpunten en de kansen liggen hebben we in 2021 door een onafhankelijk adviseur in beeld laten brengen. Op basis hiervan stellen we in 2022 een programma op en komen we met een voorstel tot versterking van de uitvoeringscapaciteit.

In 2021 hebben we de aanpak van criminele activiteiten kunnen intensiveren door deel te nemen in het Integraal teamoverleg ondermijning (ITO) binnen de regio. Dit is een projectmatige aanpak op thema's via handhavingssdagen.

Doorontwikkeling veiligheidsorganisatie gemeente

Om invulling te geven aan organisatieontwikkeling Van Goed naar Beter (VGNB) en veiligheid beter in te bedden in de gemeentelijke organisatie, is in 2021 een verbetervoorstel geschreven. Dit zal ertoe leiden dat de huidige veiligheidsstaf medio 2022 wordt ondergebracht binnen een team in de lijnorganisatie. Vervolgens zal worden gewerkt met een programmatische aanpak, waarbinnen de bestrijding van ondermijning en omgevingsveiligheid bijzondere aandacht krijgen. Hiermee moet de operationele slagkracht worden vergroot, ontstaat er rust en ruimte voor prioritaire thema's en nieuwe ontwikkelingen.

Nieuwe risico's in beeld

In 2021 hebben we de effecten van het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid (voorheen externe veiligheid) en de energietransitie/veranderingen in de chemie in beeld gebracht. Ondanks het feit dat nog niet alle risicocontouren beschikbaar zijn gesteld door provincie en rijksoverheid, kunnen we constateren dat het huidige lokale externe veiligheidsbeleid grotendeels al voorsorteerde op de nieuwe aanpak op basis van risicocontouren en aandachtsgebieden. Het nieuwe beleid dat onder de Omgevingswet van kracht zal worden leidt niet tot grote beleidswijzigingen, maar er dienen in 2022 en de jaren die daarop volgen wel een aantal keuzes te worden gemaakt. Ook ligt er een flinke uitdaging op het gebied van risicocommunicatie.

Veiligheidsmaatregelen spoorzone

In 2021 zijn de eerste civiele veiligheidsvoorzieningen

uit het plan "verbetering bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid spoorzones Moerdijk-Halderberge-Roosendaal", gerealiseerd. Dit in de vorm van aanpassingen in watergangen en rioolssystemen. De realisatie van vloeistofkerende wanden langs het spoor en het aanbrengen van lijngoten bij de spoorovergangen vinden in 2023 of later plaats. Dit in combinatie met het groot onderhoud aan het spoor dat voor 2023 gepland staat of in combinatie met de plaatsing van geluidsschermen.

In 2021 is veel energie gezet om samen met ProRail te komen tot een concrete aanpak. Tevens is door ProRail reeds in 2021 het spoortraject N285 – station Lage Zwaluwe geheel vernieuwd vanwege ernstige verslechtering van de spoorkwaliteit, waardoor langer wachten niet mogelijk was. Dit heeft geleid tot de nodige overlast. Eind 2021 speelde ook de ter inzagelegging van het definitieve saneringsplan geluidshinder spoor, waartegen door de gemeente en bewoners zienswijzen zijn ingediend.

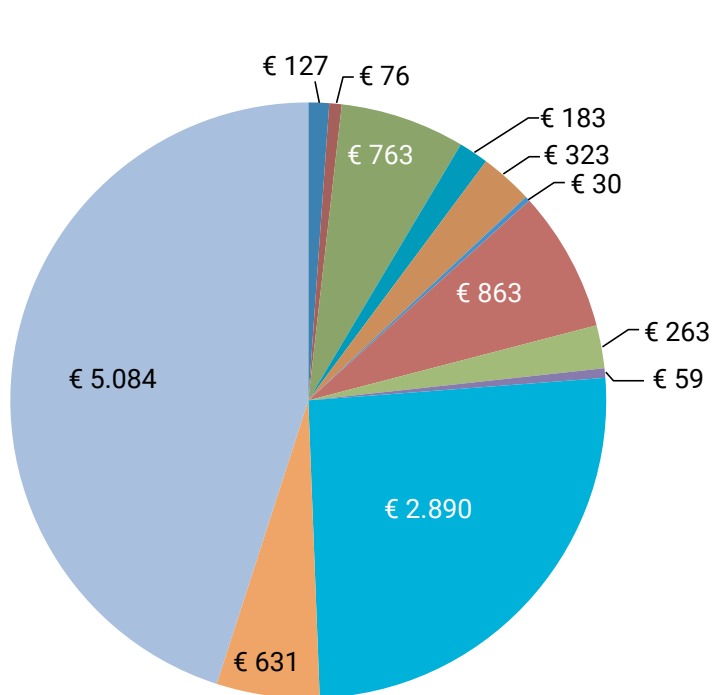
Tot slot is na een jarenlang traject samen met ProRail bereikt dat naast de wachtsporen ook alle wissels in de kern Zevenbergen worden verwijderd, hetgeen de kans op spoorincidenten aanmerkelijk verkleint. Dit zal eveneens in 2023 worden geëffectueerd.

Effecten

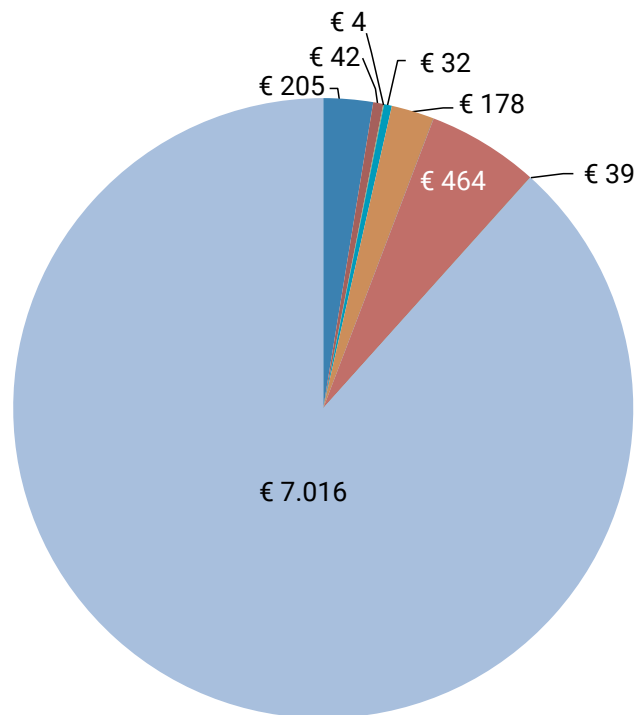
Veiligheidscijfers zijn opgenomen onder programma 2.

LASTEN EN BATEN 2021

bedragen x € 1.000

LASTEN: € 11.291**BATEN € 7.942**

- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie

- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureelerfgoed
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recrea
- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

OVERZICHT TAAKVELDEN

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021		
	Lasten	Baten	Saldo
2.3 Recreatieve havens	127	-205	-78
2.4 Economische havens en waterwegen	76	-42	35
3.1 Economische ontwikkeling	763	-4	759
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	183	-32	151
3.4 Economische promotie	323	-178	145
5.4 Musea	30	0	30
5.5 Cultureelerfgoed	863	-464	400
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recrea	263	0	263
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	59	0	59
6.4 Begeleide participatie	2.890	0	2.890
6.5 Arbeidsparticipatie	631	-1	630
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerr)	5.084	-7.016	-1.933
Saldo baten en lasten	11.291	-7.942	3.350
0.10 Mutaties reserves	9.889	-9.839	50
Resultaat na bestemming	21.181	-17.781	3.400

OVERZICHT PROGRAMMA 3

Economie als versneller voor een vitaal Moerdijk	Begroting 2021 voor wijziging	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	14.904	14.691	11.291	-3.400
Totaal baten	-9.753	-10.413	-7.942	2.471
Saldo van baten en lasten	5.151	4.279	3.350	-929
Storting in reserves	771	10.135	9.889	-246
Ottrekking aan reserves	-128	-9.848	-9.839	9
Resultaat na bestemming	5.793	4.566	3.400	-1.166

Ondersteuning voor mensen die het nodig hebben

Corona tekende het jaar 2021, ook bij Programma 4. Ziekte bij cliënten, uitvoeringspartners en medewerkers, lockdowns en beperkende maatregelen, het vroeg om creatieve oplossingen om onze cliënten die het nodig hadden onze ondersteuning te blijven bieden. Ondanks de bijzondere omstandigheden zijn we daar gelukkig toch in geslaagd. Door afspraken in de buitenlucht, via videobellen of als het kon, toch via huisbezoek.

Het aantal aanvragen voor jeugdhulp en volwassenenondersteuning nam in de loop van het jaar weer opnieuw toe.

Verder nam de Scan Mens en Maatschappij een centrale plaats in binnen dit programma. Gestart is met het onder de loep nemen van onze wettelijke en niet-wettelijke taken in het sociaal maatschappelijk domein. Ook de specifieke problematiek in Moerdijk is in beeld gebracht evenals het belang van het preventief werken. Deze inzichten hebben tot eerste maatregelen geleid ten behoeve van de taakstelling van 1,7 miljoen euro in 2024.

Uitvoering maatregelen Scan Mens en Maatschappij

In 2021 zijn voorbereidingen getroffen om de 12 maatregelen voor 2022 te kunnen uitvoeren.

Voorbereiden Buurtkamers

Om de dagbesteding zonder indicatie te kunnen organiseren is samenwerking met Surplus Welzijn verkend. Deze verkenningen waren succesvol en hebben geleid tot het aanstellen van twee kwartiermakers die vanaf oktober 2021 werken aan het voorbereiden van zogenaamde Buurtkamers op twee plekken in onze gemeente, in Zevenbergen en Willemstad.

Nieuw product 'Huishoudelijke Ondersteuning light'

In het huidige productenaanbod is geen lichte vorm van huishoudelijke ondersteuning opgenomen. Met het nieuwe product 'HO light' ontstaat de mogelijkheid om een meer passende ondersteuning te bieden aan een groep (nieuwe) cliënten. Een hele concrete doelgroep zijn hier de mantelzorgers die in 2021 gebruik maakten van de dienstencheques. Deze lichte vorm van ondersteuning vraagt slechts de helft van de inzet. De cliënt is dan namelijk al dan niet samen met zijn netwerk in staat om een deel van de huishoudelijke taken zelf uit te voeren.

Nieuw product bij Wmo 'Begeleiding waakvlam plus'

De overeenkomst voor de maatwerkvoorziening begeleiding is met één jaar verlengd om de nieuwe aanbesteding voor begeleiding zorgvuldig voor te bereiden. Bij deze verlenging is per 1 september een lichter product toegevoegd waar een succesvolle pilot voor is uitgevoerd.

Er is nu naast reguliere Begeleiding en 'gewone' waakvlam, ook 'waakvlam plus'. Als tussencategorie. Dit extra product voldoet aan een behoefte en is ook kostendempend.

In samenhang werken (integraal) verder uitgebouwd

- Het sociaal domein en de samenwerkingspartners van de vrij toegankelijke voorzieningen hebben de integrale samenwerking verder ontwikkeld.
- Intern is een casuïstiek overleg voor 18- / 18 + opgestart. Hierbij wordt multidisciplinair besproken welke ondersteuning het best passend is vanaf de 18e verjaardag. Hiermee kunnen we de grenzen aan de jeugdzorg beter bewaken en de continuïteit van jeugdhulp naar volwassenhulp beter borgen.
- Voor de aanpak van jeugdige statushouders stemmen professionals en betrokkenen drie keer per jaar af. Denk aan bibliotheek, Surplus, GGD, Thuiszorg West-Brabant, gemeente, CJG, Vluchtelingenwerk en Meer Moerdijk. Verbeteren van aanbod voor de statushouders en onderlinge informatieuitwisseling over beleidsontwikkelingen en -keuzes zijn onderwerp van gesprek.
- Net als in 2020 heeft MeerMoerdijk in opdracht van de gemeente in de zomervakantie van 2021 in samenwerking met verenigingen, CJG en de gemeente een mooi en afwisselend activiteitenprogramma ontwikkeld op het gebied van sport, cultuur, techniek en natuur voor de jeugd. Met meer dan 1100 deelnemers was dit een groot succes!

meer Zomer

Wij blikken terug op een zeer geslaagde meer Zomer.
Afwisselende activiteiten voor de jeugd.
Goede samenwerking en lachende gezichten.

	1184 Deelnemers	
		97 Activiteiten
	TOP 3 Leef je uit Lazergamen Suppen	
7x activiteit toegevoegd wegens groot succes.		

Volgend jaar weer?
www.meerMoerdijk.nl

THEMA PREVENTIE EN MEEDOEN

Strategisch doel

Zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Moerdijk zijn zelfredzaam

Operationeel doel

- We stimuleren dat jongeren minimaal hun MBO niveau2-diploma halen en indien nodig ondersteunen we daarbij
- Kwetsbare inwoners bieden we actief voorzieningen op het gebied van taal, vrije tijd en vrijwilligerswerk aan
- We stimuleren en ondersteunen inwoners zodat ze langer thuis kunnen blijven wonen
- We vergroten de kans op economische en sociale zelfredzaamheid door onderwijs, begeleiding en vrijwilligerswerk
- Stimuleren van interesses en talenten door een divers vrijetijdsaanbod (sport, cultuur, verenigingsleven etc) dat dichtbij en toegankelijk is.

Strategisch doel

Gemeente Moerdijk is een gezonde samenleving waar plek is voor alle inwoners, waar inwoners meedoen en er als vanzelfsprekend voor elkaar zijn

Operationeel doel

- Stimuleren van een gezond leefklimaat en een gezonde levensstijl
- Inwoners weten hoe ze elkaar kunnen vinden en helpen (Huizen van de Wijk, vrijwilligerswerk). De informatie hierover is makkelijk te vinden en dichtbij.
- Bereiken van meer mantelzorgers, we ondersteunen en waarderen hen
- Voor alle inwoners (dus ook inwoners die niet geheel zelfredzaam zijn zoals statushouders, mensen met een psychiatrische achtergrond, een beperking, eenzaam, armoedeproblematiek) is een plek. Zij voelen zich prettig in hun omgeving. Wij ondersteunen hen waar nodig.

Strategisch doel

Inwoners die onze ondersteuning nodig hebben, bieden we een passend aanbod dat bij voorkeur zo licht en zo snel mogelijk wordt ingezet

Operationeel doel

- Gemeente, professionals, vrijwilligersorganisaties, ondernemers en inwoners werken nauw samen om in samenhang en zo vroeg mogelijk, tot passende ondersteuning te komen
- Als gemeente en partners zijn we zichtbaar in de verschillende kernen, we zijn in contact met inwoners en pakken signalen adequaat op
- We stimuleren en faciliteren professionals, vrijwilligersorganisaties, verenigingen, ondernemers en inwoners om hun maatschappelijke rol te vervullen en signalen op te vangen
- Versterking van het zgn. 'voorliggend' veld (alle ondersteuning die voor iedereen vrij te benaderen is, zonder doorverwijzing: welzijnswerk, algemeen maatschappelijk werk, Huizen van de Wijk, vrijwilligerswerk, de wijkzuster, Centrum Jeugd en Gezin etc.)

Mijlpalen

Onderwijs

Resultaatgerichte bekostiging voorschoolse educatie

We werken sinds vorig jaar op contractbasis met kinderopvangorganisaties voor voorschoolse educatie. Met deze zogenaamde resultaatgerichte bekostiging in plaats van via vergoeding hebben we veel meer regie op de besteding van het onderwijsachterstandenbudget en kunnen we beter de resultaten monitoren. We zorgen voor een vereenvoudigde digitale aanvraag voor onze aanbieders en een efficiëntie slag voor de interne organisatie.

Naschoolse activiteiten Brede School gecoördineerd

Een Brede school is een samenhangend netwerk van toegankelijke en goede voorzieningen voor kinderen, ouders en buurt met de basisschool als middelpunt. Het doel is de ontwikkeling van kinderen te stimuleren met hulp van activiteiten op het gebied van sport, cultuur, gezondheid en techniek. Ook wordt er ingezet op ouderbetrokkenheid en wijkgerichte leefbaarheid. De afgelopen drie jaar is een netwerk opgebouwd van partners, verenigingen en aanbieders en zijn de activiteiten gecoördineerd door Meer Moerdijk. Professionals, vrijwilligers en studenten werken samen in de uitvoering. Steeds meer scholen zijn gaan deelnemen aan de Brede School activiteiten. Er is in 2021 een keuzemenu ontwikkeld, zodat alle scholen vanaf 2022 kunnen deelnemen en zelf kunnen aangeven waarop zij willen focussen in hun naschoolse programma. Deze activiteiten dragen bij aan talentontwikkeling en kansengelijkheid en vergroten het zelfvertrouwen van de leerlingen.

Doorstroming van onderwijs naar arbeidsmarkt gerealiseerd

De trajectbegeleiders van het Regionaal Bureau Leerplicht dragen zorg voor doorstroming naar de arbeidsmarkt van jongeren voor wie MBO 2 niveau niet haalbaar is. In veel gevallen betreft het jongeren van 18 jaar en ouder en hebben de trajectbegeleiders hierin alleen een adviserende rol.

Plan van aanpak Laaggeletterdheid deels uitgevoerd

Het certificeringsproces van het Taalhuis – dat inmiddels regiobreed Digi-Taalhuis heet – is volop gaande. De zogenaamde impactmetingen hebben vertraging opgelopen; dit komt deels door corona. In de week van Lezen en Schrijven in september is ingezet op het creëren van meer bewustwording met

activiteiten voor eigen medewerkers. Daarnaast is er regionaal stevig ingezet via de campagne Eenvoudig communiceren en heeft er een regionale Taalstrijd plaatsgevonden.

Gezondheid

Gezondheidsonderzoek 2016-2019 uitgevoerd

Met cofinanciering van de provincie Noord-Brabant is door onderzoeksinstituut Nivel in samenwerking met GGD West-Brabant en de huisartsen een tweede gezondheidsverkenning over de periode 2016-2019 uitgevoerd. Net als bij het vorige onderzoek is een belangrijke bevinding dat ernstige chronische aandoeningen als kanker en COPD niet vaker voorkomen in de omgeving van het Haven en Industrierrein dan elders. Wel is sprake van meer acute long- en luchtwegklachten en klachten als hoofdpijn, duizeligheid en vermoeidheid. In dit onderzoek zijn naast de geregistreerde patiëntgegevens van de huisartsen ook de leefstijl-, sociale en omgevingsfactoren meegenomen. De resultaten gebruiken we als input voor het Lokaal Preventie Akkoord Moerdijk en voor het thema gezondheid binnen de Omgevingsvisie, Klimaatadaptie en Visie Haven- en Industriegebied Moerdijk. Het college heeft het voornemen om het onderzoek periodiek te herhalen om zo de gezondheid van inwoners op structurele basis te monitoren.

Lokaal Preventie Akkoord van start gegaan

Om op korte termijn te kunnen beschikken over het door het Rijk beschikbaar gestelde middelen is medio 2021 het concept Lokaal Preventie Akkoord opgesteld in samenwerking met uitvoeringspartners zoals o.a. GGD, TWB en Meer Moerdijk. In november heeft een gezamenlijke aftrap met betrokken uitvoeringspartners plaatsgevonden. Hierbij is commitment ontvangen voor de drie gekozen thema's; gezonde keuzes maken, blijven bewegen en mentale gezondheid. Op basis hiervan wordt momenteel het concept uitgewerkt tot een definitief Lokaal Preventie Akkoord.

Sportakkoord Moerdijk krijgt vorm

Ondanks de corona periode zijn er 5 werkgroepen van start gegaan en zijn we bezig met 6 projecten, waaronder sportaanbod voor jongeren met autisme, een cursus Creatief denken voor bestuursleden en een cursus Pedagogische vaardigheden voor trainers. Meer informatie is te vinden op www.moerdijk.nl/sportakkoord.

Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar weer twee jaar bij TWB

Het college heeft in juni 2021 besloten om gebruik te maken van de mogelijkheid de overeenkomsten voor de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg en het Rijksvaccinatieprogramma met Thuiszorg West-Brabant(TWB) te verlengen voor een periode van 2 jaar tot en met 2023. Hierbij wordt regionaal samengewerkt met de 6 "TWB" gemeenten.

Veiligheid***Uitvoering landelijk programma Geweld hoort nergens thuis***

Eén van de focuspunten uit het regionaal programma 'Geweld hoort nergens thuis West-Brabant' is het tegengaan van ouderenmishandeling. In het vierde kwartaal van 2021 is gestart met het opstellen een plan van aanpak. Kengetallen zijn in beeld gebracht en er is met meer dan 30 personen van gemeente en partners gesproken over het onderwerp. Alleen dat al droeg bij aan bewustwording. Begin 2022 ligt er een concreet plan van aanpak.

Verder is het protocol 'meldcode' vastgesteld. We hebben collega's met speciale aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling en onze collega's zijn getraind in het signaleren van en handelen bij vermoedens op dit vlak. Uit een zelfscan werd duidelijk

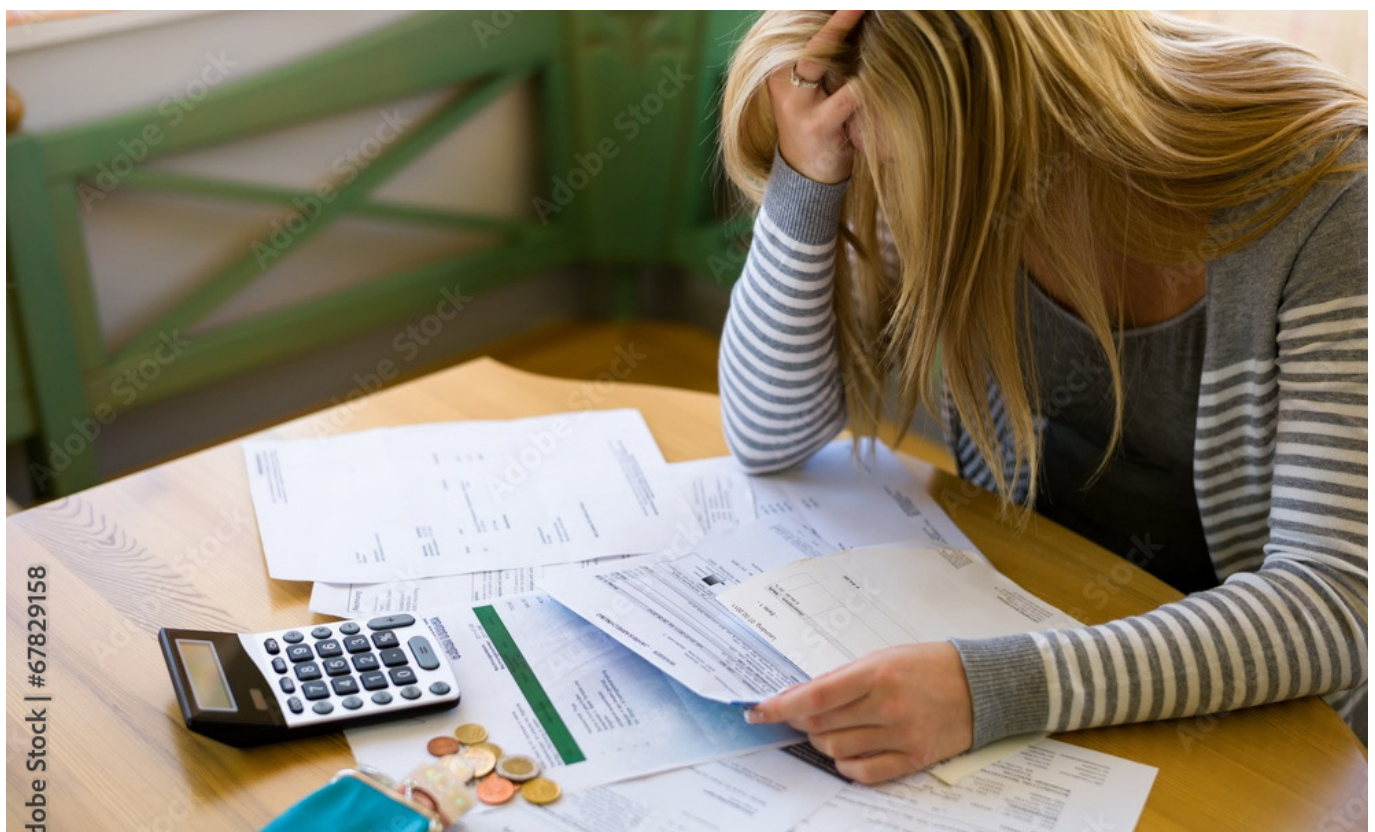
aan welke kwaliteitsstandaarden onze collega's moeten voldoen op dit vlak.

Voortzetting aanpak tegen dak- en thuisloosheid

De succesvolle inzet van de projectleider voor het regionale versterkingsplan tegen dak-en thuisloosheid konden we in 2021 voortzetten door vanuit Moerdijk en de andere regiogemeenten de kosten hiervoor te dragen uit de incidentele rijksbijdrage die we voor 2021 hebben gekregen voor de brede aanpak dak- en thuisloosheid. In 2021 is het niet gelukt om in Moerdijk extra opvang- en of woonplekken voor deze doelgroep te realiseren.

Financiële ondersteuning***Vroegsignalering (uitvoering Wet Schuldhulpverlening) ingevoerd***

Vanaf 1 januari 2021 is Vroegsignalering van schulden wettelijk verplicht. De leveranciers geven zorgelijke betalingsachterstanden bij huur, energie, water en de zorgverzekering nu verplicht door aan de gemeenten. Zodat vroegtijdig hulp kan worden geboden. De 6 gemeente in de regio hadden hier met de aanpak Vroeg Eropaf al voorgesorteerd. Als gemeente Moerdijk zijn wij aangesloten bij het landelijk convenant vroegsignalering. Door dit te doen is de samenwerking met leveranciers vergemakkelijkt.

Ondersteuning jeugd en gezin

Intake en doorverwijzing jeugdhulpvragen verbeterd

Ondanks de impact van corona heeft de ontwikkeling en zorg voor onze jeugdigen niet stilgestaan. Het CJG is gedurende de lockdown bereikbaar gebleven voor de ondersteuningsvragen van onze inwoners. Er is hulp geboden aan ongeveer 1100 unieke jeugdigen.

In 2021 is binnen het Jeugdteam van de gemeente het team Toeleiden & Volgen (T&V) gestart. Dit team bestaat uit 4 ervaren jeugdprofessionals die samen de toegang tot jeugdhulp bij de gemeente vormgeven. Aanmeldingen worden multidisciplinair besproken met partners. Zij verzorgen gezamenlijk de eerste intakegesprekken met het gezin en dragen zorg voor een passende doorverwijzing. Dit kan bestaan uit kortdurende begeleiding van een gezin om de eigen kracht of het eigen netwerk te versterken, toeleiding naar één van onze of naar een ambulante begeleidingstraject van het CJG.

Mocht specialistische hulp nodig zijn dan adviseert T&V het gezin hierover en stemt af met de zorgaanbieder. Zowel zorgaanbieders als huisartsen geven aan dat de eenduidige werkwijze en samenwerking met T&V als zeer prettig te ervaren. Dit komt de kwaliteit van het gekozen zorgarrangement ten goede en maakt dat de administratieve afhandeling is verbeterd.

Ambulant spreekuur in Klundert voor jeugdfragen

Ook is binnen het Team Jeugd van de gemeente het team Ambulant gestart. Lichte ondersteuningsvragen kunnen terecht bij team Ambulant. Zij werken met kind en gezin aan thema's als opvoedondersteuning, weerbaarheid, psycho-educatie etcetera.

Op de CJG-locatie aan de Vestkant in Klundert is een ruimte ingericht, speciaal voor ambulante ondersteuning. Hier kunnen zij kinderen en hun ouders ontvangen en met hen, aan de hand van diverse methodieken, de ondersteuning bieden die op dat moment nodig is. De ruimte voldoet hiermee aan de behoefte voor een geschikte werkplek om begeleiding te bieden aan de kinderen en geeft structuur en efficiëntie aan de agenda van de jeugdprofessional.

Ontwikkelingen

Huisvesting statushouders lastig door krapte woningmarkt

In 2021 hebben we 46 statushouders kunnen huisvesten. Aan het eind van het jaar is hiermee een achterstand opgelopen van 7, de taakstelling bedroeg 53 personen. Vanwege de krapte op de woningmarkt blijft de taakstelling een forse uitdaging, die ook doorloopt naar 2022. Daarnaast is sprake van langere levertijden voor bouwmaterialen, waardoor er bij Woonkwartier meer tijd nodig was om een woning in orde te maken. Gemeenten worden gevraagd om extra inspanningen te leveren om gedwongen noodopvang te voorkomen.

THEMA SPECIALISTISCHE HULP

Strategisch doel

De hulp van de gemeente is kwalitatief goed, gemakkelijk vindbaar en dichtbij

Operationeel doel

- De kwaliteit van de hulp staat voorop
- We pakken de hulp zo vroeg mogelijk op, benaderen verschillende problematiek in een gezin in samenhang en doen dit samen met onze partners
- We geven de specifiek wettelijke taken rondom de veiligheid van kinderen en volwassenen verder vorm.
- Inwoners weten hoe ze onze hulp kunnen vinden. De informatie daarover is makkelijk te vinden en dichtbij, zowel digitaal als fysiek
- Er is meer ruimte voor inhoudelijke goede hulp door het terugdringen van administratieve lasten en regeldruk voor inwoners, zorgaanbieders en gemeente

Mijlpalen

Wet Inburgering ingevoerd

Op 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering in werking getreden. In voorbereiding daarop is met de zes 'Werkplein gemeenten' eind 2020 besloten om de uitvoering van de nieuwe wet bij het Werkplein weg te leggen. In 2021 is een intensief voorbereidingstraject doorlopen. Er zijn twee taalaanbieders gecontracteerd en Vluchtelingenwerk heeft een grote rol in de maatschappelijke begeleiding. Daarnaast zijn nog vele andere partners betrokken. Bij het Werkplein zijn drie medewerkers aangesteld die voor de 6 gemeenten de inburgering gaan coördineren, zij doen dat op locatie bij de gemeente.

Veiligheid

Beschermd wonen ook verantwoordelijkheid van gemeente

Beschermd wonen is sinds 2021 niet meer een taak van alleen de centrumgemeente Breda maar van alle gemeenten in deze regio. Voorjaar 2021 heeft de raad het regionale beleidskader voor beschermd wonen (2021-2025) vastgesteld. Na een succesvolle pilot worden vanaf medio 2022 alle Wmo afdelingen bij de lokale gemeenten in regio Breda verantwoordelijk voor de ontvangst van lokale aanmeldingen. De

individuele gemeenten beoordelen of de beschermd wonen aanvraag lokaal op te lossen is of warm wordt overgedragen aan het regionale team wat voor alle regiogemeenten werkt.

Gezien de gezamenlijke inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid is eind 2021 een lichte gemeenschappelijke regeling vastgesteld. Deze centrumregeling doet recht aan de brede verantwoordelijkheid voor beschermd wonen, zonder dat het de eindverantwoordelijkheid van gemeenten overneemt. Met het treffen van de deze GR voldoen we als regio aan de niet vrijblijvende Norm voor Opdrachtgeverschap voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang, die in 2020 door de VNG is vastgesteld.

Sinds 2021 kunnen mensen die hun leven lang intensieve GGZ nodig hebben, toegang krijgen tot de Wet langdurige zorg. Na onderzoek door het CIZ is een aantal cliënten uit beschermd wonen uitgestroomd naar de WLZ. Omdat het CIZ langer over het stellen van deze indicaties deed dan vooraf voorzien, werden gemeenten gecompenseerd voor de tijd dat deze cliënten nog beschermd wonen kregen terwijl zij in de WLZ thuishoorden. Dit heeft er toe geleid dat de begroting voor beschermd wonen van de regio Breda afgesloten kon worden met een positief saldo. Dit is volgens afspraak teruggestort naar de deelnemende gemeenten.

Ondersteuning volwassenen

Strategie bepaald voor inkoop huishoudelijke ondersteuning en begeleiding

In 2021 is samen met de gemeenten in de regio de strategie bepaald om de twee grootste contracten binnen de Wmo aan te gaan besteden.

Op 1 oktober 2022 en op 1 januari 2023 zullen de nieuwe overeenkomsten voor de Wmo Huishoudelijke Ondersteuning en Wmo Begeleiding van kracht zijn waarmee:

- we kwalitatief goede ondersteuning aan onze inwoners bieden,
- we de kosten beheersbaar willen houden ondanks de toename in aantallen en de toename van complexiteit,
- we grip hebben door op elk moment inzicht te

hebben in de kwaliteit en kwantiteit van de geleverde ondersteuning en we bij kunnen sturen waar nodig,

- we flexibel kunnen zijn gedurende het contract om zo te kunnen innoveren en goed aan te kunnen sluiten op lokale beleidsontwikkelingen, zoals de beweging naar 'lichte hulp waar mogelijk, zware hulp waar nodig'.
- Deze strategie past bij de lokale uitgangspunten zoals geformuleerd in de Scan Mens en Maatschappij.

Ondersteuning Jeugd en gezin

Datagedreven werken Jeugd: nu ook prognoses mogelijk en inzicht in kwaliteit

Bij Jeugd is het sinds 2021 mogelijk om de cijfers goed te voorspellen (prognosemodel), de realtime cijfers in te zien (Grip model) en om zicht te hebben op de kwaliteit van de geleverde jeugdhulp. De realtime informatie was al beschikbaar via het GRIP systeem

Prognosemodel Jeugd

Vanaf november 2021 is dit dashboard operationeel en voorziet het ons van sturingsinformatie rondom de inzet van jeugdhulp.

Met gebruik van het prognosemodel kan het budgetteam Jeugd, bestaande uit medewerkers van beleid, uitvoering en financiën, het jeugdhulp gebruik en de effecten op het budget voor de aankomende 12 maanden analyseren en hiermee de impact van maatschappelijke ontwikkelingen en/of geïmplementeerd beleid monitoren. Backoffice en Jjugdprofessionals dragen zorg voor een goede registratie en verwerking van signaleringslijsten. De procesondersteuner monitort dit en stuurt bij waar nodig.

De raad is door middel van een RIB en animatie in november 2021 geïnformeerd over de in gebruik name van dit dashboard.

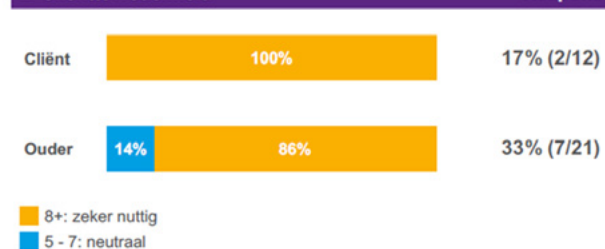

Kwaliteitsmonitor

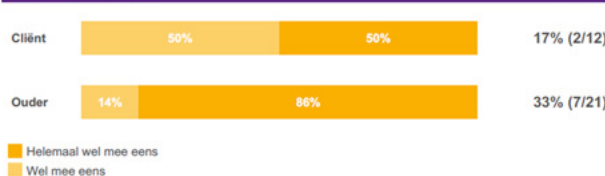
Om de kwaliteit en tevredenheid over de jeugdhulp in West Brabant West te meten wordt door zowel zorgaanbieders als lokale toegangen een korte vragenlijst aan ouders en jeugdigen gestuurd na afloop van de hulpverlening. In 2021 werden binnen CJG Moerdijk 24 ambulante trajecten afgerond. De respons vanuit de cliënten is momenteel nog te laag om regionaal vergelijkbare data uit te halen, maar geeft wel een beeld van het gebruik van deze monitor. Voor de inzet van ambulante ondersteuning vanuit CJG stellen we jongeren en hun ouders 2 vragen;

- Heeft de hulp bijgedragen aan het oplossen van uw hulpvraag ?
- Kunt u na afronden van de hulp nu zonder specialistische hulp verder?

2. Cliënttevredenheid Respons

3a. Zonder hulp verder Respons

Ontwikkelingen

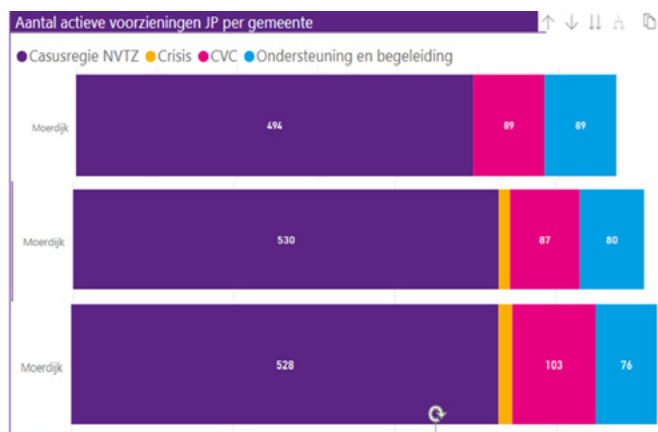
Indicaties in huishoudelijke ondersteuning in 2e coronajaar flink gestegen

Na een kleine groei van het aantal actieve indicaties huishoudelijke ondersteuning in 2020 (11), is het aantal actieve indicaties huishoudelijke ondersteuning in 2021 aanzienlijk toegenomen met 114. Voor de coronacrisis nam de groei stevig toe door de invoering van de lage eigen bijdrage (abonnementstarief), de vergrijzing en de extramuralisatie. Het eerste coronajaar nam het aantal aanvragen flink af, in het tweede coronajaar is dit weer toegenomen.

Toename inzet van jeugdprofessionals

Vanaf 2019 zien we dat jeugdprofessionals vaker zelf betrokken zijn bij een jeugdhulp traject. Dit helpt ons om de inzet van voorliggende voorzieningen uit onze gemeente in te zetten en de werking van het jeugdstelsel te monitoren.

De toename van complexe veiligheid casuïstiek (CVC) en crisis gaat echter weer ten koste van lichtere ondersteuning en begeleiding (ambulante).

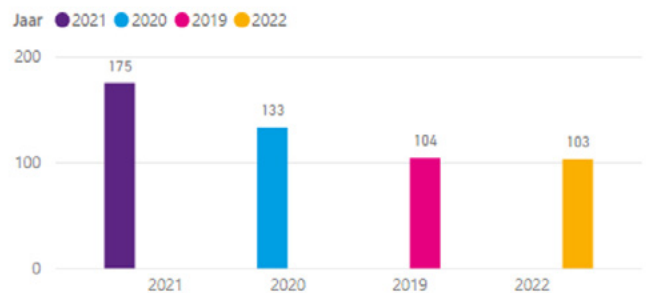

Aantallen zorgvragen Jeugd stabiel, echter zwaarder van aard

Na een tweede coronajaar blijft de impact van de diverse richtlijnen, lockdowns, thuisonderwijs, thuiswerken en beperktere toegang tot ondersteuning of zorg voelbaar. Hoewel de toegang en zorgaanbieders ook gedurende de lockdowns hulp zijn blijven bieden, was dit in aangepaste vorm en soms alleen op afstand. Er ontstonden wachtlijsten voor zwaardere zorgvormen (GGZ) en in de jeugdbeschermingsketen (opnamestop JBB). Dit vertraagde de doorstroom naar passende hulp en de druk op de gezinnen, het voorliggend veld en het team Jeugd werd hoger.

Ook zien we in 2021 het aantal zogenaamde 'ondertoezichtstellingen' verder stijgen. De rechter wijst het gezin dan een gezinsvoogd toe. De gezinsvoogd begeleidt het kind en helpt de ouders bij het oplossen van de problemen, thuis of eventueel in een instelling.

Totaal aantal voorzieningen NVTZ (GI maatregelen)

De omvang van de niet vrij toegankelijke zorg of wel specialistische hulp is gestegen. Dit maakt dat er spanning ontstaat op de visie, licht waar mogelijk, zwaar waar nodig. De jeugdprofessionals hebben door toename van de zorgzwaarte en beperkingen in de doorstroom te maken met meer crisissituaties. Hoewel het aantal unieke jeugdigen die ondersteuning krijgen van het CJG stabiel blijft, is de zorgzwaarte zichtbaar toegenomen. Hiermee loopt de wachtlijst voor lichte hulp op en is er minder tijd voor preventieve activiteiten.

Ontwikkeling jeugdbescherming in de regio

De veiligheidsteams, bestaande uit Jeugdbescherming, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en het CJG hebben het afgelopen jaar hard gewerkt om de impact van de verzwarende casuïstiek gezamenlijk goed op te vangen. Maar gezien de ontwikkelingen en wachtlijstproblematiek is er meer nodig.

In jeugdhulpregio West-Brabant West maken we ons sterk voor het verbeteren van de zorg voor kinderen in een onveilige situatie. We zetten in op kortere doorlooptijden door snel en integraal handelen. Wettelijke maatregelen willen we alléén inzetten als dit aantoonbaar meerwaarde heeft. In het najaar van 2021 is onze aanvraag voor een vervolgpilot 'Toekomstscenario jeugdbescherming' gehonoreerd door het ministerie van Justitie en Veiligheid. Op basis hiervan kan de jeugdbescherming in onze regio zich verder ontwikkelen.

Samenwerking Kredietbank Nederland en beëindiging PLANgroep

Eind 2021 zijn wij gestart een juridische procedure richting PLANgroep door het versturen van een ingebrekestelling. Een aantal belangrijke dienstverleningsafspraken kwamen zij niet na wat grote gevolgen voor onze inwoners had. Parallel daaraan zijn wij met Kredietbank Nederland gaan samenwerken om de continuïteit van dienstverlening voor schuldhulpverlening te waarborgen. Het betreft fase 2 (schuldregelingen en saneringskredieten) en budgetbeheer. In 2022 worden de afspraken met Kredietbank Nederland geoptimaliseerd en geformaliseerd.

Effecten

Lichte stijging ipv daling aantal voortijdige schoolverlaters (vsv-ers)

Het Ministerie OCW/Duo heeft de volgende voorlopige cijfers gepubliceerd van het schooljaar 2020-2021:

- aantal nieuwe vsv-ers: 54 waarvan 47 van MBO en 7 van VO.
- percentage = 1,87 %.
- er is sprake van een stijging t.o.v. schooljaar 2019-2020, waarbij het percentage voortijdig schoolverlaters op 1,45% lag. Het absolute aantal was 45.

Hoger bereik van mantelzorgers

Uit onderstaande cijfers blijkt dat er in 2021 meer mantelzorgers zijn bereikt met ondersteuning en waarderingsactiviteiten dan in 2020.

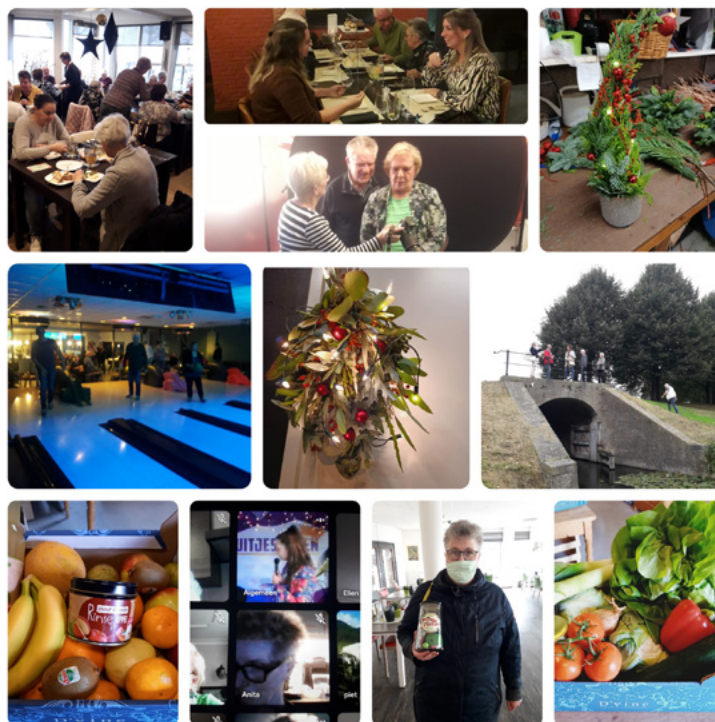
	2021	2020
Deelnemers aan activiteiten	703	487
Unieke mantelzorgers 2021	303	277
E-mail adressen 2021	1238	1096
Waarderingsmenu's verstrekt	1376	1350

Waardering mantelzorgers (minimaal gelijk of hoger)

Er zijn afgelopen jaar diverse activiteiten georganiseerd voor mantelzorgers. Een aantal daarvan kreeg een cijfer, dat varieerde van 6,9 tot een 9.

Waardering Wmo-klanten score minimaal gelijk of hoger dan 7.8

In het Clientervaringsonderzoek Wmo van 2021 gaven cliënten gemiddeld een 7,7 aan het keukentafelgesprek. De score is 0,1 lager dan in 2020 toen een 7,8 werd gegeven, het jaar daarvoor (2019) een 7,7.

Er is dit jaar ook gevraagd of onze cliënten tevreden zijn over de dienstverlening van het Wmo loket in corona tijd. 76% van de respondenten is (heel) tevreden. 8% is ontevreden. 13% geeft een neutrale score, 2% heeft geen mening.

Toename aantal keren voeren van casusregie

Omdat de werkwijze van casusregie nog niet volledig is doorontwikkeld wordt deze prestatie-indicator nog niet geregistreerd.

Toename in de verwijzing naar voorliggende voorzieningen

Wmo: In 2021 zijn meerdere corona lockdowns geweest waardoor voorliggende voorzieningen bijna niet open waren, daarom kan deze prestatie-indicator voor 2021 niet in beeld gebracht worden.

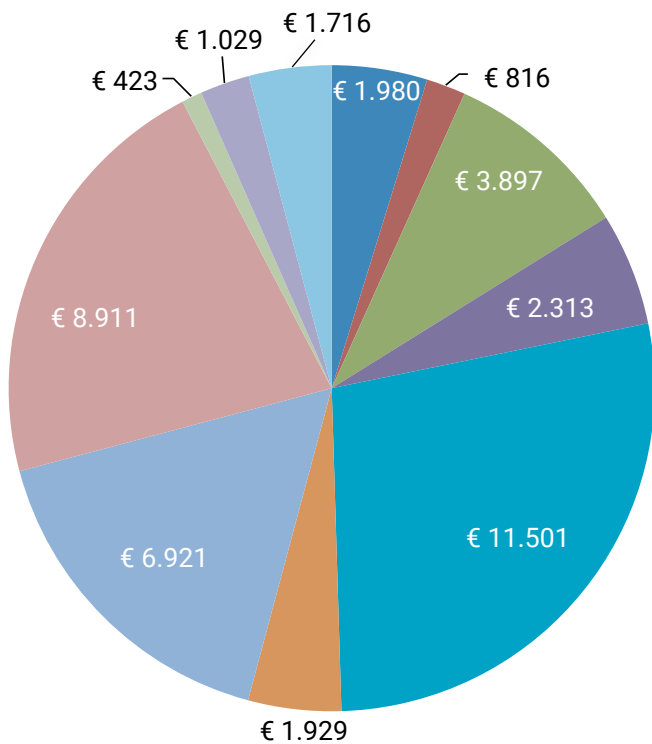
Risico's

- De invulling van de taakstelling tot 1.7 miljoen euro, zal mogelijk tot ingrijpendere maatregelen leiden voor de inwoners dan tot nu toe bij Scan Mens en Maatschappij
- Schaarste aan personeel is een risico in de hele zorg- en ondersteuningssector.
- De geringe doorstroming in de zogenaamde Veiligheidsketen voor zware casuïstiek bij Jeugdhulp. Er zijn lange wachtlijsten bij oa de Raad van de Kinderbescherming, waardoor kinderen langer in ongewenste situaties blijven.

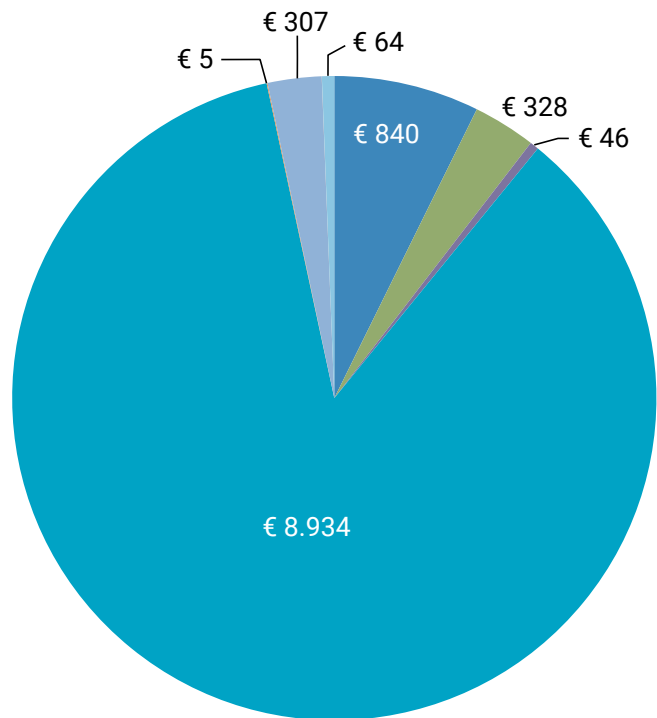
LASTEN EN BATEN 2021

bedragen x € 1.000

LASTEN: € 41.435

BATEN € 10.525

- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
- 5.6 Media
- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-
- 7.1 Volksgezondheid

OVERZICHT TAAKVELDEN

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021		
	Lasten	Baten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.980	-840	1.140
5.6 Media	816	-0	816
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.897	-328	3.569
6.2 Wijkteams	2.313	-46	2.267
6.3 Inkomensregelingen	11.501	-8.934	2.567
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.929	-5	1.924
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	6.921	-307	6.614
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	8.911	-0	8.911
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	423	-0	423
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.029	-0	1.029
7.1 Volksgezondheid	1.716	-64	1.652
Saldo baten en lasten	41.435	-10.525	30.910
0.10 Mutaties reserves	108	-906	-798
Resultaat na bestemming	41.543	-11.431	30.112

OVERZICHT PROGRAMMA 4

Ondersteuning voor mensen die het nodig hebben	Begroting 2021 voor wijziging	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	38.528	42.217	41.435	-781
Totaal baten	-8.591	-11.544	-10.525	1.019
Saldo van baten en lasten	29.936	30.672	30.910	238
Storting in reserves	0	59	108	49
Onttrekking aan reserves	-204	-952	-906	46
Resultaat na bestemming	29.732	29.779	30.112	334

Partnerschap in een veranderende samenleving

We streven naar een samenleving die zo is ingericht dat inwoners zich comfortabel, prettig en veilig voelen. Als gemeente hebben we daar een rol in, maar zeker niet als enige. We werken daarbij steeds meer en hechter samen met inwoners, partners en ondernemers. Voor ons vormen partnerschap en participatie de sleutel tot succes. De veranderende samenleving verwacht van het openbaar bestuur concrete resultaten op maatschappelijke opgaven. Daardoor zijn we steeds meer aangewezen op initiatieven vanuit diezelfde samenleving en moeten we onszelf ook sterker positioneren als partner in die samenleving.

Het gaat niet alleen om een andere houding van ons als gemeente, maar ook om een andere verhouding met onze inwoners, ondernemers en partners. De veranderende samenleving heeft ook invloed op de rol van de gemeenteraad. Complexe vraagstukken vragen om een sterke lokale democratie en een bestuur dat in staat is problemen op te lossen en dat te doen op een wijze die aansluit bij de eisen van deze tijd.

THEMA REGIONALE SAMENWERKING

Strategisch doel

We zoeken naar het juiste niveau van samenwerking, zodat we toekomstbestendige oplossingen hebben voor maatschappelijke opgaven

Operationeel doel:

- We bouwen aan en behouden een netwerk van samenwerkingspartners binnen en buiten de regio
- Het is inzichtelijk met welk doel en beoogd resultaat we samenwerken
- We vergroten de bestuurbaarheid van de inzet van regionale samenwerkingsvormen die bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke doelen

- Dat we het proces zijn gestart om tot een Moerdijkse visie op regionale samenwerking te komen. Deze visie komt in de eerste helft van 2022 naar de gemeenteraad. Deze visie vertalen we in een regionale samenwerkingsagenda.
- De wens om samen met regiogemeenten te kijken naar de mogelijkheid om de uitgaven aan verbonden partijen te beperken is niet gerealiseerd. Door de ruimte die in de begrotingen van de gemeenten ontstond door de autonome ontwikkelingen in het gemeentefonds werd de noodzaak daartoe niet langer gevoeld. Wel is in het reguliere begrotingsproces van de verbonden partijen door de raad kritisch gekeken naar de individuele begrotingen van de verbonden partijen.

Mijlpalen

In 2021 heeft de De6 samenwerking teruggekeken en vooruitgekeken op de samenwerking. Dit heeft geleid tot een hernieuwde visie op regionale samenwerking. Voor operationele samenwerking is de De6 een voor de hand liggende samenwerking. Voor meer strategische vraagstukken kijken we vanuit de opgaven welke samenwerkingen meer passend zijn.

Ten aanzien van de prestaties uit de begroting 2021 geldt:

- Dat we de aanbevelingen uit de Nota verbonden partijen hebben overgenomen en bij de aanpassing van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen ook de nota verbonden partijen gaan aanpassen.

Ontwikkelingen

De RWB beraadt zich op haar agenda voor de komende jaren omdat de RWB constateert dat er steeds meer meerschallig wordt samengewerkt en de RWB zich daarop moet aanpassen. Ook zijn er in 2021 verkenningen gestart rondom samenwerking vanuit de Baroniegemeenten. De impuls daarvoor kwam vanuit de positieve ervaringen rond de RIA. De verkenning richting zicht nu ook op het sociaal domein. Moerdijk is op dit laatste punt terughoudend vanwege de goede ervaringen binnen De6 en De9. Vanuit Moerdijk worden beide ontwikkelingen in relatie tot elkaar bezien.

THEMA PARTICIPATIE

Strategisch doel

Participatie is een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijkse werk van de gemeentelijke organisatie

Operationeel doel

- Uitvoering geven aan het actieplan 'Participatie' dat we eind 2020 presenteren en dat is voorzien van acties en concrete doelstellingen. Bijvoorbeeld een overkoepelende, eenduidige Moerdijkse visie op participatie
- Investeren in het inbedden van deze Moerdijkse visie in de dagelijkse werkpraktijk
- Raad en college geven samen invulling aan democratische vernieuwing en vertalen dit in concrete doelen en acties

Strategisch doel

We zetten in op versterking van de lokale democratie zodat deze aansluit bij de maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven

Operationeel doel

- Raad, college en organisatie hebben een gedeeld beeld van de veranderende samenleving en de daaruit voortvloeiende maatschappelijke opgaven

Strategisch doel

In elke kern is de gebiedstafel een belangrijke partner voor de gemeentelijke organisatie

Operationeel doel

- Vergroten inwonersvertegenwoordiging aan de gebiedstafels
- Inwoners van de verschillende kernen goed informeren over de rol en status van de gebiedstafels
- Een uitvoeringsplan voor de doorontwikkeling van gebiedstafels in samenhang met de visie op participatie

Strategisch doel

We zetten in op partnerschap bij inwonersinitiatieven

Operationeel doel

- Voor de initiatiefnemer is duidelijk wat hij kan verwachten
- De gemeentelijke organisatie is flexibel en benut en ondersteunt de kracht van de inwoners zoveel mogelijk
- We maken gebruik van en ontwikkelen digitale mogelijkheden om dienstverlening voor inwonersinitiatieven te versterken

Mijlpalen

In april 2021 is de notitie Participatie en Gebiedsgericht werken in Moerdijk 2.0 door de raad vastgesteld.

Hierin zijn de uitgangspunten en de acties voor de doorontwikkeling op deze thema's vastgelegd. Diverse acties zijn ook uitgewerkt en opgepakt:

- Er is geïnvesteerd in de ontwikkeling van het Moerdijkse Stappenplan voor de inzet van Participatie. Ook is een hele set aan andere participatie-instrumenten samengesteld. Deze totale set is gereed.
- Voor gebiedsgericht werken is een brede evaluatie uitgevoerd onder alle stakeholders. Deze evaluatie wordt in april 2022 afgerond. Enkele rode draden:
 - Gebiedsgericht werken doorzetten. Elke kern verdient eigen aanpak, uiteraard binnen het bredere gemeentelijke geheel.
 - Doelen en rollen van de stads- en dorpsstafels bij alle partijen helder maken.
 - De stads en dorpsstafels zijn voor de gemeente één van de participatie-instrumenten in het dorp, naast enquêtes, informatieavonden, polls etc. Ze zijn niet hét exclusieve participatie-instrument
 - De tafels komen zelf met veel initiatieven en vragen. Duidelijke terugkoppeling en communicatie is een belangrijk aandachtspunt.
 - Positie gebiedscoördinator in de interne organisatie beter inbedden
 - Duidelijkheid over aanwezigheid van de tafels door bestuurders (college en raad).

- Als gevolg van corona en de Omgevingsvisie is de planning van de actualisatie van de gebiedsplannen aangepast. Er wordt prioriteit gegeven aan de evaluatie van het gebiedsgericht werken (zie hierboven) en het opzetten van zogenaamde kernkaarten. Deze kernkaarten bevatten een visualisatie van alle belangrijke opgaven en ontwikkelingen per kern. Begin 2022 worden die digitaal ontsloten. Na de evaluatie van het gebiedsgericht werken en de Omgevingsvisie wordt gestart met de concrete actualisatie van de gebiedsplannen
- Wat betreft democratische vernieuwing is de Quick Scan Lokale Democratie uitgevoerd. Kernen zijn bezocht door de nieuwe burgemeester (eerst fysiek en daarna digitaal) en inwoners zijn bevraagd naar hoe ze worden betrokken. De aanbevelingen komen overeen met de punten uit de evaluatie gebiedsgericht werken.

Ontwikkelingen

Gebiedsgericht werken, participatie, dienstverlening, de Omgevingswet: deze thema's vragen allemaal 'anders werken': duidelijk, betrouwbaar, meebewegend, minder vanuit regels, flexibiliteit in rollen als gemeente, ruimte geven aan inwoners om mee te denken. Een eerste groep medewerkers heeft hiertoe een specifiek leertraject 'Samen werken in Moerdijk' gevolgd. De tweede groep start binnenkort.

In maart 2022 is de nieuwe aanjager Participatie en Dienstverlening gestart. Zij gaat collega's ondersteunen

in het daadwerkelijk inzetten van het participatie-instrumentarium en het verder in de praktijk brengen van de dienstverleningsprincipes.

Effecten

- %inwoners dat vindt dat de gemeente zorgt dat voor iedereen duidelijk is hoe besluiten worden genomen en wat er wordt besloten: 17% eens en 45% helemaal mee eens;
- % inwoners dat vindt dat de gemeente luistert naar haar inwoners 22% eens, 34% helemaal eens;
- % inwoners dat vindt dat de gemeente inwoners voldoende betreft bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen: 30% eens, 42% helemaal eens;
- % inwoners dat vindt dat de gemeente ruimte biedt voor initiatieven: 20% eens, 30% helemaal eens;
- % inwoners dat vindt dat de gemeente voldoende doet om speciale doelgroepen (zoals jongeren, ouderen, laaggeletterden) te motiveren mee te praten over lokale kwesties (n=756): 18% eens en 40% helemaal eens.

Risico's

Het blijft lastig om alle inwoners te bereiken om mee te doen of mee te denken. Bijvoorbeeld jongeren, jong volwassenen of inwoners van niet-Nederlandse afkomst. Vaak participeren dezelfde groepen. Niet iedereen wil meedoen of meedenken, maar we willen in ieder geval proberen dat iedereen in de gelegenheid is om mee te doen en ook duidelijk zijn over de spelregels daarbij.

THEMA INFORMATISERING

Strategisch doel

We groeien door naar een datagedreven organisatie en bouwen verder aan samenhang in de informatiehuishouding

Operationeel doel

- We voeren het programmaplan datagedreven werken uit, dat in 2020 is opgesteld. We richten ons op de drie bouwstenen:
 - Richt: gezamenlijk projecten datagedreven oppakken. Identificeren van de belangrijkste gemeentelijke opgaven en het organiseren van een gezamenlijke, datagedreven aanpak voor deze opgaven.
 - Bouw: investeren in de randvoorwaarden die medewerkers in staat stellen om dagelijks datagedreven te werken.
 - Realiseer: sturen en leveren van de verandering: voor deze nieuwe manier van werken moeten nieuwe vaardigheden worden ontwikkeld.

Strategisch doel

Toegankelijke en betrouwbare overheidsinformatie is essentieel voor goed bestuur en kenmerkt Moerdijk als betrouwbare partner voor inwoners, bedrijven en ketenpartners. In de dingen die we doen, maken we steeds een risicoafweging en zoeken we de balans tussen veiligheid en privacy enerzijds en het doel van ons handelen anderzijds.

Operationeel doel

- We voldoen aan wet- en regelgeving en geldende normenkaders, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)
- ENSIA (zelfevaluatie Eenduidige Normatiek Single Information Audit) toont aan in hoeverre we 'in control' zijn op het gebied van informatieveiligheid en het beheer van basisregistraties, waarvoor de gemeente verantwoordelijkheid draagt
- We blijven werken aan de bewustwording, wat moet leiden tot gedragsverandering, zodat medewerkers veilig en vertrouwd werken en weten hoe ze met (privacy-) gevoelige gegevens en informatie om moeten gaan.

Strategisch doel

De gemeente Moerdijk wil informatie beter toegankelijk maken. Door online samen te werken kunnen we onderlinge betrokkenheid vergroten, waardoor de organisatie beter zal presteren. Een nieuw samenwerkingsplatform waarbij beheersbaarheid, eigenaarschap, en kennis worden gecreëerd, draagt hieraan bij.

Operationeel doel

- Door trainingen, kennisuitwisseling en ondersteuning wordt draagvlak en eigenaarschap gecreëerd onder de medewerkers waarbij iedere medewerker een rol vervult en eigenaar is van het nieuwe samenwerkingsplatform.
- In dienst nemen van een functioneel Office365 beheerder
- De inrichting van de beheersorganisatie waarbij met name de functioneel beheerder een coördinerende rol zal innemen om te komen tot een goed beheersbaar digitaal samenwerkingsplatform

Mijlpalen

- Groei in datavolwassenheid. Er wordt meer en vaker data gebruikt om dienstverlening te verbeteren. Zo kwam uit een analyse van data uit de klanttevredenheidonderzoeken naar voren dat onze communicatie op dit vlak verbeterd kan worden. Naar aanleiding hiervan zijn de teksten van het meldingenformulier aangepast. Ook worden er betere beleidskeuzes gemaakt door beter inzicht in budgetten met bijvoorbeeld het prognosemodel jeugd. Dit is gebouwd om meer inzicht te krijgen in de kosten van jeugdzorg de komende jaren en daarop in te kunnen spelen. Zijn er logische redenen voor opvallende zaken uit de analyse, hoe verhouden ontwikkelingen zich tot andere gemeenten en wat heeft de uitvoering nodig om op veranderingen in te spelen? Het prognosemodel wordt actief gebruikt binnen het team jeugd.
- ICT WBW voerde in 2021 voor de gemeente Moerdijk een groot vernieuwingstraject uit door om te zorgen dat de ICT omgeving betrouwbaar en veilig kan blijven werken. Daarbij is de apparatuur in de server-ruimtes van het gemeentehuis verhuisd naar een

gemeenschappelijk datacenter van een externe leverancier. Moerdijk maakte als eerste deelnemer deze overstap. Door te werken met vijf vrijwel gelijke ICT infrastructuren in plaats van vijf verschillende is de complexiteit van het ICT-beheer aanzienlijk verminderd.

- Om ook in 2021 informatieveiligheid op een hoger niveau te brengen zijn in 2021 grote stappen gezet. Voor het verkrijgen van inzicht in het volwassenheidsniveau binnen de organisatie is opdracht gegeven voor het uitvoeren van een GAP analyse Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) in de vorm van een nulmeting. In deze meting wordt gekeken op welk niveau de organisatie zich bevindt op het gebied van de eisen volgens de wetgeving informatieveiligheid (BIO). Afsproken is om ieder jaar een meting te doen waarmee structureel inzicht verkregen wordt en actief gewerkt kan worden aan verbeteringen. Ook is gewerkt aan een nieuw functieprofiel van de CISO (Chief Informatie Security Officer). Om de CISO beter in positie te brengen is gekozen voor een procesmatige functie waarbij

de CISO zich meer kan richten op de taken die het meest van belang zijn. Daarnaast gaat de CISO meer samenwerken met de strategisch adviseur informatiemanagement en een ENSIA-coördinator.

- In 2021 is de gemeente Moerdijk aangesloten op een door VNG Realisatie gerealiseerd besloten elektronisch datacommunicatienetwerk dat onderdeel is van Diginetwerk. Deze infrastructuur is een verzameling van besloten elektronische communicatienetwerken die, door onderlinge afspraken en de implementatie van de uitgangspunten, functioneert als één virtueel besloten communicatienetwerk voor de aangesloten organisaties. Deze aangesloten organisaties kunnen elkaar op een veilige wijze via het Diginetwerk bereiken.
- Een nieuw informatiebeleid is als I-visie ("Van digitaal werken naar digitaal SAMENwerken") opgeleverd en middels interactieve presentaties gedeeld met het management. Een visie gericht op samenwerken aan informatie, samenwerken met data en samenwerken in systemen. Techniek gaat snel en het is lastig om te

voorspellen wat morgen belangrijk is. Toch proberen we dat te doen en wel voor de komende vijf jaar. We sluiten met de visie aan bij 'Van goed naar beter' en hebben de kernwaarden vertaald naar een pro-actieve koers voor de organisatie. Deze koers gaat in op systemen, processen, sturen op basis van data en het bewust omgaan met informatie.

- In 2021 is functioneel beheer en ondersteuning voor Microsoft 365 ingericht met behulp van een MS365 specialist in dienst getreden bij de gemeente Moerdijk. Er zijn laagdrempelige trainingen en workshops gegeven voor het stimuleren van digitaal samenwerken en het verhogen van het kennisniveau onder de medewerkers. Ook is er een regionale samenwerking opgezet tussen de Microsoft 365 specialisten om ook in de regio elkaar te inspireren en versterken, maar ook om meer samen te werken en ontwikkelen.
- Het college heeft d.d. 30-11-2021 het Het 'Metadatamodel E-depot West-Brabants Archief' met bijbehorend mappingdocument vastgesteld als het metadatamodel van gemeente Moerdijk. Om de belangrijkste systemen die archiefwaardige informatie bevatten goed aan te kunnen sluiten op het E-depot, worden deze ingericht volgens het 'Metadatamodel van gemeente Moerdijk' zodat een soepele opname van informatie in e-depot gegarandeerd is. Zij doen dit in overleg de adviseurs e-depot van het WBA.

Ontwikkelingen

- Door het vele thuiswerken, de strengere eisen op het gebied van informatieveiligheid is niet alleen de behoefte aan Microsoft licenties gegroeid maar is ook ingezet op een uitgebreidere Microsoft licenties. De werkplek is hiermee beter voorbereid op de toekomst. Hierdoor is het budget IT-investeringen overschreden met € 100.000
- In 2021 zijn door het vertrek van de gemeente Bergen op Zoom uit de gemeenschappelijke regeling ICT-WBW vragen opgekomen over de toekomstvastheid van ICT-WBW als samenwerkingsorganisatie. Moerdijk heeft de keuze gemaakt om verder te werken aan het vertrouwen, de volwassenheid als opdrachtgever en daarmee uitvoering te geven aan de cloud-strategie. In 2025 wordt opnieuw geëvalueerd of de samenwerking toekomstvast is óf worden onderbouwd om een andere koers te kiezen op het moment dat de

toekomstvastheid van ICT WBW ontbreekt.

- In 2021 zijn trainingen gegeven, desondanks is het verschil in kennisniveau op het gebied van digitaal werken nog groot onder de medewerkers. Daarom blijven we ook in 2022 trainingen en workshops organiseren.
- De verslagen van de uitgevoerde archiefinspecties, plannen van aanpak en verbeteragenda's van de gemeenschappelijke regelingen waar gemeente Moerdijk deelnemer van is zijn opgevraagd. Uit de ontvangen verslagen blijkt dat erbij deze verbonden partijen aandacht is voor hun informatie- en archiefbeheer. Hier zijn nog geen dienstverleningsovereenkomsten archiefzorg voor afgesloten omdat het kader hiervoor nog ontbreekt, hiervoor worden landelijk handreikingen voorbereid.

Effecten

- Op het gebied van openbare ruimte, meldingen voor de boa's en op het gebied van jeugd is er meer data verzameld en zijn er meer analyses gedaan waardoor er meer effectindicatoren voor de organisatie in het algemeen te meten zijn.

Risico's

- De datakwaliteit wordt beter door volwassenheidsniveau. Als data meer gebruikt wordt komen er ook meer vragen over de kwaliteit. Ondanks dat dit meer van de organisatie vraagt is dit positief voor de ontwikkeling van datagedreven werken binnen de gemeente. Goede datakwaliteit is namelijk essentieel voor de juiste analyse.
- Ondanks alle trainingen en awareness activiteiten blijft het kennisniveau van medewerkers op het gebied van datagedreven werken, informatieveiligheid en digitaal werken een risico.
- Onvoldoende capaciteit; door de toenemende druk van steeds snellere ontwikkelingen en verwachtingen binnen digitalisering en wetgeving op het gebied van gegevensbescherming dreigt een personeelstekort. Daarnaast wordt het vinden van goed personeel in de krappe arbeidsmarkt steeds moeilijker.

THEMA TOEKOMSTBESTENDIGE ORGANISATIE

Strategisch doel

De organisatie wordt ondersteund door moderne (eigentijdse) en veilige ICT-middelen en -mogelijkheden

Operationeel doel

- We moderniseren onze werkplekken aan de hand van een doordacht en toekomstvast concept
- We verhogen de digitale vaardigheden van onze medewerkers

Strategisch doel

Onze gemeentelijke organisatie is een flexibele organisatie die adequaat reageert op initiatieven en regie vanuit de samenleving

Operationeel doel

- We hebben een gezonde financiële huishouding.
- We zijn een aantrekkelijke werkgever en binden en boeien (nieuwe) medewerkers
- Leren en blijven leren is de norm. Er wordt een lerende cultuur en organisatie gecreëerd door 'te doen'.

Mijlpalen

Jaarrekening 2020

De accountant heeft bij de jaarrekening 2020 zowel een goedkeurende afgegeven voor getrouwheid, als rechtmatigheid. Evenals voor 2019 had de accountant ook bij de jaarrekening 2020 geen aanvullende opmerkingen ten opzichte van alles wat al door de eigen organisatie in beeld was gebracht. Dit biedt perspectief voor het vanaf de jaarrekening 2022 afgeven van een rechtmatigheidsoordeel door het college.

De jaarrekening had een positief resultaat van € 5,6 miljoen. In verband met het later afronden van een aantal specifieke onderwerpen is een bedrag van ruim € 1,8 miljoen ingezet in 2022. Het restant van bijna € 3,8 miljoen is toegevoegd aan de algemene reserve.

Begroting 2022-2025

De meerjarenbegroting gaf voor alle jaren een structureel sluitend beeld. Dit is enerzijds het gevolg van de keuzes die bij de meerjarenbegroting 2021-2024 gemaakt zijn op basis van het toen gepresenteerde document "Keuzemogelijkheden, naar een sluitende begroting 2021-2024" en anderzijds een verhoging van

de gemeentefondsuitkering (o.a. extra middelen voor uitvoering Jeugdwet) en het aan de voorkant meer risicovol ramen van budgetten. Structureel gezien gaf de begroting voor 2022 een positief saldo van bijna € 1,4 miljoen. Het saldo van incidentele lasten en baten gaf een tekort van bijna € 600.000. Dit tekort kon worden opgevangen binnen het positieve structurele saldo.

De provincie heeft aan de begroting het repressief toezichtsregime toegekend. Dit betekent dat in 2022 wijzigingen op de begroting slechts ter kennisname hoeven te worden ingestuurd.

Toekomstbestendige organisatie

In 2021 is de visie op werken vertaald naar projectplan waarin de thema's ontmoeten, thuiswerken, samenwerken, vitaliteit en (persoonlijk) leiderschap zijn beslag krijgen. Afgelopen jaar is met name gewerkt aan het werkplekconcept. In navolging daarvan is een aanvang gemaakt met de voorbereiding van de verbouwing van het gemeentehuis. Door te kiezen voor een werkplekconcept gebaseerd op activiteit gerelateerd werken kan er makkelijker en beter worden (samen) gewerkt. De (leer) ervaringen van het thuiswerken als gevolg van de corona pandemie zijn hierin meegenomen. De realisatie van de verbouwing vindt plaats in 2023. Anders werken vraagt om ander gedrag; dit wordt komende jaren ondersteund door leertrajecten via de Moerdijk academie.

Gesprekscyclus

Om wendbaar te kunnen zijn moeten we op een goede manier in contact zijn met de buitenwereld en met de medewerkers. Daarnaast helpt een meer planmatige werkwijze bij een beter focus en resultaatgerichtheid. In het kader van binden en boeien is aandacht voor de medewerker en weten wat er speelt cruciaal. Hiertoe is 2021 een aanvang gemaakt met de ontwikkeling van een meer toekomstgerichte moderne gesprekscyclus, waarbij aandacht is voor te behalen doelen en resultaten, maar ook ruimte voor thema's als werkgeluk, vitaliteit en persoonlijke ontwikkeling. De nieuwe gesprekscyclus wordt in 2022 afgerond en treedt per 2023 in werking.

Leren en ontwikkelen

De Moerdijk Academie heeft zich in het jaar 2021 gefocust op de volgende thema's: (digitaal) werken op afstand, privacy- en informatieveiligheid, het leertraject Zo werkt Moerdijk samen (participatie) en de professionalisering van het adviseurschap binnen

het domein Interne Dienstverlening. Dit zijn met name maatwerktrajecten waar zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de kennis die we zelf in huis hebben. Leren door te DOEN staat daarbij centraal. Door het op het op afstand werken is het een uitdaging geweest om inhoudelijk het werk goed te doen en aandacht te blijven te besteden aan leren en ontwikkelen. We zien vooral dat het lastig was om de verbinding met elkaar en de organisatie goed vorm te blijven geven of nieuwe werkwijzen door te voeren in de verschillende teams.

E-HRM

Een belangrijk middel om data-gedreven te kunnen werken is het verder digitaliseren van data. In 2021 zijn diverse HR doorstroomprocessen geoptimaliseerd en gedigitaliseerd. In 2022 worden de processen op de gebieden uitstroom en instroom opgepakt.

Ontwikkelingen

Organisatieontwikkeling

In 2021 werden we nog steeds beperkt door de coronamaatregelen. Dit heeft een zware wissel getrokken op de organisatie. Zorg voor personeel heeft daarom veel aandacht gekregen. Onder deze omstandig hebben de in het werk de uitgangspunten van ons organisatieontwikkelmodel wel steeds meer invulling kunnen geven.

Treasurybeleid

De actualisatie van dit beleid is in 2021 nog niet uitgevoerd. Door vertraging bij de implementatie van het nieuwe financieel systeem Financials was hiervoor onvoldoende tijd beschikbaar. De actualisatie wordt nu in 2022 opgepakt.

Financiële verhoudingen; Gemeentefonds

De herziening van de verdeelmaatstaven was in 2021 een voortdurend thema. Medio 2021 zijn aangepaste resultaten gepresenteerd en ter beoordeling en advies voorgelegd aan de diverse betrokken partijen, zoals de VNG en de Raad voor het Openbaar Bestuur. Voor Moerdijk betekende dit een verlaging van het positieve effect van € 49 naar € 25 per inwoner. De reacties van VNG en ROB waren echter opnieuw niet positief. Het verdeelmodel voldoet volgens hen nog steeds niet. Daarnaast moet het Gemeentefonds in totaal worden opgehoogd is hun mening. Inmiddels zijn wel structureel extra middelen toegekend voor met name de jeugdzorg, maar wel met een oplopende korting vanaf 2023. De huidige planning is dat de herverdeling

in de meicirculaire 2022 wordt verwerkt en ingaat vanaf uitkeringsjaar 2023. Gelet op de weerstand tegen de huidige cijfers is er een reële kans dat de invoering wederom een jaar doorschuift.

Eind 2021 zijn de effecten weer iets bijgesteld. Voor Moerdijk komt het positieve effect nu uit op € 35 per inwoner, ofwel totaal € 1.295.000. Dit is echter nog steeds een voorlopige inschatting.

De totale opbrengst van de algemene uitkering over 2021 is uiteindelijk ruim € 1,1 miljoen hoger dan was voorzien in de 2e berap 2021. Voor € 700.000 is dit een gevolg van de te ontvangen suppletie-uitkering bommenregeling. Hier staat op het taakveld Openbare Veiligheid een kostenpost tegenover voor opsporing en ruiming van niet-gesprongen explosieven. Verder zijn er extra inkomsten vanwege aanvullend toegekende coronacompensatie en middelen ter versterking van de dienstverlening bij gemeenten en de invoering van de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB).

Lagere opbrengst OZB

In de 2e berap 2021 is de verwachte opbrengst van de

OZB voor niet-woningen al neerwaarts bijgesteld. De in de begroting 2021 aangehouden waardevermeerdering van € 100 miljoen bleek achteraf niet realistisch. De heffing voor het gebruik van niet-woningen blijkt na afloop van het jaar nog circa € 500.000 lager uit te komen. Op basis van gegevens van de BWB is dit een gevolg van meer toegekende bezwaren dan vooraf begroot, en aanzienlijk meer leegstand.

Uitwerking document "Keuzemogelijkheden, naar een sluitende begroting 2021-2024"

In het document zijn een drietal soorten van maatregelen ingebracht, t.w.:

- direct ingeboekte maatregelen;
- nader te onderzoeken maatregelen;
- taakstelling domein Mens en Maatschappij (ook wel Scan M&M).

Bij de uitvoering van de maatregelen uit het document gedurende 2021 bleek dat van de 50 direct ingeboekte maatregelen uiteindelijk een bedrag van structureel € 33.000 niet kan worden gerealiseerd. Voor de te onderzoeken maatregelen geldt dat van het beoogde bedrag dat deze onderzoeken zouden opleveren van € 200.000 er een bedrag van € 62.500 is gerealiseerd.

Het realiseren van de taakstelling op het domein Mens en Maatschappij loopt trager dan verwacht. In 2021 is voor latere jaren een bedrag van € 350.000 aan maatregelen doorgevoerd, terwijl een bedrag van € 550.000 was gepland. De totale taakstelling is overigens wel gewoon gehandhaafd op € 1,7 miljoen.

De conclusie is dat 90% van de voorgenomen ombuigingen/aanpassingen is gerealiseerd.

Gemeentelijk belastinggebied

Tot op heden zijn er geen specifieke maatregelen getroffen om het gemeentelijk belastinggebied uit te breiden. In het regeerakkoord "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst" van het vierde kabinet Rutte, is bij het onderwerp 'stabielere financiering voor de medeoverheden' aangegeven dat bij het uitwerken van een nieuwe financieringssysteem voor de periode na 2025 de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken.

P-budget

In de 2e bestuursrapportage 2021 was een prognose opgenomen voor het P-budget over het volledige jaar 2021. De uitkomst hiervan was een overschot van € 379.000. Inmiddels kan een overzicht over het jaar 2021 worden gegeven op basis van de werkelijke kosten. De cijfers zijn verwerkt in onderstaande tabel. In de begrotingswijziging bij de 2e berap 2021 is het verwachte overschot van € 379.000 volledig afgeraamd. Daarbij is een bedrag van € 56.000 al geormerkt voor de resultaatbestemming 2021.

Verloop personeelsbudget 2021

	Raming na aanpassing	Werkelijke kosten	Saldo
Reguliere loonkosten	€ 18.908.567	€ 17.772.646	€ 1.135.921
Terugontvangsten	€ -32.500	€ -190.416	€ 157.916
Subtotaal	€ 18.876.067	€ 17.582.230	€ 1.293.837
Inhuur tijdelijk personeel	€ -	€ 1.547.983	€ -1.547.983
Totaal	€ 18.876.067	€ 19.130.213	€ -254.146

De overschrijding wordt veroorzaakt door de kosten van de cao-aanpassing die in december 2021 bekend is geworden. Ter afdekking van deze meerkosten was een stelpost loonontwikkeling in de begroting opgenomen van € 502.000. Deze stelpost is ruimschoots voldoende om de overschrijding op te vangen. Daarnaast is aan het personeel een thuiswerkvergoeding (was ook onderdeel van de cao) en als blijk van waardering een

internetvergoeding uitbetaald over het jaar 2021. Totaal gaat dit om € 220.000; een bedrag dat ook binnen de stelpost loonontwikkeling kon worden opgevangen. Uiteindelijk resteert van de stelpost een bedrag van € 28.000.

Inhuur bij ziekte

Het totaal beschikbare budget van € 225.000 te vermeerderen met de WAZO-uitkeringen en ziekte-uitkeringen in 2021 van € 132.000 bedraagt € 357.000. Voor vervangende inhuur bij ziekte en zwangerschap is in 2021 totaal € 304.000 uitgegeven, waardoor een overschot resteert van € 53.000. Uiteindelijk blijkt de bijraming in de 2e bestuursrapportage van € 75.000 te hoog geweest te zijn.

Effecten

De provincie Noord-Brabant heeft in het kader van interbestuurlijk toezicht aan de gemeente Moerdijk de volgende 'scores' over 2021 toegekend:

- Financiën voldoet
 - Huisvesting vergunningshouders voldoet
 - Omgevingsrecht voldoet
 - Informatie- en archiefbeheer voldoet gedeeltelijk
- Met betrekking tot de onderwerpen Monumentenzorg en Ruimtelijke Ordening vindt geen systematisch toezicht plaats.

De accountant heeft zoals al gemeld een verklaring van getrouwheid en rechtmatigheid afgegeven bij de jaarrekening 2020.

De afgifte van een rechtmatigheidsverklaring door het college heeft nog niet plaatsgevonden. De regelgeving is doorgeschoven naar de jaarrekening 2022.

Risico's

De spanning op de arbeidsmarkt is in 2021 verder toegenomen. We merken dat het steeds moeilijker wordt om goed personeel te werven. Inzet op het gebied van arbeidsmarktstrategie/beleid is voor de komende jaren van groot belang. Daarbij is aandacht voor het behoud van ons huidige personeel cruciaal. De instrumenten om de risico's te verkleinen, zoals SPP en de gesprekscyclus, zijn beschikbaar en worden ingezet.

THEMA DIENSTVERLENING

Strategisch doel

Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties voelen zich op een prettige manier door ons gefaciliteerd en ondersteund

Operationeel doel

- Onze dienstverlening is waar het kan digitaal en indien nodig persoonlijk. Het uitgangspunt is 'click-call-face'. We sturen hierbij op het meest geschikte kanaal. Inwoners houden keuzevrijheid in de wijze waarop ze met ons communiceren.
- Onze medewerkers zijn klantvriendelijk, betrouwbaar in de afspraken en zoeken waar mogelijk naar dienstverlening op maat
- De informatie over producten is makkelijk vindbaar en begrijpelijk

Mijlpalen

De start van een Nieuwskamer is voorbereid in 2021. Deze voorbereidingen betroffen het opstellen van een plan van aanpak, benaderen verschillende teams die een bijdrage kunnen leveren aan de nieuwskamer en het zoeken naar een geschikte fysieke locatie.

Daarnaast is vanuit het dienstverleningsprincipe 'duidelijk' het instrument beeldbrieven ontwikkeld.

Er wordt continu gemonitord op het afhandelen van terugbelverzoeken. Er is ingezet om kwalitatief betere informatie te gaan verkrijgen uit de applicatie. Hiermee kunnen we op een later tijdstip beter analyses maken.

Bij 22 producten/diensten die wij digitaal verlenen wordt na afhandeling een verzoek gedaan om een klanttevredenheidsonderzoek in te vullen. De respons hierop wisselt.

Ontwikkelingen

De voorbereidingen die getroffen zijn voor de pilot nieuwskamer en beeldbrieven zorgen ervoor dat in 2022 hier een start mee gemaakt kan worden.

In 2022 gaan we proberen om beter inzichtelijk te maken waardoor op sommige momenten de servicenorm van terugbelverzoeken niet gehaald wordt. Door gebruik te maken van het datacluster en er verbeterde gegevens vanuit de applicatie te verkrijgen zijn.

Bij de eerste klantcontacten aan het kanaal telefonie wordt steeds meer het click-call-face-principe gebruikt. Met het doorvragen en uitleggen hoe eenvoudig iemand 24/7 een aanvraag, melding of informatie kan opzoeken, wordt de inwoner geïnformeerd naar de mogelijkheden en wat men zelf kan doen.

In 2022 wordt bekeken of er een verbeterslag te maken

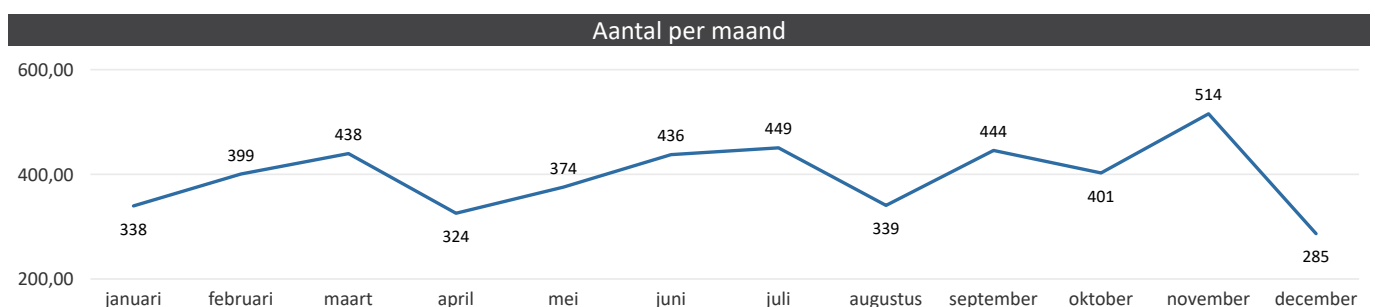
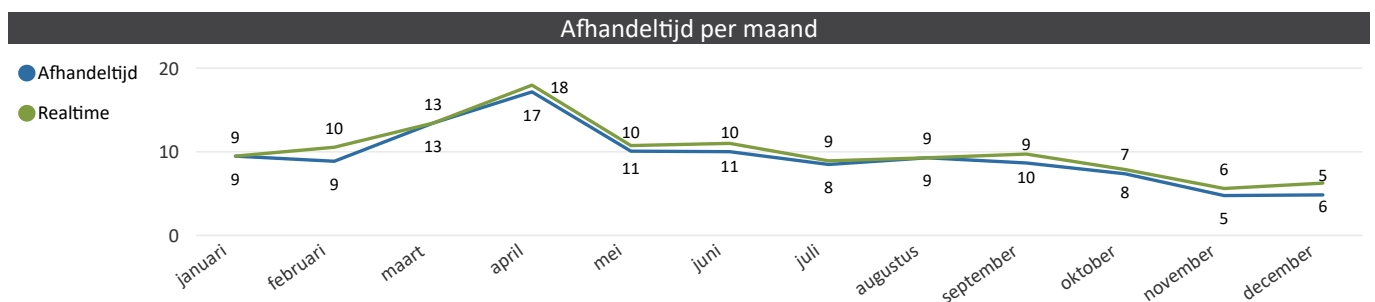
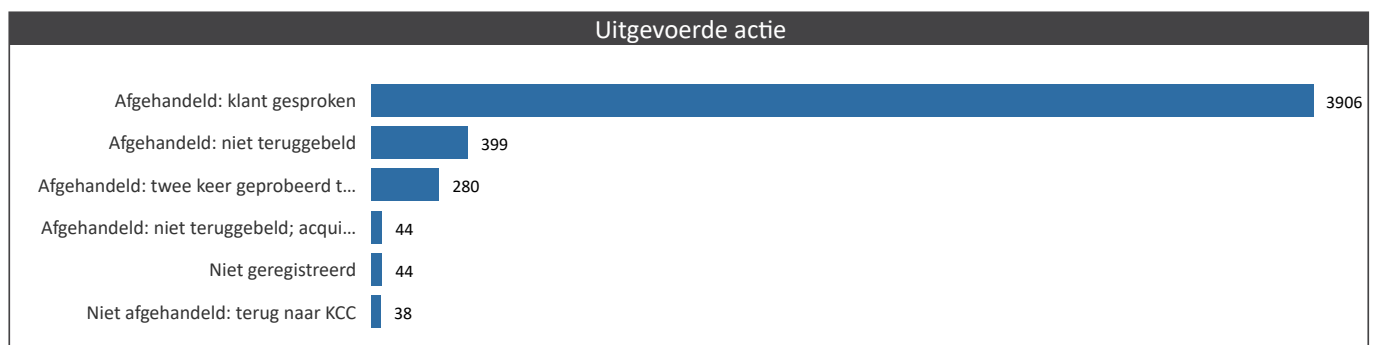
is in de aangeboden klanttevredenheidsonderzoeken en het analyseren van de ingekomen data.

In maart 2022 is de nieuwe aanjager Participatie en Dienstverlening gestart. Zij gaat de bewustwording stimuleren, zorgen dat de dienstverleningsprincipes – duidelijk, betrouwbaar, meedenkend, persoonlijk en volledig antwoord- echt in het werk worden ingebed. Zij gaat bestaande acties stimuleren, nieuwe acties aanjagen en het geheel coördineren. Op diverse terreinen wordt gewerkt aan dienstverlening

Effecten

- Waardering inwoners voor gemeentelijke dienstverlening in het algemeen: 6,6
- Waardering inwoners voor gemeentelijke dienstverlening via digitale faciliteiten: 6,9
- Waardering inwoners communicatie en voorlichting vanuit de gemeente: 6,7

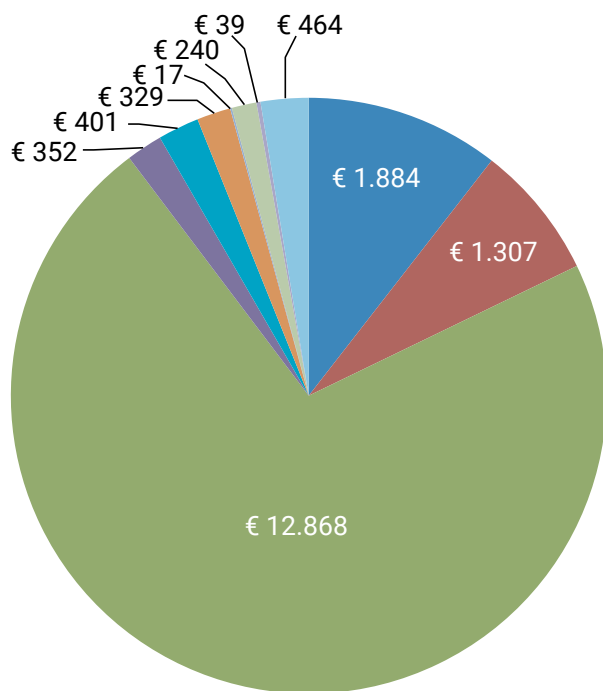
Terugbelverzoeken 2021

LASTEN EN BATEN 2021

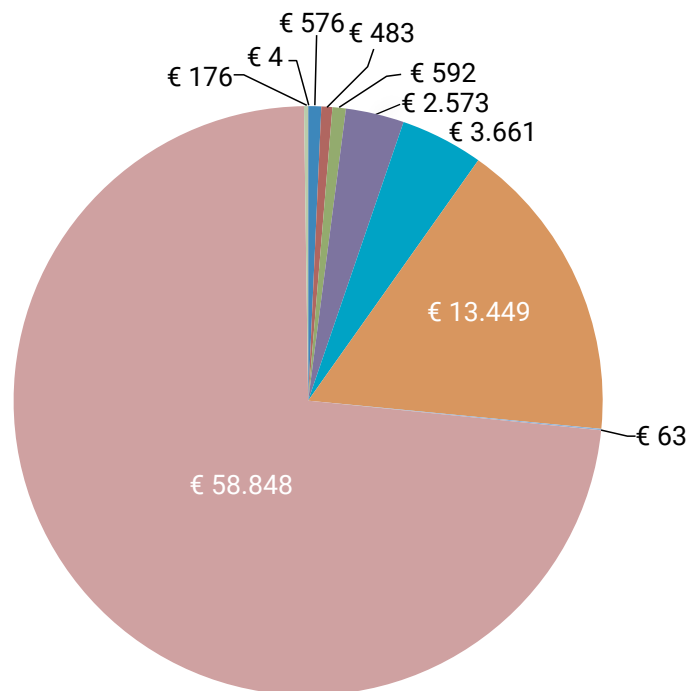
bedragen x € 1.000

LASTEN: € 17.903

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.4 Overhead
- 0.5 Treasury
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen

BATEN € 80.426

- 0.64 Belastingen overig
- 0.7 Alg. uitk. en overig uitk. gem. fnd.
- 0.8 Overige baten en lasten
- 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)
- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

OVERZICHT TAAKVELDEN

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021		
	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	1.884	-576	1.309
0.2 Burgerzaken	1.307	-483	824
0.4 Overhead	12.868	-592	12.276
0.5 Treasury	352	-2.573	-2.221
0.61 OZB woningen	401	-3.661	-3.261
0.62 OZB niet-woningen	329	-13.449	-13.120
0.64 Belastingen overig	17	-63	-46
0.7 Alg.uitk. en overig uitk.gem.fnd.	0	-58.848	-58.848
0.8 Overige baten en lasten	240	-176	64
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	39	0	39
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	464	-4	460
Saldo baten en lasten	17.903	-80.426	-62.523
0.10 Mutaties reserves	3.789	-4.580	-792
Resultaat na bestemming	21.691	-85.007	-63.315

OVERZICHT PROGRAMMA 5

Partnerschap in een veranderende samenleving	Begroting 2021 voor wijziging	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Verschil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	26.002	19.408	17.903	-1.505
Totaal baten	-77.866	-78.976	-80.426	-1.451
Saldo van baten en lasten	-51.863	-59.568	-62.523	-2.956
Storting in reserves	0	3.789	3.789	0
Onttrekking aan reserves	-123	-4.600	-4.580	19
Resultaat na bestemming	-51.986	-60.379	-63.315	-2.937

Financiële paragraaf

Algemeen

Voor u ligt het jaarverslag 2021 en de jaarrekening 2021. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn het sluitstuk van de budgetcyclus 2021. In de begroting worden de kaders en prioriteiten gesteld, de beoogde effecten aangegeven en vindt op programmaniveau autorisatie plaats van budgetten. De verdere uitvoering/uitwerking ligt in handen van het college. Via het jaarverslag en de jaarrekening legt het college verantwoording af. Tussentijds wordt over de voortgang gerapporteerd via de bestuursrapportages.

De jaarrekening 2021 sluit aan bij de voorschriften met betrekking tot de gemeentelijke begroting en jaarrekening, de zogenaamde BBV-regels (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten).

Resultaat

Voor bestemming (saldo van baten en lasten)

De jaarrekening 2021 sluit met een nadelig resultaat vóór bestemming van € 1,3 mln. Na verwerking van alle raadsbesluiten in 2021 werd dit resultaat geschat op € 5,1 mln. nadelig.

Na bestemming (incl. reservemutaties)

Als alle mutaties op de reserves worden meegenomen bedraagt het resultaat 2021 € 8,6 mln. voordelig. Na verwerking van alle raadsbesluiten in 2021 werd een voordelig resultaat verwacht van € 4,6 mln. voordelig.

Het voordelige resultaat van € 8,6 mln. is afzonderlijk op de balans opgenomen onder het eigen vermogen. Bij het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening zal een voorstel worden gedaan voor de bestemming van dit resultaat.

Jaarrekeningresultaat	Begroting 2021 voor wijziging	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Vershil realisatie en begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Totaal lasten	114.286	124.890	118.720	-6.169
Totaal baten	-109.333	-119.744	-117.470	2.274
Resultaat voor bestemming	4.953	5.145	1.250	-3.895
Storting in reserves	2.558	16.447	16.091	-356
Onttrekking aan reserves	-2.340	-26.143	-25.951	192
Resultaat na bestemming	5.170	-4.551	-8.610	-4.059

Analyse resultaat

Op basis van de aangepaste begroting 2021 werd een voordelig resultaat verwacht van € 4,6 mln. Het gerealiseerde resultaat voor 2021 bedraagt € 8,6 mln. voordelig. Onderstaand is op hoofdlijnen een verklaring van het voordelige verschil (€ 4 mln.) gegeven.

Deze afwijkingen zijn in het document "Jaarrekening 2021" per programma nader toegelicht.

Onderwerp	Bedrag (x € 1.000)		Onderwerp	Bedrag (x € 1.000)	
Uitkering gemeentefonds	-512	V	Jeugd (Niet vrij toegankelijke zorg en LTA)	707	N
Voorziening pensioenen wethouders	-498	V	OZB niet-woningen	444	N
Rijks en gemeentelijke monumenten	-399	V	Jeugd, veilig, reclassering en opv.	293	N
Grondexploitaties	-322	V	6 nadelen (€50.000 <> € 100.000)	498	N
Vennootschapsbelasting	-251	V			N
Participatiewet	-219	V			N
Omgevingsvergunning	-216	V			N
Stelpost nieuw beleid	-201	V			N
12 afwijkingen (€100.000 <> € 200.000)	-1.660	V			N
8 afwijkingen (€ 50.000 <> € 100.000)	-654	V			
Overige afwijkingen (< € 50.000)	-1.069	V			
Totaal voordelen	-6.001	V	Totaal nadelen	1.942	N
Totaal	-4.059	V			

Begrotingsrechtmatigheid

Er is sprake van begrotingsonrechtmatigheid als de werkelijke lasten in de jaarrekening in een programma de begrote lasten overtreft.

De totale lasten binnen de diverse programma's blijven ruimschoots binnen de begrote lasten. Ook binnen de diverse investeringskredieten blijven de uitgaven die t/m 31-12-2021 zijn gedaan binnen de beschikbaar gestelde investeringskredieten. Op basis van de beoordeling van de overschrijdingen komen wij tot de conclusie dat er geen sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid die mee moet tellen in het oordeel van de accountant over de rechtmatigheid van de jaarrekening.

Incidentele baten en lasten

De jaarrekening 2021 bestaat uit zowel structurele als incidentele (éénmalige) baten en lasten. Het jaarrekeningresultaat is het totaal van de structurele en de incidentele baten en lasten. Wordt het resultaat gezuiverd van de incidentele baten en lasten (een totaal overzicht is opgenomen in de jaarrekening 2021) dan is het resultaat over 2021 € 4,7 mln. voordelig. In dit saldo zijn de daadwerkelijk gerealiseerde incidentele baten en lasten opgenomen. Er kan bijvoorbeeld ook sprake zijn van onderuitputting op structurele budgetten. Doordat deze lasten in principe van structurele aard zijn, zitten de voordelen van dergelijke onderuitputtingen niet in dit saldo.

Onderstaand is een en ander schematisch weergegeven (N = nadeel; V = voordeel, bedragen x € 1.000):

-resultaat, incl. incidentele baten en lasten	€	8.610	V
-af: saldo incidentele baten en lasten	-	3.887	V
-resultaat, excl. incidentele baten en lasten	€	4.723	V

Reserves en voorzieningen

Van het verloop van de reserves over 2021 kan het volgende overzicht worden gegeven:

Stand reserves per 1-1-2021 (bedragen x € 1.000)	93.929
Mutaties 2021:	
-bij: stortingen 2021	16.090
-af: onttrekkingen 2021	20.339
Stand reserves per 31-12-2021	89.680

Het totaal van de reserves per 31-12-2021 bedraagt € 89,7 mln. Dit bedrag bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

De omvang van de algemene reserve bedraagt per 31 december 2021 € 23,1 mln.

Om een goed beeld te geven van de (toekomstige) vrije ruimte binnen de algemene reserve dient tevens rekening gehouden te worden met in 2022 genomen besluiten en eerdere aangegeven claims ten laste van deze vrije ruimte. Door middel van een raadsinformatiebrief wordt de gemeenteraad periodiek geïnformeerd over de stand van de algemene reserve. Rekening houdend met de besluiten die door de gemeenteraad zijn genomen (tot en met 14 april 2022), resteert een algemene reserve van afgerond € 21,7 mln.

Van dit bedrag moet €12,5 mln. worden afgezonderd voor het aan te houden weerstandsvermogen. De algemene reserve heeft namelijk een belangrijke functie als algemeen weerstandsvermogen en buffer tegen niet gecalculeerde risico's. Dit is nader toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De 'vrije ruimte' in de algemene reserve bedraagt hierdoor € 9,2 mln.

Het jaarrekeningresultaat 2021 (€ 8,6 mln. voordelig) is hier nog niet in verwerkt. Bij het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening zal voorgesteld worden dit overschot deels in te zetten voor een aantal activiteiten die in 2021 zijn gestart, maar nog doorlopen in 2022. Voor het restant zal worden voorgesteld om dit ten gunste van de algemene reserve te brengen.

Bestemmingsreserves

De omvang van de bestemmingsreserves bedraagt per 31 december 2021 € 66,6 mln. (2020: € 68,1 mln.).

Deze middelen zijn afgezonderd van de algemene reserve ten behoeve van reeds afgesproken activiteiten. In de jaarrekening zijn de mutaties nader toegelicht.

Voorzieningen

Op 31 december 2021 bedraagt de stand van de voorzieningen € 40 mln. (2020: € 34 mln.). Omdat hier verplichtingen voor de toekomst aan ten grondslag liggen, zijn voorzieningen niet vrij besteedbaar. In de jaarrekening zijn de mutaties nader toegelicht.

Corona paragraaf

Inleiding

In maart 2020 werden we getroffen door wat later genoemd is de “coronacrisis”. Deze crisis heeft zich ook in 2021 in meer en mindere mate doen laten voelen. Van een zware lockdown, inclusief een avondklok, in het begin van het jaar naar een zomerperiode met een beperkt aantal maatregelen naar een najaar waarin de maatregelen weer steeds zwaarder werden. De effecten van alle maatregelen zijn natuurlijk niet voorbij gegaan aan onze inwoners, verenigingen, maatschappelijke partners, bedrijven en ook niet aan de gemeentelijke organisatie zelf.

Gezien de impact is besloten ook in de jaarrekening 2021, evenals in 2020, een aparte paragraaf hieraan te wijden. De opzet van de paragraaf is gelijk aan die van vorig jaar. Naast een algemeen beeld, zal worden ingegaan op:

- de financiële effecten tot ultimo 2020;
- hoe met de prestatieverstrekking die aan een subsidieverstrekking is gekoppeld is omgegaan;
- welke maatregelen voor verenigingen zijn getroffen;
- welke maatregelen voor ondernemers zijn getroffen;

Algemeen

De coronacrisis duurde langer dan verwacht en heeft ook heel 2021 gezorgd voor diverse beperkende maatregelen. In de winter- en voorjaarsperiode zijn vergaande maatregelen gekomen die een flinke impact hebben gehad. Zo zijn scholen en winkels gesloten, werd bezoek aan huis beperkt tot maximaal 1 persoon per dag en werd gedurende een aantal weken een avondklok ingesteld. In aanloop naar de zomer konden deze maatregelen (deels) worden teruggedraaid en golden er gedurende de zomermaanden maar een beperkt aantal maatregelen. In het najaar moesten de maatregelen weer worden aangescherpt in verband met een nieuwe variant, waardoor het aantal besmettingen weer opliep. Alle maatregelen die zijn doorgevoerd waren vooral bedoeld om de zorg in Nederland overeind te houden.

Gedurende het jaar bleek dat er veranderingen optraden in de mentale veerkracht in algemene zin bij de bevolking en specifieke doelgroepen. Binnen het regionaal en

lokaal overleg is hier veelvuldig bij stilgestaan en is nagedacht op welke wijze hier aandacht aan kon worden geschonken.

Begin januari 2021 is in Nederland gestart met de vaccinatie van mensen. De snelheid waarmee en de wijze van organisatie is meerdere keren in het jaar onderwerp van gesprek geweest. Ondanks dat is het best een unicum dat binnen een jaar nadat het coronavirus om zich heen sloeg er meerdere vaccins beschikbaar waren. Binnen de gemeente Moerdijk bleek de vaccinatie bereidheid hoog. Circa 85% van de inwoners in de doelgroep heeft zich laten vaccineren.

Een bijzonderheid was dat gedurende alle maatregelen die maart golden ook de 2e Kamerverkiezingen plaatsvonden. Om spreiding van de kiezers mogelijk te maken werden de verkiezingen over 3 dagen verdeeld. Zo kon er gestemd worden op 15, 16 en 17 maart. Ook op de stembureaus waren maatregelen getroffen om de kiezers veilig hun stem uit te kunnen laten brengen. In Moerdijk zijn de verkiezingen zonder problemen verlopen.

Evenals in 2020 is vooral gefocust op het zichtbaar zijn en blijven voor onze inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Waar mogelijk is ondersteuning geboden, zijn vragen beantwoord en is advies gegeven hoe het best gehandeld kon worden. Dit gold zeker op het moment dat er sprake was bij wijziging van de landelijk getroffen maatregelen. Ook zijn wij een actieve rol blijven spelen binnen het regionaal beleidsteam van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Dit heeft veel inzet gevraagd van onze medewerkers binnen de Veiligheidsstaf.

Los van ieders betrokkenheid binnen de ambtelijke organisatie bij vraagstukken in het kader van corona is in 2021 ook weer heel veel inzet gevraagd van onze BOA's, zeker ook tijdens de periode van de avondklok. Zij hebben in samenwerking met de 3 andere gemeenten in ons basisteam en de politie toegezien op handhaving van de diverse maatregelen in de openbare ruimte. Een taak, die mede ook door een teruglopende

acceptatiegraad in het algemeen, zeker niet altijd een dankbare taak.

De coronacrisis, inclusief alle maatregelen, zijn ook niet voorbij gegaan aan de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Gedurende een deel van het jaar hebben nagenoeg alle vergadering digitaal plaatsgevonden. Besluitvorming kon hierdoor gewoon plaatsvinden, maar het fysieke elkaar ontmoeten en de spontaniteit werden wel gemist. Met de ervaringen opgedaan in 2020 is het bij een aantal dossiers toch mogelijk gebleken om op een mooie manier participatie te kunnen organiseren. Een voorbeeld hiervan is een breed gedragen centrumvisie Fijnaart.

De beperkingen van de coronamaatregelen en de gevolgen van corona zelf hebben ook een zware wissel getrokken op onze organisatie. Zorg voor personeel heeft daarom veel aandacht gekregen. Ook in 2021 werkten we door de coronacrisis massaal thuis. Het 'praatje bij de koffie' en het gewoon binnen een afdeling met een aantal collega's samenzijn werd node gemist. Dit dan verder los van het feit dat natuurlijk ook een aantal collega's besmet is geraakt door het coronavirus. Dit heeft op zo'n moment ook effect voor het werk dat gedaan moet worden en dus op de werkdruk binnen het totaal van de organisatie. Toch is het gelukt om met ieders inzet veel zaken gedaan te krijgen, inclusief alle specifieke corona-gerelateerde werkzaamheden.

De gemeenteraad is in 2021 via een aantal raadsinformatiebrieven geïnformeerd over alles wat zich rondom de coronacrisis heeft afgespeeld.

Financiële effecten

TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers)

In 2021 is voor de uitvoering van de zgn. TOZO-regeling een voorschot van het Rijk ontvangen van € 1,9 miljoen. Dit bedrag is een compensatie voor te verstrekken uitkeringen aan ondernemers en de hieraan gerelateerde uitvoeringskosten. De uitvoering van de regeling is opgedragen aan het Werkplein Hart van West-Brabant. In 2021 is tot een bedrag van € 0,8 miljoen besteed aan uitkeringen aan belanghebbenden en uitvoeringskosten. Uiteindelijk moet een overschot worden terugbetaald aan het Rijk. Voor de gemeente is in feite dus sprake van een budgettaire neutrale uitvoering.

TONK (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten)

De TONK is opgezet, omdat door de coronacrisis veel mensen hun noodzakelijke kosten niet konden betalen. De TONK was bedoeld om een terugval van inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De uitkering gold voor ondernemers en werknemers waarvoor andere regelingen, zoals TOZO, onvoldoende uitkomst boden. In 1e instantie was de looptijd van de TONK-regeling voor de 1e twee kwartalen van 2021. Later is deze regeling verlengd voor ook het 3e kwartaal 2021. De verlenging werd mede ingegeven door het relatief laag gebruik door ondernemers en werknemers van de regeling.

De gemeente heeft voor de uitvoering van de TONK zelf kaders opgesteld door middel van beleidsregels. Basis voor deze beleidsregels lag in de Participatiewet. Hierin is samengewerkt met de gemeenten die zijn aangesloten bij het Werkplein Hart van West-Brabant en de regels zijn afgestemd met de andere gemeenten in West-Brabant (Bergen op Zoom, Oosterhout, Breda). Het Werkplein heeft de regeling voor de gemeente uitgevoerd. De regeling betrof een zgn. 'openeinderegeling'. Dit betekent dat geen koppeling bestond tussen de uit te keren gelden aan ondernemers en werknemers en de bijdrage van het Rijk. In totaal is door het Werkplein € 33.000 besteed aan uitkeringen aan belanghebbenden en uitvoeringskosten. Van het Rijk is een bedrag ontvangen van € 330.000.

Naast genoemde regelingen heeft de gemeente van het rijk ook middelen ontvangen voor specifieke en generieke taken. Bij specifieke taken moet dan gedacht worden aan b.v. compensatie voor het exploitatietekort aan SW-bedrijven, inhaalzorg en meerkosten Jeugd en Wmo 2015, compensatie voor niet ontvangen toeristenbelasting. Daar waar deze bijdrage een relatie heeft naar derden, is de vergoeding ingezet ten behoeve van deze derden. Bij middelen voor generieke taken moet vooral gedacht worden aan een tegemoetkoming voor reguliere taken van de gemeente, zoals b.v. toezicht en handhaving en overige inzet van de gemeentelijke organisatie voor corona gerelateerde werkzaamheden. Voor de generieke taken is een bedrag ontvangen in 2021 van ruim € 1,9 mln. Verder is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2020 een bedrag van ruim € 0,5 mln. toegevoegd aan de exploitatie 2021 voor het opvangen van budgetmutaties die door corona veroorzaakt worden. Dit bedrag was vooral bedoeld voor nog niet afgewikkelde zaken uit 2020.

In de 2e bestuursrapportage 2021 is geconstateerd dat er een bedrag van € 0,7 miljoen resteert van de ontvangen coronagelden, waar geen specifieke uitgaven tegenover staan en ook niet verwacht wordt dat deze nog komen. Dit bedrag is toen ten gunste van de exploitatie gebracht en maakt dus onderdeel uit van het jaarrekeningsaldo. Wel is bij de 2e bestuursrapportage 2021 ingestemd met het voorstel om, vooruitlopend op de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021, een bedrag van € 350.000 in te zetten voor het afwikkelen van corona-gerelateerde uitgaven.

Los van de ontvangen bijdrage van het rijk en de werkelijk gedane uitgaven (specifieke en generieke taken) is de exploitatie ook doorgenomen op corona gerelateerde effecten in de diverse budgetten. Insteek hierbij is geweest of corona invloed heeft gehad op de reguliere going concern werkzaamheden. Dit kan b.v. zijn dat werkzaamheden niet zijn opgepakt of zijn doorgeschoven naar later. Gesaldeerd (minder/meer lasten en minder/meer baten) komt deze beïnvloeding uit op een positief effect voor de jaarrekening van € 0,8 miljoen. Het is goed aan dit bedrag geen absolute waarde te hechten omdat het voor veel werkzaamheden niet eenvoudig is om het werkelijk door corona veroorzaakte effect te becijferen.

Prestatielevering bij subsidieverstrekingen

De coronamaatregelen hebben ook in 2021 bij alle uitvoeringsorganisaties voor de nodige uitdagingen gesteld. Met alle afzonderlijke uitvoeringsorganisaties zijn maatwerkafspraken gemaakt hoe de verschillende beleidsdoelen in deze complexe situatie alsnog gerealiseerd kunnen worden binnen de afgesproken subsidiekaders. Wat hiervan de effecten zijn zien wij terug in de aanvraag subsidievaststelling die iedere uitvoeringsorganisatie vóór 1 juli 2022 moet indienen. De toepassing van deze afspraken is analoog aan die over het jaar 2020.

Maatregelen en inzet ten behoeve van de inwoners
In 2021 is vanuit onze organisatie en ketenpartners extra inzet gepleegd door en voor corona voor onze inwoners. Dit heeft ook tot gevolg gehad dat niet alle voorgenomen activiteiten konden doorgaan of in een beperktere vorm. Onderstaand enkele specifieke zaken:

- *Inzet in de wijk voor kwetsbare mensen*

Onder verantwoordelijkheid van de sociaal werkers van Surplus Welzijn zijn voor kwetsbare en eenzame inwoners de Huizen van de Wijk opengesteld, in eerste

instantie alleen voor koffiemomenten. Ook de inlopen GGZ bleven open. Op deze manier was er toch een mogelijkheid tot sociaal contact voor deze groep tijdens de lockdown begin 2021. De overige activiteiten zijn vanaf juni weer opgestart maar eind van het jaar moesten we helaas weer terug naar een beperkte openstelling voor alleen de meest kwetsbare inwoners. Het inmiddels opgebouwde netwerk rondom Huizen van de Wijk was hierbij van groot belang, via betrokken partners konden deze inwoners goed bereikt worden.

- *Corona jeugdpakket*

Vanuit het Rijk zijn extra middelen ontvangen om gevolgen van de coronacrisis op te vangen. In samenspraak met betrokken partners, zoals o.a. Jeugdgezondheidszorg, de GGD, GGZ WNB en Meer Moerdijk is een samenhangende aanpak opgetuigd voor individuele begeleiding, preventieactiviteiten op school en in de kernen. Zo is door Meer Moerdijk gestart met een pilot Kinderwerk op het primair onderwijs, heeft een extra groep kunnen deelnemen aan programma HEAD-Up voor verbetering van de mentale gezondheid, hebben bijna 100 jongvolwassenen gebruik gemaakt van het gratis zomer sportabonnement en zijn er extra activiteiten georganiseerd in verschillende kernen.

Op het voortgezet onderwijs (Markland College Zevenbergen & Oudenbosch) is een Steunpunt ingericht in samenwerking met Jongerenwerk Meer Moerdijk, Novadic Kentron, GGD, GGZ en Centrum Jeugd en Gezin. Veel jeugdigen kregen te maken met GGZ-gerelateerde vraagstukken over bijvoorbeeld somberheid, depressie of eenzaamheid. Ook leerkrachten kunnen gebruik maken van het Steunpunt voor vragen over hun leerlingen.

Ook bij de groepen 7 en 8 blijkt behoefte aan een dergelijk ondersteuningspunt. Gezien het groot aantal basisscholen en de vragen mogelijk incidenteel en verspreid zullen zijn, komt een medewerker van het steunpunt voor aanbod naar de basisschool toe.

- *Het bouwen van een netwerk rond mantelzorgondersteuning*

Het creëren van een netwerk van partijen die betrokken zijn bij de ondersteuning van de mantelzorger is vooruitgeschoven tot het moment dat partijen weer fysiek bijeen kunnen komen.

Dit betekent zeker niet dat de ondersteuning van mantelzorgers minder aandacht heeft gekregen in 2021. Alle partijen die ondersteuning verlenen aan

mantelzorgers hebben extra inzet geleverd om in contact te blijven met de mantelzorgers. In de tweede bestuursrapportage is hier al uitgebreid bij stilgestaan.

- *Investeren in contact met huisartsen om door te verwijzen naar lichte ondersteuning*
Fysieke afspraken op de huisartslocatie konden nauwelijks plaatsvinden en bovendien was de werkdruk bij zowel huisartsen als jeugdprofessionals erg hoog. Er was wel schriftelijk en telefonisch contact. Nadere uitwerking van de zogenaamde 'huisartsenroute' is opgenomen in de Scan Mens een Maatschappij.
- *Huisbezoeken in het kader van Vroegsignalering*
Hierdoor hebben wij mogelijk niet iedereen kunnen bereiken. Ditzelfde geldt voor de schuldhulpmaatjes, zij hebben lange tijd minimaal contact gehad met de inwoners die op dat moment hulp nodig hadden. Ook de preventiewerkzaamheden in het kader van financiële zorgen en schulden konden nauwelijks doorgaan.
- *Netwerkbijeenkomsten armoede en schulden*
Voor veel partijen zijn dit een zinvolle bijeenkomsten om ervaringen en kennis uit te wisselen tussen professionals en vrijwilligers.
- *Evaluatie van het huidige armoedebeleid*
Vanwege de extra werkzaamheden rondom TONK en TOZO is de evaluatie van het huidige armoedebeleid doorgeschoven.
- *Minder gebruik van armoedeverorzieningen*
Er is aanzienlijk minder gebruik gemaakt van armoedeverorzieningen zoals Stichting Leergeld, Jeugdfonds sport en cultuur en het Jeugdeducatiefonds. Mede hierdoor was er een minimale signaleringsfunctie waardoor minder inwoners uit deze doelgroep bereikt is.
- *Actualisatie van de gebiedsplannen*
Als gevolg van de coronacrisis en het steeds uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de actualisatie van de gebiedsplannen aangepast.

Maatregelen voor verenigingen/maatschappelijke organisaties

In 2021 is de basisgedachte die we in 2020 gehanteerd hebben voor verenigingen en maatschappelijke organisaties gecontinueerd. De inzet was en is gericht op het zo ongestoord mogelijk kunnen voortzetten van de activiteiten van deze verenigingen en maatschappelijke organisaties, rekening houdend met de landelijke maatregelen die in 2021 op de verschillende momenten golden. Hierbij was belangrijk in te zetten op het 'overeind' kunnen blijven als vereniging/maatschappelijke organisatie.

Belangrijkste maatregelen

- betaalde leges voor evenementenvergunningen die niet konden doorgaan zijn aan de organisaties terugbetaald.
- de regeling "Nadere regels Huurcompensatie Vrijwilligersorganisaties corona" is ook van toepassing verklaard voor 2021. Met deze regeling kunnen alle vrijwilligersorganisaties hun daadwerkelijk gemaakte huurkosten vergoed krijgen door de gemeente.
- verlengen aanleverdata voor de vaststelling van budgetsubsidie 2020 en aanvraag verlening budgetsubsidies 2022 naar 1 juli 2022.
- snelle behandeling vragen van verenigingen/maatschappelijke organisaties.

Maatregelen voor ondernemers

Ook voor ondernemers is de basisgedachte bij de maatregelen die de gemeente heeft genomen gecontinueerd. De inzet was en is gericht op het terugbrengen van de vaste lasten van ondernemers om zoveel mogelijk werkgelegenheid en continuïteit van bedrijvigheid te behouden. Deze gedachte sluit aan bij de inzet vanuit het Kabinet. De daadkrachtige maatregelen van de Rijksoverheid verzachten de economische pijn van deze crisis zoveel mogelijk. De verwachting was dat de economie op termijn weer zou aantrekken. In de loop van 2021 bleek dit ook daadwerkelijk zo te zijn. Daar waar nodig hebben wij aanvullende maatregelen genomen om te ondersteunen en ook middelen beschikbaar gesteld om ondernemers in onze gemeente te helpen om deze crisis door te komen.

Belangrijkste maatregelen

- ondernemers konden individueel met de Belastingssamenwerking West-Brabant afspraken maken voor het treffen van een betalingsregeling indien hier behoefte aan bestond.
- facturen werden door de gemeente zo snel mogelijk betaald.
- bijdragen op grond van eerdere gemaakte afspraken worden volledig uitbetaald (b.v. bijdrage aan ondernemersverenigingen).
- voor facturenstromen waarvoor landelijke/regionale adviezen zijn gegeven, volgt de gemeente Moerdijk deze afspraken ook als er niet direct sprake is van geleverde prestaties (b.v. vervoerskosten KCA, leerlingenvervoer en vervoer gymonderwijs)
- verruiming terrassen (tijdelijk mochten terrassen ruimer worden opgesteld).
- er zijn geen leges in rekening gebracht voor evenementenvergunningen en ontheffingen artikel 35 Alcoholwet aanvragen
- binnen de kaders zoveel mogelijk meedenken met de ondernemers en het contact onderhouden. Dit is op verschillende manieren gebeurt, zoals o.a.:
 - bestuurlijke overleggen met diverse groepen ondernemers (ondernemers- verenigingen OVZ, OVF, KOK, ondernemersplatform Willemstad, brancheverenigingen ZLTO en KHN).
 - regulier contact accountmanagement individuele bedrijven (reactief luisterend oor en verbindende rol naar bestaande ondersteunende partners
 - informatievoorziening website Gemeente Moerdijk
 - voorzetten van de Ondernemersevents via digitale oplossingen (o.a. Moerdijks ondernemersontbijt met Bas Nijhuis en Moerdijks ondernemersevent)

Conclusie

Zoals al eerder aangegeven zijn we in 2021 gewoon doorgegaan op de ingeslagen weg van 2020 om op een goede wijze invulling te geven aan de effecten die de coronacrisis met zich bracht. Het was wederom een wel heel bijzonder jaar. Wij hebben veel in het werk gesteld om onze inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers bij te staan, met hen mee te denken, te faciliteren waar mogelijk en van advies te voorzien om deze crisis zo goed mogelijk door te komen. Dit heeft veel inzet van onze organisatie gevraagd. Logisch gevolg hiervan is dat niet alle voorgenomen zaken in 2021 zijn opgepakt. In het jaarverslag is een aantal van deze zaken verwoord.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoeringsprocessen ondersteunen de realisatie van de opgenomen doelstellingen in de 5 programma's. Denk hierbij aan de inzet van personeel, financiën, control, informatievoorziening en automatisering. In deze paragraaf geven wij inzicht in de voortgang rondom de bedrijfsvoering voor zover daarop in de hoofdstukken en programma's van de begroting niet nader is ingegaan.

Toekomstbestendige organisatie: PERSONEEL EN ORGANISATIE

In 2021 hebben we de uitgangspunten van de organisatie in het werk verder vertaald naar handelingsperspectieven voor (individuele) medewerkers. We merken dat de uitgangspunten in de organisatie steeds beter landen. Ook in 2021 werkten we door de coronacrisis massaal thuis. De opgestelde 'Visie op werken' schetst een duidelijk beeld van de gewenste manier van werken die hoort bij de mix tussen thuis en op kantoor werken, zoals we die sinds de coronacrisis kennen. De doelstelling van het project Visie op werken is hybride werken/ activiteit-gerelateerd werken vorm te geven. Er zijn verschillende thema's waaraan aandacht besteed wordt: ontmoeten, thuiswerkplek, samenwerken, vitaliteit en (persoonlijk) leiderschap. De visie op werken sluit nauw aan bij de verbouwing van het gemeentehuis en de manier waarop we de thuiswerkplek vorm willen geven.

In programma 5 zijn ook concrete resultaten op het gebied van organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering benoemd.

Hierbij hebben we de volgende instrumenten ingezet:

Gesprekkencyclus

In 2021 is gestart met het vernieuwen van de gesprekkencyclus. In 2022 wordt de nieuwe gesprekkencyclus geïmplementeerd. De nieuwe gesprekkencyclus draagt bij aan:

- Grotere betrokkenheid en hogere tevredenheid over de gesprekkencyclus bij medewerkers
- De leer- en ontwikkelcultuur
- De feedbackcultuur
- De kwaliteit van de dienstverlening van de gemeente richting de inwoners van gemeente Moerdijk door op de hoogte te zijn van elkaars doelen, kwaliteiten en ontwikkeling

Strategische Personeelsplanning (SPP)

In 2021 is bij 1 team (team Financiën, Juridische zaken en Inkoop) gestart met een SPP-traject. Voor dit team hebben we de ontwikkelingen op de diverse vakgebieden in beeld gebracht en vervolgens benoemd wat dit betekent voor het team en de medewerkers van het team zelf. Dit resulteerde in verschillende opleidingstrajecten, maar ook werden afspraken gemaakt rondom kennisborging bij vertrekkende medewerkers (door aankomend pensioen). Met de opgedane leerervaringen wordt in 2022 en 2023 SPP verder uitgerold.

Duurzame inzetbaarheid

Regeling fietslease

Met de invoering van de regeling fietslease sluiten we zoveel mogelijk aan bij het optimaal faciliteren van medewerkers om een gezonde leefstijl te bevorderen. Daarnaast stimuleert de werkgever hiermee het terugdringen van het autogebruik voor woon-werkverkeer. 31 medewerkers maken inmiddels gebruik van deze regeling.

Collectieve verzekering gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid

Om medewerkers meer inkomenszekerheid bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid te kunnen garanderen biedt de gemeente Moerdijk een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid voor al zijn medewerkers. Hiermee zijn medewerkers gegarandeerd van een inkomensaanvulling tot 70% bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid.

Regeling duurzaam doorwerken

De Regeling duurzaam doorwerken is een belangrijk en succesvol instrument voor de duurzame inzetbaarheid en vitaliteit. De oudere medewerker kan in arbeidstijd teruggaan voor een betere werk-privé balans. Voor de ruimte die minder wordt gewerkt wordt de medewerker gedeeltelijk financieel gecompenseerd.

De vrijgekomen ruimte biedt meer mogelijkheden voor loopbaanontwikkeling, doorstroom en instroom voor medewerkers uit alle leeftijdscategorieën en geeft ruimte voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt 17 deelnemers Regeling duurzaam doorwerken (incl. voormalige Regeling Generatiepact)

- 16 medewerkers 80/90/100 variant
- 1 medewerker 50/70/100 variant

* Voor de lager ingeschaalde medewerker is er 5% extra inkomenscompensatie

Arbeidsvoorwaarden

De 'Cao Gemeenten 2019-2021' liep per 1 januari 2021 af. In afwachting van de uitkomst van de cao-onderhandelingen is aan medewerkers een thuiswerkvergoeding van € 2 per thuiswerkdag betaald en een vergoeding voor het internetabonnement. Na een lang proces is op 27 januari 2022 een cao-akkoord bereikt. De looptijd van de cao Gemeenten bedraagt twee jaar: van 1 januari 2021 tot 1 januari 2023.

Per 1 december 2021 is een salarisverhoging van 1,5% afgesproken inclusief salaris gerelateerde toelagen. In de cao zijn verder afspraken gemaakt over een salarisverhoging van 2,4% per 1 april 2022, thuiswerkvergoeding, éénmalige uitkering en verlof en vitaliteit. Deze worden in het jaar 2022 geformaliseerd.

Moerdijk Academie in 2021

In 2021 is de Moerdijkacademie verder geprofessionaliseerd. Samen met management en medewerkers is het opleidingsaanbod vormgegeven door aan te sluiten bij de doelstellingen uit de organisatieontwikkelingen. Binnen dit aanbod zijn er in 2021 20 verschillende trainingen gegeven. Enkele daarvan zijn meerdere keren in het jaar gegeven waardoor er in totaal 39 trainingen zijn afgenomen. Het aantal deelnemers betrof 362 (waarvan sommige deelnemers meerdere trainingen hebben gevolgd). Ter vergelijking met 2020; toen zijn er 9 verschillende trainingen gegeven (13 in totaal) en betrof het 158 deelnemers.

E-HRM

Een belangrijk middel om data-gedreven te kunnen werken is het verder digitaliseren van data. In 2021 zijn diverse HR-doorstroomprocessen geoptimaliseerd en gedigitaliseerd. In 2022 worden de processen op de gebieden uitstroom en instroom van personeel opgepakt.

Formatie omvang en bijbehorende loonkosten

Onderstaand een overzicht van de aangepaste begrotingsgegevens voor wat betreft de onderdelen fte's en loonsom en de werkelijke cijfers over 2021. Het is goed hierbij te realiseren dat in de primitieve begroting uitgegaan wordt van de toegestane formatieruimte. Of er op dat moment vacatures zijn is niet relevant. Bij de start van het jaar blijkt vaak dat op dat moment niet alle toegestane formatieruimte ook werkelijk is ingevuld. Dit komt hoofdzakelijk door vacatures die er dan zijn. Afgesproken is dat de loonkosten behorende bij de toegestane formatieruimte de grens is voor wat betreft uitgaven voor het reguliere werk. De ruimte die ontstaat door aanwezige vacatureruimte kan ingezet worden voor tijdelijke inhuur van capaciteit voor hetzij het reguliere werk, hetzij projecten en tijdelijke werkzaamheden. Dit past in het streven om vooral te sturen op de loonsom en niet op fte's. Het totaal aantal fte's en de loonsom zijn exclusief het bestuur.

Begroting 2021 na wijziging	243,41 fte	loonsom € 18.972.645
Werkelijk 2021	239,29 fte	loonsom € 17.801.950

Het verschil tussen de begrote loonkosten en de werkelijke loonkosten bedraagt € 1.170.695. Daarnaast is er nog een bedrag van € 157.916 aan loonkosten terugontvangen. Op dit totaal van € 1.328.611 wordt de inhuur tijdelijk personeel van € 1.547.983 in mindering gebracht. Dit resulteert in een overschrijding voor 2021 van € 219.000. Deze is veroorzaakt door de kosten van de cao-aanpassing die in december 2021 bekend is geworden. De overschrijding wordt afgedekt door de stelpost loonontwikkeling van € 502.000 die in de begroting was opgenomen.

Overhead

Sinds de wijziging van de BBV-voorschriften per 1 januari 2017 worden de indirecte (apparaats)kosten niet meer via een opslag op de directe kosten verdeeld over de diverse producten. Voor de indirecte kosten is een specifiek taakveld in het leven geroepen t.w. 'overhead'. Het werkelijke totaal aan overhead is als volgt opgebouwd:

Personeelskosten	€ 7.776.000
Huisvesting-	1.042.000
Overig-	3.458.000
Totaal	€ 12.276.000

De verhouding tussen indirecte en directe kosten bedraagt (afgerond) 42%: 58%.

De opslag bedraagt 73,17%.

PLANNING & CONTROL: verbetering van de interne beheersing

Wij streven naar een organisatie die in control is, die de voorgenomen doelen realiseert en dat conform de geldende wet- en regelgeving doet en tegen zo laag mogelijke kosten. Het in control zijn beperkt zich niet alleen tot de financiën, maar is gericht op de gehele bedrijfsvoering. Het gaat hierbij om rechtmatigheid en doelmatigheid.

Hierbij hebben we de volgende instrumenten ingezet:

Visie integraal risicomanagement

Met de vaststelling van de Visie Integraal Risicomanagement door de raad in december 2021 is de ambitie uitgesproken om binnen 5 jaar te komen tot een gemeentebrede kwaliteitszorg. Een zorg die gebaseerd is op een continue, vanzelfsprekende aandacht voor het verbeteren van gemeentelijke diensten en producten. Een belangrijke basis voor kwaliteitszorg is integraal risicomanagement. Het doel hiervan is dat zowel bij het realiseren van gemeentelijke doelen als het benutten van kansen die zich voordoen we in staat zijn om risico's te herkennen en vervolgens bewuste keuzes te maken over hoe met deze risico's om te gaan.

Pilot Rechtmatigheidsverantwoording door het college

Vanaf het verantwoordingsjaar 2022 dient het college in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording aan de gemeenteraad af te leggen. Deze verantwoording dient langs de volgende rechtmatigheidscriteria plaats te vinden:

1. Het begrotingscriterium: Wordt er binnen financiële kaders van de raad gehandeld?
2. Het voorwaarden criterium: Wordt wet- en regelgeving nageleefd?
3. Het M&O criterium: Hoe wordt misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke diensten en voorzieningen voorkomen?

Zoals afgesproken met uw raad is het jaar 2021 als proefjaar gebruikt. De verrichte interne controles en analyses die in dit kader hebben plaatsgevonden, leidden tot de volgende bevindingen en conclusies:

1. Begrotingscriterium: Er zijn geen begrotingsonrechtmatigheden geconstateerd;
2. Voorwaarden criterium:
 - a. Bij de beoordeling van de rechtmatigheid van het proces verlenen en vaststellen van budgetsubsidies aan professionele instellingen zijn 2 financiële onrechtmatigheden met een totale omvang van € 35.485 vastgesteld. Dat is 1,7 % van het totaal aan vastgestelde subsidies aan professionele instellingen. Eén onrechtmatigheid is het gevolg van het niet toepassen van een korting (van 10%) vanwege een te laat ingediende aanvraag. Met de

vaststelling van de geactualiseerde Algemene Subsidie Verordening (ASV), welke per 1-1-2021 is ingegaan, is het toepassen van deze korting geschrapt en kan dit type fouten niet meer voorkomen. De andere onrechtmatigheid betreft het hoger vaststellen van een subsidie dan voorlopig was beschikt. De oorzaak hiervan is gelegen in de specifieke afspraken (subsidie o.b.v. prijs x hoeveelheid) die in de subsidievoorwaarden zijn opgenomen. Om deze fout in de toekomst te voorkomen worden de “activiteiten/diensten” van de betreffende instelling vanaf 2021 ingekocht.

- b. De beoordeling van de overige getoetste processen heeft geen rechtmatigheidsfouten aan het licht gebracht.
- c. Er zijn geen fouten ten aanzien van getrouwheid waargenomen.

3. M&O-criterium: Op basis van verrichte analyses en controles van Concern Control én de aandacht voor het beter borgen van integer handelen (o.a. actualisatie Regeling melding vermoeden integriteitsschending) wordt geconcludeerd dat er in 2021 voldoende aandacht is geweest voor het voorkomen van Misbruik & Oneigenlijk gebruik. Er ontbreekt nog wel een specifiek beleidskader voor M&O.

De verantwoordingsgrens voor het jaar 2021, zoals vastgesteld door de gemeenteraad, bedraagt € 1.348.110, zijnde 1% van de totale lasten (inclusief stortingen in reserves). De geconstateerde financiële onrechtmatigheden met een omvang van € 35.485 liggen ruim onder deze grens.

De verrichte controles en analyses hebben naast bovenstaande conclusies ook geleid tot diverse aanbevelingen ter verdere verbetering van de kwaliteit van procesbeheersing. Het betreft vooral aanbevelingen op het vlak van het beter vormgeven en inbedden van de verschillende controlelijnen binnen enkele teams (waaronder kennisborging), versterken sturing op basis van tussentijdse monitoring én het stimuleren van en het sturen op het gewenste gedrag in het kader van het voldoen aan wet- en regelgeving. Betreffende aanbevelingen zijn overgenomen door het college en het management. De realisatie hiervan wordt in de loop van 2022/2023 gestart.

Het college heeft op 10 mei jl. de rapportage, waarin het bovenstaande is vermeld, vastgesteld als zijnde een goede basis voor de rechtmatigheidsverantwoording aan de raad. Op basis hiervan geeft het college een rechtmatigheidsverklaring af, die als bijlage van de jaarrekening 2021 is toegevoegd. De bevinding van college is dat “de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens”.

FINANCIËN: een gezonde financiële huishouding

Naast de regelgeving op landelijk niveau (Gemeentewet en Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten), zijn de kaders o.a. uitgewerkt in de Financiële Verordening en de budgethoudersregeling. In het in 2019 opgestelde plan van aanpak “Van Inkopen Tot Betalen” zijn de randvoorwaarden opgenomen om te komen tot een goede beheersing en sturing van de bedrijfsprocessen. Hierbij hebben we de volgende instrumenten ingezet:

Nieuw financieel pakket

In 2021 is het nieuwe financiële pakket Financials versie 14 (opvolger van CODA) geïmplementeerd. De overgang naar een nieuw pakket vraagt altijd om adoptie van en gewenning bij de gebruikers en in de eerste periode was sprake van aanloopproblemen. Daarnaast was het werken met een nieuw rekeningschema en de herziening van het crediteuren- en debiteurenbestand voor de administratie geen sinecure. Hierdoor heeft de invoering, in de context van volledig thuiswerken en de effecten van de coronapandemie, meer energie en tijd gevraagd dan wenselijk was. Gevolg van al deze zaken bij elkaar is dat gedurende 2021 veel energie is gaan zitten in het goed operationeel krijgen van het pakket. Dit heeft o.a. geleid tot uitstel van het uitsluitend gaan werken met het vooraf inbrengen van orders. Factuurafwikkeling wordt dan eenvoudiger en dus efficiënter. Medio najaar 2021 is deze werkwijze alsnog doorgevoerd. Een ander belangrijke wijziging ten opzichte van de jaren voor 2021 betreft het opnemen van de prestatieverklaring binnen de afwikkeling van facturen. Dit draagt bij aan het kunnen toetsen of het voldoen van een factuur rechtmatig is. Alle wijzigingen die binnen Financials zijn doorgevoerd komen ten goede aan het steeds

meer in control zijn van de organisatie en kunnen straks ondersteunend zijn bij het afgeven van een verklaring van rechtmatigheid door het college (vanaf 2022). Eind 2021 is een evaluatie en een optimalisatiescan uitgevoerd. De uitkomsten hiervan en de mogelijke besluitvorming hierop volgen in 2022.

Evaluatie P&C-cyclus

In 2021 is de P&C cyclus onder de loep genomen en is gezien op welke wijze dit proces (verder) kan worden geoptimaliseerd. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met (een vertegenwoordiging vanuit) de organisatie, het college en de gemeenteraad.

Dat heeft geresulteerd in ruim 40 optimaliseringsvoorstellen. Medio 2021 is door het management een prioritering hierin aangebracht. De voorstellen dragen bij tot een meer efficiënt P&C-proces (zowel binnen organisatie als van organisatie naar bestuur), waarin helder is wie welke taak heeft en wie waarvoor verantwoordelijk is.

INKOOP: een gezonde (financiële) huishouding

Het kader van het handelen is opgenomen in het op 1-3-2021 geactualiseerde Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Hierdoor hebben medewerkers, mede in het kader van de verantwoording zo laag mogelijk in de organisatie weg te leggen, meer ruimte en vrijheid gekregen om tot de vastgestelde drempelbedragen '1 op 1' werken en/of diensten/leveringen aan te besteden. Zij kunnen dit geheel zelfstandig én volledig digitaal uitvoeren. De inkoopprocessen worden getoetst op de beoordelingscriteria prijs- kwaliteitverhouding, duurzaam inkopen, innovatie, onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie, ruimte geven voor lokale ondernemers en het toepassen van social return. In 2021 is een verdere aanzet gedaan in het verder doorontwikkelen en professionaliseren van het contractbeheer en contractmanagement binnen de inkoopfunctie. Vanwege de corona perikelen heeft dit vertraging opgelopen. In 2022 zal dit een vervolg krijgen.

We zetten hierbij de volgende instrumenten in:

Mercell (voorheen Negometrix)

Deze software maakt het mogelijk om het gehele inkooptraject digitaal te doorlopen. De dossiervorming ten behoeve van het rechtmatig handelen wordt op automatische wijze gegenereerd. Het gebruik van dit inkoopstelsel is belangrijk omdat een koppeling gemaakt kan worden met het financiële stelsel. In 2022 zal een nadere verdieping op de kansen en mogelijkheden plaatsvinden.

Stichting Inkoopbureau West-Brabant

Medewerkers in de organisatie kunnen een beroep doen op inkoopadviseurs bij deze Stichting. In 2021 zijn de dagdelen voor de gemeente Moerdijk teruggebracht van 16 naar 14 dagdelen per week. Hiermee was een bedrag gemoeid van € 200.200. Vanwege een tekort aan dagdelen zijn eind 2021 nog 19,72 dagdelen afgenomen. Hiermee was een bedrag gemoeid van € 8.184.

JURIDISCHE ZAKEN: een gezonde (financiële)huishouding

In 2021 is met extra inhuurcapaciteit ingezet op het voorbereiden en integreren van gemeentelijke verordeningen in het omgevingsplan. In regionaal verband is nauw samengewerkt en vindt regelmatig afstemming plaats. Tijdens deze omvangrijke operatie is gelijktijdig een kwaliteitstoets van de gemeentelijke regelingen in zijn algemeenheid uitgevoerd.

Wet Open Overheid (Woo)

In 2021 is gestart met de voorbereiding en implementatie van de Woo. De Woo heeft invloed op het dagelijks werk van iedereen. Hoewel we al veel actief openbaar maken, gaat de Woo nog een stapje verder daarin. Van regelgeving tot vergunningen, van besluitenlijsten tot beschikkingen en van jaarverslagen tot raadsstukken of zelfs appjes en

mails. Met deze wet zijn heel veel dingen die wij maken, schrijven of vaststellen vanzelfsprekend openbaar. Er is gestart met een eerste nulmeting. Uit de nulmeting (inventarisatie) komt naar voren dat de (verplichte) actieve openbaarmaking per 1 mei 2022 geen nieuwe inspanningen voor de organisatie met zich meebrengt, aangezien we de informatie uit de categorie wet- en regelgeving ook nu al openbaar maken. Een van de eerste stappen die gezet moet worden is de invulling van een Woo-contactfunctionaris: een verplichting vanuit de Wet. Dit is uitgewerkt in een profiel. Verder is ook gewerkt aan een gedragslijn rondom digitaal communiceren, zoals bijvoorbeeld met Whatsapp.

INFORMATISERING EN AUTOMATISERING: verder bouwen aan samenhang in de informatiehuishouding

We hebben hierbij de volgende instrumenten ingezet:

Digitale toegankelijkheid

In september 2021 is gewerkt aan de voorbereiding en implementatie van de digitale toegankelijkheid. Digitale toegankelijkheid betekent dat iedereen, dus óók mensen met wat voor beperking dan ook, volledig gebruik kunnen maken van onze websites en apps. Iedereen moet informatie die wij aanbieden, kunnen lezen of beluisteren. De afgelopen periode heeft in het teken gestaan van de opstart van het project en de oriëntatie op de wettelijke verplichtingen die voortkomen uit het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid (voorloper van de in 2022 in te voeren Wet digitale overheid). Daarnaast hebben we een inventarisatie opgesteld van de websites en apps die vallen onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid en die – stapsgewijs - digitaal toegankelijk gemaakt moeten worden. Ook wordt bij de aankoop van nieuwe websites/apps rekening gehouden met de digitale toegankelijkheidseisen.

Het opstellen van centrale kaders en het maken van heldere afspraken over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden rondom het beheren van applicaties

De kaders rondom applicatiebeheer zorgen ervoor dat de continuïteit die we nastreven geborgd wordt in heldere afspraken. Voor bestaande applicaties is waar nodig gericht gewerkt aan het waarmaken van deze afspraken. De afspraken voor functioneel en technisch beheer vanuit ICTWBW worden in 2022 vastgelegd in een nieuwe producten en diensten en service lever agreement. Voor nieuwe applicaties (zoals Microsoft 365) is in 2021 gericht gebouwd aan het creëren van moderne mogelijkheden van samenwerking op een behapbare en toekomst vaste wijze.

Bij logische vervangingsmomenten wordt gekeken of en hoe een applicatie past bij de (technische) infrastructuur en de doelstellingen van de gemeente. Onder andere door het inzetten van een reseller zijn verdere stappen gezet in een aantoonbaar rechtmatig applicatielandschap.

ENSIA

De zelfevaluatie voor de verschillende basisregistratie zijn tijdig uitgevoerd, met het volgende resultaat: Het beheer van de Basisregistratie Personen (BRP) en de Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland (PUN) is prima op orde. De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) zijn verbeterd ten opzichte van vorig jaar en voldoen aan de landelijke norm. Voor de basisregistratie ondergrond (BRO) zijn nog geen gegevens verzameld of vastgelegd in 2021.

Waarderegistratie Onroerende Zaken (WOZ) is in 2021 als nieuw onderdeel aan ENSIA toegevoegd en is nu voor het eerst geëvalueerd, met positief resultaat.

Het onderzoek van de externe auditor geeft aan dat onze processen rondom DigiD op orde zijn. Wij voldoen voor onze verschillende e-diensten aan de hiervoor gestelde beveiligingsnormen.

De taken waarbij Suwinet wordt gebruikt, zijn uitbesteed aan het Werkplein Hart van West-Brabant. Het Werkplein voldoet niet aan 4 van de 14 normen voor het gebruik van Suwinet. Het Werkplein heeft aangegeven de tekortkomingen in 2021 op te lossen.

Paragraaf Financiering 2021

KADERS EN BELEID

De paragraaf Financiering geeft aan hoe invulling is gegeven aan het treasurybeleid van de gemeente Moerdijk, zoals dat is vastgelegd in het treasurystatuut. De kaderstellende uitgangspunten van het treasurystatuut zijn vastgelegd in de financiële verordening (Artikel 212 Gemeentewet). Dit is gebaseerd op de bepalingen in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). De intentie van de wet is gericht op het bevorderen van de kredietwaardigheid en transparantie van het financieringsbeleid. Voor de beheersing daarvan is een aantal instrumenten geformuleerd, zoals:

- het stellen van een kwantitatieve kasgeldlimiet en renterisiconorm;
- het verplichten van een treasurystatuut, met onder meer het stellen van kwalitatieve en duurzame uitgangspunten voor uitzettingen en rente-instrumenten.

Treasury houdt zich bezig met alle toekomstige kasstromen en daarmee samenhangende risico's. Deze risico's komen zowel voort uit de financieringsbehoefte als uit de wijzigingen in de bestaande leningenportefeuilles, onder meer door vervroegde aflossingen, herfinanciering, herbeleggingen en renteaanpassingen. Het treasurybeleid is primair gericht op het waarborgen van financiële continuïteit door maatregelen te treffen zodat de organisatie financierbaar blijft. Voor de renterisico's en risico's uit financiële posities treffen we beheersmaatregelen (vermijden, spreiden). We gaan in de uitwerking verder dan de wettelijke kaders. In principe zijn de uitgangspunten als volgt:

- zorgdragen voor voldoende financierbaarheid op korte en lange termijn;
- bewerkstelligen van passende financieringslasten;
- beheersen van wettelijke en feitelijke rente- en of financieringsrisico's;
- risicomijdend uitzetten van gelden en afgeven van garanties;
- zorgdragen voor een effectief, veilig en efficiënt betalingsverkeer;
- actief onderhouden van contacten met marktpartijen om toegang tot de financiële markten open te houden.

Deze uitgangspunten leiden tot het zo nauwkeurig mogelijk toepassen van de matching tussen opgenomen en uitgezette gelden. Dit principe zetten we ook in de komende periode door. Voorts maken we actief gebruik van de wettelijke mogelijkheden om passende financieringslasten te bewerkstelligen. Dit resulteert onder meer in het maximaal benutten van de kasgeldlimiet bij financieringsbeslissingen. In geen geval wordt de limiet onnodig overschreden.

Expliciet zijn de doelstellingen gericht op het versterken van de financierings- en vermogenspositie. Door de te betalen rente op de opgenomen leningen terug te dringen, trachten wij de rentekosten van de totale portefeuille te minimaliseren. Hierbij mag de renterisiconorm niet worden overschreden, wordt het gebruik van kortlopende leningen beperkt tot de kasgeldnorm en moet de match tussen opgenomen gelden (o/g) en uitgezette gelden (u/g) niet in gevaar worden gebracht. De genoemde doelstellingen wijken niet af van vorige jaren.

Relatie met de programma's

In elk programma zijn verschillende doelen opgenomen. De financieringsfunctie zorgt ervoor dat het benodigde geld beschikbaar is om die doelen te bereiken.

Rentebeleid

De behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente in de begroting en jaarrekening te harmoniseren, hebben er derhalve toe geleid dat in het wijzigingsbesluit BBV is opgenomen, dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moeten worden toegerekend met behulp van de renteomslag.

Onderstaand de belangrijkste uitgangspunten die gehanteerd zijn met betrekking tot het rentebeleid van de gemeente Moerdijk:

1. In de berekening van de totale rentekosten wordt rekening gehouden met het berekenen van zgn. bespaarde rente over de reserves en voorzieningen. Het percentage bedraagt 1,91%, dit is het gemiddelde percentage van de rente van aangegane langlopende leningen.
2. De rentetoerekening aan de complexen van de grondexploitatie (bouwgrond in exploitatie) is conform de voorschriften op 0,75% bepaald. Het betreft het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente naar de verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen.
3. Ingevolge de afspraken in het kader van het zgn. schatkistbankieren moeten de overtollige middelen aangehouden worden in de rijkskas. Hierover wordt geen rentevergoeding ontvangen.
4. De Moerdijkregeling wordt beschouwd als een project en derhalve worden de spelregels met betrekking tot projectfinanciering toegepast. In dit kader is van de provincie een bedrag ontvangen van € 10 miljoen, waarover t/m 2020 een vergoeding werd verstrekt van 2,5%. Per 1 januari 2021 bedraagt de vergoeding 0,52%. Voor de boekwaarde van de regeling boven de € 10 miljoen voorziet de gemeente Moerdijk in de financiering. Ook aan dit bedrag werd t/m 2020 een vaste vergoeding verstrekt van 2,5%. Per 1 januari 2021 bedraagt de vergoeding 0,52%.

Renteschema en renteresultaat

Conform het advies van de commissie BBV is een overzicht opgenomen waarmee we transparant inzicht bieden in de rentelasten en -baten en de wijze van rentetoerekening aan grondexploitaties, projectfinanciering en taakvelden (programma's). De rente moet worden toegerekend met behulp van een rente-omslagpercentage.

Renteschema		Realisatie
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	244.670
	Rentelasten verwacht financieringstekort	1.147
b.	De externe rentebaten	81.771
	Saldo rentelasten en rentebaten	164.045
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	15.432
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld	
c2.	moet worden toegerekend	0
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	148.614
d1.	Rente over eigen vermogen	1.795.992
d2.	Rente over voorzieningen	584.497
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	2.529.103
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.342.979
f.	Resultaat op taakveld treasury	-186.124

De renteomslag wordt conform de Financiële verordening artikel 12 lid 4 berekend en bedraagt 2,0% afgerond op een half procent. Het percentage is bepaald uit het gewogen gemiddelde van de rentelasten en baten op de opgenomen langlopende en kortlopende geldleningen en de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen.

Het negatieve resultaat op het taakveld treasury ad € 186.124 komt tot stand door het afrondingsverschil op een half procent. Het verschil tussen de aan taakvelden toegerekende rente en toe te rekenen rente bedraagt 7%. Volgens regelgeving dient een verschil van 25% of hoger verplicht aangepast te worden. Het resultaat heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekeninguitkomst.

RENTERISICO

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden. De omvang van de kasgeldlimiet is bepaald in de Wet fido en wordt via ministeriële regeling vastgesteld. Op dit moment is de limiet vastgesteld op 8,5% van het totaal van de begroting van de programma's. In absolute zin komt dit voor 2021 neer op een bedrag van afgerond € 9,7 miljoen. In 2021 is er geen gebruik gemaakt van een kasgeldlening.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. De jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld bij een rentevaste periode) mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn.

De renterisiconorm voor Moerdijk bedraagt € 22,8 miljoen. De gemeente Moerdijk heeft naar verhouding weinig leningen en het renterisico is derhalve beperkt.

Vaste schuld

De gemeente heeft per 31 december 2021 nog 3 vaste geldleningen om in de financieringsbehoefte te voorzien. Als ondersteunende maatregel om de leefbaarheid in de kern Moerdijk te verbeteren is er in 2015 een waarborgregeling "Moerdijkregeling" tot stand gebracht, hiervoor is een bedrag ad € 10 miljoen geleend van de provincie Noord-Brabant. Volgens het afsprakenkader tussen gemeente, provincie en Havenbedrijf dekt het Havenbedrijf het financiële resultaat van de Moerdijkregeling in 2030.

Opgenomen langlopende geldleningen							
Omschrijving	Geldgever	Saldo 01-01-2021	opname 2021	aflossingen 2021	Saldo 31-12-2021	rente- percentage	laaste jaar aflossing
400.088.112	BNG	1.361.341	0	453.780	907.561	5,440	2023
40.109.450	BNG	5.988.569	0	267.784	5.720.785	1,775	2039
164.412	AG Insurance	6.300.000	0	300.000	6.000.000	1,280	2041
		13.649.910	0	1.021.564	12.628.346		

ONTWIKKELINGEN

Renteontwikkelingen

De verwachtingen voor wat betreft de economische ontwikkeling en rentevisie worden door ons gehaald uit de publicaties van diverse grote banken en financiële instellingen. Maandelijks worden deze ontwikkelingen gevolgd. Voorts worden wij door onze contactpersonen regelmatig op de hoogte gehouden van actuele belangrijke ontwikkelingen.

Door de economische crisis i.v.m. corona en de oorlog in Oekraïne en de genomen maatregelen die bij moeten dragen aan het economisch herstel ligt het rentepercentage van leningen nog steeds op een laag niveau. Dit betreft zowel de rente voor zgn. kort geld, als lang geld. Overigens is het niveau van de rente voor kort geld nog beduidend lager als voor lang geld. Reden dat wij zoveel mogelijk financieren met kort lopende leningen. Afgaande op recente afspraken van centrale bankiers lijkt het waarschijnlijk dat de ECB de effectenaankopen medio dit jaar zal beëindigen. Hiermee wordt de weg vrijgemaakt voor een eerste verhoging van de officiële rentetarieven voor het einde van 2022. Door de verwachte stijging is het afwegen of het dan gewenst is kort vreemd vermogen om te zetten in lang vreemd vermogen.

Kasbeheer BNG

De afspraken met de huisbankier van de gemeente Moerdijk, de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), zijn vastgelegd in een financieringsovereenkomst. Medio 2018 heeft de BNG in overleg met de gemeente de kredietfaciliteit aangepast. Dit is vastgelegd in een overeenkomst met ingang van 1 januari 2019. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over onder meer de kredietfaciliteiten en de rentetarieven in rekening courant.

FINANCIERINGSBEHOEFTE

De gemeente Moerdijk kent diverse inkomstenbronnen om uitgaven te financieren. De belangrijkste inkomstenbronnen op een rij:

- uitkeringen uit het gemeentefonds (algemene uitkering, integratie- en decentralisatie uitkeringen);
- gemeentelijke heffingen (belastingen);
- specifieke uitkeringen van het Rijk en andere overheden (provincies).

De lopende inkomsten dienen in beginsel de lopende uitgaven te dekken. Omdat het tijdstip waarop inkomsten worden ontvangen niet altijd gelijk loopt met het tijdstip waarop de uitgaven worden gedaan, ontstaat er behoefte aan financieringsmiddelen. Een andere oorzaak voor het ontstaan van financieringsbehoefte zijn (grote) investeringen en rente- en aflossingsverplichtingen van al opgenomen geldleningen.

Regelmatig kijken we - binnen de wettelijke kaders - naar de optimale verhouding tussen lang- en kortlopende leningen. Uit de liquiditeitsplanning blijkt voortsnog dat er geen vaste geldleningen aangegaan hoeven te worden.

EMU-SALDO

Het EMU-saldo heeft betrekking op het vorderingensaldo van gemeente op transactiebasis. Het geeft het saldo weer van de inkomsten en uitgaven op de lopende rekening en kapitaalrekening. De veranderingen in de vorderingen en schulden op de financiële balans van de gemeente geven inzicht in de wijze waarop de gemeente (per saldo) hun tekort hebben gefinancierd of hun overschot hebben uitgezet. Hieronder de berekening van het EMU-saldo van de jaarrekening 2020, het begrotingsjaar 2021 en de jaarrekening 2021:

Omschrijving	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	19.064	-4.953	-1.250
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	14.582	-694	5.698
3. Mutatie voorzieningen	823	801	6.044
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4.138	-2.609	-2.428
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	9.443	-849	1.524

Zoals blijkt uit bovenstaand overzicht is het EMU-saldo sterk afhankelijk van de omvang van de investeringen in enig jaar. De berekende saldi zijn zodanig van omvang dat van enige beïnvloeding op nationaal niveau geen sprake is.

SCHATKISTBANKIEREN

Sinds eind 2013 is het schatkistbankieren voor decentrale overheden verplicht. Gemeenten hebben allemaal een rekening-courantverhouding met het Rijk gekregen en dienen daar de overtollige middelen te stallen. Om het cashmanagement van een gemeente niet al te veel te verstoren heeft het Rijk bepaalde middelen uitgezonderd, waaronder het drempelbedrag. Dit drempelbedrag was 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000 tot en met 30 juni 2021. Met ingang van 1 juli 2021 is de drempel opgehoogd tot € 1 miljoen. Voor de middelen die moeten worden aangehouden bij het Rijk wordt geen rentevergoeding ontvangen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	857	857	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	455	446	186	163
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	402	411	671	694
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	114.286	114.286	114.286	114.286
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	114.286	114.286	114.286	114.286
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000 / 1 milj.	Drempelbedrag	857	857	1.000	1.000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	40.979	40.580	17.129	15.025
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	455	446	186	163

Paragraaf Lokale heffingen

Lokale heffingen

De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen en rechten. Naast de onroerende-zaakbelastingen (OZB) zijn de afvalstoffenheffing, de reinigingsrechten en de rioolrechten van groot belang voor het totaalbeeld van de lokale lasten. Hieronder wordt een beeld gegeven van de geraamde en werkelijke opbrengsten 2021 van de diverse gemeentelijke belastingen en rechten.

Overzicht lokale heffingen

(Bedragen x € 1.000)	Begroting	Rekening	Mutatie	Mutatie in
Product	2021*	2021	nominaal	%
Onroerende-zaakbelastingen (OZB)	17.474	17.073	-401	-2,50%
Toeristenbelasting	189	168	-21	-11,73%
Afvalstoffenheffing/ reinigingsrecht	4.461	4.475	14	0,44%
Rioolheffing Moerdijk	4.308	4.593	285	7,55%
Rioolheffing Havenbedrijf	1.349	1.029	-320	-26,67%
Leges	2.258	2.680	422	21,97%
Marktgelden	36	26	-10	-24,39%
Reclamebelasting	65	61	-4	
Begraaf- en onderhoudsrechten	186	191	5	5,05%
Totaal lokale heffingen	30.326	30.296	-30	-0,11%

*na wijziging

Tariefbeleid

De algemene uitgangspunten voor de belastingen en retributies voor 2021 waren als volgt:
toepassing prijsindexcijfer 1,8%;
kostendekkendheid (max 100% overhead m.u.v. lijkbezorgingsrechten);
er is rekening gehouden met autonome ontwikkelingen, zoals nieuwbouw en verbouw.

Toelichting per belasting/recht

Onroerende-zaakbelastingen

Beleid onroerende-zaakbelastingen

De opbrengsten m.b.t. onroerende-zaakbelastingen gelden als een algemeen dekkingsmiddel. Als zodanig zou de OZB gebruikt kunnen worden als sluitpost van de begroting. Het beleid is dat de gemeentelijke belastingen in principe jaarlijks mogen stijgen met het prijsindexcijfer.

Met ingang van het belastingjaar 2021 golden weer nieuwe vastgestelde taxatiewaarden naar een waardepeildatum van 1 januari 2020. Voor 2021 is uitgegaan van een stijging van de tarieven van 1,8% (prijsindexcijfer).

De OZB-tarieven voor 2021 zijn definitief vastgesteld in de belastingverordeningen die de raad in december 2020 zijn aangeboden. In deze voorstellen is uitgegaan van de nieuwe taxatiewaarden. Uitgangspunt hierbij was dat bij een stijging van de totale economische waarden de tarieven zullen dalen, terwijl bij een daling van de waarden de tarieven stijgen.

Bij de berekening van de tarieven 2021 voor de OZB is rekening gehouden met:

Nieuwe taxatie uitkomsten;

Toepassing van prijsindexcijfer (1,8%);

Autonome ontwikkelingen (nieuwbouw/verbouw/objecten in aanbouw)

De tarieven, geraamde opbrengst en daadwerkelijke opbrengst (x € 1.000) over 2021 bedragen:

	Tarieven	Opbrengst begroting na wijziging	Opbrengst Rekening
Omschrijving	2021	2021	2021
Eigenaar woningen	0,0857%	€ 3.599	€ 3.641
Eigenaar Niet-Woningen	0,3041%	€ 8.051	€ 8.086
Gebruik Niet-Woningen	0,2422%	€ 5.824	€ 5.346
Totaal OZB	0,6320%	€ 17.474	€ 17.073

Relatie OZB met de algemene uitkering

Er bestaat een relatie tussen de OZB en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De Financiële Verhoudingswet regelt onder meer de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds over de gemeenten. De algemene uitkering wordt verdeeld met behulp van verdeelmaatstaven die de verschillen in kosten weerspiegelen, maar ook de verschillen in belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit is een afgeleide van de totale waarde van alle onroerende zaken binnen de gemeente. Van de waarde van woningen wordt 80% meegerekend, van de waarde van niet-woningen 70%. Hierop worden zogenaamde rekentarieven toegepast (0,0894% van 80% van de totale WOZ-waarden voor eigenaren woningen, 0,1281% van 70% van de totale WOZ-waarden voor gebruikers niet-woningen en 0,159% voor eigenaren niet-woningen). De uitkomsten hiervan worden gekort op de algemene uitkering. De aftrek in de algemene uitkering 2021 bedraagt voor eigenaren woningen € 3.028.000, voor gebruikers niet-woningen € 2.324.000 en voor eigenaren niet-woningen € 2.945.000; totaal is dit € 8.297.000.

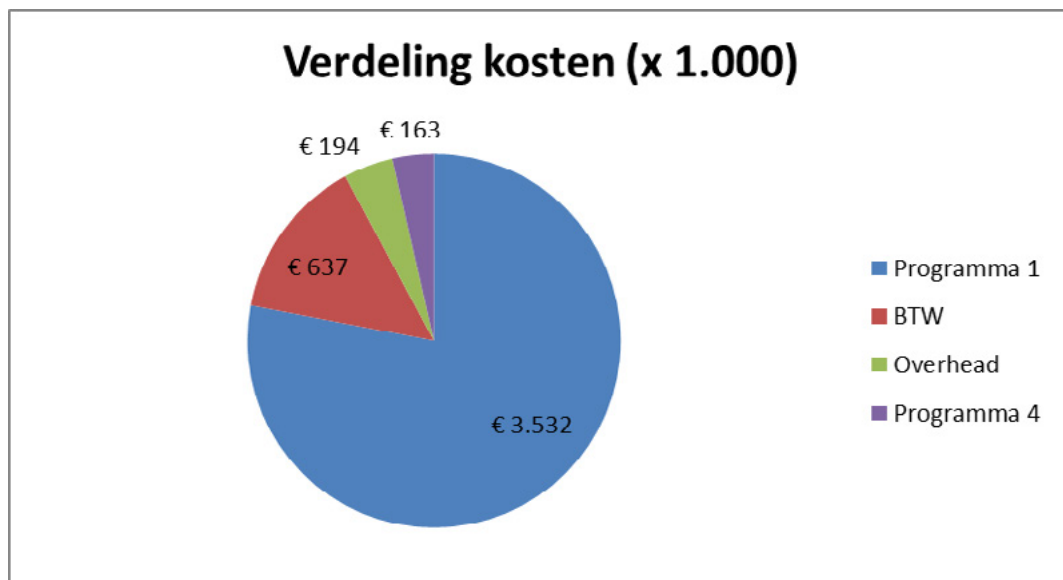
Het OZB-tarief dat de gemeente hanteert heeft geen enkel effect op de aftrekpost in de algemene uitkering. Alleen de WOZ-waarden hebben invloed op de algemene uitkering.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

Uitgangspunt is dat de totale kosten van afvalverwijdering worden gedekt door de afvalstoffenheffing/reinigingsrechten. Het tarief afvalstoffenheffing voor 2021 voor alleenstaanden was € 222,57 en voor meerpersoons-huishoudens € 296,74.

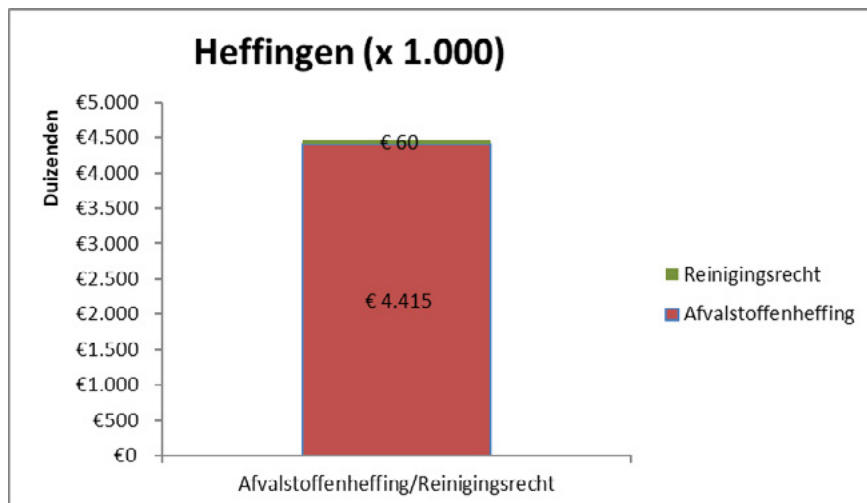
Werkelijke kosten:

De gemeente heeft een wettelijke inzamelplicht voor het afval van huishoudens. Daarnaast biedt de gemeente aan kleine ondernemers de mogelijkheid hun bedrijfsafval af te voeren. In het afgelopen jaar heeft de gemeente hiervoor € 4,5 miljoen aan kosten gemaakt. Uit onderstaande grafiek blijkt dat veruit het grootste deel van de gemeentelijke kosten komt van programma 1 (€ 3,5 miljoen). Deze kosten zitten vooral in inzameling en verwerken van bedrijf- en huishoudelijk afval. Daarnaast zijn binnen programma 4 € 163.000 aan kosten gemaakt voor kwijschelding en binnen programma 5 € 637.000 aan BTW en € 194.000 aan overhead.

Werkelijke inkomsten:

De werkelijke inkomsten bestaan uit Heffingen: Afvalstoffenheffing € 4.415.000, Reinigingsrecht € 60.000. Ten opzichte van de originele begroting 2021, waarop de tarieven afvalstoffenheffing 2021 zijn gebaseerd, zijn de werkelijke opbrengsten op het product afval € 52.000 lager dan de werkelijke kosten.

In onderstaande tabel is de berekening van de kostendekkendheid op basis van nacalculatie weergegeven.

Berekening Kostendeckendheid Afvalstoffenheffing/Reinigingsrecht			
(bedragen x € 1.000)			
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente		€	4.101
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen		€	-567
Netto kosten taakveld		€	3.533
Toe te rekenen kosten		€	162
Overhead incl. (omslag) rente		€	194
BTW		€	637
Totale kosten		€	4.527
Opbrengst heffingen		€	4.475
Dekkingspercentage			98,85%

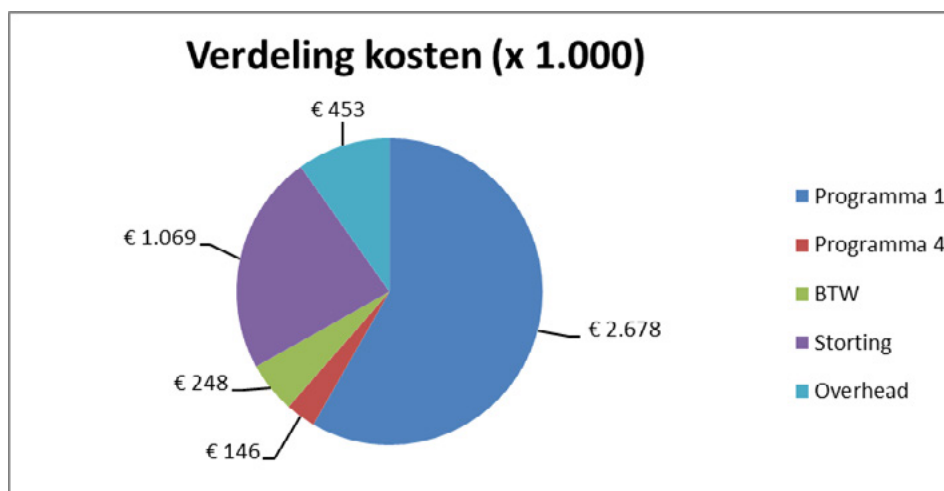
Rioolheffing

Rioolheffing is een heffing die wordt geheven van gebruikers van onroerende zaken die direct of indirect op de gemeentelijke riolering lozen.

De tarieven voor 2021 waren € 198,72 voor alleenstaanden en € 264,95 voor meerpersoonshuishoudens.

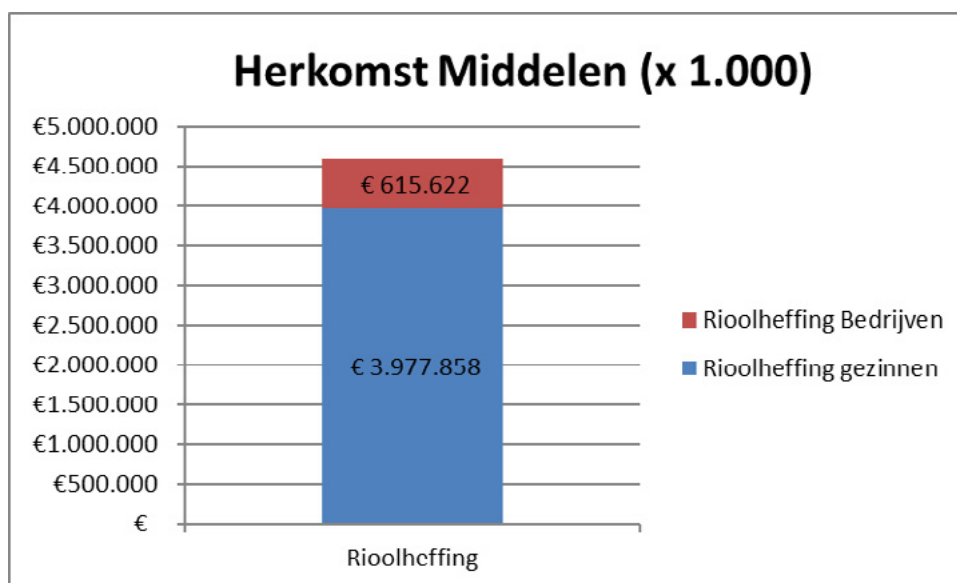
Werkelijke kosten:

De gemeente is wettelijk verplicht om haar zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater na te komen. Uit onderstaande grafiek blijkt dat veruit het grootste deel van de gemeentelijke kosten komt van programma 1 (€ 2,677 miljoen). Daarnaast zijn binnen programma 4 € 146.000 aan kosten gemaakt voor kwijschelding en € 248.000 aan BTW. De overhead bedraagt € 453.000.

Werkelijke inkomsten:

De werkelijke inkomsten bestaan uit Heffingen: Rioolheffing Gezin € 3.978.000, Rioolheffing Bedrijf € 616.000.

In onderstaande tabel is de berekening van de kostendeckendheid op basis van nacalculatie weergegeven.

Berekening Kostendeckendheid Rioolheffing			
(bedragen x € 1.000)			
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente		€	3.783
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen		€	-35
Netto kosten taakveld		€	3.748
Toe te rekenen kosten		€	145
Overhead incl. (omslag) rente		€	453
BTW		€	248
Totale kosten		€	4.593
Opbrengst heffingen		€	4.593
Dekkingspercentage			100%

Het saldo van baten en lasten van € 1.069.000 is gestort in de Voorziening riolering.

Rioolheffing Havenbedrijf

De geraamde opbrengst voor 2021 was € 1.350.000. De feitelijke opbrengst voor 2021 was € 1.029.000. De lagere opbrengst is te wijten aan de mindere productiecapaciteit door corona door bedrijven die veel water verbruiken in hun productieproces. De totale kosten bedroegen in 2021 € 1.217.000. Het verschil tussen werkelijke opbrengst en werkelijke kosten is gecompenseerd uit de Voorziening tariefegalisatie Havenbedrijf.

Toeristenbelasting

Deze belasting geldt als een algemeen dekkingsmiddel en wordt geheven van degene die gelegenheid biedt tot verblijf met overnachten binnen de gemeente.

Het tarief voor 2021 bedroeg per persoon, per overnachting € 1,26. De oorspronkelijk geraamde opbrengst bedroeg voor 2021 € 189.000; De werkelijke opbrengst voor 2021 is € 168.000.

Leges

Er worden leges geheven voor onder andere bouw- en sloopvergunningen, reisdocumenten, burgerlijke stand en APV. In onderstaande overzicht zijn de werkelijke kosten en werkelijke opbrengsten voor 2021 opgenomen met daarbij het % kostendekkendheid.

<u>Lasten 2021</u>			<u>Baten 2021</u>			<u>Kosten- dekking</u>
1.	Algemene dienstverlening	€ 2.111.375	1.	Algemene dienstverlening	€ 607.545	28,77%
2.	Omgevingsvergunningen	€ 1.667.313	2.	Omgevingsvergunningen	€ 2.047.186	122,78%
3.	Europese dienstenrichtlijn:	€ 486.486	3.	Europese dienstenrichtlijn:	€ 25.434	5,23%
	Totaal	€ 4.265.174		Totaal	€ 2.680.165	62,84%

Reclamebelasting

Vanaf 2020 is er voor de kernen Zevenbergen, Fijnaart en Klundert een reclamebelasting geïntroduceerd om te komen tot een ondernemersfonds. De ondernemersverenigingen zien de oprichting van een ondernemersfonds als een manier om tot meer gezamenlijke investeringen in de centra te komen en om de onderlinge samenhang tussen ondernemers te versterken.

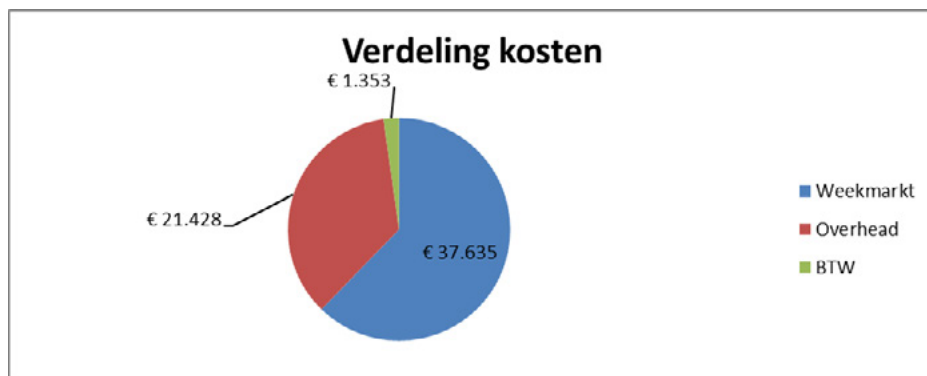
De werkelijke opbrengst voor 2021 is € 61.000.

Marktgelden

Binnen de kernen Zevenbergen, Klundert, Willemstad en Fijnaart worden wekelijks markten gehouden. De gemeente heeft de mogelijkheid om op grond van artikel 229, eerste lid onderdelen a en b van de Gemeentewet marktgeld te heffen van degene aan wie een standplaats wordt toegewezen.

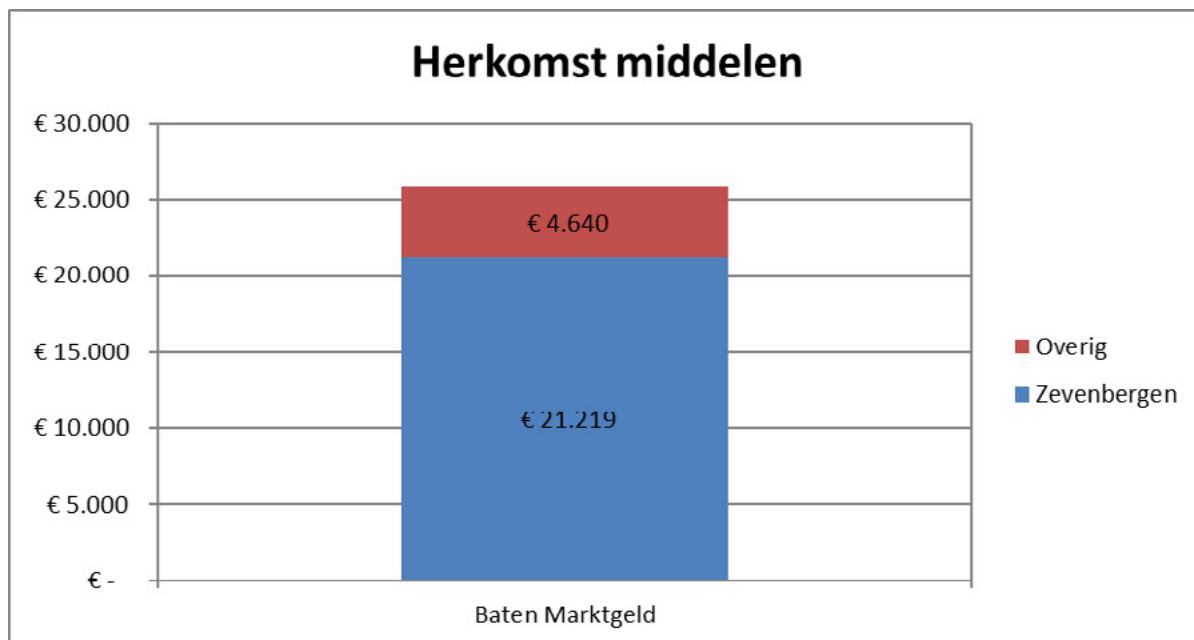
Werkelijke kosten:

In onderstaande grafiek zijn de kosten van de markten, de overhead en de kostencomponent BTW weergegeven.

Werkelijke inkomsten:

In onderstaande grafiek zijn de werkelijke inkomsten (excl. doorberekende elektra) van de markten weergegeven. De in rekening gebrachte elektra is privaatrechtelijk in rekening gebracht en is geen onderdeel van de marktelden.

In onderstaande tabel is de berekening van de kostendeckendheid op basis van nacalculatie weergegeven.

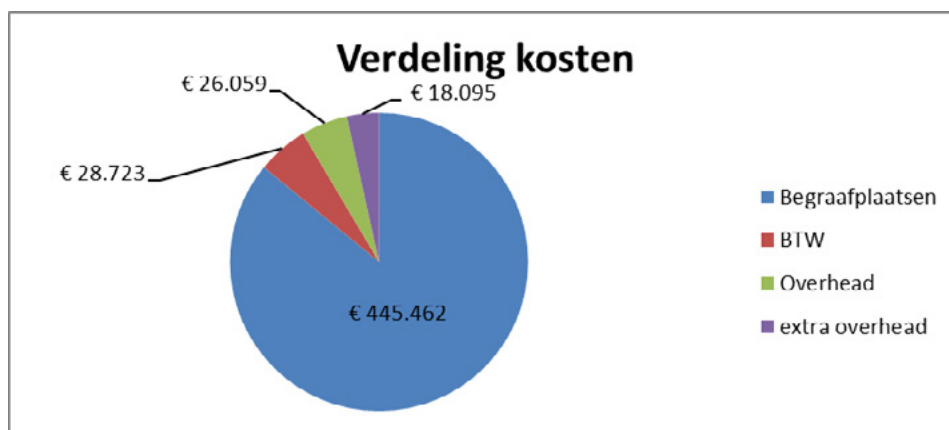
Berekening Kostendeckendheid Marktgeld			
(bedragen x € 1.000)			
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€	38	
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	€	-	
Netto kosten taakveld	€	38	
Toe te rekenen kosten			
Overhead incl. (omslag) rente	€	21	
BTW	€	1	
Totale kosten	€	60	
Opbrengst heffingen			
	€	26	
Dekkingspercentage			42,80%

Begraaf- en onderhoudsrechten

De Wet op de lijkbezorging geeft regels voor een zorgvuldige omgang met het stoffelijk overschot tot en met de begrafenis of crematie, voor de asbestemming en voor het ruimen van graven. De kosten die hiermee verband houden kunnen op grond van artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b van de Gemeentewet worden verhaald.

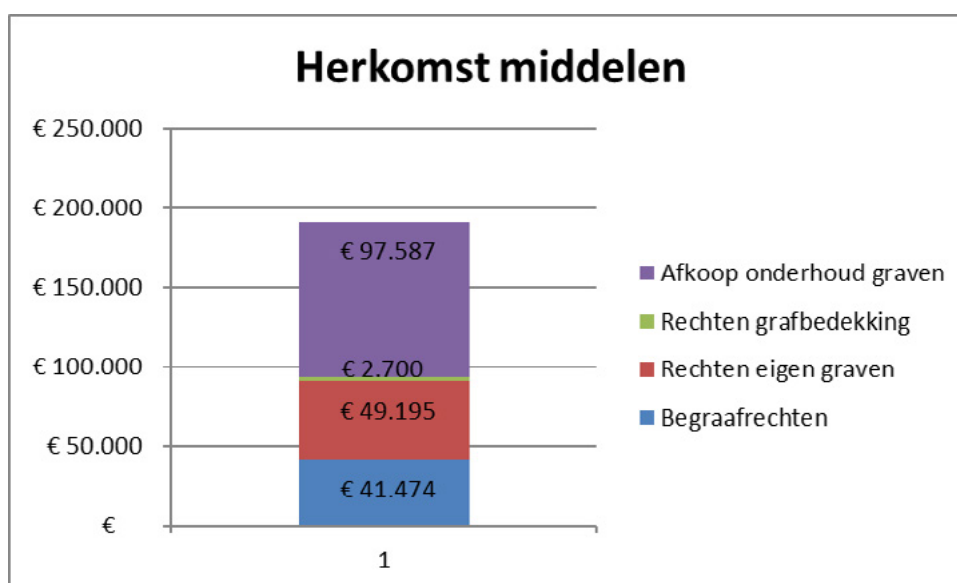
Werkelijke kosten:

De kosten zijn verdeeld in, Begraafplaatsen, BTW, Overhead en extra Overhead. In onderstaande grafiek zijn de werkelijke kosten weergegeven.

Werkelijke inkomsten:

De werkelijke inkomsten bestaan uit heffingen van Lijkbezorgingsrechten. In onderstaande grafiek zijn de inkomsten per onderdeel weergegeven.

In onderstaande tabel is de berekening van de kostendekkendheid op basis van nacalculatie weergegeven.

Berekening Kostendekkendheid Lijkbezorgingsrechten			
(bedragen x € 1.000)			
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€	445	
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	€	-	
Netto kosten taakveld	€	445	
Toe te rekenen kosten	€	-	
Overhead incl. (omslag) rente	€	44	
BTW	€	29	
Totale kosten	€	518	
Opbrengst heffingen	€	191	
Dekkingspercentage		36,84%	

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Kwijtschelding kan in principe voor elke gemeentelijke belasting worden verleend. Uitgangspunt bij het verlenen van kwijtschelding is het ontbreken van draagkracht. Die draagkracht moet steeds individueel worden beoordeeld. Bij de beoordeling van de draagkracht kan worden aangesloten bij het rijksbeleid (95% bijstandsnorm). Gemeenten kunnen er voor kiezen die kwijtscheldingsnorm te verruimen tot maximaal 100% van de bijstandsnorm.

In de gemeente Moerdijk wordt met ingang van 2005 kwijtschelding verleend voor de onroerendezaakbelastingen (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing, met toepassing van de maximale 100% van de bijstandsnorm. In 2007 is gestart met het verstrekken van automatische kwijtschelding aan bijstandsgerechtigden.

Vanaf 2013 is het ook mogelijk voor natuurlijke personen die een bedrijf of zelfstandig een beroep uitoefenen kwijtschelding toe te passen voor hun privé-belastingen. Ook worden met ingang van 2013 de netto kosten van kinderopvang als uitgaven bij de berekening van het netto besteedbaar inkomen meegenomen. De norm voor de kosten van bestaan voor 65 plussers is verhoogd tot de maximaal toegestane 100% van de toepasselijke netto AOW bedragen.

In 2021 zijn 894 kwijtscheldingsverzoeken ontvangen. In de begroting 2021 is rekening gehouden met een kwijtscheldingsraming van € 267.000. Daadwerkelijk is een bedrag van € 306.000 kwijtgescholden.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt ingegaan op de vraag in hoeverre de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen. Om dat te kunnen beoordelen is inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de aanwezige risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Het doel van risicomanagement is driedelig:

1. Het maken van verantwoorde keuzes t.a.v. het al dan niet aanvaarden van risico's;
2. Ervoor zorgen, dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de te behalen (beleids)doelen en de voorzieningen;
3. Het minimaliseren van financiële, juridische, imago-en vertragingsgevolgen van ontstane risico's.

In het kader van het risicomanagement worden periodiek de belangrijkste risico's geïnventariseerd.

We zijn voortdurend bezig om het risicomanagement in de organisatie verder te optimaliseren. Stappen die daarin al zijn ondernomen betreffen het duidelijker beleggen van de verantwoordelijkheid van goed risicomanagement bij het management en het vergroten van de kennis op het gebied van risicomanagement bij de teamleiders. Voorts besteden we op aangeven van de accountant op een meer gestructureerde wijze aandacht aan frauderisico's.

Weerstandsvermogen en weerstandsratio

Het weerstandsvermogen van de gemeente Moerdijk is de mate waarin de gemeente in staat is niet begrote, substantiële financiële tegenvallers op te vangen met het doel de gemeentelijke taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen geeft de robuustheid van de financiële huishouding weer.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de berekende benodigde weerstandscapaciteit. Deze verhouding wordt uitgedrukt in de zogenaamde weerstandsratio, die door de gemeenteraad wordt vastgesteld. De weerstandsratio is de factor hoeveel keer de risico's financieel zijn afgedekt in het weerstandsvermogen.

De raad heeft aangegeven dat de weerstandsratio **minimaal 1,0** moet bedragen. Het bedrag van het benodigde weerstandsvermogen wordt binnen de algemene reserve afgezonderd, zodat dit derhalve niet vrij meer inzetbaar is voor andere investeringen e.d..

Benodigde weerstandscapaciteit

De geïnventariseerde risico's met daarbij het ingeschatte maximum schadebedrag en de inschatting van de kans dat het risico zich zal voordoen, leveren tezamen de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit op. Het totaal van de geïnventariseerde risico's bedraagt € 26 miljoen, maar rekening houdend met de kans dat de risico's zich gaan voordoen komt de benodigde weerstandscapaciteit uit op € 12.500.000.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit komt overeen met de stand van de algemene reserve per 31-12-2021 van € 23.100.000.

Berekening weerstandsratio

De ratio van het weerstandsvermogen = de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit = € 23.100.000 : 12.500.000 = **1,8** (1,0 is voldoende en 2,0 is uitstekend). De weerstandsratio dient volgens het gemeentelijk beleid minimaal 1,0 te zijn.

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2020
Benodigd weerstandsvermogen	€ 12.500.000	€ 15.100.000	€ 15.100.000
Beschikbaar weerstandsvermogen (algemene reserve)	€ 23.100.000	€ 21.300.000	€ 25.748.000
Weerstandsratio	1,8	1,4	1,7

De weerstandsratio is 0,4 hoger dan bij de begroting 2022 is berekend. Dit komt enerzijds door een stijging van de algemene reserve, waardoor het beschikbare weerstandsvermogen hoger is. Anderzijds doordat een aantal risico's is vervallen of gemitigeerd. Zo is een risico ten aanzien van een juridische claim vervallen en zijn de risico's op het gebied van de openbare ruimte en vastgoed naar beneden bijgesteld. Dit kon doordat een aantal beheerplannen op orde is gebracht en de ramingen in de meerjarenbegroting zijn bijgesteld.

Top 10 risico's

De belangrijkste risico's en de daaraan gerelateerde bedragen in het weerstandsvermogen zijn:

	Raads-progr.	Risicogebied	Risicobedrag rekening 2021	Risicobedrag begroting 2022	Risicobedrag rekening 2021
1	alg.	Pandemie / covid-19 (incidenteel)	€ 0	€ 500.000	€ 1.000.000
2	2	Openbare ruimte (incidenteel/structureel)	€ 400.000	€ 800.000	€ 500.000
3	2	Vastgoed (incidenteel/structureel)	€ 400.000	€ 1.000.000	€ 400.000
4	3	Projecten (incidenteel)	€ 5.400.000	€ 5.500.000	€ 5.500.000
5	3	Externe veiligheid (incidenteel)	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
6	3-4	Sociaal domein (incidenteel/structureel)	€ 500.000	€ 700.000	€ 1.200.000
7	5	Algemene uitkering (incidenteel/structureel)	€ 1.100.000	€ 900.000	€ 900.000
8	5	Bedrijfsvoering (incidenteel/structureel)	€ 1.900.000	€ 1.900.000	€ 1.700.000
9	5	Juridische claims (incidenteel)	€ 1.500.000	€ 2.500.000	€ 2.600.000
10	5	Samenwerkingsverbanden (inc./structureel)	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
		Overige risico's (incidenteel/structureel)	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
		Totaal	€ 12.500.000	€ 15.100.000	€ 15.100.000

Incidentele risico's zijn eenmaal meegerekend in het weerstandsvermogen, structurele risico's tweemaal. De gedachte hierachter is de gemeente in staat moet worden geacht om structurele risico's in twee jaar tijd in een sluitende meerjarenbegroting te kunnen verwerken.

Pandemie Covid-19 (incidenteel)

Nederland is, evenals de andere landen in de wereld, sinds het voorjaar 2020 hard geraakt door een wereldwijde pandemie, veroorzaakt door het coronavirus (Covid-19). De impact van de coronacrisis is groot, voor de Moerdijkse inwoners en voor de bedrijfsvoering. Het rijk heeft de gemeenten in 2020 en 2021 gecompenseerd voor een aantal specifieke gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor vielen de financiële gevolgen voor de gemeenten Moerdijk mee. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2020 zijn de middelen die nog niet waren besteed gereserveerd. Het gaat om een bedrag van € 532.000.

De effecten voor op langere termijn zijn op dit moment nog niet echt goed in te schatten. In de (meerjaren)begroting zijn deze dan ook niet verwerkt. Eventuele risico's worden bij het betreffende taakveld meegenomen.

Er is, rekening houdend met de bedragen die vanuit het jaarrekeningresultaat 2020 zijn gereserveerd, geen bedrag meer meegenomen in het weerstandsvermogen.

Openbare ruimte (incidenteel/structureel)

De gemeente Moerdijk kent een groot areaal aan wegen, openbare verlichting, openbaar groen, rioleringen en civiele objecten. De aanleg, het beheer en het onderhoud van deze kapitaalgoederen maakt een groot onderdeel uit van onze gemeentebegroting. De wettelijke verplichtingen die uit onze rol als beheerder voortkomen zijn aanzienlijk. (Letsel) schade en kapitaalvernietiging, veroorzaakt door achterstallig onderhoud moet te alle tijden voorkomen worden. In 2019 werd geconstateerd dat we beter in control moesten komen ten aanzien van onze assets en zijn we gestart met een inhaalslag.

Om het risico van achterstallig onderhoud te beperken waardoor grootschalig onderhoud en/of vervangingen nodig zijn worden voor de diverse onderdelen meerjarige beheerplannen opgesteld die financieel worden vertaald naar de meerjarenbegroting. We inspecteren regelmatig om de onderhoudsstaat te controleren en plannen deze inspecties terugkerend in.

Er is inmiddels een nieuw beheersysteem in werking en gevuld om de data weer op orde te krijgen. Het vullen van het systeem met actuele (beheer)data is een hele klus. Immers, elke straat, lichtmast, prullenbak, boom en bestrating staat omschreven, inclusief onderhoudsstaat. En elk nieuwbouwplan wordt verwerkt. Daardoor ontstaat een actueel beeld, met actuele data en actuele arealen. Veel beheeropervlakten weken af, waardoor we onvoldoende begroot hadden en onze partners achteraf terecht meerwerk mochten indienen. Dit risico is nu sterk verminderd.

Met de vaststelling van de beheerplannen Rioleringen (2020), Wegen (2021), Civiele Kunstwerken onderdeel stalen en houten bruggen (2020) en de daarmee samenhangende ophoging van middelen en beheerformatie hebben we inmiddels een flink deel van het risico in de openbare ruimte weten te beheersen. In 2022 worden de beheerplannen Openbare Verlichting, Groen, Buitensportaccommodaties en Civiele Kunstwerken onderdeel betonnen bruggen en duikers geactualiseerd. Daarmee neemt het risico op onverwachte kosten steeds verder af. De financiële risico's met betrekking tot de nog te actualiseren beheerplannen zijn in het weerstandsvermogen zo goed mogelijk ingeschat.

Een ander risico is dat als gevolg van schaarste aan grondstoffen en personeel de kosten in de markt stijgen. Nieuwe aanbestedingen, die periodiek dienen plaats te vinden, zullen leiden tot hogere kosten. Verder is er in de openbare ruimte altijd een risico aanwezig op onvoorziene zaken, zoals bodemverontreiniging.

In het weerstandsvermogen is met betrekking tot de openbare ruimte een bedrag van € 400.000 meegenomen.

Gemeentelijk vastgoed (incidenteel/structureel)

De gemeente heeft veel verschillende soorten vastgoed in bezit om zowel haar strategische positie te behouden of te verstevigen als om beleidsdoelen te realiseren. Binnen het gemeentelijk vastgoed worden diverse risico's onderkend, zoals hogere exploitatiekosten of hoge onderhouds- en vervangingskosten van bijvoorbeeld vestingwerken.

De gevolgde indices bij het opstellen van de meerjarenbegroting lopen achter bij de reële prijsontwikkeling in de markt. Het risico van budgetoverschrijdingen in de exploitatiebegroting en bij investeringen door middel van kredieten neemt daardoor flink toe. Dit risico wordt verkleind door het uitvoeren van driejaarlijkse inspecties van al onze panden. Daarnaast wordt jaarlijks een indexatie toegepast om o.a. de stijging van de bouwkosten en personeelskosten op te vangen.

Vervolgens vormt de wijze van het realiseren van beleidsdoelen door middel van het beschikbaar stellen van vastgoed een potentieel financieel risico. Het bezit en onderhoud van vastgoed betekent dat moet worden voldaan aan toenemende wettelijke eisen, zoals brandveiligheid, asbestverwijdering en het duurzaam maken en houden van

het vastgoed. Door middel van het project verduurzaming wordt dit risico deels ondervangen. Om het risico verder te verkleinen is de afgelopen periode het deel van het gemeentelijk vastgoed waar personen verblijven geïnspecteerd op brandveiligheid en de oudere gebouwen ook op de aanwezigheid van asbest. Naar aanleiding van deze inspecties vinden de bouwkundige aanpassingen plaats.

Een bijzondere categorie panden en objecten binnen het gemeentelijk vastgoed betreft de gemeentelijke monumenten, zoals het Mauritshuis, het stadhuis Klundert en de vestingwerken in Willemstad en Klundert. Dit zijn kwetsbare gebouwen/objecten die hoge onderhoudslasten met zich meebrengen. Ten opzichte van de vorige risico-inventarisatie (begroting 2022) zijn de financiële risico's met betrekking tot de vestingwerken en monumentale objecten beter ingeschat.

Het zelf beheren van vastgoed ten behoeve van beleidsdoelen vraagt extra ambtelijke capaciteit (die weer schaars aan het worden is). Het op andere wijze realiseren van beleidsdoelen door het beschikbaar stellen van subsidies aan maatschappelijke instanties in plaats van het beschikbaar stellen van vastgoed kunnen de (financiële) risico's worden gereduceerd en de politieke sturingskracht van de gemeentelijke organisatie worden bevorderd. Om dit te bereiken is een herstructurering van de vastgoedportefeuille noodzakelijk. Gezien de huidige beperkte financiële middelen in de begroting focussen wij ons de komende periode op de twee groepen waarbij we het meeste financiële risico lopen, namelijk de zwembaden en multifunctionele accommodaties.

In het weerstandsvermogen is een bedrag van € 400.000 meegenomen.

Grondexploitaties / ruimtelijke projecten (incidenteel)

Algemeen

Ook in 2021 hield Corona de wereld in haar greep. Gaandeweg werd duidelijk dat de coronacrisis op zichzelf geen negatief effect heeft op gebiedsontwikkeling, zeker niet op het gebied van woningbouw. De vraag naar woningen blijft landelijk en ook in de gemeente Moerdijk onverminderd groot. De opeenstapeling van crises zoals Oekraïne, corona, stikstof, Pfas, maar ook de uitspraak van de Hoge Raad inzake 'gronduitgifte door overheden' en de effecten hiervan, maken gebiedsontwikkeling vooral complexer. Te denken valt aan schaarste van materialen, kostenstijgingen, krapte op de arbeidsmarkt en vertraging door procedures.

De grote woningbouwopgave in combinatie met de verstoring van de productieketen door de diverse crises in combinatie met een lage rente heeft geleid tot een vraagoverschot van materialen, waardoor verdere kostenstijgingen niet uitgesloten kunnen worden. Een aanhoudend vraagoverschot kan ook resulteren in een gebrek aan capaciteit bij de uitvoerende bedrijven, waardoor opdrachten uitgesteld moeten worden. Dat heeft weer tot gevolg dat de prijsstijging van materialen over een langere termijn moeten worden berekend.

In de huidige projectenvoorraad uitte deze materiaalkostenontwikkeling zich door wezenlijke verschillen bij opnieuw doorgerekende civiele kostenramingen eind 2021. Dit resulteert in een daling van de plansaldo's voor de projecten waar dit van toepassing was. Deze daling is overigens wel (gedeeltelijk) opgevangen door een hogere inschatting van de opbrengsten. Dergelijke effecten worden ook voor de komende jaren verwacht. Door de actualisatie van de kostenprijzenindexen in de grondexploitaties wordt (in ieder geval een deel) van het risico opgevangen.

Aandachtspunten bij gebiedsontwikkeling zijn de rol welke de gemeente wenst in te nemen in met name de grootschalige ontwikkelingen, zoals Zevenbergen Noord en Zevenbergen Oost, de betaalbaarheid van de geplande woningen in relatie tot financieringsmogelijkheden en de kostenbeheersing bij nieuwe grondexploitaties. Per project zal goed gemonitord moeten worden op welke wijze de crisiseffecten de komende tijd alsnog voor stagnatie kunnen zorgen, wat hiervan dan de financiële effecten zijn en hoe hiermee moet worden omgegaan. In zijn algemeenheid geldt dat het weerstandsvermogen adequaat dient te zijn om tegenvallers op te vangen. Keuzes maken en risicobeheersing blijven bovenaan de agenda staan.

Gronden voormalig Caldic-terrein

Op 30 september 2020 heeft de Raad van State eindelijk groen licht gegeven inzake het Planologische Inpassingsplan Logistiek Park Moerdijk (LPM). Een jarenlang fors beslag op het weerstandsvermogen ten behoeve van grondverwerving en de voorfinancieringslast i.v.m. de uitplaatsing van het bedrijf Caldic is toen komen te vervallen. Een bedrag van € 5 miljoen gerelateerd aan de uitplaatsing van Caldic blijft gereserveerd in verband met het risico van afwaardering van deze locatie. De verder vrijgekomen LPM gelden zijn als gevolg van het raadsbesluit van 4 februari 2021 grotendeels ingezet voor de financiering van het project Waterfront Moerdijk.

Haven Zevenbergen

De werkzaamheden aan de haven in Zevenbergen zijn fysiek gereed, het water stroomt vanaf eind 2020 door de haven. Het werk is echter nog niet formeel opgeleverd. Het opleverdossier dat de Bouwcombinatie dient aan te leveren is nog onvoldoende van kwaliteit en daarnaast zijn er kwaliteitsissues in het werk zelf geconstateerd. De gemeente heeft de kwaliteitsissues bij de Bouwcombinatie aangekaart en aangedrongen op een oplossing. Afronding hangt af van de resultaten van de gesprekken met de Bouwcombinatie en een mogelijke procedure bij de Raad van Arbitrage. Ook is het mogelijk dat er nog herstelwerkzaamheden uitgevoerd moeten worden. Een voorzichtige inschatting is dat de posten onvoorzien en de risico-alliantievoorziening voldoende zijn om tegenvallers te dekken. Voor het aspect planschade, wat een volledig gemeentelijke risicopost is, is een bedrag meegenomen in de risicoberekening bij het onderdeel juridische claims. Naar verwachting kan dit bedrag in de loop van 2022 naar beneden worden bijgesteld, maar zal nog enkele jaren als reservering moeten worden opgenomen.

Waterfront Moerdijk

Ten behoeve van een aantal projecten is er bewust voor gekozen om als gemeente zelf actief de grondexploitatie uit te voeren. Hier zitten ook de grootste risico's aan verbonden. Het Waterfront in de kern Moerdijk is zo'n complex project waar de gemeente primair voor aan de lat staat. Als gevolg van de verkrijging van een onherroepelijke titel voor het LPM zijn de grote verwervingsrisico's inmiddels afgedekt, maar het project kent nog andersoortige risico's die gaandeweg het traject voor tegenvallers kunnen zorgen. Hierbij valt te denken aan zaken zoals de kwaliteit van de (water)bodem en de verouderde kadeconstructie. De komende periode worden deze risico's verder in kaart gebracht.

Moerdijkregeling

Als ondersteunende maatregel om de leefbaarheid in de kern Moerdijk te verbeteren is er een waarborgregeling tot stand gebracht met als doel een deel van de (financiële) onzekerheid over de consequenties van de havenstrategie bij inwoners met een eigen woning weg te nemen. In totaal gaat het hierbij om circa 300 woningen. Volgens het afsprakenkader tussen gemeente, provincie en Havenbedrijf dekt het Havenbedrijf het financiële resultaat van de Moerdijkregeling af in 2030, zodat er voor de gemeente geen direct financieel risico aan de regeling is verbonden. Er zijn bij de start van de regeling 3 scenario's in beeld gebracht, te weten een best case, base case en worst case, waarvan de prognoses uiteenliepen van € 1 miljoen negatief tot € 19 miljoen negatief in 2030. Door het hoge aantal verkopen, een gestage netto afname van de woningportefeuille van de regeling, de verwachting dat er minder woningen worden aangekocht en de aanpassing van de rente in 2021 is de impact voor het Havenbedrijf in het base case scenario verlaagd naar € 6,3. Dit kan binnen het weerstandsvermogen van het Havenbedrijf worden afgedekt. Jaarlijks wordt dit bij de jaarrekening van het Havenbedrijf beoordeeld. Om de werking en de financiële gevolgen van de regeling te monitoren is een administratiemodel opgezet dat is beoordeeld door de accountant. Jaarlijks wordt op basis van dit model geëvalueerd en gerapporteerd.

In het weerstandsvermogen is voor de diverse projecten en grondexploitaties een bedrag van € 5.400.000 meegenomen.

Externe veiligheid (incidenteel)

De brand bij Chemie-Pack heeft laten zien dat het risico van grootschalige incidenten en rampen voor de gemeente Moerdijk niet denkbeeldig is en de financiële gevolgen hoog kunnen zijn. De financiële impact van het risico wordt ingeschat op € 5 miljoen. De kans op een incident met een dergelijke impact wordt ingeschat op eens in de 10 jaar. In het weerstandsvermogen is een bedrag van € 500.000 meegenomen.

Sociaal domein (incidenteel/structureel)

Tot en met 2019 werden overschotten of tekorten met betrekking tot jeugdhulp en/of Wmo verrekend met de bestemmingsreserve 'sociaal domein'. Vanaf 2020 maakt het resultaat op het sociaal domein onderdeel uit van het totale gemeentelijk rekeningresultaat.

De kosten van jeugdhulp en Wmo zijn de afgelopen jaren flink gestegen. Vrijwel alle gemeenten in Nederland kampen met een tekort op het sociaal domein. Voor de jaren 2019-2022 zijn door het Rijk extra middelen toegekend. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met continuering van de extra bijdrage (€ 511.000). Dit is conform de afspraken die tussen rijk, provincies en VNG zijn gemaakt. Formeel gezien moet over de bijdragen voor de jaren ná 2022 nog besluitvorming plaatsvinden en die zijn dan ook niet gegarandeerd.

Bovenop de toch al stijgende kosten in het sociaal domein zijn de gemeenten en ketenpartners geconfronteerd met de gevolgen van de coronapandemie. Er is nog onvoldoende bekend over de consequenties van de huidige coronacrisis voor de langere termijn. Zo zien we consequenties op het gebied van doorlooptijden en verzwarende casuïstiek in de lokale toegang, waardoor er wachtlijsten (GGZ, veiligheidsketen) ontstaan en zorg duurder uitvalt. De impact van de diverse effecten van de coronacrisis op het sociaal domein zal pas later meetbaar zijn. Sinds maart 2022 wordt in de gemeente voorzien in de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Deze tijdelijke extra inwoners worden, waar nodig, ondersteund in hun weg naar zelfredzaamheid. De toename van zorg- en ondersteuningsvragen heeft impact op het sociaal domein. Mogelijke toename van kosten zal in de 2e bestuursrapportage worden verwerkt.

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt met behulp van de extra beschikbaar gestelde coronamiddelen van € 1,1 miljoen ingezet op een nieuwe werkwijze ten behoeve van vroegtijdige ondersteuning en kostenreductie. Het relatief grote aandeel aan intensieve en hoogcomplexe jeugdzorg is teruggedrongen door in te zetten op het voorliggend veld op een verhoogde inzet van preventieve en lichte vormen van zorg. Dit draagt bij aan het beheersbaar krijgen/houden van de uitgaven op dit terrein. Vanwege de verzwarende casuïstiek en vertraagde doorstroom staat de inzet op lichte hulp onder druk.

De verwijzingen via de huisarts, kinderarts, specialisten en gecertificeerde instelling is een recht in Nederland. Dit geldt dus ook in de Jeugdwet. Ouders kunnen een verwijzing krijgen via artsen/specialisten. De gemeente is echter wel de betaler van deze hulp. Er is maar beperkt invloed op deze instroom. Versterken van de afspraken en samenwerking met huisartsen en specialisten blijft nodig, willen we op de inzet naar specialistische zorg zelf meer in regie hebben.

De inzet van niet vrij toegankelijke ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en PGB's) vanuit de Wmo blijft doorgroeien ondanks de inzet van Huizen van de Wijk en andere vrij toegankelijke voorzieningen. Hoe snel de kwetsbare inwoners na de tijdelijke sluiting van deze voorzieningen vanwege de coronamaatregelen hier weer gebruik van gaan maken is tevens onzeker. De toekenningen van voorzieningen op grond van de Wmo is een open-einde-regeling. Het risico is mede dat de komende jaren de vraag om individuele voorzieningen blijft toenemen door:

- a. de vergrijzing van de inwoners in Moerdijk
- b. het landelijk afbouwbeleid van intramurale zorg, waardoor inwoners langer thuis blijven wonen

Naast een stijging van het aantal hulpvragen zullen deze ook complexer worden, waardoor meer en duurdere ondersteuning ingezet moet worden.

In de begroting 2022 is rekening gehouden met een reële groei van het aantal cliënten dat gebruik maakt van de maatwerkvoorzieningen huishoudelijke ondersteuning en begeleiding Wmo. Daarnaast is rekening gehouden met een reëel tarief voor beide maatwerkvoorzieningen. Dit maakt dat het te verwachten risico voor de begroting lager ligt dan de afgelopen jaren.

Mochten er zich binnen de Wmo ontwikkelingen voordoen, bijvoorbeeld vanuit de scan op het domein Mens en Maatschappij, die om personele en eenmalige financiering vragen dan zal daarvoor de bestemmingsreserve 'sociaal domein' worden aangewend. Ook dit maakt dat het risiconiveau binnen de Wmo-uitgaven voor 2022 naar beneden kan worden bijgesteld.

Daarnaast is er een risico op tekorten beschermd wonen, die we, doordat we vanaf 2022 met alle gemeenten in de regio Breda verantwoordelijk zijn, samen zullen moeten afdekken. Omdat we niet weten of de uitname van het budget voor de Wlz gelijkloopt met de toelating van cliënten tot de Wlz is er een risico voor de gemeenten.

Na jaren van economische groei en een dalend uitkeringsbestand op het gebied van werk en inkomen was het begin van het jaar de verwachting dat het uitkeringsbestand weer flink zou gaan stijgen, versterkt door de gevolgen van de coronacrisis. De prognoses van het CPB worden sindsdien echter steeds positiever. De risico's voor de gemeente zijn vooral verbonden aan de grilligheid van de economische ontwikkeling en het uitkeringsgerechtigdenbestand alsmede de ontwikkelingen met betrekking tot het BUIG-budget (rijksbudget). De begroting 2022 van het Werkplein is nog gebaseerd op de minder positieve prognoses en zal in het najaar worden geactualiseerd aan de hand van de dan beschikbare informatie. Conform de provinciale richtlijnen zijn de begrotingsramingen 2022 van het Werkplein verwerkt in onze begroting.

In het weerstandsvermogen is een bedrag van € 500.000 meegenomen ten aanzien van het sociaal domein.

Algemene uitkering Gemeentefonds (incidenteel/structureel)

Gemeenten zijn in grote mate afhankelijk van de inkomsten van het rijk. De belangrijkste inkomstenstroom is de algemene uitkering, die vaak een grillig verloop kent met soms forse bijstellingen achteraf. De ramingen in de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn gebaseerd op de laatst bekende circulaire.

Voor de jaren 2023 en verder is een herverdeling van het Gemeentefonds aangekondigd door het Rijk. In het afgelopen jaar zijn er meerdere berekeningen van het herverdeeleffect gepubliceerd. De meest recente berekening dateert uit december 2021. Op basis hiervan zou een herverdeling van het gemeentefonds voor Moerdijk een positief effect hebben van € 35 per inwoner, ofwel op termijn € 1.295.000. Dit is echter nog steeds een voorlopige inschatting. Nog steeds roept het herverdeelvorschot veel reacties en vragen op bij zowel voordeel- als nadeelgemeenten, maar ook de ROB (Raad voor het Openbaar Bestuur) vroeg om meer toelichting op de keuzes en effecten en plaatste kritische kanttekeningen bij de uitlegbaarheid van de uitkomsten.

In de meerjarenbegroting is voor de jaren 2023 en volgende rekening gehouden met een toename van de algemene uitkering op basis van de cijfers van juli 2021. Rekening houdende met een ingroeitraject zou Moerdijk vanaf 2025 € 1,5 miljoen meer aan algemene uitkering ontvangen.

Vanwege de grilligheid van de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, zoals positieve of negatieve bijstellingen achteraf, is in het weerstandsvermogen een bedrag meegenomen van € 1.100.000.

Bedrijfsvoeringsrisico's (incidenteel/structureel)

Binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering wordt een aantal risico's onderkend op het gebied van ICT, personeel, financiën, inkoop en aanbesteding, huisvesting, fiscaliteit, het betalingsverkeer en rentekosten. Voor zover deze risico's niet zijn te vermijden, te mitigeren of te verzekeren zijn ze meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Krapte arbeidsmarkt

Een belangrijk risico dat zich de afgelopen jaren steeds sterker is gaan manifesteren is de krapte op de arbeidsmarkt. Dit heeft een stevige impact op de gemeentelijke organisatie en het tijdig en binnen de kostenramingen kunnen realiseren van de gemeentelijke doelen. Het is daarbij niet alleen een kwestie van geld. De krapte op de arbeidsmarkt heeft ook gevolgen voor de mogelijkheden om tijdelijk personeel in te kunnen huren.

Digitale veiligheid & weerbaarheid

Digitalisering is een van de motoren waarop de samenleving draait. De digitalisering in de samenleving zet door. Niet alleen het dagelijkse werk wordt in hoge mate ondersteund door ICT, steeds vaker nemen slimme applicaties, algoritmes en innovaties werk van mensen over. Daarmee nemen ook de risico's ten aanzien van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijke gegevens toe. Bij gemeenten bestaat het toenemende bewustzijn dat zij aan inwoners, ondernemers en ketenpartners (waaronder partijen in het verlengd lokaal bestuur) verplicht zijn hun verantwoordelijkheid te nemen in de digitale samenleving. Bestuurders streven naar een verdere verhoging van de digitale weerbaarheid in brede zin: in de eigen organisatie, bij ketenpartners en voor inwoners en ondernemers. Dat betekent dat permanent aandacht besteed wordt aan digitale veiligheid bij bestuur, gemeenteraadsleden, management en ambtenaren.

Ondanks alle maatregelen en inspanningen blijft het mogelijk dat we getroffen worden door (grote) incidenten, 100% veiligheid bestaat immers niet. De gevolgen kunnen variëren van het volledig stil komen te liggen van de organisatie tot het niet kunnen werken van een individuele medewerker. De bedrijfsrisico's, die hiermee samenhangen, laten zich moeilijk kwantificeren. De extra kosten bestaan niet alleen uit eigen uren, een lagere productie en een slechtere dienstverlening, maar ook het inhuren van externe expertise voor forensisch onderzoek, herstel- en vervangingskosten en imagoschade.

Gegevensbescherming

Onze inwoners moeten en mogen ervanuit gaan dat hun gegevens bij ons veilig en vertrouwd worden verwerkt. Daarom zetten we in op informatieveiligheid op onze systemen en leren we onze medewerkers om bewust, veilig en vertrouwd met (persoons)-gegevens om te gaan. Hierdoor wordt de kans op een inbreuk op gegevensbescherming verkleind maar die blijft aanwezig. De impact van een inbreuk kan heel hoog zijn, omdat wij als gemeente veel van de meest gevoelige gegevens van personen verwerken, zoals financiële gegevens, BSN, gezondheidsgegevens en andere bijzondere en/of gevoelige persoonsgegevens.

De kosten naar aanleiding van een inbreuk met een hoge impact zitten in ieder geval in: apparaatskosten, communicatiekosten, expertisecosten, auditkosten, kosten voor technische aanpassingen, herstel van dossiers en mogelijke kosten naar aanleiding van een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens.

In het weerstandsvermogen is voor de diverse bedrijfsvoeringsrisico's een bedrag meegenomen van € 1.900.000.

Juridische claims (incidenteel)

Het maximaal verzekerde bedrag inzake juridische claims bedraagt € 2,5 miljoen. Eventuele juridische kosten vallen niet onder de verzekering. Het risico inzake een aansprakelijkstelling van de gemeente door omliggende bedrijven van Chemie Pack is inmiddels verjaard en daarmee vervallen. Verder is er een risico van (plan)schadeclaims met betrekking tot het project centrumplan Zevenbergen en wijziging van bestemmingsplannen.

In het weerstandsvermogen is voor bovenstaande juridische risico's een bedrag meegenomen van € 1.500.000.

Samenwerkingsverbanden (incidenteel/structureel)

Gemeenten bevinden zich in een voortdurend veranderende omgeving. Daarom wordt steeds gezocht naar een meer efficiënte en effectievere uitvoering van taken en activiteiten. Daar waar mogelijk wordt hierbij ingezet op samenwerking met andere gemeenten en private partijen. In de praktijk blijkt de kaderstelling en de controle ten aanzien van verbonden partijen en in het verlengde hiervan risicobeheersing complex te zijn. Met het oog op het versterken van de grip op verbonden partijen is in regionaal verband een 6-tal richtlijnen vastgesteld ten aanzien van onder andere de kaderstelling door de raden en de wijze van verantwoording door de verbonden partijen. Naast het toezien op het toepassen van deze richtlijnen wordt daarbij ingezet op het maken van duidelijke prestatieafspraken (bijvoorbeeld door middel van dienstverlenings-overeenkomsten) en het goed monitoren van de uitvoering hiervan. Tot slot is in de regio een quickscan ontwikkeld gericht op een zevental risicovolle regelingen (o.a. BWB, OMWB,

Veiligheidsregio, RWB en GGD). Op basis van deze scan kan besloten worden om een diepgaandere evaluatie uit te voeren.

Een aantal gemeenschappelijke regelingen, zoals bijvoorbeeld de Veiligheidsregio en het WVS, houdt op basis van besluiten van het algemeen bestuur zelf geen weerstandsvermogen aan. Dat betekent dat de samenwerkende gemeenten het resterende risico dragen. In die gevallen zullen de deelnemende gemeenten zelf dienen zorg te dragen voor voldoende weerstandsvermogen.

In het weerstandsvermogen is derhalve een bedrag van € 300.000 meegenomen.

Overige risico's (incidenteel/structureel)

Naast de bovengenoemde risico's is er voor rekeningrisico's, zoals open einde-regelingen een bedrag meegenomen in het weerstandsvermogen. Te denken valt bijvoorbeeld aan kosten met betrekking tot afval, waarvan de structurele lasten worden afgedekt door de afvalstoffenheffing, maar eventuele tegenvallers in het lopende jaar ten laste komen van het rekeningsaldo.

In het weerstandsvermogen is een bedrag van € 500.000 meegenomen.

Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het Besluit Begroting en Verantwoording gemeente en provincies (BBV) is bepaald dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing vijf kengetallen worden opgenomen.

Deze kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie.

De kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument, maar zijn juist bedoeld om de gemeentelijke financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten.

De kengetallen die we opnemen in onze jaarrekening zijn:

Netto schuldquote: de netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager het percentage, hoe kleiner de schulden.

Solvabiliteitsratio: het kengetal solvabiliteitsrisico geeft inzicht in de mate waarin het bezit op de balans gefinancierd is door het eigen vermogen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Grondexploitatie: het kengetal grondexploitatie laat zien hoe groot de grondpositie is ten opzichte van het totaal van de baten in de jaarrekening. Hoe lager het percentage, hoe beter.

Structurele exploitatieruimte: dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit: de belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Hoe lager het percentage hoe beter.

De kengetallen voor 2021

Jaarrekening 2021			Verloop van de kengetallen	
Kengetal			Categorie	Rekening 2021
1.	Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	A	2%
		b. met correctie doorgeleende gelden	A	-8%
2.	Solvabiliteitsratio		A	56%
3.	Grondexploitatie		A	14%
4.	Structurele exploitatieruimte		C	-5%
5.	Belastingcapaciteit		B	96%

Beoordeling

In de tabel hieronder is te zien welke waarden bij welke categorie (A, B of C) behoren.

Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. Op basis van deze indeling is de tabel hierboven per kengetal de categorie aangeduid.

Toelichting score:

Categorie A = "goed"

Categorie B = "middelmatic" (nog geen acuut risico)

Categorie C = "slecht" (risico!)

Kengetal			Categorie A	Categorie B	Categorie C
1.	Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
		b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
2.	Solvabiliteitsratio		> 50%	20 - 50 %	< 20 %
3.	Grondexploitatie		< 20 %	20 - 35 %	> 35 %
4.	Structurele exploitatieruimte		Begroting > 0%	Begroting 0%	Begroting < 0%
5.	Belastingcapaciteit		< 95%	95 - 105 %	> 105 %

Beoordeling onderlinge verhouding tussen de kengetallen i.r.t. financiële positie

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote in 2021 bedraagt 2%, de netto schuldquote met correctie doorgeleende gelden bedraagt negatief 8%. Beide percentages liggen ver onder het gemiddelde van 90%. Het kengetal komt hiermee in categorie A.

Solvabiliteitsratio

Het eigenvermogen van de gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De solvabiliteitsratio ligt in categorie A met een percentage van 56%. De gemeente heeft hiermee een stabiele en gunstige ratio.

Grondexploitatie

Voor de berekening van dit kengetal worden bouwgronden in exploitatie gedeeld door de totale baten exclusief de reserves en uitgedrukt in een percentage.

Het kengetal grondexploitatie bedraagt 14% en ligt onder de 20%. Hiermee komt het kengetal in categorie A.

Structurele exploitatieruimte

De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden gezien.

Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie er niet toe bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatie ruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

De jaarrekening 2021 bevestigt het beeld van de begroting 2021 dat de structurele exploitatieruimte onder de 0% zit, namelijk negatief 5%. Hiermee komt het kengetal uit in categorie C waarmee de gemeente risico loopt. Dit geeft aan dat de structurele baten niet toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit

De onroerendezaakbelasting is voor gemeenten de belangrijkste vorm van belastinginkomsten. De belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan de landelijk gemiddelde tarieven. Hierbij wordt uitgegaan van de woonlasten voor een gezin, bestaande uit de OZB voor een woning met een gemiddelde waarde, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

De mate waarbij een tegenvaller kan worden bijgestuurd, wordt ook wel de wendbaarheid van de begroting genoemd. Wanneer een gemeente te maken heeft met een hoge schuld, de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten en de woonlasten al relatief hoog zijn, dan is er minder ruimte om te kunnen bijsturen.

De gemiddelde lastendruk voor 2021 bedraagt 96%. Hierdoor komt het kengetal uit in categorie B. Dit komt met name door de stijgende lasten voor de afvalstoffenheffing en het uitgangspunt dat deze heffingen 100% kostendekkend moeten zijn. Hiermee kan worden geconcludeerd dat de woonlasten weinig tot geen ruimte bieden om, indien nodig, de financiële positie van de gemeente bij te sturen.

Samenvattend oordeel

Tweemaal per jaar, bij de jaarrekening en bij de begroting, wordt de voortgang getoetst door middel van de financiële kengetallen. Daarbij is wel goed op te merken dat de kengetallen in samenhang moeten worden gezien.

Zoals is aangegeven komen er 4 kengetallen uit in categorie A, 1 in categorie B (belastingcapaciteit) en 1 in categorie C (structurele exploitatieruimte). De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit laten zien dat er weinig ruimte is om bij te dragen aan verbetering van de financiële positie van de gemeente Moerdijk. Het negatieve kengetal van de structurele exploitatieruimte ligt in lijn met de begroting 2021, waarin een ratio van negatief 2% was berekend. Het gerealiseerde resultaat voor 2021 bestaat voornamelijk uit incidentele voordelen en zitten niet in het structurele saldo.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de gemeente verplicht om bij zowel de begroting als bij de jaarrekening een paragraaf grondbeleid op te stellen. Doel van deze paragraaf is de gemeenteraad inzicht te bieden en te ondersteunen in haar kaderstellende rol.

Deze paragraaf bevat een inhoudelijke analyse over de realisatie van de voornemens die op het gebied van grondbeleid in de beleidsbegroting 2021 uiteengezet zijn. Daarnaast wordt een actuele verwachting uitgesproken omtrent de financiële uitkomsten van de grondexploitatie.

Het jaar 2021: een terugblik

Grondbeleid algemeen

Uitgangspunt van de huidige Nota Grondbeleid is een actieve en regisserende rol van de gemeente Moerdijk. De veranderingen op de ontwikkelingsmarkt vroegen van overheden noodgedwongen een andere en meer actievere betrokkenheid. Dit om te voorkomen dat ontwikkelingen stilvielen. In de tussentijd is de markt volledig omgeslagen en is er een ander uiterste bereikt. Enorme krapte met hoge woningprijzen, stijgende kosten en overvolle bouwagenda's zijn op dit moment de norm.

Ondanks de verhoogde woningbouwdruk om het woningtekort bij te werken kunnen deze marktomstandigheden de versnellingsopgave belemmeren. Door de extreme vraag naar woonproductie kan dit ten kosten gaan van de kwaliteit en onderscheidenheid van woningbouwprojecten op de langere termijn. Door de snelheid komen ook de capaciteit van de organisatie en het financiële risicoprofielen van gemeenten onder druk te staan. De huidige situatie vraagt steeds vaker om een actieve inzet van het gemeentelijk instrumentarium en situationeel grondbeleid, om de haalbaarheid, de kwaliteit en de snelheid van (toekomstige) projecten veilig te kunnen stellen.

Grondbeleid en Projecten:

Na het realiseren van de water gerelateerde opgaven in het centrumplan Zevenbergen begin 2021, is aan het eind van het jaar ook een groot deel van het complex aan de Molenstraat opgeleverd. Op de begane grond zijn al diverse winkels geopend, waaronder een Kruitvat en een Dirk van de Broek. De oplevering van de appartementen zal medio 2022 plaatsvinden. Omdat in 2021 de gunning van het andere plandeel aan de Stoofstraat heeft plaatsgevonden zal de daadwerkelijke levering van de grond aan de ontwikkelende partij naar verwachting in 2022 plaats kunnen vinden.

In de projecten waar de gemeente een actieve rol heeft in grondverkoop van particuliere bouwkavels lopen de verkopen ook zeer vlot. Zo zijn de resterende kavels in de Vlinderbuurt (4) te Standdaarbuiten en de Waterwijk (22) te Fijnaart volledig verkocht. De Waterwijk is mede door de actieve en voortvarende rol van de gemeente veel sneller dan aanvankelijk werd gedacht een nieuwbouwwijk rijker. Ook door de sterke vraag, een actieve rol in het verkoop proces en het leveren van bijzonder veel maatwerk is de gemeente geslaagd haar nieuwer inwoners snel te kunnen interesseren voor dit project. Met een zeer actieve gemeentelijk insteek kunnen dus zowel ruimtelijke bevordering als significante financiële resultaten worden bewerkstelligd.

Toekomstige ontwikkelingen (grondbeleid gerelateerd):

De huidige Nota Grondbeleid dateert uit 2016. De nieuwe Nota Grondbeleid anticipeert op de inwerkingtreding van de omgevingswet. Omdat de inwerkingtreding van de omgevingswet meermaals is uitgesteld heeft dit ook tot gevolg gehad dat het vaststellen van de nota grondbeleid is uitgesteld. De Omgevingswet staat op dit moment gepland om op 1 januari 2023 ingevoerd te worden. De verwachting is dat de nota grondbeleid in 2022 kan worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Op 1 januari 2016 is de Vennootschapsbelasting ingevoerd voor gemeenten. Overheden vallen onder deze regelgeving als zij als ondernemer optreden en hierbij (in fiscale zin) winst maken. Het grootste risico binnen de vennootschapsbelasting wordt gelopen binnen de grondexploitaties, aangezien daar het financiële zwaartepunt ligt van gemeentelijke activiteiten die als ondernemersactiviteit gekwalificeerd kunnen worden. Om deze reden is er ook een afzonderlijke winststreventoets geïntroduceerd voor de grondexploitaties om te bepalen of een gemeente voor dit onderdeel mogelijk belastingplichtig is voor de VPB, namelijk de (Post-)QuickScan.

Tot en met boekjaar 2020 zijn de resultaten van deze scan dusdanig negatief, dat de gemeente vooralsnog niet door de ondernemerspoort is gegaan. Door het toevoegen van de Waterwijk in Fijnaart met een omvangrijk positief projectresultaat en het toevoegen/afsluiten van enkele andere projecten begon het risico op een positieve scanuitslag wel op te lopen. Door het afsluiten van de Vlinderbuurt lijkt het er echter op dat de gemeente ook voor 2021 buiten de ondernemerspoort blijft. Belangrijk is om in de toekomst proactief te blijven acteren op strategisch niveau waar mogelijk om buiten de vennootschapsbelastingplicht te blijven. Nieuwe complexe grondexploitaties van grote schaal kunnen namelijk zomaar leiden tot een complete omslag, en daarom moet in de aanloopfase van dergelijke projecten worden geanalyseerd wat het effect is op de winststreventoets.

Economie

Na circa twee jaar lijkt de coronacrisis op zijn eind of tenminste een permanent mildere vorm af te stevenen. De effecten van de deze crisis zullen echter nog wel doorwerken in de (nabije) toekomst. Zowel de woning- als ontwikkelingsmarkt staat nog steeds onder hoge druk, en daar lijkt vooralsnog geen verandering in te komen. De huizenprijzen bleven in 2021 de opwaartse trend van de afgelopen jaren volgen met als resultaat de aanhoudende krapte in het woningaanbod. Deze krapte lijkt ook in stand gehouden te worden door het wederzijdse gebrek aan productiecapaciteit van woningen en de sterk stijgende kosten in deze sector. Hoewel de coronacrisis dus aan het bedaren is, is het gebrek aan een internationale crisis met de oorlog in Oekraïne een verschijnsel van zeer korte duur. Hoe heftig de effecten van deze nieuwe crisis zullen zijn voor de economie en de woningmarkten zal afhangen van hoe de situatie zich daar ontwikkelt. De schaarste op de grondstoffenmarkt is het eerste direct merkbare resultaat hiervan, maar ook het gebrek aan andere (bouw)producten uit zowel Oekraïne als Rusland kan op termijn prijsstijgingen opleveren.

Deze steeds verder uitdijende omstandigheden hebben uiteraard gevolgen voor de projectrisico's in de Moerdijkse projecten. Zo wordt steeds vaker duidelijk dat alle gerelateerde (markt)partijen te maken hebben met onzekerheid wat betreft hun kostprijzen, maar ook wat betreft hun eigen arbeidscapaciteit. Sinds de coronacrisis op een lager pitje staat is de arbeidsmarkt weer aangetrokken, waardoor hier ook stevige tekorten ontstaan. Vacatures worden steeds moeilijker ingevuld terwijl opdrachten en daarmee de werkdruk stijgt. Deze arbeidsmarktkrapte heeft zowel directe als indirecte gevolgen voor de gemeentelijke projecten, aangezien er zowel in het ambtelijke apparaat als bij externe partijen een tekort is aan menselijk kapitaal. Hierdoor moet rekening worden gehouden met langere doorlooptijden in de verschillende fases van de projecten.

De recente stijging van de hypotheekrente (die overigens nog steeds historisch laag is) kan nog wel zorgen voor interessante veranderingen in de woningmarkt, aangezien deze effectief de koopkracht en daarmee de totale vraag van potentiële woningkopers beperkt. Hoe dit tot uiting gaat komen lijkt nog onduidelijk, maar ook hierbij moet rekening worden gehouden met extreme varianten. De druk op de markten loopt immers al velen jaren op, en de geschiedenis leert ons dat conjunctuurschommeling op regelmatige basis voor blijven komen en bubbels kunnen ontstaan zonder dat veel mensen dat door hebben. Dit heeft mogelijk ook effect op de projectrisico's, mocht de markt op termijn namelijk uiteindelijk uit elkaar vallen om wat voor reden, dan wordt de verkoopbaarheid mogelijk opeens een hekel punt wat we ons nu amper voor zouden kunnen stellen. Ook in verband met de langere doorlooptijden en vertragingen kan dit al sneller dan verwacht relevant worden.

Verder zullen de strengere regelgeving op het gebied van PFAS en Stikstof nog steeds effect blijven hebben op projectbegrotingen en de planning van de projecten. Ook het recente Didam-arrest vormt waarschijnlijk weer een

extra barrière voor de projecten. Door deze uitspraak moeten grondverkopen naar alle waarschijnlijkheid vrijwel altijd openbaar gebeuren, wat een aanvullend arbeids- en kostenintensief traject met zich mee brengt dat uiteraard ook tijdrovend is. Dergelijke ontwikkelingen dragen dus niet bij aan de versnelde woningbouwopgaven.

Wijze van grondbeleid

De Nota Grondbeleid is een belangrijk instrument om uitvoering te kunnen geven aan ruimtelijke visies, beleidslijnen en de collegeagenda. Door de invoering van de Omgevingswet gaat de koers van het ruimtelijk beleid veranderen. De wijze van grondbeleid wordt momenteel in samenhang met de introductie van de Omgevingswet aangepast aan deze nieuwe koers.

Instrumentarium

Inzet publiekrechtelijk instrumentarium

Bij het verwerven van gronden in projectgebieden wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de mogelijke inzet van het grondbeleidsinstrumentarium. Dit vergt dan telkens een separaat besluit van de gemeenteraad. Op dit moment lopen er 5 trajecten voor voorkeursrechten, namelijk Zevenbergen Noord (1&2), Zevenbergen Oost, Fijnaart Molenstraat 5, Westschans Klundert en Logistiek Park Moerdijk. Er lopen geen trajecten voor onteigening.

Inzet privaatrechtelijk instrumentarium

In 2021 heeft geen strategische verwerving plaatsgevonden.

Grondbeleid en financiën

- A. Complexen in exploitatie
 - Toelichting algemeen
 - Algemene uitgangspunten
 - Grondverkopen
 - Exploitatieprognose maximaal 10 jaar
 - Voorziening verlies/winstneming
 - Weerstandsvermogen projecten
- B. Materiële en vlottende activa
 - Reserve strategische verwerving
 - Reserve grondexploitatie
- C. Kostenverhaal
- D. Resultaat grondexploitatie
- E. Toelichting projecten in exploitatie

Uiteenzetting per onderdeel volgt hierna:

Bedragen x € 1.000

NR.	COMPLEXEN IN EXPLOITATIE	BOEKWAARDE		MUTATIES 2021		WINSTNEMING/ AFSLUITING 2021	BOEKWAARDE		BEGROTE MUTATIES vanaf 1-1-2022		BEGROTE BOEKWAARDE einddatum	(VERWACHT) EINDRESULTAAT	JAAR AFSLUITING
		Per 1-1-2021		Kosten	Opbrengsten		per 31-12-2021		Kosten	Opbrengsten			
14	Havenfront	€ 20	-	€ 0	-	€ 20	€ 33	-	€ -13	€ -13	2022		
56	Frisostraat	-	€ 72	€ 174	-	€ 103	€ 100	-	€ 2	€ 2	2022		
110	Dorpshart Moerdijk	€ -2.073	€ 55	€ 10	-	€ -2.118	€ 443	€ 325	€ -2.236	€ -2.236	2023		
116	Vlinderbuurt	€ 1.047	€ 325	€ 471	€ 1.193	-	-	-	-	€ 2.208	2021		
128	Even.terrein Klundert	€ 421	€ 6	-	-	€ 415	€ 508	-	€ -93	€ 335	2022		
153	Stoofstraat	€ -1.315	€ 24	€ 1	-	€ -1.338	€ 341	€ 2.343	€ 663	€ 663	2023		
154	Molenstraat Zvb	€ -612	€ 59	-	-	€ -672	€ 180	€ 10	€ -841	€ -841	2022		
163	Sporenbergstraat	€ -889	€ 26	€ 2	-	€ -914	€ 1.083	€ 1.805	€ -191	€ -191	2023		
176	Waterwijk West	€ -234	€ 177	€ 3.119	€ 709	€ 2.000	€ 2.464	€ 3.599	€ 3.135	€ 4.367	2025		
179	Tankstation St.buiten	€ 97	-	-	€ 97	-	-	-	-	€ 97	2021		
	TOTAAL	€ -3.539	€ 744	€ 3.778	€ 1.998	€ -2.503	€ 5.152	€ 8.082	€ 426	€ 4.390			

A. Complexen in exploitatie

Toelichting algemeen

Bovenstaande complexen betreffen projecten waar de gemeente Moerdijk in risicodragende vorm deel uitmaakt van het productieproces naar bouwrijpe grond en/of grond verkoopt als onderdeel van het project. In 2021 waren 10 projecten actief (waarvan 2 in 2021 zijn afgesloten). Verdere toelichting en onderbouwing per complex is opgenomen onder sectie E.

Totalen per 31-12-2021:

- Boekwaarde geïnvesteerd vermogen: ca. € 2.503.100 negatief
- Nog te maken kosten binnen grondexploitaties: ca. € 5.152.500
- Nog te realiseren opbrengsten binnen grondexploitaties: ca. € 8.081.800

Algemene uitgangspunten

- De in de grondexploitaties genoemde bedragen zijn exclusief BTW;
- De kosten bouw en woonrijp maken binnen de grondexploitatie zijn (overwegend) gebaseerd op aanbestedingsresultaten, offertes, kengetallen en/of ervaringscijfers;
- De opbrengstenraming is (overwegend) gebaseerd op overeengekomen bijdragen, taxatierapportages, marktanalyses, subsidie aanvragen en of vastgesteld kostenverhaal;
- De in de grondexploitatie berekende rente (0,75%) wordt elk jaar opnieuw vastgesteld op basis van de voorgeschreven methode in de notitie grondbeleid van de commissie BBV;
- De in de grondexploitatie berekende kostenstijging is gebaseerd op de methodiek beschreven in een interne notitie (memo index rente en kostenstijging) en bedraagt 5,72%, deze methodiek combineert een aantal sector gebonden statistieken in één gewogen index;
- Er wordt geen opbrengstenstijging toegerekend binnen de grondexploitatie. Eventuele prijsstijging moet blijken uit een geactualiseerde taxatierapportage.

Grondverkopen

In 2021 hebben binnen de grondexploitaties de volgende grondverkopen plaatsgevonden tegen een totaalsom van ca. € 3.730.000 t.w.;

- 4 bouwkavels in de Vlinderbuurt te Standdaarbuiten
- 22 bouwkavels in Waterwijk te Fijnaart
- Grond t.b.v. project Frisostraat in Zevenbergschen Hoek

Exploitatieprognose, 10 jaarstermijn: Binnen het totaal aan complexen in exploitatie is er geen sprake van overschrijding van de (voortschrijdende) 10 jaarstermijn. Alle grondexploitaties kunnen binnen 10 jaar worden afgerond.

Verliesvoorziening

Met de voorziening verliesgevende plannen worden financiële middelen gereserveerd ter dekking van verwachte verliezen in de afzonderlijke projecten. Deze verwachte verliezen worden jaarlijks bij de opstelling van de jaarrekening (her)berekend tot het op dat moment berekende verlies. De voorziening bedroeg op 31-12-2021 € 3.281.200. Dit is ca. € 24.000 meer dan op 31-12-2020. Dit wordt veroorzaakt door de negatieve saldi in de Molenstraat en Sporenbergstraat als gevolg van (verwachte) kostenstijgingen. Naast deze projecten maken ook de negatief verwachte resultaten van de projecten Dorpshart Moerdijk en Havenfront Willemstad deel uit van de huidige voorziening verliesgevende plannen.

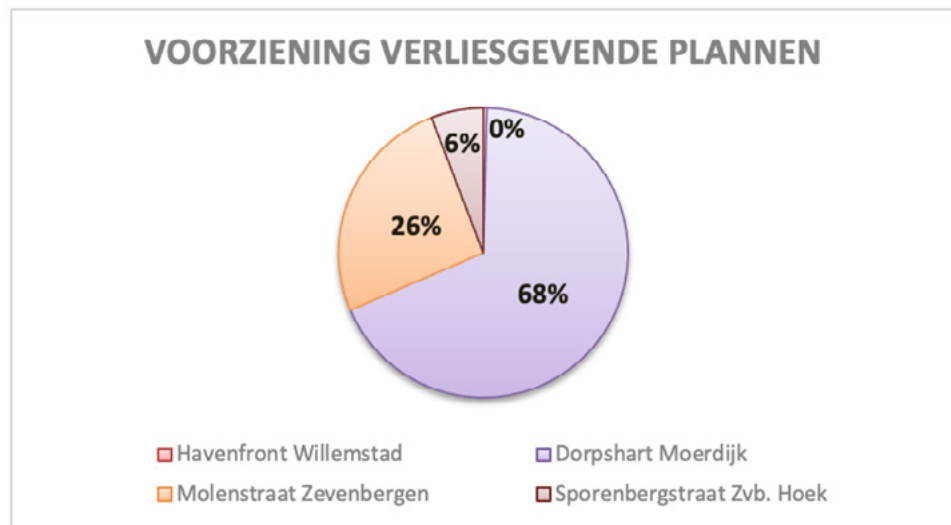
Voorziening per project

Havenfront Willemstad:
€ 12.700

Dorpshart Moerdijk:
€ 2.235.800

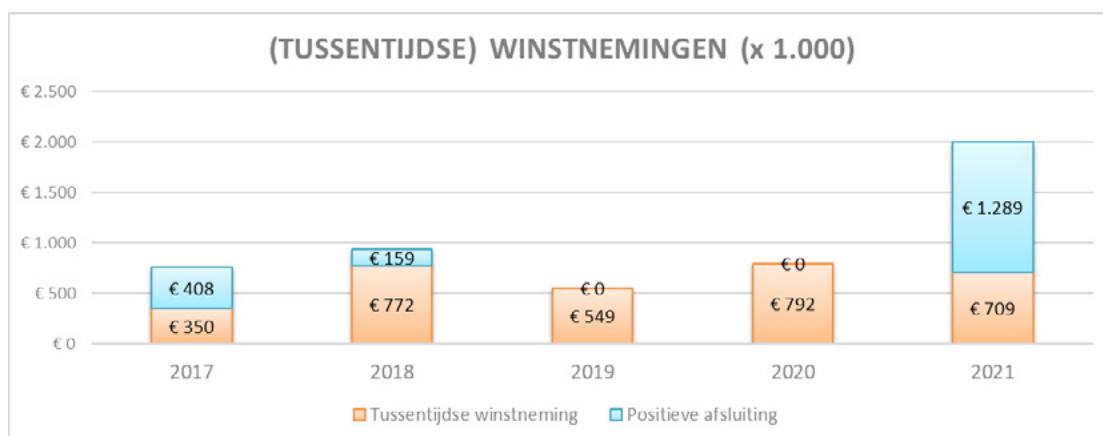
Molenstraat:
€ 841.400

Sporenbergstraat:
€ 191.300

Winstneming en positieve afsluiting

Op grond van de exploitatieresultaten per complex moet worden beoordeeld of er sprake is van een te nemen winst binnen dat afzonderlijke complex. Er moet wel sprake zijn van voldoende zekerheid dat de winst ook daadwerkelijk is of wordt gerealiseerd. Op basis van de vastgestelde POC-methodiek (percentage of completion) wordt voor ieder project berekend of er (tussentijds) winst moet worden genomen. Bij het afsluiten van betreffende winstgevende complexen resteert normaliter nog een positieve afsluiting over de overgebleven positieve boekwaarde van het project na de eerdere winstnemingen.

Op basis van de POC-methodiek dient een enkele winstneming gedaan te moeten worden. Het gaat hierbij om een bedrag van ca. € 709.000 in project Waterwijk West te Fijnaart. Verder zijn er 2 positieve afsluitingen onder de in 2021 afgesloten grondcomplexen. Het gaat hier om een bedrag van ca. € 1.193.000 bij de Vlinderbuurt en ca. € 97.000 bij Tankstation Standdaarbuiten.

Weerstandsvermogen projecten

In het weerstandsvermogen van de gemeente wordt rekening gehouden met de risico's binnen de grondexploitatie. Hiervan wordt een toelichting gegeven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

B. Materiele vaste & vlottende activa

Het gaat hierbij om complexen waarvoor nog geen raadsbesluit is genomen inzake (her)ontwikkeling en/of geen projectexploitatie is vastgesteld. Het betreft hier voornamelijk strategisch verworven objecten.

Om zicht en grip te houden op de waardeontwikkeling wordt afhankelijk van het soort object, (met een gemiddelde frequentie van 1 x per 2 jaar) de taxatie geactualiseerd dan wel getoetst aan de WOZ-waarde. In 2021 was er één geval van een onbalans tussen de historische verkrijgingsprijs en de actuele marktwaarde, namelijk voor de strategische verwerving Mulders (Huizersdijk). Deze locatie is met € 32.000 afgewaardeerd.

De spelregels strategische verwerving moeten nog worden aangepast aan de nieuwe verslagleggingsregels/BBV. Eerder is aangegeven dat ook deze aanpassingen worden betrokken bij de actualisatie van de Nota Grondbeleid die in 2022 moet worden vastgesteld.

Bedragen x € 1.000

COMPLEX	KERN	BOEKWAARDE 1-1-2021	GROND- AANKOPEN	OVERHEVELING NAAR BIE	GROND- VERKOPEN	AFWAARDERING IVM HERTAXATIE	BOEKWAARDE 31-12-2021
Materiële Vaste Activa (Niet in exploitatie genomen bouwgrond)							
Plan Fijnaart West	Fijnaart	€ -					€ -
Gronden buiten bestemmingsplan)	div.kernen	€ 524					€ 524
Schansweg 22a (Leijten)	Klundert	€ 1.050					€ 1.050
Frisostraat 23 b	Zevenbergschen Hoek	€ 61		€ 61			€ 0
Pr.Irenestraat (vm.gymzaal)	Fijnaart	€ 117					€ 117
Landbouwgronden Joh. Willem Frisostraat (H)	Moerdijk	€ 330					€ 330
Schansdijk 8(a)(Wolst)	Zevenbergen	€ 1.520					€ 1.520
Julianastraat 76	Moerdijk	€ 283					€ 283
Den Bels, Waterfront (Van Diepeningen)	Moerdijk	€ 3.012					€ 3.012
Westerstraat 46 (centrumontw)	Klundert	€ 195					€ 195
Kruisgebouw	Moerdijk	€ -					€ -
Sporenbergstraat	Zevenbergschen Hoek	€ -					€ -
Kop Roode Vaart	Zevenbergen	€ 36					€ 36
Aanleunwoningen Westhoek	Zevenbergen	€ -					€ -
Strategische verwerving Mulders (Huizersdijk)	Zevenbergen	€ 1.350				€ 32	€ 1.318
Grasland Roode Vaart (Huizersdijk)	Zevenbergen	€ 26					€ 26
Gronden Caldic	Zevenbergen	€ 6.000					€ 6.000
Vloevelden Noordrand	Zevenbergen	€ 232					€ 232
Gronden Ballast Nedam, Den Bels 8	Moerdijk	€ 2.230				€ -	€ 2.230
Totaal Materieel vaste activa		€ 16.965	€ -	€ 61	€ -	€ 32	€ 16.873

Reserve strategische verwerving

De Reserve Strategische Verwerving Onroerend Goed is door de gemeenteraad ingesteld omdat er behoefte was aan een budget en methodiek waarmee het college strategisch kon handelen indien nodig en gewenst. Met behulp van deze reserve kan het college op advies van de werkgroep strategische verwervingen besluiten tot de aankoop van gronden voor strategische doeleinden, zoals bijvoorbeeld ter voorkoming van het "warm" worden van gronden (wat prijsopdrijvende effecten zou hebben) op locaties waar in de toekomst mogelijk woningbouwprojecten gepland worden.

In 2021 heeft één storting in de reserve strategische verwerving plaatsgevonden van € 1.300.000. Dit betrof een terugbetaling aan de reserve inzake de verwerving van de gronden voor Waterfront Moerdijk. De stand van de reserve strategische verwerving komt hierdoor op € 4.631.700 positief.

Reserve grondexploitatie

Het doel van deze in 2021 geïntroduceerde reserve is het opvangen van fluctuaties in de winstnemingen van grondexploitaties. Aangezien het verplicht is om tussentijds al winst te nemen, kan het voorkomen dat het restant van de winst bij afsluiting lager is dan de noodzakelijke afdrachten die nog te voldoen zijn bij het afsluiten. Hierdoor kan een dergelijk tekort ten laste komen van het jaarrekeningresultaat. Door bij elke winstneming een deel van het resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve 'reserve grondexploitatie' kan dit worden voorkomen.

De toevoeging aan deze reserve wordt dan evenals het bedrag van de winstneming gebaseerd op de verhouding tussen de omvang van de werkelijke lasten tot opzichte van de totale lasten. Bij het afsluiten van een grondexploitatie worden de afdrachten vanuit de reserve grondexploitatie dan overgeheveld naar de andere betreffende reserves. Ook eventueel te veel genomen winstnemingen kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht.

In 2021 zijn er 2 toevoegingen geweest aan de reserve grondexploitatie, namelijk de toevoeging vanuit de winstneming Waterwijk van ca. € 222.000 met de tweede bestuursrapportage 2021 en een toevoeging vanuit de bestemming jaarrekening resultaat van 2020 à ca. € 232.000. Hierdoor komt het saldo per 31-12-2021 uit op € 453.700.

C. Kostenverhaal

In projecten waar de gemeente in een faciliterende of passieve rol participeert is de gemeente niet of in mindere mate risicodragend. Inkomsten worden hier gegenereerd via het kostenverhaal. Tevens kan het zijn dat uit grondverkoop in projecten een deel aan het kostenverhaal wordt toegevoegd. Dit conform de systematiek zoals beschreven in de Nota Kostenverhaal.

Een deel van de besluitvorming omtrent het heropenen van het water en de markt in Zevenbergen is ten laste gebracht van de algemene reserve, omdat er op het moment van onttrekken onvoldoende ruimte beschikbaar was in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Het bedrag wat uit de algemene reserve is onttrokken wordt terugbetaald met bijdragen die gedurende het jaar worden gestort in de reserve bovenwijks tot de hoogte van het beschikbaar gestelde krediet. In 2021 is € 600.600 terugbetaald ten gunste van de algemene reserve, waarmee de "schuld" is afgelost.

In 2021 hebben de volgende stortingen in de reserves bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkeling plaatsgevonden:

RESERVE BOVENWIJKSE VOORZIENINGEN

€ 142.400	Diverse bijdragen uit kleinschalige ruimtelijke initiatieven
-----------	--

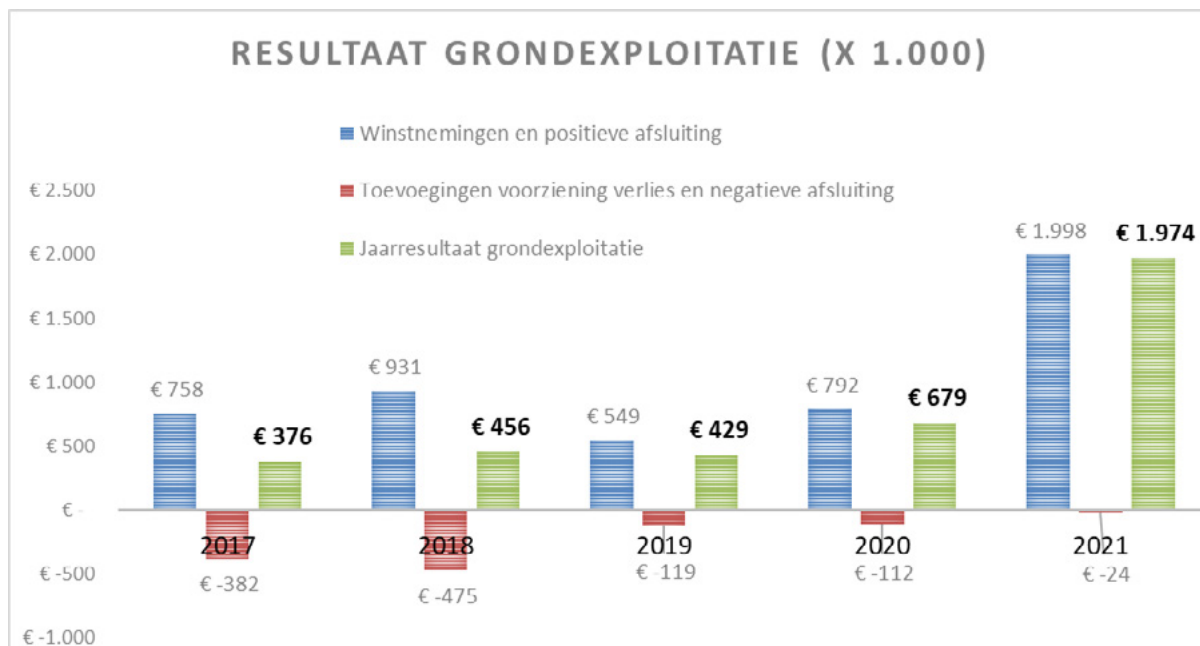
RESERVE RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

€ 26.700	Diverse bijdragen uit kleinschalige ruimtelijke initiatieven
----------	--

Na deze bijdragen staan de standen van de reserves bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkeling op respectievelijk € 177.100 en € 3.873.000.

D. Resultaat grondexploitatie 2021

Per 31-12-2021 zijn er 8 grondcomplexen actief en in ontwikkeling. Er is 1 toevoeging geweest aan de actieve grondexploitaties in 2021, namelijk de Frisostraat te Zevenbergschen Hoek. Verder zijn er 2 grondcomplexen afgesloten voor het eind van 2021, namelijk de Vlinderbuurt en Tankstation Standdaarbuiten. Het positieve resultaat van de grondexploitatie in 2021 was ca. € 1.974.000. Dit resultaat is opgebouwd uit de positieve afsluitingen van de Vlinderbuurt en het Tankstation, tezamen ca. € 1.289.200, de winstneming van de Waterwijk van ca. € 709.000 en de toevoegingen aan de voorzieningen verlies van ca. € 24.000 die hierop in mindering zijn gebracht.

E. Toelichting projecten in exploitatie

Hieronder een toelichting op hoofdlijnen per project als het gaat om de ontwikkelingen in 2021 en de prognoses. Onderstaande prognoses zijn de bedragen van het totale resultaat van het betreffende project (inclusief winstnemingen).

PROJECT 14 – HAVENFRONT WILLEMSTAD

Over de overdracht van de openbare ruimte van Ballast Nedam naar de gemeente worden nog steeds gesprekken gevoerd. Door het ontbreken van actuele revisietekeningen zal ook in 2022 verder gesproken worden onder welke condities de overdracht plaats kan vinden. Hierna kan deze grondexploitatie worden afgesloten.

Prognose 2020	€ 12.700	(nadelig)
Prognose 2021	€ 12.700	(nadelig)

PROJECT 116 – VLINDERBUURT STANDDAARBUITEN

In de loop van 2021 zijn de laatste 4 bouwkavels in het projectgebied verkocht. De projectexploitatie is eind 2021 vervroegd afgesloten, mede vanwege fiscale overwegingen. Voor de afbouw van het resterende gebied Markiezenlaan- Herfstvlinder is een voorziening van ca. € 307.000 getroffen op basis van een geactualiseerde kostenraming.

Prognose 2020	€ 1.237.500	(voordelig)
Prognose 2021	€ -	(project afgesloten)

PROJECT 128 – RODEBORG EVENEMENTENTERREIN KLUNDERT

In 2021 zijn de voorbereidingen getroffen voor het woonrijp maken van het laatste deel van de woonwijk. Hiervoor is door een extern bureau een nieuwe civiele raming opgesteld, deze komt uit op ruim € 460.000. Dit is hoger dan eerder in 2019 werd ingeschat. Dit is het gevolg van prijsstijgingen in de sector en een aantal werkzaamheden die eerder niet geraamd waren. Het projectsaldo komt na uitvoering van de werkzaamheden uit op bijna € 430.000. Mogelijk komen de daadwerkelijke kosten van het woonrijp maken hoger te liggen vanwege doorgaande prijsstijgingen, hier is echter wel rekening mee gehouden in de vorm de kostenstijgingsindex.

Prognose 2020	€ 453.700	(voordelig)
Prognose 2021	€ 427.600	(voordelig)

PROJECT 153 – STOOFSTRAAT ZEVENBERGEN

De locatie Stoofstraat is volledig eigendom van de gemeente. Het bestemmingsplan voor de beoogde vastgoedontwikkeling is sinds december 2013 onherroepelijk. De grond is vrij beschikbaar en wordt verkocht. In 2021 is hiertoe een biedingsprocedure doorlopen, waarmee de hoogste bieder is bepaald. Voorafgaand aan levering van de grond vindt een bodemsanering plaats. De voorbereidingen voor de sanering hebben meer tijd in beslag genomen dan eerder voorzien. Om die reden zal levering van de grond pas plaatsvinden in het 4^e kwartaal van 2022. Start bouw wordt voorzien eind 2022/begin 2023. De begrote kosten in 2021 zijn grotendeels nog niet gerealiseerd, dit heeft met name betrekking op de bodemsanering die eerder in 2021 was gepland, maar nu in 2022 zal plaatsvinden. Ook de andere onbenutte begrote kosten zijn doorgeschoven. Het negatieve effect op het plansaldo is het resultaat van de verhoogde kostenstijgingsindex i.r.t. de aanhoudende materiaalprijsstijgingen.

Prognose 2020	€ 664.700	(voordelig)
Prognose 2021	€ 663.200	(voordelig)

PROJECT 153D - MOLENSTRAAT ZEVENBERGEN

Voor het project Molenstraat is in april 2021 een extra budget van € 75.000,- beschikbaar gesteld. De aanpassingen van het openbaar gebied zijn begin 2022 afgerond binnen het resterende budget. Het project zal in 2022 worden afgesloten. Buiten het extra budget worden er door de planningswijzigingen ook wat rente- en kostenstijgingseffecten doorgerekend wat tezamen uitkomt op het verschil in de saldi.

Prognose 2020	€ 748.800	(nadelig)
Prognose 2021	€ 841.400	(nadelig)

PROJECT 110 – DORPSHART MOERDIJK

Begin 2021 heeft het college besloten om de scope van de ontwikkeling Steenweg 43 en 45 te wijzigen. Deze wijziging is verantwoordelijk voor de positievere prognose van het eindsaldo van dit project. De raad is middels een informatiebrief op de hoogte gebracht. Steenweg 43 zal worden verkocht aan Woonkwartier ten behoeve van de ontwikkeling van 7 levensloopbestendige sociale huurwoningen. Voor de verkoop van Steenweg 45 vinden gesprekken plaats met de uitbater van de buurtsuper ten behoeve van de verplaatsing van de buurtsuper en ontwikkeling van een kleine horecavoorziening. Mocht dit niet tot een verkoop komen, dan bestaat altijd nog de mogelijkheid om Steenweg 45 in de huidige staat en functie op de markt te brengen voor verkoop.

Prognose 2020	€ 2.410.500	(nadelig)
Prognose 2021	€ 2.235.800	(nadelig)

PROJECT 176 – WATERWIJK FIJNAART

Begin 2021 heeft het college besloten om fase 3 en 4 tegelijkertijd versneld in de verkoop te brengen. Tevens werd besloten om op basis van hertaxatie de verkoopprijs te verhogen. De versnelde verkoop is vervolgens succesvol in gang gezet. Op 15 juni 2021 is gestart met de reservering van de kavels, waarbij de inschrijvers op volgorde van loting waren uitgenodigd. Met resultaat, want diezelfde dag waren alle kavels van fase 3 en 4 gereserveerd. Ondertussen zijn alle koopovereenkomsten ondertekend en zullen naar verwachting uiterlijk juli 2022 de laatste aktes passeren. Daarmee is Waterwijk Fijnaart uitverkocht. Mocht er tussendoor nog een koper afhaken, dan is er een wachtlijst van overige inschrijvers achter de hand.

De planning van Waterwijk is ondertussen aangepast. Naar verwachting zal in 2025 de gehele wijk woonrijp kunnen worden opgeleverd in plaats van pas in 2027. Op basis van een nieuwe civiele raming zijn deze kosten voor het woonrijp maken bijna 3 ton hoger uitgevallen. Dit wordt echter gecompenseerd door de opbrengstenstijging van de laatste verkochte kavels wat al reeds was aangekondigd in de 2de berap 2021.

Prognose 2020	€ 4.113.300	(voordelig)
Prognose 2021	€ 4.366.600	(voordelig)

PROJECT 179 – TANKSTATION ST BUITEN

Dit project is per 31-12-2021 afgesloten. Het tankstation van Sakko is namelijk gerealiseerd en afgewerkt. Na een eerdere winstneming van ruim € 222.803 resteert er bij de afsluiting van het project een positief saldo van € 96.587. De grondverkoop ten behoeve van het tankstation levert, naast de opbrengst van ruim 3 ton, ook ruim € 35.580 aan bovenwijks op (welke na het afsluitingsbesluit wordt overgeheveld) en een voorziening voor de bewoners van Standdaarbuiten. Er wordt in 2022 een eindevaluatie opgesteld.

Prognose 2020	€ 319.400	(voordelig)
Prognose 2021	€ -	(project afgesloten)

PROJECT 163 – SPORENBERGSTRAAT

Het plan Sporenbergstraat is in voorbereiding. Het voorontwerp bestemmingsplan is in procedure gebracht en moet in 2022 leiden tot een onherroepelijk bestemmingsplan. Het plan heeft door verschillende oorzaken vertraging opgelopen en dat heeft consequenties voor het saldo van de grondexploitatie. Door de relatief hoge boekwaarden en het vooruitschuiven van werkzaamheden in de jaren en de hoge kostenstijgingsindex zijn de nominaal begrote kosten opgelopen. Daarnaast is er ook een bedrag opgenomen voor een speelvoorziening wat eerder niet was opgenomen.

Prognose 2020	€ 85.000	(nadelig)
Prognose 2021	€ 191.300	(nadelig)

PROJECT 56 – FRISOSTRAAT

De bouw is gestart en zal medio 2022 worden afgerond. De openbare ruimte en ondergrondse infra rondom de gebouwen is ontworpen en zal verder technisch worden uitgewerkt zodat de uitvoering na oplevering in 2022 plaats kan vinden.

Prognose 2020	€ -	(project nog niet vastgesteld)
Prognose 2021	€ 2.200	(voordelig)

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

INLEIDING

De onderhoudsstaat van onze gemeentelijke kapitaalgoederen is een actueel onderwerp in de besluitvormingscyclus. We zitten nog volop in een inhaalslag. Achterstanden in beheer en beheerplannen worden weggewerkt, met in 2021 het Wegenbeleidsplan als meest actuele voorbeeld. De paragraaf kapitaalgoederen is voor de gemeenteraad hét instrument om op een eenduidige manier overzicht te hebben in hoe we omgaan met onze kapitaalgoederen. Het BBV (Besluit Begroting van Verantwoording provincies en gemeenten) biedt ons daarbij een handvat, waarmee we de vergelijkbaarheid met andere gemeenten vergroten. Per soort kapitaalgoed staan we stil bij het onderliggende beleid, de geplande investeringen voor het volgende jaar en de financiële vertaling daarvan. Bij de jaarrekening verantwoorden we de eventuele achterstanden en geven we aan hoe we met deze eventuele achterstanden omgaan.

Overzicht beheerplannen

Omschrijving beheerplan	Vastgesteld door de raad	Volgende actualisatie
Wegen	2021	2025
Openbare verlichting	2017	2022
Groen	2017	2022
Riolering en water	2021	2025
Buitensportaccommodaties	2013	2022
Civiele kunstwerken	2020	2024
Gebouwen	2017	2022

Overzicht kengetallen

Kengetallen	
km gem. wegen	871
ha asfalt	164
ha klinkers en tegels	178
km vrijverval en mechanische riolering	311
aantal rioolgemaal inclusief randvoorzieningen	74
aantal minigemalen (drukriool/installaties)	487
aantal kolken	16.007
ha beplanting	75
ha gazon	86
ha bermen	115
aantal bomen	26.244
aantal panden	90
aantal bruggen	107
aantal lichtmasten	8.670
aantal locaties speelvoorzieningen	89

Wegen

Beleid, beheer en kwaliteit

Het beleid is vastgelegd in het 'Beleidskader beeldkwaliteit, effect gestuurd beheer' (2017); de zorgplicht gemeenten uit de Wegenwet 1930, Woningwet 1991 en het Burgerlijk Wetboek deel 6 en het BBV.

In 2021 is de notitie "Wegbeheer Moerdijk 2021-2025" vastgesteld. Gebleken is dat de kwaliteit van de wegen dusdanig achteruit is gegaan, dat deze niet langer voldoet aan de vastgestelde beeldkwaliteit. Op veel plaatsen is er een achterstand in het onderhoud en een dusdanig lage kwaliteit ontstaan, dat het onveilig kan worden voor het regulier gebruik.

Om deze verhardingen weer op een minimaal kwaliteitsniveau te krijgen (veilig), is een aanpassing gedaan in de wijze waarop het wegbeheer werd uitgevoerd.

Door middel van functioneel beheer en risico gestuurd onderhoud wordt de onderhoudsachterstand gefaseerd ingelopen. In 2021 is een start gemaakt met het inlopen van de achterstanden, waarbij de prioriteit ligt op de risico locaties (voetpaden, fietspaden en gebiedsontsluitingswegen) en daarnaast op het voorkomen van kapitaalvernietiging op asfaltwegen.

Medio 2022 worden nieuwe wegininspecties uitgevoerd en volgt een eerste terugkoppeling aan de raad over de kwaliteit en het inlopen van de achterstand wegen.

In 2021 zijn de volgende grote werkzaamheden en projecten uitgevoerd:

- Hazeldonkse Zandweg Zevenbergen
- Groeneweg Noordhoek
- Zevenbergseweg Klundert fietspad
- Boerendijk – Stoofdijk
- Molendijk en omgeving
- Oudemolensedijk Fijnaart
- Klaverpolderseweg Moerdijk
- Steenweg 2e fase Moerdijk
- Twintighoven Zevenbergen
- Zwingelspaan Zevenbergen
- Westrand Zevenbergen
- Steenpad Helwijk-Willemstad

Daarnaast zijn er diverse voetpaden vernieuwd. (Gaasbeek, Gruttostraat, 't Hooren Werck, Sint Jacobusstraat)

Financiële consequenties

Totale uitgaven per kapitaalgoed

beheerproduct	soort kosten	uitgaven 2021
Wegen	onderhoudsuitgaven	€ 751.000
	voorziening groot onderhoud	€ 2.416.000
	Voorziening achterstand wegen	€ 458.000
	vervangingsinvesteringen	€ 3.012.000

Riolering

Beleid, beheer en kwaliteit

In navolging op de vastgestelde klimaatstrategie in de zomer van 2021 zijn we verdergegaan met het opstellen van de Systeemanalyse Stedelijk Water (SSW): De tactische vertaling van de klimaatdoelen met name voor het doelmatig en klimaatbewust/-robuust inrichten van de openbare ruimte bekeken vanuit het watersysteem (samenhang grond-oppervlakte –vuilwater).

Ten behoeve van de beheercyclus vrijvervalriolering was 2021 het eerste jaar dat we met een innovatief traject met een lokale ondernemer gestart zijn. De innovatie zit met name in de aaneenschakeling van allerlei werkzaamheden getrokken vanuit omgevingsmanagement en procesverbetering.

In 2021 zijn de volgende grote werkzaamheden en projecten uitgevoerd:

- Verzamelleiding Kristallaan hwa
- Huisaansluitingen + riool Walhoven pleintje
- Rioolvervanging Louise de Colignystraat Helwijk
- Zwingelspaan Zevenbergen
- Hazeldonkse Zandweg
- Rioleringswerkzaamheden in de havenfront Moerdijk
- Vervanging huisaansluitingen Twintighoven

Financiële consequenties

Totale kosten per kapitaalgoed

beheerproduct	soort kosten	uitgaven 2021
Riolering	onderhoudsuitgaven	€ 826.000
	vervangingsinvesteringen	€ 1.968.000

Water

Beleid, beheer en kwaliteit

Onder het beleidskader water vallen de thema's bruggen en steigers en baggerwerken.

Deze zijn vastgelegd in het 'Beleidskader Beeldkwaliteit, Effect gestuurd beheer' (2017); de Zorgplicht gemeenten uit de Wegenwet 1930, Woningwet 1991 en het Burgerlijk Wetboek deel 6; het BBV (Besluit Begroting van Verantwoording provincies en gemeenten) en de Waterwet: wetgeving rondom de ontvangstplicht baggerspecie is geregeld in de Waterwet (art. 5.23).

Civiele kunstwerken

December 2020 is het beheerplan civiele kunstwerken 2020-2024 door uw gemeenteraad vastgesteld, waar met name de aandacht op het onderdeel bruggen lag. In december 2021 bent u via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de stand van zaken van met name de constructieve risicoscan. Hier kwam naar voren dat er aan 4 bruggen nader onderzoek noodzakelijk is om te bepalen of deze nog voldoen aan de huidige eisen. Dit onderzoek loopt nog en zit momenteel in een afrondende fase. Totaal zijn er nu 10 bruggen vervangen en is er aan 13 bruggen groot onderhoud uitgevoerd.

Het onderhoudscontract is in het eerst kwartaal van 2022 aanbesteed en gegund zodat het reguliere onderhoud aan de bruggen voor de komende 2 tot 4 jaar gewaarborgd is.

De kunstwerken zoals steigers grote duikers, damwanden en kademuren worden zoveel mogelijk dit jaar in beeld gebracht. Het volledige beheerplan zal begin 2024 beschikbaar zijn.

Financiële consequenties

beheerproduct	soort kosten	uitgaven 2021
Civiele Kunstwerken	onderhoudsuitgaven	€ 251.000
	vervangingsinvesteringen	€ 817.000

Baggerwerken

De baggerwerkzaamheden zijn (opnieuw) uitgesteld waardoor het begrote budget van € 590.000 in 2021 niet wordt besteed. De geplande werkzaamheden uit 2021 zijn doorgeschoven naar medio juni 2022 vanwege de vertraging in het NGE-onderzoek. Zowel ambtelijk als bestuurlijk is er veel aandacht voor. Deze vertraging heeft ook gevolgen voor het meerjarenprogramma baggeren. Alles schuift door. Het starten met baggeren blijft een opgave. Niet alleen voor de nog niet gestarte werkzaamheden maar ook voor de verdere planning en het nakomen van de afspraken hierin. Het meerjarenprogramma baggeren gaat uitsluitend over groot onderhoud uitgevoerd door het waterschap en de hieraan gekoppelde ontvangstplicht voor de gemeente.

Groen

Beleid, beheer en kwaliteit

Voor de investeringen in het groen geldt ook het 'Beleidskader beeldkwaliteit, effect gestuurd beheer (2017)'. Binnen dat kader zijn in 2017 het Groenstructuurplan, het Boombeheerplan en het Groenbeheerplan vastgesteld. Voor de uitvoering van deze plannen zijn meerjarenplanningen gemaakt, waarvan ook in 2021 werkzaamheden in uitvoering worden genomen.

In 2021 is het plan van aanpak Essentaksterfte vastgesteld. Hiermee is het kader en budget vastgesteld waarbinnen we de komende jaren aan de slag gaan met de gevolgen van essentaksterfte.

Diverse groenstructuren zijn in 2021 omgevormd conform het groenstructuurplan en er is een wederom grote slag gemaakt in het op orde krijgen van onze arealen in ons beheersysteem.

Bij diverse reconstructies in de openbare ruimte zijn ook de groenvakken meegenomen en omgevormd naar bloemrijke plantvakken.

Ook zijn alle Tiny Forests aangeplant in samenwerking met kinderen en bewoners die wegens uitstel door corona niet hebben kunnen plaatsvinden in 2020.

Financiële consequenties

Totale kosten per kapitaalgoed

beheerproduct	soort kosten	uitgaven 2021
Groen	onderhoudsuitgaven	€ 2.648.000
	vervangingsinvesteringen	€ 735.000

Gemeentelijk vastgoed Beleid, beheer en kwaliteit

Het gemeentelijk vastgoed bestaat uit 90 panden. Het vastgoed bestaat uit zeer verschillende panden, zowel qua functie als materialisatie.

Het gemeentelijk vastgoed wordt op een niveau in stand gehouden dat vergelijkbaar is met conditiescore 3 (redelijk) volgens NEN 2767. Bij deze conditiescore wordt de functievervulling en de kwaliteit van het pand gewaarborgd. Het beschouwingsniveau van de inventarisatie en inspectie betreft de visueel waarneembare en fysiek bereikbare onderdelen van het totale pand. Voor het gemeentehuis in Zevenbergen, het Mauritshuis in Willemstad en het voormalige stadhuis in Klundert houden we dezelfde conditiescore 3 aan, maar plegen we intensiever onderhoud om dit onderhoudsniveau te allen tijde te kunnen garanderen. Daarnaast worden specifieke methodes toegepast voor de instandhouding van Rijksmonumenten. Het onderhoud wordt uitgevoerd conform de geldende wet- en regelgeving, zoals de Arbowetgeving, het Bouwbesluit en de woningwet.

Groot onderhoud

In de volgende gebouwen is er in 2021 groot onderhoud uitgevoerd:

- Uitbreiding sprinklerinstallatie parkeergarage en vervanging brandmeldcentrale gemeentehuis
- Vervanging 11 tal bunkerdeuren in Willemstad
- Vervanging kozijnen Gymzaal de Waai Langeweg en Gymzaal De Bloemendaal Zevenbergschen Hoek
- Vervanging 16 airco's brandweerkazerne Plaza Moerdijk
- Vervangen plafonds en monteren led-verlichting Gymzaal de Waai Langeweg, Gymzaal De Bloemendaal Zevenbergschen Hoek en Gymzaal Klundert
- KDV De speeldoo's Willemstad dak bijgeïsoleerd en voorzien van nieuwe dakbedekking, led- verlichting en plaatsing nieuw keukenblok
- Brandweerkazerne Fijnaart vervanging gevelplaten ivm veiligheid

Voorziening onderhoud gebouwen

Binnen de voorziening onderhoud gebouwen zijn 3 noemenswaardige zaken te melden.

Bij het gemeentehuis is door een administratieve fout een deel van het uitgesteld onderhoud niet doorgeschoven naar 2020. Dit is gerepareerd in de stand van de voorziening ultimo 2021. Dit betrof een bedrag van € 638.000. Om de veiligheid in de bunkers bij Willemstad te garanderen zijn afgelopen jaar na inspectie 8 bunkerdeuren meer vervangen dan gepland. Hierdoor is € 63.000 meer uitgegeven dan geraamd. Ten slotte is op basis van het raadsbesluit uit maart 2021 zowel het uitgestelde als jaarlijkse terugkerend onderhoud aan de Niervaert geminimaliseerd. Het saldo van dit positieve effect is nagenoeg gelijk aan de 2 genoemde negatieve effecten waardoor de stand van de voorziening op dit moment toereikend is en er geen extra storting hoeft plaats te vinden.

Financiële consequenties

Uitgevoerde investeringen 2021

- Uitbreiding sprinklerinstallatie gemeentehuis € 125.000
- Afronding inrichting en bouwkundige werkzaamheden Mauritshuis fase 2 € 780.000

Totale kosten per kapitaalgoed

beheerproduct	soort kosten	uitgaven 2021
Vastgoed	onderhoudsuitgaven	€ 269.000
	voorziening groot onderhoud	€ 1.186.000
	vervangingsinvesteringen	€ 693.000

Buitensportaccommodaties

Beleid, beheer en kwaliteit

Het beleidskader van de Gemeente Moerdijk wordt bepaald door de normen en richtlijnen van NOC-NSF. Deze leiden tot de kwaliteit en behoeftebepaling voor de buitensportverenigingen en zijn vertaald naar een meetbare beeldkwaliteit.

Sinds 1998 zijn de meeste buitensportverenigingen zelf verantwoordelijk voor al het onderhoud op het sportpark buiten de speelvelden. Dit is vastgelegd middels een bruikleenovereenkomst met daaraan gekoppeld een onderhoudsovereenkomst. Hierin staat precies beschreven wat de vereniging zelf moet uitvoeren.

Vanaf april 2021 is, door een uitspraak van het gerechtshof, de Greendeal in aangepast vorm in werking getreden. Om te voorkomen dat dezer hardnekkige onkruiden zich vestigen in de speelvelden is er intensiever onderhoud nodig. Dit betekent dat de renovaties van de natuurgrasvelden naar aller waarschijnlijkheid minder worden.

Corona heeft het afgelopen jaar een grote impact gehad op de planning van de renovatie van de natuurgrasvelden. Veel competities zijn stilgelegd. Pas laat in het seizoen werd besloten om toch nog door sportbonden georganiseerde wedstrijden te laten plaatsvinden. Hierdoor was het niet mogelijk qua tijdsplanning om nog renovaties op grassportvelden uit te voeren, in 2022 worden deze alsnog uitgevoerd. De renovatie van de atletiekbaan incl. verduurzaming van de veld verlichting is wel uitgevoerd.

Financiële consequenties

Totale kosten per kapitaalgoed

beheerproduct	soort kosten	uitgaven 2021
Buitensport	onderhoudsuitgaven	€ 404.000
	vervangingsinvesteringen	€ 493.000

Openbare verlichting

Beleid, beheer en kwaliteit

In 2021 is het onderhoudscontract opnieuw aanbesteed en is aan een nieuwe partij opdracht verstrekt voor minimaal 2 jaar. Verder zijn er afgelopen jaar 735 armaturen en 220 masten vervangen met als basis de keuzes volgens de notitie 'Openbare Verlichting 2030' die door u in 2017 heeft vastgesteld. Door het toepassen van ledverlichting dragen wij bij aan de een van de belangrijkste criteria van het Energieakkoord. In 2022 komen wij bij u terug met een voorstel voor het nieuwe beleidsplan Openbare Verlichting voor de komende 10 jaar.

Financiële consequenties

Totale kosten per kapitaalgoed

beheerproduct	soort kosten	uitgaven 2021
Openbare verlichting	onderhoudsuitgaven	€ 228.000
	vervangingsinvesteringen	€ 178.000

Totaal financieel overzicht

In onderstaande diagram staat de verdeling van de totale onderhoudskosten weergegeven per beheerproduct.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Moerdijk heeft bestuurlijke en financiële belangen in verbonden partijen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard met inachtneming van de eigen beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden ten aanzien van deze partijen.

Beleid Verbonden Partijen

Op 28 juni 2015 heeft de gemeenteraad de regionale nota "Verbonden Partijen; zes kaderstellende spelregels" vastgesteld. Deze nota is in regionaal verband opgesteld en is aan de gemeenteraden van de 19 RWB (Regio West-Brabant)-gemeenten voorgelegd. Vrijwel alle gemeenten hebben hiermee ingestemd.

In deze nota zijn de volgende 6 spelregels voor verbonden partijen opgenomen:

1. Bij het aangaan van een verbonden partij leggen de deelnemers nadrukkelijk vast hoe de informatievoorziening (frequentie, vorm en inhoud) dient te verlopen en welke evaluatiemomenten er zijn.
2. Er dient een tijdige, juiste en volledige (actieve) informatiestroom op gang te worden gebracht, die het mogelijk maakt verantwoording af te leggen en die de raad in positie brengt om (gevraagde) nieuwe kaders te stellen. Zowel het college, de verbonden partij als de gemeenteraad zelf dienen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.
3. Gemeenten bundelen de krachten en dragen samen zorg voor integrale aansturing. Zowel ambtelijke als bestuurlijke voorbereiding gebeurt (deels) gezamenlijk met ruimte voor lokale aanvullingen, waarbij één bepaalde gemeente per verbonden partij de leiding neemt.
4. Jaarlijks in november sturen deelnemers van de verbonden partij richtlijnen aan de verbonden partij waarop de beleidsmatige en financiële kaders gebaseerd dienen te worden. In de kaderbrief geeft de gemeenschappelijke regeling op hoofdlijnen de uitgangspunten voor de begroting aan.
Voor NV's en BV's gelden uiteraard de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek (BW).
5. De ontwerpbegroting wordt uiterlijk 15 april door de gemeenschappelijke regeling naar de deelnemers gestuurd. De zienswijzen van de deelnemers dienen uiterlijk 1 juli door de gemeenschappelijke regeling te zijn ontvangen.
6. Vierjaarlijks is de gemeenschappelijke regeling verplicht om een meerjarenbeleidsplan op te stellen. Het meerjarenbeleidsplan, dat bij aanvang van een nieuwe raadsperiode wordt opgesteld, is samen met de jaarrekening de basis om de resultaten van de gemeenschappelijke regelingen over een periode van vier jaar te evalueren.

Inmiddels worden de spelregels ruim 5 jaar toegepast, in 2020 heeft een evaluatie plaatsgevonden. In het najaar van 2020 is deze afgerond en aan de deelnemende Westbrabantse gemeenten voorgelegd. In 2021 hebben de raden van de deelnemers hun reactie op de evaluatie gegeven.

De gemeenteraad van Moerdijk heeft in het kader van de evaluatie op 22 april 2021 besloten de nota verbonden partijen in ieder geval te blijven gebruiken totdat de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is aangepast, conform de volgende beslispunten:

1. De doelstellingen voor het opstellen van een voor de gemeenten gelijklopende 'nota Verbonden Partijen zes kaderstellende spelregels' te bevestigen;
2. De werkingsduur van de 'nota Verbonden Partijen zes kaderstellende spelregels' te verlengen tot een jaar nadat de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de Staatscourant is gepubliceerd en voor de actualisering van deze nota de kaders te hanteren zoals vastgelegd in het voorstel;
3. Op basis van de in het voorstel opgenomen uitgangspunten het gesprek te voeren over de stappen die in afwachting van een te actualiseren Nota Verbonden Partijen nu al gezet kunnen worden om de politiek-bestuurlijke betrokkenheid op de verbonden partijen te vergroten door te bezien in hoeverre de raden meer zicht en invloed kunnen hebben op de doelstelling en prestaties van de verbonden partijen.

Overzicht verbonden partijen

De verbonden partijen waarin de gemeente deelneemt en/of een belang heeft zijn als volgt in te delen:

Gemeenschappelijke regelingen;

Vennootschappen;

Stichtingen en verenigingen.

De gegevens per verbonden partij zijn als volgt:

1. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord						 Brabant Midden-West-Noord	
Vestigingsplaats	Tilburg						
Website	https://www.ravbrabantmwn.nl						
Visie / doelstelling	Het leveren van kwalitatief hoogwaardige ambulancezorg, die tijdig ter plaatse is en binnen de budgettaire kaders wordt gerealiseerd.						
Reden participatie c.q. openbaar belang	- dat het voor een goede ambulancezorg van belang is samen te werken; - dat deze samenwerking gericht is op een niveau van ambulancezorg waarbij de patiënt centraal staat; - dat de ambulancezorg een belangrijke pijler is onder de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, waardoor het wenselijk is om het werkgebied samen te laten vallen met dat van de politieregio's Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord.						
Bestuurlijk belang gemeente	DB: geen bestuurlijk belang. AB: wethouder E. Schoneveld / plv wethouder A.M.J. Dingemans						
Financieel belang gemeente	N.v.t.						
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021	
	1-1-2021	€ 13.738.000	1-1-2021	€ 25.774.000	€ 0	De RAV wordt niet gefinancierd door de gemeenten, maar door de zorgverzekeraars	
	31-12-2021	€ 14.180.000	31-12-2021	€ 32.686.000			
Behaalde resultaten in 2021	Over 2021 is voor de gemeente Moerdijk in 77% van de urgentie oproepen de ambulance binnen 15 minuten na de melding gearriveerd (totaal 1.428 ambulanceritten). De vastgestelde norm is 95%. RAV BMWN geeft zelf aan dat zowel in 2020 als 2021 de coronacrisis een groot stempel heeft gedrukt op zowel hun capaciteit als hun werkprocessen.						
Risico's	Deze onderprestatie kan ook gedurende 2022 nog spelen. Inmiddels is de RAV BMN wel een kwaliteitsslag op dit vlak aan het doorvoeren. Moerdijk beschikt inmiddels gemeentebreed ook over een goed dekkend AED-netwerk inclusief vrijwilligers.						

2. GR Havenschap Moerdijk				
Vestigingsplaats	Moerdijk			
Website	geen			
Visie / doelstelling	Het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden m.b.t. het aandeelhouderschap van het Havenbedrijf Moerdijk NV en het optreden als financier van dit bedrijf.			
Reden participatie c.q. openbaar belang	Via het houden van de aandelen van het Havenbedrijf Moerdijk NV kan mede sturing gegeven worden aan deze NV. Verder kan via de GR de NV worden voorzien van de benodigde financieringsmiddelen. Hierdoor is de NV niet aangewezen op financiering vanuit de markt.			
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente Moerdijk wordt in het bestuur vertegenwoordigd door de wethouders D. Dingemans (economie) en J. van Dorst (financiën).			
Financieel belang gemeente	Gemeente Moerdijk is voor 50% eigenaar. De GR Havenschap Moerdijk is een zgn. 'bedrijfsvoeringsorganisatie' (BVO). De gemeente staat voor 50% garant voor de aan te trekken financieringsmiddelen ten behoeve van Havenbedrijf Moerdijk NV. De begroting van de GR is sluitend, zonder dat een bijdrage van de deelnemers gevraagd wordt. In de jaarrekening is rekening gehouden met het verstrekken van een garantiëpremie aan de deelnemers van € 150.000 per deelnemer. De uitvoeringskosten van de GR komen voor rekening van de NV.			
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	1-1-2021	€ 97.265.000	1-1-2021	€ 181.445.000
	31-12-2021	Nog niet bekend	31-12-2021	Nog niet bekend
Behaalde resultaten in 2021	Nihil.			
Risico's	De GR trekt de financiering aan voor de activiteiten binnen de NV. Als de NV de betalingsverplichtingen niet kan nakomen, komen deze ten laste van de deelnemers van de GR. Bij de verzelfstandiging per 30-12-2016 heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden. De bezittingen van de NV (de GR heeft het 1e recht van hypotheek en pandrecht) en het eigen vermogen van de GR zijn voldoende om de risico's te dekken. Jaarlijks bij de controle van de jaarrekening toetst de accountant of risico's nog steeds volledig zijn afgedekt. Bij de jaarrekening 2020 was hier sprake van.			

3. Regio West-Brabant (RWB)						
Vestigingsplaats	Etten-Leur					
Website	https://www.west-brabant.eu					
Visie / doelstelling	De Regio West-Brabant is een alliantie van zeventien gemeenten gericht op behoud en versterking van het regionale vestigingsklimaat. De inzet van de RWB is gericht op vier thema's: economie, arbeidsmarkt, mobiliteit en ruimte. Elke vier jaar stellen de colleges een actieprogramma vast, waarin de strategische opgave voor de komende jaren wordt uitgewerkt. In 2019 is het programma 2019 – 2023 vastgesteld. Het actieprogramma geeft invulling aan de overheidsopgave uit de Economische Agenda die is vastgesteld door de Economic Board West Brabant (overheden, ondernemers en onderwijs). De uitvoeringsstrategie van de RWB is gericht op verbinden, verslimmen en verduurzamen. Hiernaast heeft de RWB een aantal uitvoeringsgerichte taken. Het betreft Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV), Routebureau, Regioarcheologie, Programma Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) en het mobiliteitscentrum.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Versterking van het regionale vestigingsklimaat kun je niet als individuele gemeente oppakken. - Samenwerking leidt tot focus, meer slagkracht en efficiëntie. Door deelname van de RWB aan de (triple helix) Economic Board West Brabant wordt dit verder versterkt.					
Bestuurlijk belang gemeente	AB: burgemeester A.J. Moerkerke, plv. wethouder A.M.J. Dingemans Vertegenwoordiging in de bestuurscommissie KCV: weth. E. Schoneveld.					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021 € 164.303 ap- paraatskosten + € 24.025 O&O-fds
	1-1-2021	1.240.000	1-1-2021	7.669.000	Nog niet bekend	
	31-12-2021	Niet bekend	31-12-2021	Niet bekend		
Behaalde resultaten in 2021	Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar het jaarplan 2021. Beknopte selectie: - Vaststellen uitvoeringsplan circulaire economie - Gezamenlijke aanpak ontwikkeld voor het (on)mogelijk maken van het laten landen van logistiek op brownfields - Human Capital strategie is vastgesteld. Daarnaast zijn 9 aanvragen op het coronafonds gehonoreerd en 5 aanvragen op het uitvoeringsprogramma West Brabant werkt aan talent. - Vaststellen regionaal mobiliteitsprogramma 2022-2025, lobby op veiligheid rond spoorgoederenvervoer.					
Risico's	De RWB heeft geen reserve. Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten.					

4. Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen						
Vestigingsplaats	Breda					
Website	N.v.t.					
Visie / doelstelling	Regionale samenwerking op het gebied van de nazorg voor de gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Gezamenlijke verplichting voor de eeuwigdurende nazorg van de gesloten stortplaats Bavel-Dorst en voor de nazorg van de gesloten stortplaats Zevenbergen tot overdracht aan de provincie.					
Bestuurlijk belang gemeente	AB: wethouder C.J.A. van Dorst; plv. wethouder E. Schoneveld. DB: wethouder C.J.A. van Dorst					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	€ 1.083.270	1-1-2021	€ 26.263.437	-€ 17.637	€ 53.168
	31-12-2021	€ 997.672	31-12-2021	€ 26.594.414		
Belangrijke ontwikkelingen	Vanwege de langdurig lage rentestand is het Nazorgfonds niet groot genoeg om de eeuwigdurende nazorgplicht te financieren. De provincie en de vergunninghouders een hebben een overeenkomst gesloten om hier de komende jaren, in aanloop naar de nieuwe ALM-studie, diepgaand onderzoek naar te doen. Onderdeel van deze overeenkomst is dat, zo lang het onderzoek loopt, de vergunninghouders de stortplaatsen nog niet voor eeuwigdurende nazorg overdragen aan de provincie en dus zelf risicodragend blijven. Tegelijkertijd handhaaft de provincie de rekenrente op het bestaande niveau. Deze afspraak geldt voor een periode van maximaal 5 jaar. Dit uitstel geeft exploitanten de tijd om samen met de provincie te kijken naar ontwikkelingen die bijdragen aan een verlaging van het benodigde doelvermogen.					
Risico's	Zie hierboven.					

5. GGD West-Brabant						
Vestigingsplaats	Breda					
Website	https://www.ggdwestbrabant.nl					
Visie / doelstelling	Inhoud geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg. Het bevorderen bewaken en beschermen van de publieke gezondheid: de GGD heeft als doel dat de mensen in West-Brabant zich goed, veilig, gezond en gelukkig (blijven) voelen.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Artikel 14 lid 1 Wet publieke gezondheid: Ter uitvoering van bij of krachtens deze wet opgedragen taken draagt het college van burgemeester en wethouders zorg voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst. - Hechte samenwerking in regionaal verband m.b.t. de openbare gezondheidszorg is gewenst en noodzakelijk.					
Bestuurlijk belang gemeente	AB: wethouder E. Schoneveld					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	€ 5.717.000	1-1-2021	€ 21.827.000	€ 133.000 positief	€ 926.026 (€ 826.506 voor de basistaken, € 58.284 plustaken en € 41.236 inspecties kinderopvang)
	31-12-2021	€ 6.017.000	31-12-2021	€ 19.394.000		
Behaalde resultaten in 2021	In principe is aan alle basis-, plus- en toezichtstaken (kinderopvang) invulling gegeven in 2021. Daar waar of door coronamaatregelen of ten gevolge van de coronacrisis knelpunten zijn of gingen ontstaan is daarover met de gemeente gecommuniceerd, leidend tot passende afspraken of oplossingen.					
Risico's	Er zijn geen risico's aangezien op maat nadere afspraken zijn gemaakt op de drie taakgebieden.					

6. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)							
Vestigingsplaats	Tilburg						
Website	https://www.omwb.nl						
Visie / doelstelling	- Uitvoeren van (wettelijke) VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) en verzoek-taken milieu. - Verbeteren kwaliteit leefomgeving, veiligheid en volksgezondheid; - Eenduidige en gelijke behandeling bedrijven en burgers: level playing field.						
Reden participatie c.q. openbaar belang	- De gemeente is wettelijk verplicht een aantal basistaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu (VTH-taken milieu) over te dragen aan de OMWB; - Daarnaast is uit oogpunt van continuïteit, kwaliteit, effectiviteit en efficiency besloten de uitvoering van de niet-verplichte VTH-taken milieu en verzoektaken bij de OMWB onder te brengen.						
Bestuurlijk belang gemeente	Lid AB en DB: burgemeester A.J. Moerkerke. Plv. lid AB: wethouder D.J. Brummans						
Financieel belang gemeente	Gemeente is mede-eigenaar en loopt risico voor eventuele financiële tekorten.						
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021	
	1-1-2021	€ 2.325.000	1-1-2021	€ 3.480.000	€ 164.000	€ 1.503.000	
	31-12-2021	€ 2.918.000	31-12-2021	€ 3.285.000			
Behaalde resultaten in 2021	□ Regionale werkgroepen bereiden samen met de omgevingsdienst de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor (datum inmiddels vastgesteld op 1 januari 2023) □ Gelijktijdig met de inwerkingtreding Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag voor bodem en ondergrond van provincie naar de gemeente □ MWB-norm is geëvalueerd. AB heeft een besluit genomen over nieuwe uitgangspunten voor norm die gaan gelden vanaf 2023 □ De eerste resultaten van het kosteneffectiviteitsonderzoek zijn gerealiseerd						
Risico's	De algemene reserve van de OMWB bedraagt € 1.928.000 gebaseerd op het normeringsmodel van 5% van de omzet, met een bandbreedte van plus en min 1% (AB-besluit 3 juli 2019). De geïnventariseerde risico's komen uit op € 1.905.000.						

7. West - Brabants Archief (WBA)						
Vestigingsplaats	Bergen op Zoom					
Website	https://westbrabantsarchief.nl					
Visie / doelstelling	Van de website www.westbrabantsarchief.nl Visie: Het WBA wil een duurzame en betekenisvolle bijdrage leveren aan belanghebbenden (overheid, burger en instellingen) door het verwerven, produceren, opslaan, toegankelijk maken en houden van archief-informatie, m.n. door het mede realiseren van een e-depotvoorziening. Missie: Het WBA vervult in de ontwikkeling van een open overheid een spilfunctie als beheerder van de archief-informatie van het heden, het verleden en de toekomst. Doelstellingen: - Bijdrage leveren aan een effectieve borging van digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controleerbaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst; - Goede kwaliteit en beleidsontwikkeling en de uitvoering van kerntaken die voortvloeien uit de Archiefwet 1995 en lokale regelingen; - Uitoefenen van wettelijk toezicht op de nog niet overgebrachte archiefbescheiden; - Goede kwaliteit van innovatie en eigentijdse dienstverlening aan interne en externe klanten.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Regionale aanpak / uitvoering van wettelijke verplichting; - Het realiseren van efficiencywinst. - Realisering van gezamenlijk e-depot en beheer van gezamenlijke archiefbewaarplaatsen en e-depot.					
Bestuurlijk belang gemeente	AB: burgemeester A.J. Moerkerke.					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	373.369	1-1-2021	310.942	€ 69.715	€ 239.132
	31-12-2021	262.788	31-12-2021	281.012		
Behaalde resultaten in 2021	- Raadpleging in de studiezaal op afspraak door externe klant en levering van informatie via de service 'Scanning on demand'; - E-depot werd in gebruik genomen; - Uitvoering evaluatie (eindrapportage volgt); - Start traject nieuwe beleidsvisie; - Faciliteren onderzoek naar aanwezigheid, status en omvang van digitale informatiebestanden bij de deelnemers en de gemeenschappelijke regelingen binnen het werkgebied van het WBA en het vastleggen van de resultaten daarvan; - Voorbereiding en aanbesteding van de nieuwe website; - Uitvoeren van de geplande archiefinspecties (KPI-onderzoeken).					
Risico's	Het WBA beschikt over een beperkt eigen vermogen, de deelnemers staan garant voor een eventueel tekort.					

8. Stichting Openbaar Onderwijs West-Brabant							
Vestigingsplaats	Roosendaal						
Website	https://obo-wbr.nl						
Visie / doelstelling	Het voorzien in een kwalitatief en kwantitatief aanbod van onderwijs voor leerlingen van 4 tot 12 jaar.						
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Regionale coördinatie / aanpak van wettelijke verplichting; - Het realiseren van efficiencywinst.						
Bestuurlijk belang gemeente	Regiegroep: wethouder E. Schoneveld; plv. wethouder A.M.J. Dingemans						
Financieel belang gemeente	Geen direct financieel belang. De gemeente Moerdijk blijft te allen tijde verantwoordelijk voor het bieden van toegankelijk openbaar onderwijs (risico).						
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021	
	1-1-2021	€ 4.589.195	1-1-2021	€ 3.766.075	Nog niet bekend	N.v.t.	
	31-12-2021	Niet bekend	31-12-2021	Niet bekend			
Behaalde resultaten in 2021	Nog niet bekend						
Risico's	Het risicoprofiel van de organisatie is bepaald op 'gemiddeld'. Hierbij hoort een weerstandsvermogen tussen 8% en 13%. OBO hanteert voor het weerstandsvermogen de minimumnorm van 10%. Het betreft het eigen vermogen – materiële activa/rijksbijdrage OCW. De signaleringswaarde van de onderwijsinspectie is 5%.						

9. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VMWB)					
Vestigingsplaats	Breda				
Website	https://www.vrmwb.nl				
Visie / doelstelling	☐ Het vergroten van de slagkracht van en de samenwerking tussen de hulpverlenings-diensten; ☐ Het realiseren van de noodzakelijke kwaliteitsverbetering op het gebied van de (voorbereiding van de) rampenbestrijding.				
Reden participatie c.q. openbaar belang	☐ Realiseren van efficiencywinst; ☐ Realiseren van kwaliteitsbevordering; ☐ Invullen wettelijke plicht op grond van artikel 3 van de Brandweerwet 1985 (wettelijk verplichte gemeenschappelijke regeling); ☐ Invullen wettelijke taken op grond van de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid; ☐ Bewerkstelling doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van brandweer- en rampbestrijdingstaken; ☐ Bevordering goede hulpverlening bij een ongeval of ramp				
Bestuurlijk belang gemeente	Burgemeester A.J. Moerkerke is lid van het algemeen bestuur; plv. wethouder A.M.J. Dingemans				
Financieel belang gemeente	De 24 deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de VMWB over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen, waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's is gewaarborgd.				
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021
	1-1-2021	18.832.000	1-1-2021	43.130.000	€ 2.829.000
	31-12-2021	18.703.000	31-12-2021	47.802.000	€ 2.927.000
Behaalde resultaten in 2021	2021 was net als 2020 een bijzonder jaar, waarin de coronacrisis een dominante rol heeft gespeeld ten aanzien van de inzet van de organisatie. Door de grote inzet van de VRMWB zijn diverse beleids-voornemens vertraagd. Tevens heeft binnen Moerdijk een grote inzet, met goed gevolg, plaatsgevonden ten aanzien van een scheepsbrand. De paraatheid van de posten is verder onder druk komen te staan vanwege een toenemend tekort aan vrijwilligers, waarvoor in 2021 een onderzoek is gestart naar de mogelijkheden tot (positieve) beïnvloeding van de opkomsttijden. Ondanks de coronacrisis zijn een aantal belangrijke beleidsdoelstellingen behaald op het gebied van: Toezicht & Handhaving/Advisering VTH en RO, kennisontwikkeling nieuwe energiebronnen, convenanten grensoverschrijdende samenwerking, gemeenschappelijke informatie-omgeving en veiligheidsbeelden, structurele taakstelling van 2,5%, inbedding aanpak cyberdreiging, etc. Er is bovendien een positief resultaat behaald van 2,83 miljoen euro.				
Risico's	De risico's worden door de Veiligheidsregio in een risicomatrix opgenomen in de begroting en opgenomen in een risicoparagraaf. Er zijn voorzieningen getroffen voor verplichtingen en financiële risico's in de toekomst. Deze worden elk jaar getoetst en op het noodzakelijke niveau gebracht. Daarnaast beschikt de GR over een aanzienlijk eigen vermogen (zie de hiervoor vermelde bedragen).				

10. Regionaal Bureau Leren (RBL) West-Brabant						
Vestigingsplaats	Breda					
Website	https://rblwest-brabant.nl					
Visie / doelstelling	In de RMC-regio West-Brabant via samenwerking het schoolverzuim en het voortijdig schoolverlaten verder terugdringen.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Kwaliteitsverbetering; - Efficiencywinst.					
Bestuurlijk belang gemeente	Lid gemeenschappelijk orgaan: wethouder E. Schoneveld; Plv.: wethouder A.M.J. Dingemans					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021 (aandeel Moerdijk € 2.653)	Bijdrage 2021 Reguliere bijdrage RBL € 136.324 Intensivering RMC-functie € 13.364 Projectaanjager RBL € 4.772 Totaal € 154.460
	1-1-2021	€ 131.316	1-1-2021	€ 525.318		
	31-12-2021	€ 31.081	31-12-2021	€ 674.544		
Behaalde resultaten in 2021	In het onderwijs was de impact van de noodzakelijke maatregelen vanwege corona in 2021 groot. Ook in 2021 lag het accent op het beschermen van het recht op onderwijs en ontwikkeling. De leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders hebben samen met de scholen alles gezet op het in beeld houden van de West-Brabantse jongeren. Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv) is afgelopen jaar gedaald. De samenwerking tussen de scholen en het RBL West-Brabant en de maatregelen uit het programma ‘Gehoord, gezien en geholpen worden’ hebben hieraan bijgedragen. De taak van de leerplichtambtenaren en RMC trajectbegeleiders (vsv) is vanaf het schooljaar 2020-2021 fors anders gebleven. De focus lag op het helpen de leerlingen in beeld te houden en verbinding te leggen tussen gezinnen en scholen. De preventieve aanpak en adviseren is essentieel geweest. De precieze gevolgen op langere termijn zijn nog steeds niet goed te overzien. Hoewel het aantal verzuim meldingen in 2021 is gedaald, zien we nog steeds een toename aan complexe casuïstiek. Het welzijn van de jongeren is verslechterd en de zorgen nemen toe. Het aantal preventieve werkprocessen (zorg en advies) is wederom het afgelopen jaar exponentieel gestegen. De nieuwe situatie rondom corona had hier een groot aandeel in. Bij de oudere leeftijden is veel aandacht gegaan naar hulp bij het zoeken naar een stageplaats of andere, passende opleiding.					
Risico's	Bij de gemeenschappelijke regeling staan de deelnemende gemeenten financieel garant. Er wordt geen weerstandsvermogen opgebouwd. De gemeente Moerdijk kan, indien nodig, putten uit de beschikbare reserve “LMC-gelden leerplicht” (stand 31-12-2021: € 101.320).					

11. Werkvoorzieningschap West Noord-Brabant (WVS-groep)						
Vestigingsplaats	Roosendaal					
Website	https://www.wvs.nl					
Visie / doelstelling	WVS groep biedt op grond van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) mensen met een (grote) achterstand op de arbeidsmarkt kansen zichzelf door middel van arbeid te ontwikkelen. Doel is het vinden van regulier werk of in een (meer) beschutte omgeving. WVS groep voert haar missie uit in aansluiting op het gemeentelijk beleid van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten. Met de inwerkingtreding van de Participatiewet per 1 januari 2015 vindt er geen instroom meer plaats van mensen in een Wsw-dienstverband. WVS-groep wordt omgevormd tot een leerwerkbedrijf waar mensen, uit de doelgroep Participatiewet, kansen worden geboden om zich te ontwikkelen om zo meer perspectief te krijgen op deelname aan de reguliere arbeidsmarkt. De regie van de leerwerktrajecten vindt plaats onder regie van het Werkplein Hart van West-Brabant. Naast het aanbieden van leerwerktrajecten zal ook het instrument beschut werken via WVS-Groep uitgevoerd worden.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Regionale samenwerking in de uitvoering van de wettelijke verplichting (Wsw); - Het voorkomen van structurele uitsluiting van mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt; - Het realiseren van efficiencywinst door regionale samenwerking.					
Bestuurlijk belang gemeente	AB: wethouder A.M.J. Dingemans, plv. wethouder D.J. Brummans.					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	€ 9.149.000	1-1-2021	€ 16.721.000	€ 714.000 positief (inclusief de gemeentelijke bijdrage van € 5.593.000) Aandeel Moerdijk € 152.091)	Gemeentelijke bijdrage € 296.909 Doorbetaalde Rijksmiddelen € 2.528.505 Doorbetaalde coronacompensatie € 63.899
	31-12-2021	€ 7.321.000	31-12-2021	€ 17.209.000		
Behaalde resultaten in 2021	Het gerealiseerde resultaat over 2021 bedraagt € 714.000 positief (inclusief de gemeentelijke bijdrage van € 5.593.000) t.o.v. een begroting van € 2.000.000 negatief. In 2020 was het resultaat € 4.136.000 positief (€ 3.836.000 resultaat en € 300.000 vrijval bestemmingsreserve). Deze positieve afwijking is vooral te danken aan niet bedrijfsvoeringsgerelateerde zaken. Dit waren onder andere de versnelde uitstroom SW t.o.v. de toegekende Rijksbijdrage, Covid-19 subsidie en een betere rijkssubsidie per SW'er dan verwacht. Ook 2021 was het jaar van de Covid-19. WVS heeft flinke kosten gehad aan het aanpassen van de werkplekken aan de richtlijnen van het RIVM om ervoor te kunnen zorgen dat haar medewerkers veilig door konden werken.					
Risico's	In 2015 heeft op verzoek van het DB van WVS door Deloitte een onderzoek plaatsgevonden naar het benodigde weerstandsvermogen o.b.v. een risicokwantificering. Hieruit bleek dat het benodigde weerstandsvermogen circa € 6 miljoen zou moeten zijn. Het benodigde weerstandsvermogen kan worden opgesplitst in twee gedeeltes. Het eerste gedeelte is het weerstandsvermogen voor risico's die niet door WVS beïnvloedbaar zijn, de externe risico's. Dit bedrag is circa € 3,2 miljoen. Het tweede gedeelte, ad € 2,8 miljoen is voor wel beïnvloedbare risico's, waarvoor beheersings-maatregelen getroffen kunnen worden, ter vermindering van de risico's. Het AB heeft bij de bestemming van het resultaat 2018, de reserves verhoogd naar € 2.577.000. In 2021 hebben de meeste risico's, die in de begroting 2021 werden voorzien, zich niet voorgedaan. Echter heeft er een ander risico grote impact gehad op het bedrijfsvoering resultaat, zijnde de pandemie Covid-19. Het Rijk heeft SW-bedrijven gecompenseerd voor eventuele gemiste resultaten. Het Lage Inkomens Voordeel (LIV) dat de WVS-groep ontvangt van het Rijk kan door het ministerie worden afgebouwd in de komende jaren. Daardoor kunnen we een deel van de bijdragen van het Rijk verliezen. Momenteel is dit niet aan de orde. De hoge inflatie kan mogelijk effect hebben op de kosten die de WVS-groep maakt. De WVS-groep heeft bijvoorbeeld veel gemotoriseerde voertuigen in portefeuille. Dit kan leiden tot hogere kosten.					

12. Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB)						
Vestigingsplaats	Etten-Leur					
Website	https://www.bwbrabant.nl					
Visie / doelstelling	De taken op het gebied van heffing en invordering van belastingen, de Wet Waardering Onroerende Zaken en de BAG voor de deelnemers uit te voeren.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Terugdringen kwetsbaarheid; - Het realiseren van efficiencywinst.					
Bestuurlijk belang gemeente	DB: Wethouder J. van Dorst AB: Wethouder J. van Dorst. Plv. AB-lid: wethouder E. Schoneveld.					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	€ 560.200	1-1-2021	€ 3.987.500	€ 155.400	€ 822.718
	31-12-2021	€ 155.400	31-12-2021	€ 6.069.000		
Behaalde resultaten in 2021	Implementatie van een nieuw belastingstelsel (software) Volledig waarderen op basis van gebruiksoppervlakte					
Risico's	De BWB beschikt niet over een eigen vermogen, de deelnemers staan garant voor een eventueel tekort. Overschotten vloeien terug naar de deelnemers. Voor financiële tegenvallers is in de begroting 2022 een post onvoorzien opgenomen van € 75.000.					

13. Werkplein Hart van West-Brabant (HvWB)						
Vestigingsplaats	Etten-Leur					
Website	https://werkpleinhartvanwest-brabant.nl					
Visie / doelstelling	Het Werkplein streeft ernaar zoveel mogelijk potentiële werknemers van de deelnemende gemeenten naar vermogen te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt of, indien dit niet haalbaar is, in de maatschappij. Efficiënte en effectieve uitvoering van de Participatie-wet en aanverwante inkomensondersteunende regelingen loaw, loaz en BBZ, de Wet inburgering 2021 (vanaf 2022) alsmede het minimabeleid.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Terugdringen kwetsbaarheid; - Het realiseren van efficiencywinst.					
Bestuurlijk belang gemeente	Voorzitter DB/AB: wethouder A.M.J. Dingemans, plv. wethouder D.J. Brummans					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	€ 4.523.681	1-1-2021	€ 36.184.566	€ 1.442.888 positief waarvan € 985.139 op bedrijfsvoering. Aandeel Moerdijk € 70.890	€ 11.356.165, waarvan € 1.764.830 aan bedrijfsvoering
	31-12-2021	€ 1.971.129	31-12-2021	€ 26.384.411		
Behaalde resultaten in 2021	Nog niet bekend					
Risico's	Het Werkplein beschikt niet over een algemene reserve, wel over een post onvoorziene uitgaven van € 50.000. Het Werkplein is een gemeenschappelijke regeling waarvoor de gemeenten garant staan. Het aanhouden van een eigen vermogen om risico's te kunnen opvangen is derhalve niet strikt noodzakelijk.					

14. ICT-samenwerking West-Brabant West						
Vestigingsplaats	Zevenbergen					
Website	https://www.ictwbw.nl					
Visie / doelstelling	Het verzorgen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering van de ICT-taken voor de deelnemers.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- het verlagen van de kwetsbaarheid; - het realiseren van kostenreductie door schaalvergroting; - het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening; - het verhogen van de professionaliteit van de medewerkers; - het verhogen van de arbeidsproductiviteit; - het delen van kennis en het creëren van specialisatie.					
Bestuurlijk belang gemeente	Bestuurslid: wethouder J. van Dorst. Plv. wethouder E. Schoneveld					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	0	1-1-2021	11.473.391	€ 918.028	€ 975.345
	31-12-2021	0	31-12-2021	9.664.021		
Behaalde resultaten in 2021	- Afschaling organisatie door uittreding gemeente Bergen op Zoom - Transitieproject; migratie ICT infrastructuur - Oplevering thermometer rapport met ontwikkelrichting ICTWBW naar visie 2025					
Risico's	ICT WBW beschikt niet over een eigen vermogen, de deelnemers staan garant voor een eventueel tekort. Voor het opvangen van financiële tegenvallers is in de begroting een raming voor onvoorziene uitgaven opgenomen.					

15. BNG Bank NV						
Vestigingsplaats	Den Haag					
Website	https://www.bngbank.nl/Home					
Visie / doelstelling	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkteerrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.					
Bestuurlijk belang gemeente	Gemeente is aandeelhouder. Wethouder J. van Dorst is afgevaardigde.					
Financieel belang gemeente	Gemeente is aandeelhouder. De gemeente bezit 27.027 aandelen à € 2,50 = € 67.567,50 (belang van 0,05%).					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	5.097 mln.	1-1-2021	155.262 mln.	236 mln.	n.v.t.
	31-12-2021	5.062 mln.	31-12-2021	143.995 mln.		
Behaalde resultaten in 2021	€ 326 miljoen nettowinst. Dividenduitkering bedraagt € 2,28 per aandeel. De gemeente Moerdijk ontvangt over 2021 een dividend van € 61.621,56.					
Risico's	De BNG wordt als een zeer solide bank aangemerkt. BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Ratingsbureaus Fitch, Moody's en Standard & Poor's waarderen BNG Bank op het hoogste ratingniveau.					

16. Brabant Water NV						
Vestigingsplaats	Den Bosch (hoofdvestiging); Breda (nevenvestiging).					
Website	https://www.brabantwater.nl					
Visie / doelstelling	De levering van drinkwater van hoge kwaliteit, water op maat en watergerelateerde producten en diensten.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	Het behartigen van de streekbelangen (volksgezondheid, milieu en economische ontwikkeling).					
Bestuurlijk belang gemeente	Gemeente is aandeelhouder. Wethouder J. van Dorst is afgevaardigde.					
Financieel belang gemeente	Gemeente is aandeelhouder; 53.002 aandelen (1,9% van het totaal).					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	€ 674,2 mln.	1-1-2021	€ 523,3 mln.	Nog niet bekend	n.v.t.
	31-12-2021	Niet bekend	31-12-2021	Niet bekend		
Behaalde resultaten in 2021	Nog niet bekend					
Risico's	De aanwezige reserves worden voldoende geacht om de risico's af te dekken.					

17. NV Rewin West-Brabant						
Vestigingsplaats	Breda					
Website	https://www.rewin.nl					
Visie / doelstelling	De regionale ontwikkelingsmaatschappij NV REWIN West-Brabant is een uitvoeringsorganisatie van 18 gemeenten en heeft als doel het versterken van de regionale economische ontwikkeling van West-Brabant. Dit doet zij door uitvoering te geven aan de Economische Agenda van de Economic Board (Overheden, onderwijs en ondernemers). Hiertoe is in 2019 een meerjarig uitvoeringsprogramma vastgesteld. Inzet is gericht op realisatie van de sectorprogramma's voor maintenance, logistiek en agrofood/biobased economy en op het bevorderen van start-ups en innovatief MKB.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	De economische agenda van de board en het uitvoeringsprogramma Rewin versterken het lokale vestigingsklimaat en dragen bij aan realisatie van onze lokale economische opgave. Daarnaast sluit de inzet van Rewin goed aan bij de inzet die in het kader van de Havenstrategie noodzakelijk is.					
Bestuurlijk belang gemeente	Gemeente is aandeelhouder. Wethouder A.M.J. Dingemans is afgevaardigde voor de Aandeelhoudersvergadering (AVA).					
Financieel belang gemeente	Gemeente is houder van 17 aandelen met een totale waarde van € 7.714. Er wordt alleen dividend uitgekeerd als de algemene vergadering daartoe besluit.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	1.430.771	1-1-2021	1.157.976	Nog niet bekend	
	31-12-2021	Nog niet bekend	31-12-2021	Nog niet bekend		
Behaalde resultaten in 2021	Zie jaarverslag Rewin. Hieronder een paar mijlpalen. - Rewin partner bij uitvoeringsagenda havenstrategie. - Pilotproject in Haven Moerdijk op gebied van smart mobility. Bestaande verkeersdata van RWS + nieuwe data uit sensoren bij de toegangswegen van het Him wordt gebundeld in een platform en gedeeld met partners. - Realisatie B'wise incubator: broedplaats voor regionale startups - MKB-werksessies voor circulair ondernemen					
Risico's	- Financiële tekorten komen niet voor rekening van de aandeelhouders. Bij een eventueel faillissement van de NV vervallen de aandelen.					

18. NV Havenbedrijf Moerdijk						
Vestigingsplaats	Moerdijk					
Website	https://www.portofmoerdijk.nl					
Visie / doelstelling	Het Havenbedrijf Moerdijk beheert, exploiteert en ontwikkelt het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	In de Havenstrategie Moerdijk 2030 en de daaraan gekoppelde dynamische Uitvoeringsagenda zijn de doelen op basis van de 3P's People, Planet en Profit geformuleerd. Naast de activiteiten die direct gerelateerd zijn aan het beheer, de exploitatie en de ontwikkeling van het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk levert het Havenbedrijf een belangrijke bijdrage aan de People en Planet doelen.					
Bestuurlijk belang gemeente	Gemeente is aandeelhouder via de GR Havenschap Moerdijk. De gemeente wordt daarin vertegenwoordigd door wethouder A.M.J. Dingemans en wethouder J. van Dorst. Wethouder A.M.J. Dingemans is afgevaardigde voor de Aandeelhoudersvergadering.					
Financieel belang gemeente	Gemeente is via de GR Havenschap Moerdijk materieel houder van 50% van de aandelen. Er wordt alleen dividend uitgekeerd als de algemene vergadering daartoe besluit en indien dit past binnen de regels van het dividendbeleid.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	€ 116.320.322	1-1-2021	€ 229.788.702	Nog niet bekend	N.v.t.
	31-12-2021	Niet bekend	31-12-2021	Niet bekend		
Behaalde resultaten in 2021	Nog niet bekend					
Risico's	De GR zorgt nog voor de financiering van het Havenbedrijf. Het weerstandsvermogen is ruim toereikend om eventuele risico's hiervan af te dekken. Hiernaast beschikt de GR over onderpanden op gronden en erfpachtinkomsten, zodat risico's uiterst gering zijn.					

19. Stichting Inkoopbureau West-Brabant						
Vestigingsplaats	Etten-Leur					
Website	https://www.inkoopbureauwestbrabant.nl					
Visie / doelstelling	Het uitvoeren van en adviseren in een gezamenlijk inkoop- en aanbestedingsbeleid ter professionalisering evenals voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor de zelfstandige gemeenten.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	- Het behalen van voordelen op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied; - Voldoen aan rechtmatigheid van de aanbestedingsregels en -processen.					
Bestuurlijk belang gemeente	Dagelijks Bestuur: J. van Dorst Algemeen bestuur: J. van Dorst					
Financieel belang gemeente	Iedere deelnemende gemeente is een éénmalig entreegeld verschuldigd afhankelijk van het aantal inwoners per gemeente. Dit bedrag wordt terugontvangen na liquidatie (art. 7.3 en 7.4). Verder is de gemeente een bedrag verschuldigd per dagdeel dat afgenomen wordt. In 2021 is voor 14 dagdelen per week een bedrag betaald van € 200.200					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	€ 569.680	1-1-2021	€ 916.403	Nog niet bekend	€ 209.259
	31-12-2021	Nog niet bekend	31-12-2021	Nog niet bekend		
Behaalde resultaten in 2021	In 2021 zijn naast de reguliere 14 dagdelen nog extra 19,72 dagdelen afgenomen om de gewenste ondersteuning te kunnen bieden. Hiermee was een bedrag van € 8.183,80 gemoeid. Eind 2021 heeft Twijnstra&Gudde een aanvang gemaakt met een onderzoek naar het 'Toekomstperspectief voor de Stichting Inkoop West Brabant'. Het rapport 'Boeien en Binden' is februari 2022 opgeleverd.					
Risico's	Geen					

20. Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)						
Vestigingsplaats	Den Haag					
Website	https://vng.nl					
Visie / doelstelling	- De leden collectief en individueel bijstaan bij de vervulling van hun bestuurstaken; - Voor de leden of groepen van leden afspraken maken met andere overheden over het arbeidsvoorwaardenbeleid in de overheidssector en overeenkomsten inzake de arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector gemeenten aan te gaan met werknemersorganisaties.					
Reden participatie c.q. openbaar belang	Belangenbehartiging voor leden.					
Bestuurlijk belang gemeente	Gemeente is lid van de VNG. Afgevaardigde voor de ledenvergadering is het college van B&W.					
Financieel belang gemeente	N.v.t.					
Financiële gegevens	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat 2021	Bijdrage 2021
	1-1-2021	€ 62.379	1-1-2021	€ 94.719	Niet bekend	€ 151.691
	31-12-2021	Niet bekend	31-12-2021	Niet bekend		
Behaalde resultaten in 2021	Nog niet bekend					
Risico's	Weinig tot geen risico, gelet op de rechtsvorm, de omvang van het EV en het totaal aantal deelnemers.					

Paragraaf Subsidies

1. Subsidie voor vrijwilligersorganisaties

Vrijwilligersorganisaties

Basissubsidie

Dit is een structurele subsidie waarmee activiteiten worden gewaardeerd, die bijdragen aan de sociale structuren binnen de kernen van onze gemeente, zonder deze naar aard en inhoud te beïnvloeden. Jaarlijks dienen vrijwilligersorganisaties een aanvraag in voorzien van een activiteitenplan en begroting. Alle voorwaarden zijn vastgelegd in de Nadere regels Basissubsidie Vrijwilligersorganisaties.

In 2021 is er aan 175 verenigingen en stichtingen een basissubsidie verleend. De coronamaatregelen hebben geen invloed gehad op de hoogte van de subsidie.

Initiatiefsubsidie

Dit is een bijdrage in de kosten van losse activiteiten die voor en door inwoners en/of organisaties in een kern worden opgepakt. De initiatiefsubsidie is onderverdeeld in verschillende regelingen. Allemaal met een specifiek beleidsdoel. Voor nu zijn de volgende regelingen van toepassing:

1. Initiatiefsubsidies Vrijwilligersorganisaties
In 2021 zijn er 6 aanvragen geweest waarvan er 4 zijn toegekend.
2. Vitale en Cultuurrijke samenleving
In 2021 zijn er 2 aanvragen verleend.

Evenementensubsidie

Oktober 2017 is de evenementensubsidie nieuw leven in geblazen met het vaststellen van de Nadere regels Evenementensubsidie. Inzet van deze regeling is evenementen te ondersteunen die de beleving van een kern of de gemeente Moerdijk in zijn geheel versterken. In de regeling zijn specifieke evenementgerelateerde kosten opgenomen die worden gesubsidieerd. De helft van deze kosten wordt op basis van offertes gesubsidieerd tot een maximum van € 3.000.

In 2021 zijn er 13 aanvragen verleend. Dit aantal heeft uiteraard alles te maken met de beperkingen door corona.

Moerdijk Marketing

Het college heeft in 2020 besloten om te stoppen met de subsidieregeling Moerdijk Marketing.

Startsubsidie

Dit is een eenmalige subsidie die wordt verleend aan vrijwilligersorganisaties om een formele rechtspersoon te vestigen. Een vereniging of stichting.

Het gaat hierbij om een vast bedrag van € 300 ter vergoeding van kosten voor inschrijving bij de Kamer van Koophandel en notariskosten.

Op grond van overlegging van nota's van Kamer van Koophandel en notaris wordt het vaste bedrag aan de betreffende organisatie beschikbaar gesteld. Een startsubsidie wordt alleen aan vrijwilligersorganisaties verleend die ook in aanmerking komen voor een basissubsidie.

Er zijn in 2021 geen nieuwe verenigingen opgericht die bij ons een basissubsidie hebben aangevraagd en gebruik hebben gemaakt van de startsubsidie.

Subsidie voor uitvoeringsorganisaties

Deze subsidie wordt ook wel budgetsubsidie genoemd. Dit is een subsidie, waarbij de instelling of organisatie een gemaximeerd taakstellend bedrag krijgt om een tevoren overeengekomen activiteitenaanbod uit te voeren. Deze budgetsubsidies worden gehanteerd bij professionele instellingen, zoals bijvoorbeeld Surplus Welzijn en vrijwilligersorganisaties zoals bijvoorbeeld Stichting Cultuur Moerdijk of De Kinderboerderij die voor de gemeente een accommodatie exploiteert.

De coronamaatregelen hebben ook in 2021 voor alle uitvoeringsorganisaties voor de nodige uitdagingen gesteld. Met alle afzonderlijke uitvoeringsorganisaties zijn maatwerkafspraken gemaakt hoe de verschillende beleidsdoelen in deze complexe situatie alsnog gerealiseerd kunnen worden binnen de afgesproken subsidiekaders. Wat hiervan de effecten zijn zien wij terug in de aanvraag subsidievaststelling die iedere uitvoeringsorganisatie vóór 1 juli 2022 moet indienen.

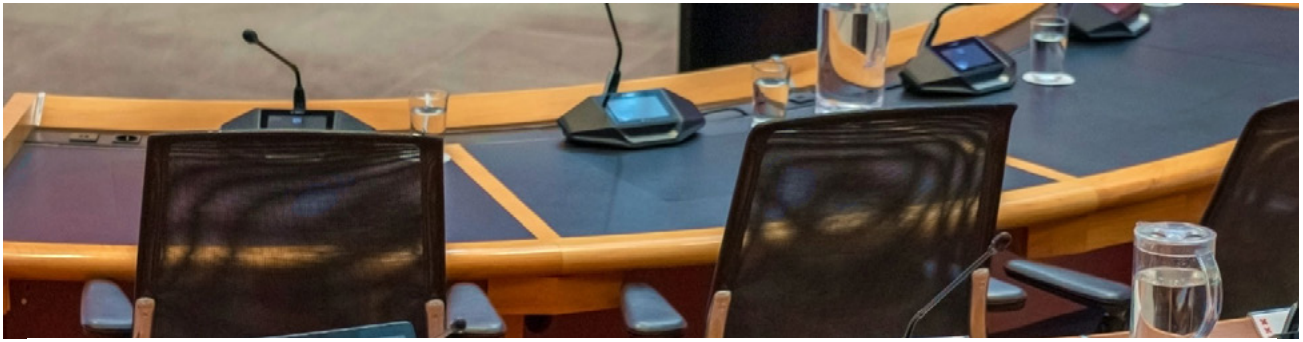
Beleidsindicatoren

Voor de gemeenten is door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) een lijst van indicatoren ontwikkeld en samengesteld. Daarbij golden een aantal belangrijke uitgangspunten:

- de indicatoren leveren een bijdrage aan de versterking van het horizontaal toezicht;
- de raadsleden worden daarmee in staat gesteld om op maatschappelijke effecten te kunnen sturen;
- de indicatoren zijn van toepassing op alle gemeenten;
- de indicatoren zijn gebaseerd op landelijke bronnen waardoor er geen extra informatie uitvraag hoeft te worden gedaan en zodat gemeenten automatisch deelnemen;
- er worden bestaande bronnen gebruikt;
- de indicatoren worden regelmatig door de bronnen gepubliceerd;
- voor de indicatoren met betrekking tot het 'sociaal domein' is aangesloten bij de reeds bestaande 'Gemeentelijke monitor sociaal domein'.

Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in de planning & control cyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken moeten deze indicatoren vanaf de begroting 2017 worden opgenomen.

Op de website www.waarstaatjegemeente.nl vindt u op het dashboard het onderdeel Besluit Begroting en Verantwoording. De hieronder vermelde indicatoren vindt u daar terug. De onderstaande gegevens zijn van 11 april 2022. De website plaatst doorlopend aangepaste indicatoren o.b.v. nieuwe gegevens uit de onderliggende bronnen. Voor de meest actuele indicatoren kan de bovenstaande link worden geraadpleegd.

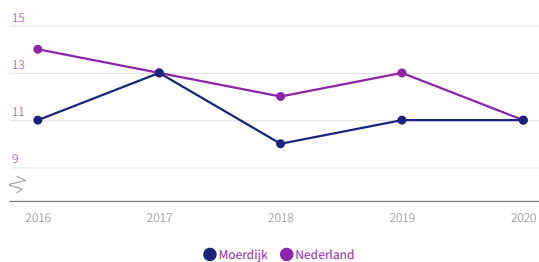

Besluit Begroting en Verantwoording

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

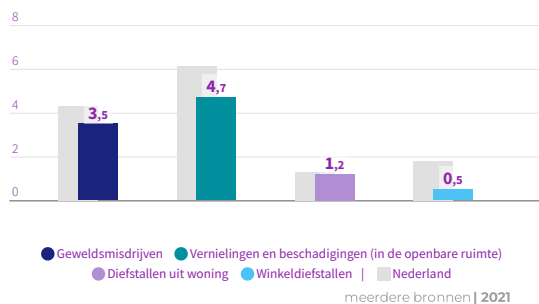
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Halt | 2016 - 2020

Misdrijven

Moerdijk, per 1.000 inwoners

meerdere bronnen | 2021

Economie

Funciemenging

56,7% Moerdijk
53,2% Nederland
Meerdere bronnen | 2020

Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inw.15 t/m 64jr

164,6 Moerdijk
158,4 Nederland
LISA | 2020

Onderwijs

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

3,3 Moerdijk
2,7 Nederland
DUO/Ingrado | 2020

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

14 Moerdijk
26 Nederland
DUO/Ingrado | 2019

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,5% Moerdijk
1,7% Nederland
DUO/Ingrado | 2020

Sport, cultuur en recreatie

Sociaal domein

Niet-sporters

54,0%
Moerdijk

49,3%
Nederland
Meerdere bronnen | 2020

Volksgezondheid en Milieu**Omvang huishoudelijk restafval**
kg per inwoner

CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2017

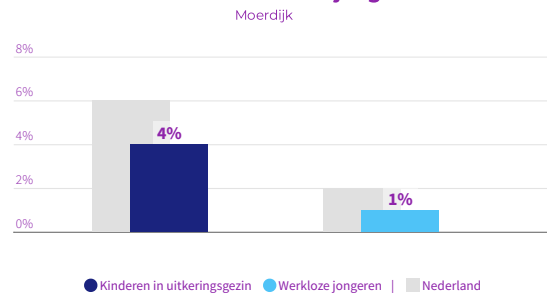
Banen
per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

Moerdijk **919,4**
Nederland **795,9**
Meerdere bronnen | 2020

Jongeren met een delict voor de rechter

1%
Moerdijk

1%
Nederland
CBS Jeugd | 2020

Achterstand onder jeugd

CBS Jeugd | 2020

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

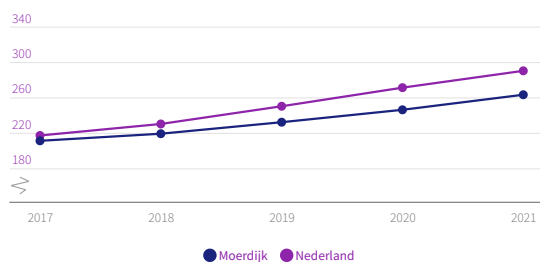
X
Moerdijk

20,0%
Nederland
berekening | 2019

Netto arbeidsparticipatie

70,0%
Moerdijk

68,4%
Nederland
CBS | 2020

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**Gemiddelde WOZ waarde**
x €1.000

CBS - WOZ | 2017 - 2021

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

Moerdijk **244,2**

Nederland **431,2**

CBS | 2021

Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

114,8
Moerdijk

202,0
Nederland
CBS | 2020

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

7,3
Moerdijk

8,9
Nederland

BAG/ABF | 2020

Demografische druk

CBS - Bevolkingsstatistiek | 2021

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

CBS Jeugd | 2021

**Gemeentelijke woonlasten
éénpersoonshuishouden**

€ 644 Moerdijk

€ 733 Nederland

COELO | 2021

Jongeren met jeugdbescherming

1,1%
Moerdijk

1,1%
Nederland

CBS Jeugd | 2021

**Gemeentelijke woonlasten
meerpersoonshuishouden**

€ 785 Moerdijk

€ 810 Nederland

COELO | 2021

Jongeren met jeugdreclassering

0,3%
Moerdijk

0,3%
Nederland

CBS Jeugd | 2021

Cliënten met een maatw...
per 10.000 inwoners

Moerdijk
660

Nederland
649

CBS MSD WMO | 2021

Gerelateerde thema's

- › Thema Gemeentefinanciën

Meer over dit onderwerp

- › Regeling beleidsindicatoren gemeenten [↗](#)
- › Aanpassingen beleidsindicatoren gemeenten [↗](#)
- › Definities beleidsindicatoren bestuur en organisatie

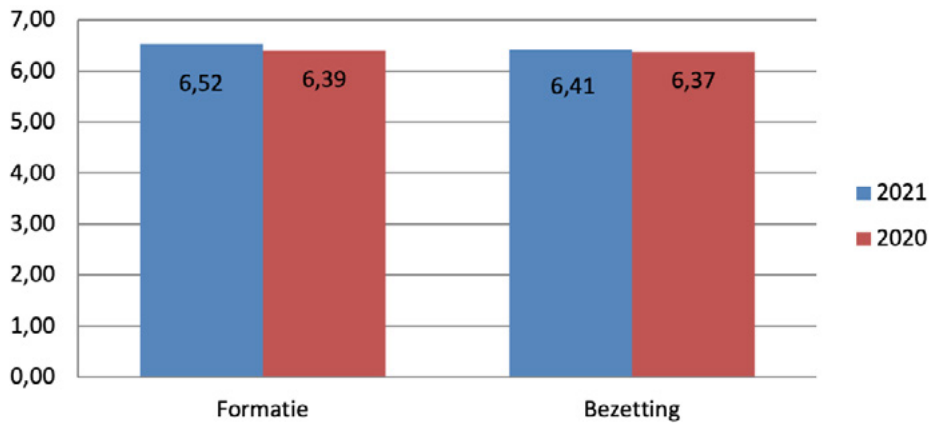
Meer cijfers en informatie

- › Overzicht beleidsindicatoren bestuur en organisatie in de database
- › Gegevensset beleidsindicatoren bestuur en organisatie [↗](#)

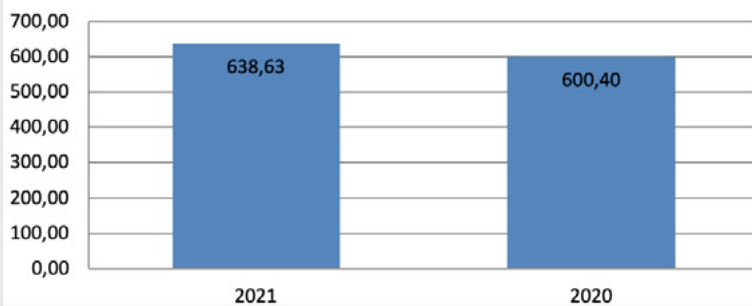
Overige verplichte indicatoren

Formatie en bezetting

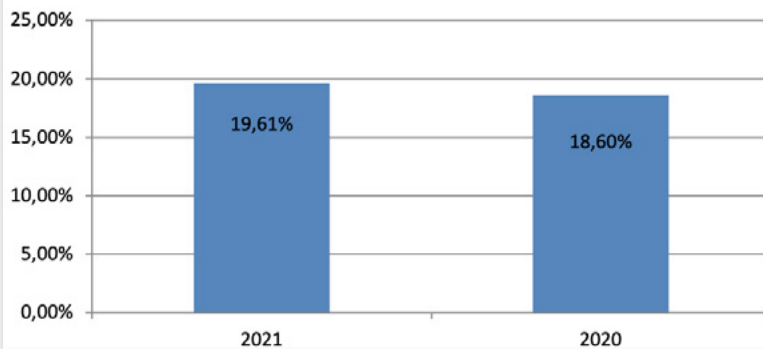
(aantal FTE per 1.000 inwoners)

Apparaatkosten

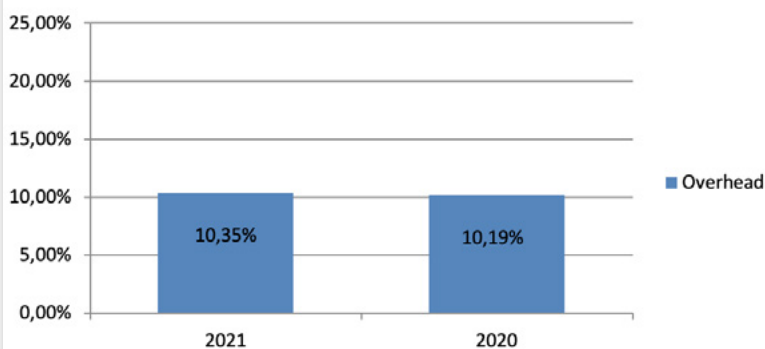
(€ per inwoner)

Externe inhuur

(% van totale loonkosten)

Overhead

(% van totale lasten)

Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
Formatie fte	per 1.000 inwoners	2021	Moerdijk	6,52	Eigen gegevens	Aantal fte per 1.000 inwoners
Formatie fte	per 1.000 inwoners	2020	Moerdijk	6,39	Eigen gegevens	Aantal fte per 1.000 inwoners
Bezetting fte	per 1.000 inwoners	2021	Moerdijk	6,41	Eigen gegevens	Bezetting aantal fte per 31-12 van het jaar, fte per 1.000 inwoners
Bezetting fte	per 1.000 inwoners	2020	Moerdijk	6,37	Eigen gegevens	Bezetting aantal fte per 31-12 van het jaar, fte per 1.000 inwoners
Apparaatskosten	euro per inwoner	2021	Moerdijk	638,63	Eigen gegevens	Bedrag per inwoner
Apparaatskosten	euro per inwoner	2020	Moerdijk	600,40	Eigen gegevens	Bedrag per inwoner
Externe inhuur	%	2021	Moerdijk	19,61	Eigen gegevens	Kosten inhuur externen als % van totale loomsom + kosten inhuur externen
Externe inhuur	%	2020	Moerdijk	18,60	Eigen gegevens	Kosten inhuur externen als % van totale loomsom + kosten inhuur externen
Overhead	%	2021	Moerdijk	10,35	Eigen gegevens	Kosten overhead als % van de totale lasten
Overhead	%	2020	Moerdijk	10,19	Eigen gegevens	Kosten overhead als % van de totale lasten